

जिल्ला वस्तुगत विवरण
मोरङ्ग
२०६२

श्री ५ को सरकार
राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग
शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, मोरङ्ग
फोन नं./फ्याक्स : ०२१-५२४३६२
वेबसाइट : www.cbs.gov.np

प्रकाशक

शाखा तथ्याङ्क कार्यालय,
(भापा - मोरङ्ग)
विराटनगर

प्रकाशन मिति
२०६२ माघ

प्रकाशन संख्या
७५ प्रति

सर्वाधिकार
प्रकाशकमा सुरक्षित

कम्प्युटर
शाखा तथ्याङ्क कार्यालय,
मोरङ्ग

प्रकाशकीय

स्थानीय तहमा उपलब्ध भएको तथ्याङ्क/सूचनाको महत्व र प्रयोगलाई मनन् गरी शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, मोरङ्गले पहिलो पटक जिल्ला वस्तुगत विवरण प्रकाशित गरेको छ । जिल्ला स्थित विभिन्न क्षेत्रहरूबाट उपलब्ध तथ्याङ्क/सूचनाको आधारमा प्रस्तुत गरिएको यस जिल्ला वस्तुगत विवरण-२०६२ ले केही हद सम्म भएपनि तथ्याङ्कको आवश्यकतालाई परिपूर्ती गर्छ भन्ने आशा लिएको छ ।

यस पुस्तकमा आर्थिक तथा सामाजिकहरू जस्तै जनसांख्यिक, कृषि, उद्योग तथा व्यापारिक प्रतिष्ठान, सौर्य तथा जैविक उर्जा, संचार, शैक्षिक, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक सुरक्षा तथा मनोरञ्जनात्मक क्षेत्रका तथ्याङ्कहरू प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ । साथै जिल्ला स्थित कार्यालय तथा संघसस्थाहरूको कर्मचारी दरवन्दी विवरण समेटिएको छ ।

जिल्लाको समग्र विकास, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन एवं अनुगमन तथा मुल्यांकन कार्यको लागि तथ्याङ्क अपरिहार्य हुन्छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा नियम लागु भई सकेको अवस्थामा स्थानीय स्तरमा तथ्याङ्कको महत्व र प्रयोग दिनानु दिन बढिरहेको महशुस गरिएको सन्धर्भमा यस पुस्तिकाले स्थानीय तहका नीति निर्माण कर्ता, योजनाकार, कार्यक्रम संचालनकर्ता, अनुसन्धानकर्ता, प्राध्यापक, शिक्षक, विद्यार्थीहरू समेत लाई उपयोगी हुने ठानेको छ ।

सर्वप्रथम, पहिलो पटक सबै जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट प्रकाशन गर्न वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप पुस्तक प्रकाशन गर्न अभिप्रेरित गर्ने केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग स्तरनिर्धारण, मुल्यांकन तथा योजना शाखा प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै यस पुस्तिका तयार गर्न आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय, संघसस्था तथा अन्य निकायहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

सम्पूर्ण निकायमा गई विवरण संकलन गर्ने कार्यमा सम्लग्न हुन हुने सुपरिवेक्षक श्री सुधिर कुमार आचार्य, खरिदार श्री टेकराज तिमिसना, स-लेपा श्री विपिन श्रेष्ठ, सहायक गणकत्रय श्री मुखलाल चौधरी, श्री विजय गौतम र श्री नवराज श्रेष्ठ तथा मुखियाहरू श्री इश्वरलाल मण्डल, श्री भरत सुवेदी, श्री शारदा घिमिरे, श्री बुद्धी प्रसाद पौडेल, श्री पदम प्रसाद दाहाल, र श्रीमती मिथिला अधिकारी धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ । साथै तथ्याङ्क संकलन, कम्प्यूटर टाईप र पुस्तकको ढाँचा तयार गर्ने कार्यमा संलग्न स.ग. श्री सुमन श्रेष्ठ र मुखिया श्री रमेश श्रेष्ठ विशेष धन्यवादका हकदार हुनुहुन्छ ।

अन्तमा, यस कार्यालयको पहिलो जमर्कोले समेट्न नसेका तथ्याङ्क/सूचनाहरूलाई कमी कमजोरी ठानी आगामी दिनहरूमा सुधार गर्दै लैजाने छौं । यहाँहरूको अमूल्य सुभावा, टिक्का टिप्पणीहरूले आगामी वर्षहरूमा अझ सुधार गर्न उपयोगी हुनेछ भन्ने मैले आशा राखेको छु ।

मिति : २०६२ माघ

दुण्डिराज लामिछाने
कार्यालय प्रमुख

विषय सूची

खण्ड १ परिचय

क्र.स.	विषय	पृष्ठ संख्या
१.१	जिल्लाको परिचय	१
१.२	राजनैतिक तथा भौगोलिक अवस्था	१
१.३	हावापानी	३
१.४	भू-उपयोग	४
१.५	प्रमुख नदि तथा खोलाहरु	४
१.६	प्रमुख ऐतिहासिक एवं धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र	५
१.७	आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था	६
१.७.१.	जनसंख्याको आकार	६
१.७.२.	जनसंख्या वृद्धिदर	६
१.७.३.	जन्म, मृत्यू र बैसाई सराईको अवस्था	६
१.७.४.	शिक्षा	७
१.७.५.	स्वास्थ्य	७
१.७.६.	वातवरण र सरसफाई	७
१.७.७.	महिला र लैङ्गिक सशक्तीकरण	७
१.७.८.	आर्थिक कृयाकलाप तथा रोजगारी	८
१.७.९.	कृषि, मत्स्य तथा वन	८
१.७.१०.	खानी तथा उत्खनन्	९
१.७.११.	औद्योगिक/प्रशोधन उद्योग	९
१.७.१२.	विद्युत, ग्याँस तथा पानी	१०
१.७.१३.	निर्माण	१०
१.७.१४.	व्यापार, रेष्टुराँ तथा होटल	११
१.७.१५.	यातायात, गोदाम र सञ्चार	१२
१.७.१६.	वित्त तथा रियल स्टेट	१३
१.७.१७.	सामूदायिक तथा सामाजिक सेवा	१३
१.८	मानव विकास सूचकांक	१४

खण्ड २

प्रमुख सामाजिक सूचकहरु

२.१	आधारभूत जनसांखिक सूचकहरु	१५
२.२	शिक्षा	१६
२.२.१	आधारभूत शैक्षिक सूचकहरु	१६
२.२.२	शैक्षिक तह सम्बन्धी सूचकहरु	१६
२.३	स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण	१६
२.३.१	आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण	१७
२.३.२	रोग तथा मृत्यु	१७
२.३.२	कोशी अञ्चल अस्पतालको स्वास्थ्य विवरण	१७
२.४	खानेपानी	१८
२.४.१	खानेपानी सम्बन्धी विवरण	१८
२.५	इन्धन	१८
२.५.१	खाना पकाउनको लागि इन्धन प्रयोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण	१८
२.५.२	विभिन्न प्रकारका बत्तीको सुविधा उपभोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण	१८
२.६	आवास	१९
२.६.१	प्रयोगमा रहेको घरको प्रकार	१९

२.६.२ परिवार संख्या अनुसार घरको स्वामित्व	१९
२.६.३ सौचालय सुविधा उपभोग गर्ने परिवारहरू संख्या	१९

खण्ड ३

भौतिक पूर्वाधार विकासको अवस्था

३.१ सडक तथा यातायात	२०
३.१.१ सडक तथा यातायात संबन्धी सूचकहरू	२०
३.१.१ यातायात व्यवसायी संघसंथाको नामावली	२०
३.२ विद्युत र वैकल्पिक उर्जा	२०
३.२.१ विद्युत र वैकल्पिक उर्जा संबन्धि सूचक	२०
३.२.२ जैविक उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको विवरण	२१
३.२.३ सौर्य उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरू	२१
३.३ सञ्चार	२१
३.३.१ सञ्चार सम्बन्धी आधाभूत सूचक	२१
३.३.२ केबुल लाईन उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको विवरण	२२
३.३.३ पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण	२२
३.३.४ सार्वजनिक पुस्तकालय सम्बन्धी विवरण	२३
३.४ सामाजिक संस्थाहरू	२४
३.४.१ बालबालिका तथा वृद्ध वृद्धाहरूसंग सम्बन्धित संस्थाहरू	२४
३.४.२ महिला विकाससंग सम्बन्धित संस्थाहरू	२५
३.५ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण	२५
३.६ वित्त तथा सहकारीसंस्था	२५
३.६.१ वित्त तथा सहकारीसंस्था सम्बन्धी विवरण	२५
३.६.२ जिल्लामा सञ्चालित बैंकहरूको विवरण	२६
३.६.३ जिल्लामा सञ्चालित बिमा कम्पनीहरूको विवरण	२६
३.७ खेलकुद तथा मनोरञ्जनात्मक संस्था	२७
३.७.१ खेलकुद सम्बन्धी	२७
३.७.२ मनोरञ्जनात्मक संस्था सम्बन्धी विवरण	२७

खण्ड ४

प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण

४.१ प्राकृतिक श्रोत	२८
४.१.१ जलाधार तथा सीमसार क्षेत्रको विवरण	२८
४.१.२ वनजंगल सम्बन्धी विवरण	२८
४.१.३ खनिज सम्पदा सम्बन्धी विवरण	२८
४.१.४ जैविक विविधता	२८
४.१.५ सामुदायिक वनहरू सम्बन्धी विवरण	२९
४.१.६ धार्मिक वनहरू सम्बन्धी विवरण	३०
४.२ वातावरण	३०
४.२.१ फोहरमैला व्यवस्थापन	३०
४.२.२ फोहरमैला नष्ट गरिने तरिका	३१
४.२.३ खानेपानीमा आर्सेनिकको अवस्था	३१

खण्ड ५

रोजगार तथा आर्थिक सक्रियता

५.१ पेशाअनुसार रोजगारीको विवरण	३२
५.२ क्षेत्रअनुसार रोजगारीको स्थिति	३२
५.३ उमेर र लिङ्गअनुसार आर्थिक रूपले सक्रियता	३३
५.४ अनौपचारिक क्षेत्र (informal sector activities) सम्बन्धी विवरण	३३
५.५ ज्यालादर	३३

खण्ड ६
जनसंख्या र व्यक्तिगत घटना दर्ता

६.१ जनसंख्या	३४
६.१.१ गा.वि.स. अनुसार वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर	३४
६.१.२ गा.वि.स./न.पा. को वार्ड अनुसार जनसंख्या	३५
६.१.३ भौगोलिक क्षेत्रानुसार जनसंख्या	४४
६.१.४ उमेर र लिंग अनुसार जनसंख्या	४४
६.१.५ उमेर समूह अनुसार जनसंख्या	४५
६.१.६ कृषि बाहेका सानारूपका व्यवसाय	४६
६.१.७ नागरिकता अनुसारको जनसंख्या	४८
६.१.८ जन्म स्थानको आधारमा जनसंख्या	४९
६.१.९ साक्षर जनसंख्या	५१
६.१.१० स्कूल जाने जनसंख्या	५३
६.१.११ वैवाहिक स्थिति	५४
६.१.१२ वच्चावच्चीहरुको बसाईको अवस्था	५६
६.१.१३ धर्म अनुसार जनसंख्याको	५८
६.१.१४ जात/जातिको जनसंख्या	५९
६.१.१५ दलित तथा जनजातीको जनसंख्या	६१
६.१.१६ २०६२ र २०६३ को अनुमानित जनसंख्या	६३
६.१.१७ जात/जाती को जनसंख्या	६४
६.१.१८ मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको विवरण	७९
६.१.१९ अपाङ्गता सम्बन्धी जनसंख्या	८१
६.२ व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण	८१

खण्ड ७
कृषि तथा सिचाई सम्बन्धी विवरण

७.१ कृषि	८२
७.१.१ कृषियोग्य जमिन, पशु तथा पंक्षी भएका घरपरिवार संख्या	८२
७.१.२ प्रमुखवालीहरुको उत्पादन	८३
७.१.३ स्वामित्व अनुसार जग्गाको क्षेत्रफल	८४
७.१.४ आकार अनुसार कृषि चलनको क्षेत्रफल	८४
७.१.५ कृषि क्षेत्रमा संलग्न रोजगारको	८५
७.१.६ भूउपयोगको अवस्था	८५
७.२ पशुपंक्षि	८६
७.३ सिचाई	८६
७.४ मत्स्य	८६
७.४.१ माछा पालन नर्सरी सम्बन्धी विवरण	८६
७.४.२ माछापालन सम्बन्धी विवरण	८६
७.५ कृषि ऋण सम्बन्धी विवरण	८८
७.६ कृषि उपजको पर्याप्तता	८८

खण्ड ८
उद्योग र व्यापार

८.१. उद्योग	८९
८.१.१ उद्योग प्रतिष्ठान सम्बन्धी विवरण	८९
८.१.२ उत्पादन प्रतिष्ठानहरुको मूल्य अभिवृद्धि	८९

८१.३ औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूको वैधानिक स्थिति	८९
८.१.४ स्वामित्व को आधारमा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूको विवरणहरू	८९
८.२ प्रमुख व्यापारिक तथा सेवामूलक प्रतिष्ठान	९०
८.३ धर्मशाला	९०

खण्ड ९

सुशासन

९.१ प्रशासन	९१
९.१.१ जिल्लाका सरकारी कार्यालय तथा कार्यरत कर्मचारी	९२
९.१.२ जिल्लामा कार्यरत संस्थानहरू तथा कर्मचारी	९५
९.१.३ जिल्लाका क्याम्पस र कर्मचारी तथा शिक्षक	९८
९.२ राजनीति	९८
९.२.१ सांसदहरू	९९
९.२.२ केन्द्रीय तथा स्थानीय निकायमा दलहरूको प्रतिनिधित्व	९९
९.३ गैरसरकारी संस्था	९९
९.३.१ अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	९९
९.३.२ राष्ट्रिय स्तरको गैरसरकारी संस्था	१००

खण्ड १०

न्याय र कानून

१०.१. मुद्दा	१०१
१०.१.१ अदालतमा दर्ता तथा फछ्योट भएका मुद्दा	१०१
१०.१.२ फौजदारी अपराध	१०१

खण्ड ११

मानव विकास

११.१ मानव विकास सूचकांक	१०२
११.२ मानव गरिबी सूचकांक	१०२
११.३ लैङ्गिकता विकास सूचकांक	१०२
११.४ लैङ्गिकता सशक्तीकरण मापक	१०३
११.५ सामाजिक सशक्तीकरण सूचकांक	१०३
११.६ आर्थिक सशक्तीकरण सूचकांक	१०३
११.७ राजनीतिक सशक्तीकरण सूचकांक	१०४
११.८. प्रतिव्यक्ति आय अनुमान	१०४

खण्ड १२

विविध

१२.१ जनसंख्या प्रवाह	१०५
१२.२ जिल्लाको सरकारी खर्च	१०५
१२.३ जिल्लाको सरकारी राजस्व संकलन	१०७

अनुसूचीहरू

जनगणना २०५८ अनुसार मोरङ जिल्लाको नक्शाङ्कन प्रवाह
अवधारण र परिभाषा

i-xii
xiii-xv

संक्षेपीकरण

के.त.वि.	केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग
शा.त.का.	शाखा तथ्याङ्क कार्यालय
जि.वि.स.	जिल्ला विकास समिति
गा.वि.स.	गाउँ विकास समिति
न.पा.	नगरपालिका
हे.	हेक्टर
UNDP	United Nation Development Program
वि.एन.एम.टि.	ब्रिटिस नेपाल मेडिकल ट्रष्ट
रा.ज.ग.	राष्ट्रिय जनगणना
NGO	Non-government Organization
INGO	International Non-government Organization
गै.स.स.	गैर सरकारी संस्था
PCO	Public Call Office
नि.मा.वि.	निम्न माध्यमिक विद्यालय
मा.वि.	माध्यमिक विद्यालय
B.O.R	Bed Occupation Rate
OPD	Out Patient Department
आ.व.	आर्थिक वर्ष
BMC	Biratnagar Sub-municipal Corporation
कृ.वि.बै.	कृषि विकास बैक
NA	Not Available
दु.सं.का.	दुरसञ्चार कार्यालय
पू.क्षे.का.वि.	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय विराटनगर
PU	Purwanchal University
ने.का.	नेपाली काँग्रेस
ने.स.पा.	नेपाल सदभावना पार्टी
रा.प्र.पा.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी
नेकपा एमाले	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमाले
UNFPA	United Nation Population Fund
WHO	World Health Organization
SAP Nepal	South Asia Partnership Nepal

खण्ड १ : परिचय

१.१ जिल्लाको परिचय

पूर्वाञ्चलकै ऐतिहासिक गौरव बोकेको मोरङ जिल्ला नेपाल अधिराज्यकै औद्योगिक एवं जनसंख्याको हिसाबले दोश्रो ठुलो जिल्लाको रूपमा परिचित छ । यो जिल्ला प्राचिनकालमा विराट राजाको राजधानीको रूपमा प्रख्यात थियो । वि.स. २०१८ सालको प्रशासनिक विभाजन हुनुभन्दा अगाडी ३५ जिल्ला हुँदा पनि यो एउटा जिल्लामा अवस्थित थियो । जुन हाल मोरङ, सुनसरी तथा भ्वापा जिल्लाहरूमा विभाजन भएको छ । मोरङ जिल्लाको नामाकरणको सम्बन्धमा इतिहासलाई खोतल्दै जाँदा वि.स. ५२१ मा कुदिएको चाँगुनारायणको अभिलेखको अध्ययनबाट ईशा पूर्वका शताब्दीमा काठमाण्डौमा किराँती राजाहरूले राज्य संचालन गरेको पाईन्छ । पछि किराँती राजाहरू लिच्छवी राजाहरूबाट पराजित भई पूर्वतर्फ लागेका थिए । यस अर्थमा ईशापूर्वको प्रथम शताब्दीमै किराँती राजाहरूले कोशी नदी पूर्वको भू-भागलाई आफ्नो कर्मक्षेत्र बनाएका थिए । राज्य संचालनको क्रममा कालान्तरमा यहाँ “हाड” नामक किराँती राजाले राज्य संचालन गरेको पाईन्छ । सो अवधिको प्रशासनिक क्षेत्रलाई “मावराङ्ग” भनिन्थ्यो । पछि मावराङ्ग शब्द नै अपभ्रंश भई मोरङ्ग भन्न थालिएको हो भन्ने किंवदन्ती रहेको छ । यो क्षेत्रलाई पछि वि.स. १८३० सालमा पृथ्वीनारायण शाहले अभिमानसिंह बस्न्याल, रामकृष्ण कुंवर तथा अमरसिंह थापाको नेतृत्वमा फौजलाई पूर्वमा पर्ने माझ किराँत विजयको लागि पठाईयो सोही अनुरूप माझ किराँतमा पर्ने विजयपुर सदरमुकाम रहेको मोरङ्गमाथी कब्जा गरी नेपाल अधिराज्यभित्र गाभेको थियो । धेरै समयसम्म मोरङ्गको सदरमुकाम विजयपुर नै रह्यो । पछि व्यापारको लागी भारत जान सजिलो तथा नजिक होस भन्ने हेतुले विजयपुरबाट सदरमुकाम रंगेली सारियो र पुन सुविधाको हिसावले रंगेलीबाट गोग्राहामा सारियो । यही गोग्राहामा विराटराजाले राज्य संचालन गरेको कारण केशर शम्सेर ज.ब.रा. ले यस क्षेत्रको भ्रमणको वेला यसलाई विराटनगर नामाकरण गरेका थिए ।

काठमाण्डौबाट ५०६ कि.मि.पूर्वमा अवस्थित मोरङ्ग जिल्लाको सदरमुकाम विराटनगरको पुरानो नाम गोग्राहा थियो । औद्योगिक हिसावमा नेपालको प्रथम उद्योग वि.स. १९९३ सालमा विराट जुट मिल र १९९४ को जुद्ध म्याच फ्याक्ट्री पनि यसै जिल्लामा खोलिएको थियो ।

१.२ राजनैतिक तथा भौगोलिक अवस्था

यस जिल्लाको भौगोलिक बनावट चारपाटे आकारको छ । यस जिल्लामा ६५ वटा गा.वि.स. र १ उपमहानगरपालीका छ । यस जिल्लामा केही भू-भाग महाभारत, चुरे पहाडका शृखलाहरू र करिव ८० प्रतिशत भू-भाग तराई क्षेत्रमा पर्दछन् । समुद्र सतहदेखी ६० देखी २४१० मिटर सम्म उचाई (भिरालोपन) भएको पाइन्छ । कृषि उत्पादनको दृष्टिकोणले यो जिल्ला ज्यादै उपयुक्त मानिन्छ । उत्तरी क्षेत्र (पहाडी क्षेत्रमा) मा बलौटे दोमट तथा दोमट, मध्य क्षेत्र (भावर क्षेत्र) दोमट तथा हल्का चिम्टाइलो माटो र दक्षिणी क्षेत्र (तराई क्षेत्र) चिम्टाइलो बलौटे दोमट तथा दोमट प्रकारको माटो पाइन्छ । यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्था तालिका नं. १ अनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १ : मोरङ्ग जिल्लाको भौगोलिक अवस्था

सि.नं.	विवरण	मान	
१.	अक्षांस	२६°२०' देखी २६°५३'	
२.	देशान्तर	८७°१६' देखी ८७°४१'	
३.	सिमाना	पूर्व	भापा र ईलाम (मावा खोला)
		पश्चिम	सुनसरी (बुढी र केसलिया खोला)
		उत्तर	धनकुटा र पाँचथर

		दक्षिण	भारत (विहार प्रान्त)
४.	क्षेत्रफल	१८५५ वर्ग कि.मि. (शहरी क्षेत्रफल ३.१५%)	
५.	औषत लम्वाई	लगभग ४६ कि.मि. (पूर्व पश्चिम)	
६.	औषत चौडाई	लगभग ५४ कि.मि. (उत्तर दक्षिण)	
७.	राजनैतिक विभाजन	६५ गा.वि.स. (पहाडी गा.वि.स. ८, भावर क्षेत्रका गा.वि.स. ३ र तराई क्षेत्रका गा.वि.स. ५४ मा भारतसंग सिमाना जोडीएको गा.वि.स.१२ छन् ।)	
		पहाडी गा.वि.स. :- पाटीगाँउ, भोगटेनी, याङ्गशिला, सिंहदेवी, वारङ्गी, टाँडी, जाँते र रमितेखोला गा.वि.स.	
		भावर क्षेत्रका गा.वि.स. :- मधुमल्ला, लेटाङ्ग र केरावारी गा.वि.स.	
		१ उपमहानगरपालिका (२२ वटा वडा)	
		१७ ईलाका	
		७ निर्वाचन क्षेत्र	
८.	उचाई	समुद्री सतहदेखी करिब ६० मिटरदेखी २४१० मिटरसम्म	

तालिका नं. २ : राजनीतिक विभाजन, गा.वि.स.को क्षेत्रफल, सदरमुकामबाट दुरी, उचाई र सडकको प्रकार

सि.नं.	गा.वि.स./न. पा.को नाम	ईलाका नं.	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि)	सदरमुकामसम्म को दुरी (कि.मि.)	उचाई (मि.)	सडकको प्रकार
१	इटहरा	१	३५.५४	६७.५०	८३	ग्राभेल १० कि.मि.
२	भुर्किया		२७.५१	४३.००	६९	ग्राभेल ८ कि.मि.
३	वरडंगा		२१.७९	३८.००	६६	ग्राभेल १० कि.मि.
४	महादेवा		१३.१३	४४.५०	७२	ग्राभेल ४ कि.मि.
५	सिजुवा		३०.४३	४६.००	७९	ग्राभेल २६ कि.मि.
६	आम्गाछी	२	११.०९	२८.५०	६९	ग्राभेल ८ कि.मि.
७	गोविन्दपुर		४३.०६	३४.२०	७७	ग्राभेल २० कि.मि.
८	टकुवा		१५.६९	२७.००	७२	ग्राभेल ४ कि.मि.
९	डायनिया		२७.००	२९.००	७३	ग्राभेल ९ कालोपत्र २.५ कि.मि.
१०	रंगेली		१७.३९	२३.००	६९	ग्राभेल १४ कालोपत्र ६ कि.मि.
११	अमरदह	३	३३.६६	४६.००	८३	ग्राभेल ८ कि.मि.
१२	शनिस्चरे		२७.३२	५०.००	९८	ग्राभेल २९.५ कालोपत्र ३ कि.मि.
१३	हसनदह		२५.८५	५६.००	९३	ग्राभेल १६ कि.मि.
१४	उर्लावारी	४	२७.७५	५०.००	१२२	ग्राभेल ५० कालो पत्र ६ कि.मि.
१५	पथरी		२५.०३	४५.००	१४१	ग्राभेल ३८ कालो पत्र ६ कि.मि.
१६	राजघाट		३३.४६	५८.००	१०२	ग्राभेल २९ कि.मि.
१७	जाँते	५	१७.०५	५६.००	३२४	ग्राभेल १३ कि.मि.
१८	टाँडी		५९.४२	६३.५०	४११	ग्राभेल २ कि.मि.
१९	मधुमल्ला		५६.४६	६२.००	१६२	ग्राभेल ३४ कि.मि.
२०	रमितेखोला		४५.२९	७५.००	१९०६	ग्राभेल ६.५ कि.मि.
२१	केरौन	६	२४.६३	५०.००	१०८	ग्राभेल ४० कि.मि.
२२	वयरवन		४७.०४	४४.००	८९	ग्राभेल ५० कि.मि.
२३	वाहुनी		४३.०२	२८.००	१०२	ग्राभेल ४० कि.मि.
२४	होक्लावारी		११.८५	३३.००	८९	ग्राभेल १५ कि.मि.
२५	अमहिवरयाती	७	१२.३९	२०.००	६१	ग्राभेल ११ कि.मि.
२६	दर्वेशा		४३.११	२६.२०	७२	ग्राभेल ३८ कि.मि.
२७	बवियावित्ता		४१.४६	२१.२०	७३	ग्राभेल ३४ कि.मि.
२८	सोराभाग		२१.२८	१८.५०	६७	ग्राभेल १३ कालोपत्र ४ कि.मि.
२९	कदमाहा	८	१३.२२	१३.४०	६७	ग्राभेल १५ कालोपत्र ४ कि.मि.

३०	नेचा		६.४७	१६.६०	६३	ग्राभेल ५ कि.मि.
३१	पोखरिया		४.३५	१३.००	६३	ग्राभेल ७ कि.मि.
३२	दादरवैरिया		१४.५२	१३.००	७१	ग्राभेल १८ कालोपत्र ४ कि.मि.
३३	सिसवनिजहदा		१०.९६	१०.७०	६८	ग्राभेल ४ कि.मि.
३४	कसेनी	९	१५.१४	२१.५०	९६	ग्राभेल २० कि.मि.
३५	डाँगाहाट		२३.८८	३९.००	१०६	ग्राभेल २२ कालोपत्र २.५ कि.मि.
३६	बेलवारी		५०.४१	३२.५०	१२०	ग्राभेल २१ कालोपत्र ३ कि.मि.
३७	लेटाङ्ग		६४.९६	४९.००	२७६	ग्राभेल २० कालोपत्र ०.३ कि.मि.
३८	वारङ्गी		४५.६५	७०.५०	१३९०	ग्राभेल ००
३९	केरावारी	१०	८८.३३	३०.००	२९०	ग्राभेल ३० कि.मि.
४०	पाटिगाँउ		२६.४४	५१.००	१३७२	ग्राभेल ६ कि.मि.
४१	भोगटेनी		७२.१२	६४.५०	१४४४	ग्राभेल ६ कि.मि.
४२	याङ्गिसिला		४८.००	४६.००	३००	ग्राभेल २० कि.मि.
४३	सिंहदेवी		३२.३२	५३.५०	१९७६	कच्ची ५ कि.मि.
४४	इन्द्रपुर	११	२५.४७	२८.००	१२०	ग्राभेल ३० कालोपत्र ४ कि.मि.
४५	दुलारी		१८.००	२५.००	११७	ग्राभेल ५.२ कालोपत्र ७ कि.मि.
४६	मृगौलिया		२४.६९	२६.५०	१०९	ग्राभेल २५ कालोपत्र २ कि.मि.
४७	सुन्दरपुर		७६.२८	२५.५०	११७	ग्राभेल ५१ कालोपत्र ७ कि.मि.
४८	हरैचा		१२.९८	२०.५०	११२	ग्राभेल १५ कालोपत्र ६ कि.मि.
४९	थलाहा	१२	१६.८७	९.००	७७	ग्राभेल १९ कि.मि.
५०	भौडाहा		५.१८	८.००	७३	ग्राभेल १२ कि.मि.
५१	मोतिपुर		१५.५२	१८.२०	८७	ग्राभेल ९ कि.मि.
५२	कटहरी	१३	२२.६०	४.००	७०	ग्राभेल ८.४ कालोपत्र ४ कि.मि.
५३	वृधनगर	१४	१९.५३	१०.५०	६०	ग्राभेल ५५ कि.मि.
५४	भाथिगछ		२१.४७	४.५०	६२	ग्राभेल ७.५ कि.मि.
५५	मभारे		१५.८१	९.५०	६१	ग्राभेल ४ कि.मि.
५६	वैजनाथपुर	१५	८.३४	७.५०	७७	ग्राभेल १० कि.मि. कालो पत्र २.५ कि.मि.
५७	भोराहाट		१३.१७	१०.००	८४	ग्राभेल ८ कि.मि. कालो पत्र २.५ कि.मि.
५८	तेतरिया	१६	१४.५९	१५.००	९४	ग्राभेल ३ कि.मि.
५९	बनिगामा		१६.३१	१८.००	९४	ग्राभेल ४ कालोपत्र २ कि.मि.
६०	लखन्तरी		९.६१	११.५०	७९	ग्राभेल १३ कि.मि.
६१	सिधाहा		९.१५	१३.५०	८३	ग्राभेल ८ कालो पत्र १ कि.मि.
६२	टंकिसिनवारी	१७	१८.३८	९.००	८१	ग्राभेल २० कालो पत्र ३ कि.मि.
६३	डंग्राहा		१२.४२	२१.५०	८६	ग्राभेल १४ कि.मि.
६४	सिसवनिवडहरा		११.७३	२२.००	९७	ग्राभेल ६ कालोपत्र २.५ कि.मि.
६५	हात्तिमुडा		१३.५६	१५.००	८४	ग्राभेल ९ कालोपत्र ४ कि.मि.
६६	विराटनगर न.पा.	१३,१४,१५	५९.९०		७०	ग्राभेल ९६ कालोपत्र १६० कि.मि.

स्रोत : जि.वि.स. पार्श्वचित्र २०५९

१.३ हावापानी

यस जिल्लाको हावापानीमा खासै धेरै उतारचढाव रहेको पाइँदैन । तर गर्मियाममा धेरै गर्मी र जाडौँ मौसममा सितलहर चलेको अवस्थामा वाहेक केही मात्रामा ठन्डा हुन्छ । यस जिल्लाको औषत अधिकतम तापक्रम र न्यूनतम तापक्रममा धेरै अन्तर रहेको पाइँदैन । आ.व. २०६१/६२ मा विराटनगरको जलवायुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका नं. ३ : आ.व. २०६१/६२ मा मोरङ्ग जिल्लाको विराटनगर शहरको जलवायु सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	महिना	औ. अधिकतम तापक्रम	औ. न्यूनतम तापक्रम	वर्षा मि.मि.	सापेक्षित आर्द्रता %		कैफियत
					द:४५ वजे	५:४५ वजे	
१	वैशाख (Apr)	३२.१	२१.४	१३३.५	६९.१	६०.९	२००४४
२	जेष्ठ (May)	३२.९	२४.०	२११.९	७६.८	६६.०	२००४
३	आषाढ (June)	३२.८	२५.०	२२४.०	८३.२	७६.१	२००४
४	साउन (July)	३१.५	२५.१	८७६.१	८८.९	८३.४	२००४
५	भाद्र (Aug)	३३.७	२६.२	२४९.२	८३.५	८०.१	२००४
६	आश्विन (Sept)	३२.८	२४.८	३६५.५	८८.४	७९.०	२००४
७	कार्तिक (Oct)	३१.५	२०.३	३८.४	८१.३	७०.१	२००४
८	मंसिर (Nov)	२९.५	१४.४	००	८०.६	६३.६	२००४
९	पौष (Dec)	२६.५	११.६	००	९०.९	६२.०	२००४
१०	माघ (Jan)	२३.३	९.५	३८.५	९५.१	६७.५	२००५
११	फागुन (Feb)	२६.८	१२.६	१३.५	८७.६	५९.४	२००५
१२	चैत्र (March)	३१.६	१८.०	२५.३	७२.८	४८.६	२००५

स्रोत : कोशी बेसिन कार्यालय, धरान

१.४ भू-उपयोग

मोरङ्ग जिल्लामा भू-उपयोगलाई दृष्टितग गर्दा तराई क्षेत्रमा उत्पादनशिल जमिन रहेको छ भने महेन्द्र राजमार्गको प्राय उत्तरिखण्डमा चारकोसे राष्ट्रिय वन रहेको छ । जिल्लाको अधिकांश भु-भाग तराईमा पर्ने भएतापनि केही क्षेत्रहरु चुरे क्षेत्र हुँदै महाभारत श्रृंखलाको २४१० मिटर उचाई सम्म विस्तार भएको पाइन्छ । यस जिल्लाको भू-उपयोगको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका नं. ४ : भु - उपयोग सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हे)	प्रतिशत
१	कृषि योग्य जमिन	१०५२७०	५६.७
२	वनले ढाकेको जमिन	५५५००	२९.९
३	चट्टान, पहिरो, नाङ्गो, बाभो जमिन	१५६०२	८.४
४	आवसले ढाकेको	५०५९	२.८
५	खोलानाला, बाटो , बगर, कुलौपैनी	४०६९	२.२
	जम्मा	१८५५००	१००

१.५ प्रमुख नदि तथा खोलाहरु

मोरङ्ग जलभण्डार तथा जलश्रोतको हिसाबले बक्राहा, चिसाङ्ग, खदम, मावा, रतुवा, डाँस, सीता, लोहन्द्रा, केशलिया, बुढी, सिंगयाही तथा गच्छीया आदि खोलाहरु मुख्य मानिन्छन् । प्राय यी सबै खोलाहरुको मुहान चुरे क्षेत्र नै हो । यसका साथै मोरङ्गी, वेतना, जुडी, साखारे आदी जस्ता साना खोलाहरु छन् ।

१.६ प्रमुख ऐतिहासिक एवं धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि बोकेको मोरङ जिल्लाको प्रमुख ऐतिहासिक, धार्मिक तथा संभावित पर्यटकीय स्थलहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

क. विराट राजाको दरवार

विराट राजाको दरवारलाई भेडियारी समेत भन्ने गरिन्छ । यो ऐतिहासिक स्थल सदरमुकामवाट लगभग १० कि.मि. दक्षिणपूर्वको बुधनगर गा.वि.स.मा अवस्थित छ । यहाँ त्रेतायुगका विराट राजाको दरवारका भग्नावशेषहरू रहेका छन् । पुरातत्व विभागले २०२४ सालमा यस स्थल उत्खनन गरी २२ सय वर्ष पुराना पुरातात्विक महत्वको सामग्रीहरू प्राप्त गरेको थियो । तर हाल संरक्षण र उचित सुरक्षाको अभावमा यो स्थान पर्यटकीय एवं पुरातात्विक महत्वको हुँदाहुँदै पनि ओभेलमा पर्दै गएको छ ।

ख. धनपाल गढी

सदरमुकामवाट लगभग २५ कि.मि. उत्तरपूर्वको कसेनी गा.वि.स.मा अवस्थित ऐतिहासिक भग्नावशेष रहेको स्थान राजा धर्मपाल वा धनपालको गढी भनेर चिनिन्छ । यहाँ विद्यमान धनपाल मन्दिर धार्मिक दृष्टिकोणले मात्र नभएर पर्यटकीय दृष्टिकोणले समेत प्रचलित रहेको छ ।

ग. राजारानी पोखरी (धिमाल दरवार)

विराटनगरवाट उत्तरपूर्वमा भोगेटेनी गा.वि.स.मा पर्ने यस पोखरी ऐतिहासिक रूपले महत्वपूर्ण क्षेत्रको रूपमा रहेको छ । त्यहाँ भएको पोखरी तथा दरवारको भग्नावशेषलाई संरक्षण गरिएमा पर्यटकीय हिसावले आकर्षक स्थानको रूपमा विकास हुने देखिन्छ । यस क्षेत्रमा पहिले धिमाल राजाले राज्य गर्दथ्यो ।

घ. राजा धनपाल थान

विराटनगरवाट पूर्वमापर्ने कदमाहा गा.वि.स.को वडा नं. ६ मा अवस्थित एक ऐतिहासिक क्षेत्रको रूपमा रहिआएको राजा धनपाल थानमा प्रत्येक नव वर्षको दिन ठुलो मेला लाग्ने गर्दछ । यस धार्मिक स्थानमा वनकाली देवीको पूजाआजा गर्ने गरिन्छ ।

ङ. सूनवर्षी पोखरी

विराटनगरवाट ४० कि.मि. पूर्वको गोविन्दपुर गा.वि.स.मा पर्ने यस पोखरीको आफ्नै छुट्टै अस्तित्व रहेको छ । परापूर्वकालदेखि नै यस स्थानमा नव वर्षको दिन भव्य मेला लाग्दछ । संरक्षण तथा संवर्द्धनको अभावमा पोखरी दिनप्रतिदिन पुरिन गई एक दिन लोप हुने अवस्था पुग्न सक्दैन भन्न सकिन्छ ।

च. बागभोडा

विराटनगरवाट ३९ कि.मि. उत्तरपूर्वको ईन्द्रपुर गा.वि.स.मा पर्ने बागभोडा पर्यटकीय महत्वको यस स्थान करिव ४ विघा जमीनमा फैलिएको छ । धेरै पुरानो तथा आवश्यक संरक्षणको अभावमा पोखरी दिनहु पुरिने, भत्किने गर्नाले लोप भएर जाने अवस्थामा छ ।

छ. सप्तकन्या गुफा

विराटनगरवाट उत्तरको याङ्गशिला गा.वि.स.को वडा नं. १ मा पर्ने अवस्थित यस गुफा आन्तरिक पर्यटनको हिसावले आकर्षक स्थल हुन सक्छ । परापूर्वकालमा यहाँ सात जना कन्या आई लुप्त भएकोले सो स्थलको नाम सप्तकन्या भएको साथै भौगोलिक गुफा पनि भएकोले यस स्थलको नाम सप्तकन्या गुफा भन्ने धाराणा रहिआएको छ ।

ज. महादेव पार्वती गुफा

पाटीगाँउ गा.वि.स. मा अवस्थित यो गुफा प्राकृतिक रूपमा ठूलो नभए पनि आन्तरिक पर्यटनको लागि उपयुक्त स्थल बन्न सक्छ। जंगलको विचमा रहेको यस स्थान केरावारीसम्म यातायातको साधनमा गई त्यहाँबाट ४-५ घण्टा उकालो हिडे पछि सो स्थान पुग्न सकिन्छ।

झ. मिक्लाजुङ्ग डाँडा

विराटनगरवाट उत्तरपूर्वको रमितेखोला गा.वि.स.मा पर्ने यस डाँडाको उचाई करिब २४०० मिटर रहेको बताईन्छ। मिक्लाजुङ्गको लिम्बु भाषामा आँखाले टाढा टाढा सम्म देख्न सक्ने ठाँउ भन्ने अर्थ लाग्छ। यहाँबाट सूर्योदय तथा सूर्यास्तको दृश्य अवलोकन गर्न सकिन्छ। सिजनमा धेरै थरीको गुराँसहरु फुलेको देखिन्छ। प्रचारप्रसारको अभावमा यो स्थान ओभ्रेलमा परेको छ।

ञ. हरिचन्द्र गढी

विराटनगरवाट लगभग २७ कि.मि. पूर्व डाईनिया गा.वि.स.मा अवस्थित हरिचन्द्र गढीको आफ्नै ऐतिहासिक महत्व बोकेको छ तर उचित संरक्षणको अभावमा त्यहाँ रहेका ऐतिहासिक भग्नावशेषहरु लोप हुने अवस्थामा छ।

१.७ आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था

१.७.१. जनसंख्याको आकार

जनगणना २०५८ अनुसार मोरङ जिल्लाको जनसंख्या जम्मा ८,४३,२२०, पुरुष ४,२२,८९५ र महिला ४,२०,३२५ रहेकोमा २०६२ मा ८८१२८० पुग्ने अनुमान गरिएको छ। मोरङको सबै भन्दा वढी जनसंख्या भएको गा.वि.स. उर्लावारी र सबै भन्दा कम जनसंख्या भएको गा.वि.स. पाटिगाँउ हो। जनगणना २०५८ अनुसार जनघनत्व ४५४.५६ जना प्रतिवर्ग कि.मि. र दश वर्षको जनसंख्या वृद्धि २४.९५ प्रतिशत रहेको छ। यस जिल्लामा ग्रामीण जनसंख्या ८०.२२ प्रतिशत छ भने शहरी जनसंख्या १९.७८ प्रतिशत रहेको छ।

१.७.२. जनसंख्या वृद्धिदर

यस जिल्लाको वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर २०५८ मा २.२७ रहेको छ। अघिल्ला जनगणना २०१८, २०२८, र २०४८ अनुसार वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर क्रमशः १.६५, २.०७ र २.४७ रहेको देखिन्छ। जनगणना २०४८ को तुलनामा जनगणना २०५८ मा ०.२ प्रतिशतले जनसंख्या वृद्धिदर कम भएको देखिन्छ।

१.७.३. जन्म, मृत्यु र बँसाई सराईको अवस्था

जन्म, मृत्यु र बँसाईसराई जस्ता व्यक्तिगत घटनाको दर्ता गर्ने व्यवस्था न.पा. तथा गा.वि.स. हरुमा छ। यसको राम्रो ज्ञान नभएर भनौ या आवश्यकता परेको बखत मात्र दर्ता गर्ने परिपाटीको विकास भएको कारणले यो पद्धती पूर्णरूपमा सफल भएको पाइदैन। जि.वि.स. को अनुसार आ.व. २०६०/६१ को तुलनामा यस आ.व.मा जन्म दर्ता १४९६४ बाट २२२७८, मृत्यु दर्ता २०१६ बाट ३१८८ र बसाईसराई गरी आएको संख्या ४२९० बाट ४९३५ तथा बसाईसराई गएको संख्या ३८७६ बाट २४९३ भएको पाईन्छ। आर्थिक, सामाजिक तथा भौगोलिक हिसावले यस जिल्लामा बसाईसराई गरि आउने जनसंख्या दिनानुदिन वृद्धि भएको देखिन्छ। जनगणना २०५८ अनुसार मोरङ जिल्लामा जन्म भई यसै जिल्ला बसोवास गरेका जनसंख्या ७७.४४ प्रतिशत छ भने अन्य जिल्लामा जन्म भई यस जिल्लामा बसोवास भएका जनसंख्या २२.५३ प्रतिशत रहेको छ। जिल्ला विकास समिति, मोरङले २०५४ सालमा गरेको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार आर्थिक कारणले बसाई सर्ने जनसंख्या ७२ प्रतिशत, सामाजिक कारणले १६ प्रतिशत, शैक्षिक कारणले ७ प्रतिशत र अन्य कारणले ५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

१.७.४. शिक्षा

रा.ज.ग २०५८ अनुसार मोरङ्ग जिल्लाको साक्षरता दर ५६.७ प्रतिशत मध्ये पुरुष ६६.८ प्रतिशत र महिला ४६.६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । मानव विकास प्रतिवेदन २००४ अनुसार यस जिल्लाको शैक्षिक उपस्थिति सूचकांक ०.४२३ रहेको छ । यस जिल्लामा सरकारी तथा निजी विद्यालयहरु ६९५ वटा, उच्च माध्यमिक विद्यालय ३०, क्याम्पस १३, विश्वविद्यालय १ र प्राविधिक तथा व्यवसायिक १० रहेका छन् । उच्च मा. वि. स्तर सम्म संलग्न शिक्षक/शिक्षिका ६११६ र जम्मा विद्यार्थी संख्या २२२८९२ रहेका छन् । शिक्षा क्षेत्रमा जि. वि. स. तथा जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरु लगायत विभिन्न एन.जि.ओ. तथा आइ. एन. जि.ओ. हरु कार्यरत छन् ।

१.७.५. स्वास्थ्य

श्री ५ को सरकारले २०४८ सालमा स्वास्थ्य नीति लागू गरी ग्रामीण तहसम्म प्रतिकारात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, उपचारात्मक तथा पुनर्स्थापनात्मक सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरूप कार्य भइरहेको छ । सरकारी तथा निजी स्तरमा संचालित अस्पताल ६, नर्सिङ्ग होम ७, होमियोपेथिक मेडिकल कलेज १, स्वास्थ्य चौकी ११, उप स्वास्थ्य चौकी ४९, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ६, घरगाँउ क्लिनिक २८१, खोप क्लिनिक ३०४, महिला स्वास्थ्य सेविका ५८५, सुडेनी ३३४ र आमा समुह ५८५ कार्यरत छन् । यस जिल्लामा स्वास्थ्य सम्बन्धी काम गर्ने १७ वटा एन. जि. ओ. तथा आई. एन. जि. ओ. हरु छन् । यो जिल्ला स्वास्थ्यको दृष्टिकोणबाट सवल र सक्षम मानिन्छ । यहाँ मेची, कोशी तथा सगरमाथा अञ्चल लगायत भारतबाट पनि मानिसहरु उपचार गर्न आउँछन् ।

१.७.६. वातवरण र सरसफाई

यो जिल्ला वातवरण र सरसफाईको दृष्टिकोणमा ग्रामीण क्षेत्रको तुलनामा शहरी क्षेत्र धेरै प्रदुषित मानिन्छ । शहरी क्षेत्रलाई औद्योगिक क्षेत्र रुपमा लिईन्छ । वातवरणमा प्रतिकुल असर पार्ने कारणको रुपमा वायू तथा जलिय प्रदुषण, ध्वनी प्रदुषण, ढल र फोहर मैला प्रदुषण, आदि मुख्य रहेका छन् । मोरङ्ग जिल्लाको शहरी क्षेत्रमा आवास क्षेत्र १४८० हे., औद्योगिक क्षेत्र १७५ हे. , कृषि क्षेत्र ३५६१ हे., व्यापारिक क्षेत्र २१९ हे., वन क्षेत्र ७ हे. रहेको छ । त्यस्तै ग्रामीण क्षेत्रमा आवास क्षेत्र ३५७९ हे., कृषि क्षेत्र १०१७०९ हे., वन क्षेत्र ५५४९३ हे. र खोला, नहर, पैनी ३७१३.७ हे. रहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु मुख्यरुपमा वि.एन.एम.टि (B. N. M .T .) र सिमेन नेपाल तथा राष्ट्रिय स्तरका गै.स.स. फर्वाड ले यस क्षेत्रमा काम गरेका छन् । यस क्षेत्रमा काम गर्ने स्थानीय स्तरका गै.स.स.हरु १४ वटा रहेका छन् । यस क्षेत्रमा यिनीहरुको लगानी उल्लेखनिय भएपनि यसको लेखाजोखा भएको पाइदैन ।

१.७.७ महिला र लैङ्गिक सशक्तिकरण

कुल जनसंख्याको आधाभाग ओगटेको नेपाली महिलाहरुको स्थिती अभै पनि उपेक्षित अवस्थामा रहेको पाइन्छ । महिलाहरुको संवेदनशिल विषय भएको कुरालाई हाम्रो देशमा मात्र नभएर विश्वमा नै गहन रुपमा लिन थालिएको छ । महिलाहरुको विकासको लागि संयुक्त राष्ट्रियसंघले १९८१ मा एउटा सन्धिपत्र जारी गरेको थियो । जसमा महिलाका अधिकार : राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक, सास्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, खेलकुद सम्बन्धी उल्लेख गरिएको छ । यस विषयमा नेपालले पनि प्रतिबद्धता जनाएको छ । यिनै विषयमा तथ्याङ्कहरुको अध्ययन र विश्लेषण गरी समस्याहरुको पहिचान गर्नु पर्ने देखिन्छ । जव सम्म महिलाहरु उत्पादनमूलक कार्यमा संलग्न रहदैनन् तबसम्म देशको आर्थिक अवस्था बढ्दैन भन्ने कुरा सर्वविदितै छ ।

मोरङ्ग जिल्लालाई हेर्दा महिलाहरुको अवस्था अन्य जिल्लाको तुलानामा निकै राम्रो मानिन्छ । मानव विकास सूचकांक ०.५३१ रहेको छ भने लैङ्गिकता विकास सूचकांक भने ०.५११ रहेको छ । यसले कुन कुरालाई संकेत गर्दछ भने मोरङ्ग जिल्लामा लैङ्गिकताका आधारमा अवसरहरुमा देखा परेको विभेदको मात्रा त्यति धेरै ठुलो भने छैन । स्थानिय

निकायमा महिला १८.७९, पेशागत क्षेत्रमा कार्यरत १८.३८, प्रशासनिक क्षेत्रमा कार्यरत १५.०१ र आयआर्जनमा महिलाको हिस्सा ०.२७१ रहेको देखिन्छ। साथै अपेक्षित आयू ६१.५ महिला र ६०.५ पुरुष, प्रौढ साक्षरता ३४.९ प्रतिशत महिला र ६२.७ पुरुष, विद्यालय रहने औषत वर्ष १.९५ महिला र ३.५६ पुरुष रहेको देखिन्छ। यसबाट के स्पष्ट हुन्छ भने राजनीतिक, आर्थिक तथा व्यावसायिक क्षेत्रहरूमा मोरङ जिल्लामा पुरुष सशक्तिकरणका तुलनामा महिला सशक्तिकरण अत्यन्तै कम रहेको देखिन्छ।

१.७.८ आर्थिक कृषकलाप तथा रोजगारी

आर्थिक तथा रोजगारीको स्थिती हेर्दा कृषि कृषकलाप तथा गैह्र कृषि कृषकलापमा संलग्न जनसंख्या तथा घरपरिवारलाई हेर्नु पर्ने हुन्छ। यस जिल्लामा आर्थिक तथा रोजगारीमा कृषि क्षेत्रको योगदान धेरै भएतापनि गैह्र कृषि क्षेत्रको पनि उति नै महत्वपूर्ण मूमिका रहेको देखिन्छ। जनगणना २०५८ अनुसार दश वर्ष वा सो भन्दा माथि जम्मा जनसंख्या ६,४२,५८४ मध्ये आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या ६३.३ प्रतिशत रहेकोमा पुरुष ५७.३ प्रतिशत र महिला ४२.७ प्रतिशत छन्। रोजगारीको स्थिती हेर्दा विभिन्न पेशामा गरि जम्मा ३,३६,२६२ (५२.३ प्रतिशत) जनसंख्या मध्ये कृषिमा ५९.४६ प्रतिशत र गैह्र कृषिमा ४०.६४ प्रतिशत रोजगारीमा संलग्न रहेका छन्। कृषि बाहेक घरपरिवारले संचालन गरेका साना व्यवसाय वा अनौपचारिक (Informal Sector) को दृष्टिले आर्थिकरूपले सक्रिय घरपरिवार ७०.३ प्रतिशत रहेको पाइन्छ।

१.७.९ कृषि, मत्स्य तथा वन

मोरङ जिल्लाका अधिकांश जनसंख्या कृषि, मत्स्य तथा वन क्षेत्रमा संलग्न रहेको पाइन्छ। नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २००४ अनुसार मोरङ जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ३७.८४ प्रतिशत योगदान कृषि, मत्स्य तथा वन क्षेत्रले गरेको देखिन्छ। कृषि, मत्स्य तथा वन क्षेत्रले गरेको योगदानलाई छुट्टा-छुट्टै हेर्न सकिन्छ।

क) कृषि

कृषि क्षेत्र भन्नाले खेतीपाति तथा पशुपालन कार्य भन्ने बुझिन्छ। मोरङ जिल्लामा कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवारहरू गैह्र कृषि क्षेत्रमा भन्दा बढी नै पाइएकोछ। यो संख्या १९९९३१ (५९.४६ प्रतिशत) जना र करिब ६९ प्रतिशत घरपरिवाहरू कृषि कार्यमा संलग्न रहेको पाइन्छ।^१ यस जिल्लामा तिन प्रकारको भौगोलिक अवस्था भएको हुनाले तिनै प्रकारको खेतीपाती प्रणाली रहेको पाइन्छ। तराई क्षेत्रमा धान, मकै, गहुँ, तोरी, उखु, सनपाट, दलहन आदि जस्ता बालीहरू लगाइन्छ। भन्ने भावर क्षेत्रमा खाद्यन्न बालीको साथै वेमौषमी तरकारीहरू लगाइन्छ। पहाडी क्षेत्रमा केही मात्रामा तरकारी र खाद्यन्न बालीहरू तथा मुख्यरूपमा फलफूलहरू बढी उत्पादन हुन्छन्। राष्ट्रिय कृषिगणना २०५८ अनुसार मोरङ जिल्लामा खेतीपाती भईराखेको जग्गा ११६५१६.५ हेक्टर मध्ये अस्थायी बाली १०९९४४.४ हे., स्थायी बाली ६८९.० हे., स्थायी चरन १३८.१ हे., पोखरी ३५५.७ हे., वन तथा जंगल ३४०.२ हे., प्रयोग नभएको उत्पादनशील जग्गा २६७.७ हे. र अन्य जग्गा ४७८१.४ हे. रहेको छ।

कृषि विकास कार्यालयका अनुसार आ. व. २०६१/६२ मा यस जिल्लाको विभिन्न बालीहरू धान, मकै, गहुँ, कोदो, तोरी, आदिको उत्पादकत्व दर क्रमशः ३.४९, २.१, २.१४, १.२, ०.४५ मे.टन. प्रति हेक्टर रहेकोछ। खेतीपाती र पशुपालन पेशा एक अर्कामा सम्बन्धित भएको र पशुपालन व्यवसाय किसानको आर्थिक आयको महत्वपूर्ण श्रोतको रूपमा रहेको पाइन्छ। मोरङ जिल्लामा पशुपंक्षी संख्या तथा पशुपंक्षी जन्य वस्तु (दुध, मासु, फुल, छाला आदि) को उत्पादन बढ्दो स्थितीमा रहेकोछ। तरकारी बाली तथा फलफूल बालीमा फलफूलको उत्पादन विगत भन्दा कम भएको

^१ राष्ट्रिय जनगणना २०५८

भएतापनि तरकारी वाली भने विगत भन्दा उत्पादन सतप्रतिशत वृद्धि भएकोछ । यसवाट यस जिल्लाका ग्रामीण समुदायका जनताको आर्थिक अवस्थामा सुधार भएको महशुस गरिएकोछ ।

ख) मत्स्य

राष्ट्रिय जनगणना २०५८ अनुसार मत्स्यपालन क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था ज्यादै नै न्यून देखिन्छ । यस जिल्लामा मत्स्यपालन गर्ने कृषक संख्या २४४ मध्ये रोजगारी पाएका २८४ जना (जम्मा रोजगारी पाएका मध्ये ०.०८ प्रतिशत) रहेका छन् । यस कार्यालयको मत्स्य सर्वेक्षण-२०६२ अनुसार जम्मा पोखरी संख्या २१८६ , क्षेत्रफल ५७९.३१ हेक्टर र १७४४ कृषक घरपरिवार रहेको देखिन्छ । जुन कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको रेकर्ड अनुसार करिव ५०० हेक्टर क्षेत्रफल कम देखिन्छ । उक्त तथ्याङ्कमा फरक हुनुको मुख्य कारण सन्दर्भ समयको अन्तर (कृषि मन्त्रालयको तथ्याङ्क पुरानो भएको) ले तथा जग्गाको खण्डीकरणले गर्दा पनि हुन सक्छ । पोखरीको संख्यामा केही कम भए पनि उत्पादनको दृष्टिकोणले राम्रै मानिन्छ ।

ग) वन

वनजंगलको दृष्टिकोणले यो जिल्ला सम्पन्न मानिन्छ । यस जिल्लामा उत्पादन मूलक वन १५,२६४ हे. , संरक्षित वन ३७,५६९ हे. र संभाव्य सामुदायिक वन/ कबुलियती वन ३२४३.७२ हे. रहेकोछ । मोरङ्ग जिल्लामा मुख्यरूपमा साल, कर्मा, साज, बोटधगेरो, सिमल आदि वनका प्रजातीहरु पाइन्छ भने वन्यजन्तुहरु चितुवा, हरिण, स्याल, मृग, बाँदेल आदि पाइन्छ । यो जिल्ला वनको दृष्टिकोणले निकै सम्पन्न मानिन्छ । यस जिल्लामा प्रतिवर्ष वन उत्पादन ७०००० के.जि. र जडिवुटी उत्पादन ५२३८१ रहेको अनुमान जिल्ला वन कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेकोछ ।^२

१.७.१० खानी तथा उत्खनन्

नेपान मानव विकास प्रतिवेदन २००४ अनुसार मोरङ्ग जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ०.३० प्रतिशत योगदान खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको छ । मोरङ्ग जिल्लामा खानी तथा उत्खनन् सम्बन्धी कार्यको अनुसन्धान खासै भएको पाइदैन । विगत केही वर्ष आगाडी बेलवारी, बाहुनी केरावारीको निश्चित स्थानहरुमा पेट्रोलियम पदार्थको अनुसन्धान तथा अन्वेषण भएको थियो । बाहुनी गा.वि.स.को राधानगरमा २०४६ सालमा १ करोड ८० लाख अमेरिकी डलर खर्च भई ३५ मिटर ड्रिल गरी पेट्रोलियम पदार्थको खोजि गरिएको थियो । तर किन सफल भएन र के परिणाम आयो, केही पनि थाहा भएको पाइदैन । यस जिल्लामा पेट्रोलियम पदार्थ, कोइला, अग्रख, चुनढुंगा आदि को संभावना भने रहेको देखिन्छ । सोको अध्ययन अनुसन्धान गर्न आवश्यक छ ।

खानी तथा उत्खनन् जन्य पदार्थमा मोरङ्ग जिल्लामा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा आदिको उपयोग स्थानीय स्तरमा निकै बढेको छ । यसको उपयोगले स्थानीय निकायलाई वर्षेनी लगभग ३.५ करोड आम्दानी भएको छ । ढुंगा, बालुवा, गिट्टी आदि मुख्यरूपमा निकालिने खोलाहरुमा चिसाङ्ग खोला, बुढी खोला, मावा खोला, खदम खोला, गछिया खोला, लोहन्द्रा आदि छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०५८ अनुसार खानी तथा उत्खनन्को क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था १००८ (०.४६ प्रतिशत) जना रहेकोछ ।

१.७.११ औद्योगिक/प्रशोधन उद्योग

मोरङ्ग जिल्लालाई प्रमुख औद्योगिक नगरीको रूपमा लिइन्छ । यस जिल्लामा नेपालकै सबै भन्दा पहिलो उद्योग विराटनगर जुटमिल पनि रहेकोछ । औद्योगिक गणना २०५९ अनुसार कम्तीमा दश जना कामदार भएका ठुला उद्योगहरु

^२ जिल्ला वन कार्यालय, मोरङ्ग

२९५ वटा र रोजगारी लाभान्वित संख्या करिब २१ हजार रहेका छन् । घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका अनुसार यस जिल्लामा मझौला तथा ठुला उद्योगको संख्या २६८ र साना उद्योगको संख्या २६८९ दर्ता भएको र जसमा रोजगारी संख्या ३३६२१ देखिन्छ । यो संख्या पूँजी लगानीको आधारमा गरिएको छ । चालु हालतमा के कति उद्योगहरु छन भन्ने कुरा एकिन गर्ने स्थिति भने छैन । हाल केही उद्योगहरु बन्द समेत भइसकेका छन् । साना र ठुला गरी प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरूपमा रोजगारी पाउनेको संख्या करिब ५५,००० रहेको अनुमान गरिएकोछ ।^३ जनगणना २०५८ ले यसको संख्या २४,९१० अर्थात जम्मा रोजगारीको १२.३१ प्रतिशत देखाएको छ । नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन अनुसार मोरङ्ग जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको १६.७४ प्रतिशत योगदान औद्योगिक/प्रशोधन उद्योग क्षेत्रले गरेको देखिन्छ ।

१.७.१२ विद्युत, ग्याँस तथा पानी

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन अनुसार मोरङ्ग जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ३.७६ प्रतिशत योगदान विद्युत, ग्याँस तथा पानी क्षेत्रले गरेको देखिन्छ । यस जिल्लामा विद्युत पुगेको घरपरिवार संख्या करिब ४३००० (ग्राहक संख्या, वि.प्रा.) र जैविक उर्जा करिब २५ हजार ले उपभोग गरिरहेका छन् । गत आ.व. मा मात्र जैविक उर्जा उपभोग गर्ने घरपरिवार ६३९५ र सौर्य उर्जा उपभोग गर्ने घरपरिवार २०८१ रहेकोछ ।^४ मोरङ्ग जिल्लामा जम्मा ६३ गा.वि.स. र १ उ.म.न.पा. गरी जम्मा ६४ उ.म.न.पा./गा.वि.स.मा विद्युत सेवा पुगेको छ ।

यस जिल्लामा ग्याँस उत्पादन तथा विक्री गर्ने एक मात्र उद्योग कोशी ग्याँस उद्योग भएता पनि अन्य जिल्लावाट पनि यस जिल्लामा ग्याँस आउने गरेकोछ । रा. ज.ग. २०५८ अनुसार यस जिल्लामा एल.पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने घरपरिवार ९४८७ र गोबर ग्याँस प्रयोग गर्ने ३५४८ रहेको देखिन्छ । जनगणना र सम्बन्धीत निकाय/संस्थाले उल्लेख गरेको तथ्याङ्कमा धेरै नै फरक देखिन्छ । यो हुनुमा सम्बन्धीत निकायले गोबर ग्याँस प्लान्ट बनाइसके पछि के कति बन्द वा चालु हालतमा छन भनी अध्यावधिक गर्ने नगरेको अथवा जनगणनामा उल्लेख हुन छुटेको वा दुवै हुन सक्ने अवस्था देखिन्छ । रा. ज. ग. २०५८ अनुसार यस क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था २.१४ प्रतिशत मात्र देखिन्छ । स्वच्छ खानेपानी लगभग १४ प्रतिशत जनसंख्याले धारा/पाइपको माध्यमबाट प्रयोग गरेको देखिन्छ । तर हालका दिनहरुमा यसमा क्रमसंग वृद्धि एवं सुधार भएको छ ।

१.७.१३ निर्माण

निर्माण भन्नाले सबै प्रकारका निर्माण जस्तै घर, उद्योग, बाटो, पुल, ड्याम्स, आदिको निर्माण, पुँजीगत मर्मत सम्भार जस्ता कार्यहरु पर्दछन् । यस जिल्लामा पनि निर्माण सम्बन्धी कार्य औद्योगिक क्षेत्र होस वा गैह्र औद्योगिक क्षेत्र उल्लेखनिय वृद्धि भएको देखिन्छ । राष्ट्रिय लेखामा निर्माण क्षेत्रको योगदान हेर्दा पक्की र कच्ची निर्माण कार्यमा प्रयोग भएका सरसमानहरु जस्तै सिमेन्ट, फलामे छड, इट्टा, टिन, टायल आदिको उपभोग अवस्थालाई हेरिन्छ । विगतका वर्षहरुमा भन्दा यसको उपभोग धेरै बढेको देखिन्छ । आ. व. २०६०/६१ मा नगरपालीकामा मात्र नक्सा पास भई ७९० भवन निर्माण भएको देखिन्छ भने आ. व. २०६१/६२ मा नक्सा पास गरि ९७४ भवन निर्माण भएको देखिन्छ ।^५ यस क्षेत्रले मोरङ्ग जिल्लाको कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ६.९१ प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ ।^६ रा. ज. ग. २०५८ अनुसार यस जिल्लामा जम्मा १६७८७५ घर मध्ये १६.४५ प्रतिशत पक्कीघर, २६.४३ प्रतिशत अर्धपक्की घर , ५६.०४ प्रतिशत

^३ जिल्ला घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, मोरङ्ग

^४ शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, मोरङ्गको फिलड रिपोर्ट २०६१

^५ उपमहानगरपालिका, विराटनगर

^६ मानव विकास प्रतिवेदन २००४, यू.एन.डि.पी.

कच्ची घर र १.०८ प्रतिशत अन्य घर रहेका छन् । रोजगारीमा जम्मा संलग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये ३.६१ प्रतिशत व्यक्ति निर्माण क्षेत्रमा रोजगारी पाएका देखिन्छ ।

१.७.१४ व्यापार, रेष्टुरेन्ट तथा होटल

मोरङ्ग जिल्ला व्यापारिक दृष्टिकोणबाट केन्द्रको रूपमा लिइन्छ । यस जिल्लामा थोक तथा खुद्रा पसलहरूको यकिन संख्या राख्ने निकाय छैनन् । यो अतिनै गम्भिर र चासोको विषय पनि हो । यसको अभावमा आर्थिक अवस्था एवं स्थितिको विश्लेषण गर्न असजिलो हुन्छ । यसका बावजुद पनि यसको योगदान तेश्रो स्थानमा रहेको छ । मोरङ्ग जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ११.६४ प्रतिशत योगदान थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रले ओगटेको छ ।

क. थोक तथा खुद्रा व्यापार

यस जिल्लामा हाटबजार दिनहुँ जसो लाग्ने गरेकोछ । यहाँको मुख्य व्यापार हने स्थानको रूपमा विराटनगर उ.म.न.पा, रंगेली, लेटाङ्ग, उर्लावारी, मधुमल्ला, पथरी, बेलवारी, बयरवन, कर्सिया, विराटचोक, आदिलाई लिइन्छ भने पशु हाटबजारको रूपमा अमरदह, दोभाना, बेलवारी, सोराभाग, उर्लावारी आदि लाई लिइन्छ । रा. ज. ग. २०५८ अनुसार रोजगारीमा जम्मा संलग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रमा ८.६५ प्रतिशत ले रोजगारी पाएका देखिन्छ ।

वैदेशिक व्यापारको अवस्था हेर्दा यस जिल्लामा निकासी महसुल रु १,२९,९०,०० हजार र पैठारी रु १८,०३,७१ हजार देखिन्छ । जुन व्यापारी दृष्टिले हेर्दा व्यापार घाटा रु १,११,८६,२९ हजार देखिन्छ ।^७ मोरङ्ग जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा लाग्ने प्रमुख व्यापारिक बजार तथा पशुहाटहरू निम्न तालिका बमोजिम रहेकोछ ।

तालिका नं. ५ : प्रमुख व्यापारिक बजार र पहुँच

सि.नं.	व्यापारिक स्थान	सदरमुकामबाट कि.मि	यातायातको साधन	सि.नं.	व्यापारिक स्थान	सदरमुकामबाट कि. मि.	यातायातको साधन
१	रंगेली	२२	बस, जिप	१०	केरावारी	३९	बस, जिप
२	उर्लावारी	६६	बस, जिप	११	विराटचोक	३६	बस, जिप
३	मधुमल्ला	७२	बस, जिप	१२	कटहरी	३	बस, जिप
४	पथरी	५८	बस, जिप	१३	भोराहाट	१०	बस, जिप
५	बेलवारी	३८	बस, जिप	१४	अमरदह	३४	बस, जिप
६	रमाईलो	५२	बस, जिप	१५	सोराभाग	२१	बस, जिप
७	दर्वेशा	३०	बस, जिप	१६	सलकपुर	३४	बस, जिप
८	डाईनिया	२७	बस, जिप	१७	विराटनगर	००	बस, जिप
९	लेटाङ्ग	५३	बस, जिप				

तालिका नं. ६ : प्रमुख पशु हाटबजार

सि.नं.	व्यापारिक स्थान	कैफियत	सि.नं.	व्यापारिक स्थान	कैफियत
१	अमरदह	विहिवार	४	सोराभाग (कर्सिया)	शनिवार र बुधवार
२	उर्लावारी	मंगलवार	५	बेलवारी	सोमवार
३	दर्वेशा (दोभाना)	विहिवार			

^७ विराटनगर भन्सार कार्यालय, विराटनगर

ख. होटल तथा रेष्टुरेन्ट

यस जिल्लामा होटल तथा रेष्टुरेन्टको अवस्था सामान्य नै देखिन्छ। यस क्षेत्र अर्न्तगत तारे होटल तथा साधारण होटल तथा लजहरु पर्दछन्। यस जिल्लामा तारेहोटल २, होटल तथा लज ४८ र नन् स्टार होटल तथा रेष्टुरेन्ट ५२९ रहेकोछ।^५ रा. ज. ग. २०५८ अनुसार रोजगारीमा जम्मा संलग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये होटल तथा रेष्टुरेन्टमा ०.९१ प्रतिशतले रोजगारी पाएको देखिन्छ।

१.७.१५ यातायात, गोदाम र सञ्चार

यस जिल्लामा यातायात, गोदाम र सञ्चार क्षेत्रले राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पारेको देखिन्छ। यस क्षेत्रले मोरङ जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ७.४२ प्रतिशत योगदान पुऱ्याएको छ। रा. ज. ग. २०५८ अनुसार रोजगारीमा जम्मा सम्लग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये यातायात, गोदाम र सञ्चारमा १.९२ प्रतिशतले रोजगारी पाएका देखिन्छ। यस क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने कृयाकलापहरु निम्न बमोजिम छन्।

क) यातायात

यातायातको सन्दर्भमा स्थल यातायात, हवाई यातायात, ट्राभल्स एजेन्सी, च्याप्टीङ्ग, ट्रेकिङ्ग, कार्गो, ढुवानी (रोड क्यारियर) आदिको सूचना आवश्यक हुन्छ। यस जिल्लामा च्याप्टीङ्ग र ट्रेकिङ्ग वाहेक अन्य कृयाकलापको अवस्था अत्यन्त राम्रो मानिन्छ। यस जिल्लामा स्थल यातायात ६४७, हवाई यातायात सेवा तर्फ पूर्वी पहाड तथा राजधानी सम्म बुद्ध, सीता, एती, शाही नेपाल वायुसेवा निगम, कस्मीक एयर आदिले दैनिक लगभग १५ उडान गर्ने गरेका छन्। त्यस्तै मुख्य कार्यालय भएका ट्राभल्स एजेन्सीहरु २५ वटा, ढुवानी सेवा (Road Carrier) संग सम्लग्न २३ प्रतिष्ठानहरु रहेका छन्।^९

ख) गोदाम (Storage)

यस जिल्लामा सरकारी स्तरमा १ सुख्खा बन्दरगाह रहेकोछ। यसको भण्डार क्षमता ५००० मे. टन भएकोमा पारवहन गोदाम २००० मे.ट. र पार्किङ्ग सुविधा १०० ट्रक कन्टेनर र चाई ३० देखि ४० रहेको छ। निजी स्तरमा तीन वटा कोल्ड स्टोरेज रहेका छन्। यसको कुल क्षमता करिब ७००० मे.टन रहेको छ।

ग) सञ्चार

२००७ सालमा नेपालकै पहिलो रेडियो विराटनगरवाट संचालन गरेको थियो। त्यस बेला भवनको अभावमा रघुपति जुट मिलको सानो कोठावाट रेडियो सेवा प्रसारण गरिएको थियो। स्थापना कालमा यस रेडियोको नाम “ प्रजातान्त्रिक रेडियो ” को नामले प्रसारण भएको थियो भने पछि २००७ साल फागुन १६ गते काठमाण्डौ सारी चैत्र २० देखि “ रेडियो नेपाल ” को नामकरण गरी पुनःप्रसारण गरेको थियो।

आजको संसार संचारको युग हो। यस जिल्लामा राष्ट्रिय स्तरका २ वटा दैनिक पत्रिकाहरु राजधानीमा प्रकाशन हुन समयमै प्रकाशन भइरहेका छन्। सरकारी स्तरमा सञ्चार केन्द्र, क्षेत्रीय संचार केन्द्र, जिल्ला हुलाक कार्यालय, नेपाल टेलिकम, गोर्खापत्र संस्थान आदि कार्यरत छन्। यस जिल्लामा एफ. एम. सेवा-१, टेलिफोन लाइन - १९,४९५, मोबाइल लाइन- १५,००० करीब, हुलाक सेवा - ६९, प्रकाशन हुने पत्रपत्रिका -२५, केवल टेलिभिजन - १३, सिनेमाहल - ११, विज्ञापन सेवा -९, पि.सि.ओ. तथा साइबर क्याफे - ८७, आदि संचालनमा रहेका छन्। सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थावाट वितरित इ-मेल तथा इन्टरनेट संख्या २३८५ छन्।^९ जिल्लाको आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण गर्दा यी प्रतिष्ठानहरु तथा सेवाहरुले अर्थतन्त्रमा महत्वपूर्ण स्थान ओगटेको छ। विज्ञापन सेवा र सिनेमाहलहरु वाहेक अन्य प्रतिष्ठानहरु उल्लेखनिय वृद्धि हुदै गएको छन्।

^५ होटल तथा लज सर्वेक्षण, के.त.वि. तथा शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, मोरङ

^९ शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, मोरङ

१.७.१६ वित्त तथा रियल स्टेट

यस जिल्लामा वित्त तथा रियल स्टेट क्षेत्रको योगदान उल्लेखनिय छ । नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २००४ अनुसार यस क्षेत्रले मोरङ जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको १०.२४ प्रतिशत योगदान पुऱ्याएको छ । यस क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने क्षेत्रहरु निम्न छन् ।

क. आर्थिक मध्यस्थता (वित्त)

रा.ज.ग. २०५८ अनुसार रोजगारीमा जम्मा संलग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये आर्थिक मध्यस्थतामा ०.५७ प्रतिशत (१५९९) ले रोजगारी पाएका देखिन्छ । यस क्षेत्रमा वित्तिय संस्थाहरु, विमा कम्पनीहरु तथा व्यापारिक सेवाहरु पर्दछन् । मोरङ जिल्लामा आर्थिक कृयाकलापको दृष्टिकोण यी तीन क्षेत्रका प्रतिष्ठान/संस्थाहरु उल्लेखनीय मात्रामा संचालन भएको छ । यस जिल्लामा वित्तिय संस्थाहरुको रुपमा सरकारी तथा गैर सरकारी बाणिज्य बैकहरु - ४९, सहकारी संस्थाहरु - ११६, वित्तिय कम्पनीहरु - ११, आदि संचालीत छन् । विमा कम्पनीहरुको रुपमा जिवन विमा तथा निर्जिवन विमा गर्ने विमा कम्पनीहरु - १७ संचालनमा रहेका छन् भने व्यापारिक सेवा संचालन गर्ने प्रतिष्ठानहरु कानुन व्यवसायी सेवा - ३३, लेखापरिक्षण सेवा - ८३, विज्ञापन सेवा - ९, आदि संचालनमा रहेका छन् । यी क्षेत्रले जिल्लाको आर्थिक वृद्धिदरमा महत्वपूर्ण योगदान गरेको कुरा स्पष्ट हुन्छ ।^९

ख. रियल स्टेट, भाडा तथा व्यावसायिक

यस क्षेत्र अर्न्तगत घरजग्गा बेचबिखन, भाडामा लिने दिने कार्य तथा सो संग सम्बन्धीत अन्य कृयाकलापहरु पर्दछन् । यस क्षेत्र अर्न्तगत भाडामा लगाईएका घर तथा आफुले उपभोग गरेको घरको समेत हर हिसाव गरिन्छ । यस जिल्लामा रियल स्टेट कम्पनीको रुपमा काम गर्ने प्रतिष्ठानहरु ६ वटा संचालनमा रहेका छन् । विगतका वर्षहरुमा भन्दा केही वर्ष यता यो संख्या खस्किदो रहेको छ । रा. ज. ग. २०५८ अनुसार मोरङ जिल्लामा आफ्नो घर आफैले उपभोग गरेका घर परिवार संख्या १४२०२३, भाडामा बसेका १९३१८, भाडा नतिरी अर्काको घरमा बसेका ५५०२, संस्थागत ७४७ र अन्य २८५ रहेको देखिन्छ । रा. ज. ग. २०५८ अनुसार रोजगारीमा जम्मा संलग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये रियल स्टेट, भाडा तथा व्यावसायिकमा ०.३० प्रतिशत (८१२) ले रोजगारी पाएको देखिन्छ ।

१.७.१७ सामुदायिक तथा सामाजिक सेवा

यस क्षेत्रले जिल्लाको कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनमा सामान्य प्रभाव पारेको देखिन्छ । मोरङ जिल्लामा कुल गार्ह्यस्थ उत्पादनको ५.१६ प्रतिशत योगदान यस क्षेत्रले पुऱ्याएको देखिन्छ । रा. ज. ग. २०५८ अनुसार रोजगारीमा जम्मा संलग्न व्यक्ति २०५२१४ मध्ये सार्वजनिक प्रशासन र सामाजिक सुरक्षामा ३.३१ प्रतिशत (९५१२) ले रोजगारी पाएका देखिन्छ । यस जिल्लामा कार्यरत सरकारी कार्यालयहरु - ६८, सरकारी संस्थानहरु - ३१, गैर सरकारी सघसंस्थाहरु - १५०३, छन् । यस क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने केही क्षेत्रहरु हजाम तथा व्यूटीपार्लर ३४१, धोवी तथा ड्राई क्लिनर्स सेवा ५२, कम्प्यूटर प्रशिक्षण सेवा ५६, इलेक्ट्रीक तथा इलेक्ट्रोनिक्स मर्मत तथा सम्भार सेवा १५६, मोटर, मोटर साइकल तथा पार्टस विक्री तथा मर्मत सम्भार २११, फोटो खिच्ने तथा धुलाउने प्रतिष्ठान १२७ आदि यस जिल्लामा चालु हालतमा रहेका छन् ।

१.८ मानव विकास सूचकांक

मानव विकास सूचकांक तथा अन्य सूचकांकहरुले प्रतिव्यक्ति आयको अतिरिक्त जीवनका अन्य विभिन्न पक्षहरुलाई समेट्ने प्रयास गरेको हुन्छ । नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २००४, हरेक वर्ष यू.एन.डि.पि. बाट प्रकाशन हुदै आएको छ । मानव विकास सूचकांक औसत आय, शैक्षिक उपस्थिति र जीवनस्तर जस्ता तीन परिसूचकहरुमा आधारित हुन्छ । यसको मान ० (सबभन्दा नराम्रो अवस्था) देखि १ (सबभन्दा राम्रो अवस्था) का बीचमा रहेको हुन्छ । यो मूल्य जतीजती १ को नजिक हुन्छ त्यतीनै राम्रो मानिन्छ । संयुक्त राष्ट्र सङ्घिय विकास कार्यक्रमको मानव विकास

प्रतिवेदन २००४ अनुसार मोरङ्ग जिल्लाको मानव विकास सूचकांक ०.५३१ रहेको छ । जुन समग्र राष्ट्रको सूचकांक भन्दा ०.०२७ ले बढी छ । अन्य जिल्लासंग तुलना गर्ने हो भने मोरङ्ग जिल्ला ८ औं स्थानमा पर्दछ । खण्ड ११ मा मानव विकास सूचकांक का अतिरिक्त मानव गरिबी सूचकांक, लैङ्गिकता विकास सूचकांक, लैङ्गिकता सशक्तिकरण मापक, सामाजिक सशक्तिकरण सूचकांक, आर्थिक सशक्तिकरण सूचकांक, राजनीतिक सशक्तिकरण सूचकांक र प्रतिव्यक्ति आय अनुमान तथा यसका लागि आवश्यक सूचकहरु विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।

खण्ड २ : प्रमुख सामाजिक सूचकहरू

२.१ आधारभूत जनसांख्यिक सूचकहरू

तालिका नं.७ : आधारभूत जनसांख्यिक सूचकहरू

सि.नं.	विवरण	एकाई	मान
१.	महिलाको जनसंख्या	जना	४,२०,३२५
२.	पुरुषको जनसंख्या	जना	४,२२,८९५
३.	जम्मा जनसंख्या	जना	८,४३,२२० (कुल जनसंख्याको ३.६४%)
४.	लैङ्गिक अनुपात	प्रतिसय	९९.३९ %
५.	घरपरिवार संख्या	संख्या	१,६७,८७५
६.	औषत परिवार संख्या	जना	५.०२
७.	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	प्रतिशत	२.२३
८.	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	वर्ष	३१
९.	जनघनत्व	जना/वर्ग.कि.मि.	४५४.५७
१०.	शहरी जनसंख्या	प्रतिशत	१६६६७४ (१९.७७%)
	शहरी जनघनत्व	जना/वर्ग कि.मि.	२८५०.१०
	शहरी जनसंख्या वृद्धिदर	प्रतिशत	५.५
१०.	ग्रामीण जनसंख्या	प्रतिशत	७५६४५६ (८०.२२%)
	ग्रामीण जनघनत्व	जना/वर्ग कि.मि.	३७६.५९
११.	कोरा जन्मदर	प्रतिहजारमा	३५.४
१२.	कूल प्रजननदर	जना	५.५८
१३.	औषत आयु (दुवै)	वर्ष	६९.६६
१४.	कोरा मृत्युदर	हजारमा	११.५
१५.	शिशु मृत्युदर (१ वर्ष भन्दा मुनिका)	हजारमा	७४.७
१६.	बाल मृत्युदर (५ वर्ष भन्दा मुनिका)	प्रतिहजार	११८
१७.	मातृमृत्युदर	प्रतिलाख	४७.५
१८.	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	जना	२०९४३
	पुरुष	जना	१८९७३
	महिला	जना	१९६९
१९.	अपाङ्गको जनसंख्या	जना	४४७०
२०.	आश्रित अनुपात	प्रतिसत	७३.२५
२१.	बालबालिका आश्रित अनुपात	प्रतिसत	६२.८४
	पुरुष	प्रतिसत	३२.०९
	महिला	प्रतिसत	३०.७५
२२.	वृद्धवृद्धाहरूको आश्रित अनुपात	अनुपात	१०.४१ (६० वर्ष भन्दा माथीका)
२३.	पुरुषको विवाह गर्ने सरदर उमेर	वर्षमा	२३.८९
२४.	महिलाको विवाह गर्ने सरदर उमेर	वर्षमा	२०.२५
२५.	सौचालय प्रयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	४१.९७
२६.	गर्भनिरोध साधनको प्रयोगकर्ता	प्रतिशत	६०.०५ (विवाहित महिला १५-४९ वर्ष)

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.२ शिक्षा

२.२.१ आधारभूत शैक्षिक सूचकहरु

तालिका नं. ८ : आधारभूत शैक्षिक सूचकहरु

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत	
१.	पुरुष साक्षरता	प्रतिशत	६७.१०		
२.	महिला साक्षरता	प्रतिशत	४६.८०		
३.	साक्षरता (दुवै)	प्रतिशत	५७.००		
४.	लिङ्गानुसार प्रा.वि.मा कुल भर्नादर	प्रतिशत	१२१.५	छात्र-छात्रा	
५.	लिङ्गानुसार प्रा.वि.मा खुद भर्नादर	प्रतिशत	७९.०५		
६.	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	प्रतिशत	१.२३३		
७.	प्राथमिक, निम्न माध्यामिक तथा माध्यामिक तहमा कूल भर्ना	दर	१२१.५	प्राथमिक	
			६४.६५	नि.मा.वि.	
			५४.४	मा.वि.	
८.	लिङ्ग अनुसार सबै तहमा शिक्षक	संख्या	पुरुष	महिला	
			१५४१	६३६	प्राथमिक
			५११	११६	नि.मा.वि.
			३७६	२९	मा.वि.

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय-२०६२

२.२.२ शैक्षिक तह सम्बन्धी सूचकहरु

तालिका नं. ९ : शैक्षिक तह उत्तिर्ण सम्बन्धी विवरण (६ वर्षभन्दा माथी)

सि.नं.	उत्तिर्ण तह	मोरङ्ग	कैफियत
१.	स्कूल नगएको (पढ्न लेख्न सक्ने)	३८८१८	
२.	प्राथमिक तह (१-५ कक्षा सम्म)	१६२८२७	
३.	निम्न माध्यामिक तह (६-७ कक्षा सम्म)	८३०७३	
४.	माध्यामिक तह (८-१० कक्षा सम्म)	५३१६१	
५.	एस.एल.सि. तह	३८६१९	
६.	प्रविणता तह	२०९९१	
७.	स्नातक तह	९८४५	
८.	स्नातकोत्तर तह	२५६४	
९.	अन्य	५८९	
१०.	उन्लेख नभएको	२७९१	
जम्मा		४१३२७८	

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, विराटनगर

२.३ स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण

२.३.१ आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १० : आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत
१.	अस्पताल	संख्या	२	कोशी र रंगेली
	आँखा अस्पताल	संख्या	१	गोल्छा आँखा अस्पताल
	आयुर्वेद अस्पताल	संख्या	२	
२.	नर्सिङ्ग होम	संख्या	९	
३.	आयुर्वेद मेडिकल कलेज	संख्या	१	निर्माणाधिन
४.	मेडिकल कलेज	संख्या	१	निर्माणाधिन
५.	शैया	संख्या	३५०	कोशी अस्पतालको मात्र
६.	एक्सरे केन्द्र	संख्या	८	

७.	क्लिनिक	संख्या	५०	
८.	स्थास्थ्य चौकी	संख्या	११	
९.	उप स्वास्थ्य चौकी	संख्या	४९	
११.	डाक्टर	संख्या	८०	
१२.	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	संख्या	६	
१३.	प्रति डाक्टर जनसंख्या	संख्या	१०५४०.२५	
१४.	हेपाटाइटिस वी वाट संक्रमित, महिला	संख्या	८	कोशी अस्पताल
१५.	हेपाटाइटिस वी वाट संक्रमित, पुरुष	संख्या	६	कोशी अस्पताल
१५.	खोप लगाएका बालबालिका			
	BCG	संख्या	२१४५१	२०६१/६२
	DPT3	संख्या	१६७०४	२०६१/६२
	MEASLES	संख्या	१८३६३	२०६१/६२
	TT2	संख्या	२१६९७	२०६१/६२
१६.	परिवारनियोजन प्रयोगकर्ता दर	प्रतिशत	६३.० %	२०६१/६२

स्रोत : कोशी अञ्चल अस्पताल, विराटनगर

२.३.२ रोग तथा मृत्यु

तालिका नं. ११ : विभिन्न रोगहरु तथा मृत्यु सम्बन्धी विवरण (आ.व. २०६१/६२)

सि.नं.	रोगको नाम	संक्रमित संख्या	सि.नं.	रोगको नाम	संक्रमित संख्या
१.	डायरिया	५८५ (२को मृत्यु)	६.	मलेरिया	१६ (१ को मृत्यु)
२.	दादुरा	५	७.	क्षयरोगीहरुको	१४३ (१० को मृत्यु)
३.	इन्सप्लार्डिटिस	७४ (१५ को मृत्यु)	८.	एच.आई.भि./एड्स	४५०९ Lab Test (+ve९)
४.	मेनिनजाइटिस	३९ (१० को मृत्यु)	९.	हेपटाइटिस	२८ (३ को मृत्यु)
५.	कालाजार	५० (१ को मृत्यु)			

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, मोरङ

२.३.२ कोशी अञ्चल अस्पतालको स्वास्थ्य विवरण

तालिका नं. १२ : कोशी अञ्चल अस्पतालको स्वास्थ्य विवरण

सि.न	विवरण	२०६०/६१	२०६१/६२	कैफियत
१	OPD जाँच	१४३९५४	१६६९००	
२	इमेरजन्सी जाँच	२०९६६	२२२४३	
३	अस्पताल भर्ना	१२३८१	१३७७३	
४	औषत विरामीको बसाई	४.११	४.००	
५	B.O.R	८७.१५	८५.००	
६	मृत्युदर	२.२	२.६	
७	OPD विरामी अनुपात र डाक्टर	२५७२:१	३७९३:१	
८	भर्ना भएका विरामी र डाक्टर अनुपात	२५३:१	२९९:१	
९	नर्स विरामी अनुपात	१३८:१	१३५:१	
१०	Through Put	६.५ दिन	४.६ दिन	
११	Bed Turnover Interval	६.४ Pts	६.७ Pts	

स्रोत : कोशी अञ्चल अस्पताल, मोरङ

२.४ खानेपानी

२.४.१ खानेपानी सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १३ : खानेपानी सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान
१.	पिउने पानीको सुविधा भएका गा.वि.स./न.पा.	संख्या	गा.वि.स =६५ र उ.म.न.पा=१
२.	पिउनेपानी लाभान्वित परिवार	प्रतिशत	९५.१५

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.४.२ विभिन्न खानेपानी स्रोतको उपभोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १४ : विभिन्न खानेपानी स्रोतको उपभोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	खानेपानीको स्रोत	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	धारा	२३३२१	१३.८५	
२	कल (ट्वेल)	१३६०७७	८०.८१	
३	ईनार	५८०९	३.४५	
४	कवा	६९२	०.४१	
५	नदी	१०१०	०.६०	
६	अन्य	६९९	०.३७	
७	नखुलेका	८५५	०.५१	
जम्मा		१६८३८३	१००.००	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.५ इन्धन

२.५.१ खाना पकाउनको लागि इन्धन प्रयोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १५ : खाना पकाउनको लागि इन्धन प्रयोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण

	इन्धनको स्रोत	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	दाउरा	८५२८९	५०.८१	
२	मट्टीतेल	१९१११	११.३८	
३	एल.पि. ग्यास	९४८७	५.६५	
४	गोबर ग्यास	३५४८	२.११	
५	गुईठा	४७९४६	२८.५६	
६	अन्य	१६१९	०.९६	
७	नखुलेको	८७१	०.५२	
जम्मा		१६७८७१	१००.००	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.५.२ विभिन्न प्रकारका बत्तीको सुविधा उपभोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १६ : विभिन्न प्रकारका बत्तीको सुविधा उपभोग गर्ने परिवारहरु सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	बत्तीको प्रकार	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	विद्युत	५९६९६	३५.५६	
२	मट्टीतेल	१०६८४४	६३.६४	
३	गोबर ग्यास	२४४	०.१५	
४	अन्य	१३८	०.०८	
५	नखुलेको	९५३	०.५७	
जम्मा		१६७८७५	१००.००	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.६ आवास

२.६.१ प्रयोगमा रहेको घरको प्रकार

तालिका नं. १७ : प्रयोगमा रहेको घरको प्रकार

सि.न.	घरको प्रकार	मान	प्रतिशत	कैफियत
१	पक्की	२७६२३	१६.४५	
२	अर्धपक्की	४४३७२	२६.४३	
३	कच्ची	९४०६९	५६.०४	
४	अन्य	१८११	१.०८	
	जम्मा	१६७८७५	१००	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.६.२ परिवार संख्या अनुसार घरको स्वामित्व

तालिका नं. १८ : परिवार संख्या अनुसार घरको स्वामित्व

सि.न.	घरको स्वामित्व	मान	प्रतिशत	कैफियत
१	आफ्नो	१४२०२३	८४.६०	
२	भाडामा	१९३१८	११.५१	
३	संस्थागत	५५०२	३.२८	
४	भाडा नलाग्ने	७४७	०.४४	
५	अन्य	२८५	०.१७	
	जम्मा	१६७८७५	१००	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

२.६.३ सौचालय सुविधा उपभोग गर्ने परिवारहरू संख्या

तालिका नं. १९ : सौचालय सुविधा उपभोग गर्ने परिवारहरू संख्या

सि.नं.	सौचालयको प्रकार	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	आधुनिक फ्ल्स भएको	२५६१७	१५.२६	
२	साधारण	४४३२२	२६.४०	
३	सौचालय नभएको	९६७१४	५७.६०	
४	नखुलेको	१२५४	०.७५	
	जम्मा	१६७९०७	१००.००	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

खण्ड ३ : भौतिक पूर्वाधार विकासको अवस्था

३.१ सडक तथा यातायात

३.१.१ सडक तथा यातायात सम्बन्धी सूचकहरु

तालिका नं. २० : सडक तथा यातायात सम्बन्धी सूचकहरु

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत
१.	सडक यातायातको पहुँच पुगेका गा.वि.स	संख्या	५०	
	सडकले छोएको गा.वि.स.	संख्या	६३	
	सडक यातायातको पहुँच पुगेका न.पा.	संख्या	१	
२.	सडक लम्वाई	कि.मि.	२०५९.९	
	क. कालोपत्रे	कि.मि.	१९६.०	
	ख. ग्राभेल	कि.मि.	७३५.४	
	ग. कच्ची	कि.मि.	१२०२.७	
३.	पुल	संख्या	१९१	
	पक्की पुल	संख्या	४३	
	कच्ची पुल	संख्या	१४१	
	भोलुङ्गे पुल	संख्या	७	१ निर्माणाधिन
४	हवाई मैदान	संख्या	१	विराटनगरमा

स्रोत : जि.वि.स.

३.१.१ यातायात व्यवसायी संघसंस्थाहरुको विवरण

तालिका नं. २१ : यातायात व्यवसायी संघसंस्थाहरुको नामावली

सि.नं.	यातायात सम्बन्धी संस्थाको नाम	यातायात संख्या	कैफियत
१.	पूर्व नेपाल यातायात व्यावसायी संघ	२५०	यस जिल्लामा प्रधान कार्यालय भएको मात्र
२.	मोरङ मोटर सिण्डिकेट	६५	
३.	सार्वजनिक सप्तकोशी माईको बस व्यावसायी संघ	३०	
४.	नेपाल रात्री तथा दिवा यातायात संघ	१३	
५.	विराटनगर ट्याक्सी व्यावसायी संघ	४४	
६.	नेपाल यातायात स्वतन्त्र मजदुर संगठन	४४	
७.	विराटनगर ट्रक व्यावसायी संघ	२०१	
जम्मा		६४७	

स्रोत : शा.त.का. मोरङ, सम्बन्धीत निकायबाट संकलन २०६२

३.२ विद्युत र वैकल्पिक उर्जा

३.२.१ विद्युत र वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी सूचक

तालिका नं. २२ : विद्युत र वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी सूचक

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान २०६० सम्म	मान २०६१/६२ सम्म	कैफियत
१.	विद्युत लाभान्वित परिवार	संख्या	४३०००	४५६५४	
२.	विद्युत पुगेको गा.वि.स.	संख्या	६३	६३	६ गा.वि.स.का सबै वडा
	विद्युत पुगेका न.पा.	संख्या	१	१	
३.	विद्युत प्रणाली क्षमता	मे.वा.	३९		बेलवारी ४, रानी २५ र टंकी १०
४	डिजेल प्लान्ट	संख्या	१		
५	जैविक उर्जा प्लान्ट	घरधुरी	६३९५		गोबर ग्यास
६	सौर्य उर्जा	घरधुरी	२०८१		सोलार

स्रोत : शा.त.का. मोरङ, सम्बन्धीत निकायबाट संकलन २०६२

३.२.२ जैविक उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको विवरण

तालिका नं. २३ : जैविक उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको नामावली

सि.न.	जैविक उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थानहरु	ठेगाना	फोन नं.
१.	कृषि विकास गोवर ग्यास कम्पनी	विराटनगर	०२१-५२८७९९
२.	पब्लिक उर्जा विकास कम्पनी प्रा.लि.	इटहरी	०२१-५८१६३९
३.	सूर्योदय गोवर ग्यास कम्पनी	रमाईलो	०२१-५२८००२
४.	लोकप्रिय गोवर ग्यास कम्पनी	इटहरी	०२५-५८१८७६
५.	गोवर ग्यास तथा कृषि यन्त्र विकास प्रा.लि.	इटहरी	०२५-५८०७९०
६.	गोवर ग्यास तथा कृषि यन्त्र विकास प्रा.लि.	रंगेली	०२१-५८०३३४
७.	मुनाल गोवर ग्यास कम्पनी	उर्लावारी	०२१-५४००२५
८.	साना कृषक सामुदायिक गोवर ग्यास कम्पनी	इन्द्रपुर	००
९.	मेची गोवर ग्यास कम्पनी	इन्द्रपुर	००

स्रोत : शा.त.का. मोरङ्ग, सम्बन्धीत निकायबाट संकलन २०६२

३.२.३ सौर्य उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरु

तालिका नं. २४ : सौर्य उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको विवरण

सि.न.	सौर्य उर्जा उपलब्ध गराउने संस्थाहरु	ठेगाना	फोन नं.
१.	लोकप्रिय गोवर ग्यास कम्पनी	इटहरी	०२५-५८१८७६
२.	लोटस ईनर्जी प्रा.लि.	विराटनगर	०२१-५२५४९६
३.	वायोनिक ईनर्जी प्रा.लि.	विराटनगर	०२१-५२८४२७
४.	कृष्ण ग्रिल तथा ईन्जिनियरिङ्ग वर्क प्रा.लि.	विराटनगर	०२१-५२५४९२

स्रोत : शा.त.का. मोरङ्ग, सम्बन्धीत निकायबाट संकलन २०६२

३.३. सञ्चार

३.३.१ सञ्चार सम्बन्धी आधारभूत सूचक

तालिका नं. २५ : सञ्चार सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरु

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत
१.	साधरण टेलिफोन वितरण	संख्या	१९३९६	१६३४८ विराटनगर र रानि
	पोस्ट पेड मोबाईल वितरण	संख्या	२६३६	२०६२/५/१७
	प्रि पेड मोबाईल वितरण	संख्या	४८८२	७००० थप हालसम्म
	भि.एच.एफ.	संख्या	३६	
	मार्टस लाईन	संख्या	६३	
२.	टेलिफोन पुगेका न.पा.	संख्या	१	
	टेलिफोन पुगेको गा.वि.स	संख्या	४८	
३.	इन्टरनेट सेवा प्रदायक	संख्या	४	NTC, W-Link, Cyber C-World & Nepal Net Sanchar (१३७८ NTC)
४.	इन्टरनेट ग्राहक	संख्या	२३८५	
५.	केवुल अपरेटर	संख्या	१३	
६.	केवुल च्यानल ग्राहक	संख्या	६५४२	
७.	हुलाक कार्यालयहरु	संख्या	६९	
	क. क्षेत्रिय कार्यालय	संख्या	१	
	ख. जिल्ला हुलाक कार्यालय	संख्या	१	
	ग. ईलाका हुलाक कार्यालय	संख्या	१६	
	घ. अतिरिक्त हुलाक	संख्या	५१	
८.	एफ.एम. सेवा	संख्या	१	कोशी एफ.एम. विराटनगर

३.३.२ केबुल लाईन उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको विवरण

तालिका नं. २६ : केबुल लाईन उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको विवरण

सि.न.	केबुल लाईन उपलब्ध गराउने संस्थाहरु	ठेगाना	फोन नं.
१.	सिटी केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	विराटनगर	०२१-५२१३२४
२.	प्रिन्स केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	विराटनगर	०२१-५३७७७९
३.	भि. केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	विराटनगर	०२१-५५३४९३३
४.	सि. एस. मिडिया केबुल प्रा. लि.	विराटनगर	०२१-५२३७२०
५.	लेटाङ्ग केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	लेटाङ्ग	०२१-५६००३७
६.	सुन्दर केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	पथरी	०२१-५५५३२२
७.	मोरङ्ग केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	बेलवारी	००
८.	विराट केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	इन्द्रपुर	०२१-५४५६६०
९.	उर्लावारी केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	उर्लावारी	०२१-५४०४२७
१०.	अग्नी केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	मधुमल्ला	०२१-५३९९१९
११.	खदम केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	केरावारी	००
१२.	रंगेली केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	रंगेली	०२१-५८००७६
१३.	रमाईलो केबुल नेटवर्क प्रा. लि.	बयरवन	०२१-५२५०८९

स्रोत : शा.त.का. मोरङ्ग, सम्बन्धीत निकायबाट संकलन २०६२

३.३.३ पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

यस जिल्लाको पत्रपत्रिकाको कुरा गर्दा वि.स. २०१२ सालमा प्रकाशित हदराज बोहराको सम्पादनमा “हुरी” नामक साप्ताहिक पत्रिका नै पहिलो हो । हुन त यस अघि **बाणी** नामक पत्रिका प्रकाशित गरिएको थियो । त्यसपछि क्रमशः आँधी तथा चेतना जस्ता पत्रिका प्रकाशनमा आयो । जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मोरङ्गमा दर्ता भएको जम्मा पत्रपत्रिकाहरु १४५ र सो भन्दा अगाडी दर्ता भएका १८ पत्रपत्रिकाहरु छन् । भने यस जिल्लामा दर्ता भएका छापाखानाहरु संख्या जम्मा १४३ वटा रहेका छन् ।

तालिका नं. २७ : प्रमुख समाचारपत्र र पत्रिका सम्बन्धी विवरणहरु

सि.नं.	नाम	प्रकाशनसाल	किसिम	फोन नं.
१.	दर्शन दैनिक	२०५९	दैनिक	५३५३२६
२.	सन्देश दैनिक		दैनिक	५२३६०७
३.	श्री जनमत साप्ताहिक	२०५४	साप्ताहिक	५३३३६६
४.	दिग्दर्शन साप्ताहिक	२०४०	साप्ताहिक	५२६७१५
५.	दृष्टान्त साप्ताहिक	२०५४	साप्ताहिक	५२७२६७
६.	मोफसल साप्ताहिक		साप्ताहिक	५५५३८७
७.	जनआवाज साप्ताहिक		साप्ताहिक	५२४९२५
८.	मोरङ्ग साप्ताहिक		साप्ताहिक	५२७४३१
९.	शान्ति नेपाल साप्ताहिक	२०४०	साप्ताहिक	०२५-५४००४०
१०.	पूर्वज्योती साप्ताहिक (उर्लावारी)	२०५७	साप्ताहिक	५४०२८२
११.	पर्वत साप्ताहिक	२०३९	साप्ताहिक	५२४६३२
१२.	धरणी साप्ताहिक		साप्ताहिक	५२४०२६
१३.	पुष्पान्जली साप्ताहिक	२०३९	साप्ताहिक	५२३६०७
१४.	अलकापुरी साप्ताहिक	२०५९	साप्ताहिक	५४०४३०

१५.	नमस्कार साप्ताहिक		साप्ताहिक	५३०३४९
१६.	नेशनल पोष्ट साप्ताहिक		साप्ताहिक	५२५९०१
१७.	जनसुधार साप्ताहिक		साप्ताहिक	
१८.	फेवा पाक्षिक	२०३९	पाक्षिक	५४०१२०
१९.	सुचना र सञ्चार पाक्षिक	२०५९	पाक्षिक	५३५४६०
२०.	न्यू पाथिभरा पाक्षिक	२०५२	पाक्षिक	५४०१२०
२१.	राष्ट्रवादी पाक्षिक		पाक्षिक	५३०६७१
२२.	जनपथ पाक्षिक	२०५८	पाक्षिक	५२७४३१
२३.	दिव्यदृष्टी पाक्षिक		पाक्षिक	५२४३६९
२४.	अनुसन्धान पाक्षिक		पाक्षिक	५२१०५९
२५.	राष्ट्रिय समाचार पत्र		पाक्षिक	
२६.	आभुषण पाक्षिक	२०५९	पाक्षिक	५३४२१२

३.३.४ सार्वजनिक पुस्तकालय सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. २८ : सार्वजनिक पुस्तकालय सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	पुस्तकालयको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	जनज्योती पुस्तकालय	टंकीसिनुवारी - १	
२	मातृका पुस्तकालय	विराटनगर - १६	
३	शारदा पुस्तकालय	विराटनगर - १५	
४	राष्ट्रिय पुस्तकालय	केरावारी - १	
५	देवकोटा पुस्तकालय	विराटनगर - ११	
६	गुरास पुस्तकालय	विराटनगर - ५	
७	गोपीनाथ पुस्तकालय	विराटनगर - ३	
८	डाँफे पुस्तकालय	विराटनगर - ७	
९	नेपाल यूवा पुस्तकालय	रंगेली	
१०	मधुमारा बाल पुस्तकालय	विराटनगर - ११	
११	नवजिवन पुस्तकालय	कदमाहा	
१२	भानुसाभा पुस्तकालय	सुन्दरपुर	
१३	आदर्श पुस्तकालय	पथरी - ७	
१४	युग पुस्तकालय	विराटनगर - ४	
१५	पराग पुस्तकालय	विराटनगर - १३	
१६	श्री काली जनज्योती पुस्तकालय	टकुवा - ६	
१७	विराट धर्मशास्त्र पुस्तकालय	विराटनगर - ५	
१८	जतुवा पुस्तकालय	विराटनगर - १८	
१९	सगरमाथा पुस्तकालय	विराटनगर - १४	
२०	शिरोमणी पुस्तकालय	विराटनगर - ६	
२१	बाल पुस्तकालय	विराटनगर - ११	
२२	भानु पुस्तकालय	उर्लावारी - ५	

२३	आदर्श पुस्तकालय	विराटनगर - ९	
२४	मिल्स वाचनालय	विराटनगर - १९	
२५	मोती वाचनालय	विराटनगर - १५	
२६	त्रिवेणी वाचनालय	विराटनगर - १	
२७	लेखनाथ पुस्तकालय	विराटनगर - ५	
२८	चेतना पुस्तकालय	विराटनगर - १९	
२९	शहिद रामथापा पुस्तकालय	विराटनगर - १५	
३०	साभा वाचनालय	आमगाछी - १	
३१	श्री काली जनज्योती पुस्तकालय	टकुवा - ६	
३२	विराट वाचनालय	इन्द्रपुर - ३	
३३	प्रगतिशिल वाचनालय	ईटहरा - ८	
३४	लेखनाथ पुस्तकालय	मुधुमल्ला - १	

३.४ सामाजिक संस्थाहरु

३.४.१ बालबालिका तथा वृद्ध वृद्धाहरुसंग सम्बन्धित संस्थाहरु

तालिका नं. २९ : बालबालिका तथा वृद्ध वृद्धाहरुसंग सम्बन्धित संस्थाहरु

सि.नं.	विवरण	संख्या	संस्थाको नाम तथा ठेगाना
१.	अनाथालय	१	श्री कृष्ण प्रणामी अनाथ सेवा समूह ईन्द्रपुर-५
		२	पूर्वाञ्चल अनाथ आश्रम विराटनगर - १६
२.	अपाङ्ग पुनर्स्थापना केन्द्र	१	सामाजिक अपाङ्ग कल्याण समुदाय , डग्राहा-२
		२	जीत अपाङ्ग सेवा आश्रम , इन्द्रपुर ४
		३	अपाङ्ग समाज सेवा समिति विराटनगर - २
		४	कोशी राष्ट्रिय बहिरा अविभावक संघ विराटनगर -५
		५	ग्रामीण अपाङ्ग सेवा संस्था मोरङ्ग , राजघाट ३
		६	मोरङ्ग अपाङ्ग सेवा संघ विराटनगर ७
४.	वृद्धाश्रमको संख्या	१	मोरङ्ग वृद्धाश्रम मधुमारा
		२	महिला जागृती तथा वृद्धाश्रम विराटनगर - २
		३	असहाय वृद्ध एवं सरोकार केन्द्र विराटनगर -१५
५	बाल कल्याण गृह	१	सोस नेपाल, विराटनगर
		२	मातृशिशु कल्याण एवं व्यवसायिकविकास संस्था, विराटनगर
		३	असहाय महिला तथा बाल कल्याण कारी संस्थान , विराटनगर
		४	सेतोगुँरास बाल विकास सेवा केन्द्र, विराटनगर ६
		५	बाल तथा महिला उत्थान केन्द्र, विराटनगर १५
		६	बाल समाज नेपाल, विराटनगर -१५
		७	दीपज्योती असहायबालक वृद्ध नागरिक समाज, पथरी - ४
		८	अपाङ्ग बालबालिका पुनरुत्थान समाज, विराटनगर १
		९	अनन्तबाल गृह समाज सेवा, विराटनगर - १५
		१०	शिशु सेवा समिति, विराटनगर - १३
		११	ऐनि युथ क्लब, विराटनगर
		१२	वि. पि. बाल केन्द्र, विराटनगर - १३

३.४.२ महिला विकाससंग सम्बन्धित संस्थाहरु

तालिका नं. ३० : महिला विकास तथा उत्थानसंग सम्बन्धित सिपमुलक संस्थाहरुको विवरण

सि.नं.	संस्थाको नाम तथा ठेगाना	कैफियत
१	नारी विकास संघ, विराटनगर -४	
२	नारी शिल्प कला केन्द्र, विराटनगर - ९	
३	नारी समाज सेवा केन्द्र, विराटनगर - ८	
४	महिला उत्थान क्लब, गोविन्दपुर - ८	
५	श्रमिक महिला उत्थान मञ्च, पथरी - १	
६	महिला प्रतिभा संघ, वेलवारी २	
७	नारी शक्ति पहिचान संघ, पथरी -१	
८	महिला पुनर्जागरण मञ्च, विराटनगर १०	
९	सृजना सामुदायिक महिला विकास केन्द्र , विराटनगर ४	
१०	महिला चेतना तथा उत्थान समाज केन्द्र , विराटनगर ११	
११	महिला जागरण सेवा समूह विराटनगर, लेटाङ्ग ८	
१२	महिला जागरण सेवा समिति , केरावारी ५	

स्रोत : मोरङ्ग संस्थागत विवरण २०५९, बद्रिप्रसाद पोखरेल

३.५ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ३१ : शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान			कैफियत
			सार्वजनिक	निजी	जम्मा	
१.	प्राथमिक विद्यालय	संख्या	३४६	७५	४२१	१-५
२.	निम्नमाध्यमिक विद्यालय	संख्या	७६	१९	९५	६-८
३.	माध्यमिक विद्यालय	संख्या	९२	७७	१६९	९-१०
४.	उच्च माध्यमिक विद्यालय	संख्या	१६	१४	३०	१०+२
५.	क्याम्पस	संख्या	४	१०	१४	
६.	विश्व विद्यालय	संख्या	०	१	१	
७.	व्यावसायिक तालिम केन्द्र	संख्या	१	९	१०	
जम्मा			५३५	२०५	७४०	

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, विराटनगर

३.६ वित्त तथा सहकारीसंस्था

३.६.१ वित्त तथा सहकारीसंस्था सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ३२ : वित्त तथा सहकारीसंस्था सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत
१.	विकास बैंक	संख्या	३१	
२.	वाणिज्य बैंक	संख्या	१८	
३.	वित्त कम्पनी	संख्या	११	
४.	सहकारी	संख्या	२६६	
५.	विमा कम्पनी	संख्या	१७	

३.६.२ जिल्लामा सञ्चालित बैंकहरूको विवरण

तालिका नं. ३३ : जिल्लामा सञ्चालित बैंकहरूको नामावली

सि.नं.	बैंकको नाम	एकाइ	मान	कैफियत
१.	नेपाल राष्ट्र बैंक	संख्या	१	
२.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	संख्या	१०	
३.	नेपाल बैंक लिमिटेड	संख्या	७	
४.	कृषि विकास बैंक	संख्या	१५	
५.	स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंक	संख्या	१	
६.	नेचिल बैंक	संख्या	१	
७.	ग्रामीण विकास बैंक	संख्या	१६	(के.का.१+ ई.का. १ + शाखा १४)
८.	एन. आई. सि. बैंक	संख्या	१	
९.	एस. वि. आई. बैंक	संख्या	१	
१०.	एभरेष्ट बैंक	संख्या	१	
११.	नेपाल बंगलादेश बैंक	संख्या	१	
१२.	कुमारी बैंक	संख्या	१	
१३.	हिमालयन बैंक	संख्या	१	
१४.	एन. सि. सि. बैंक	संख्या	१	
१५.	नेपाल औद्योगिक विकास निगम	संख्या	१	
१६.	सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड	संख्या	१	
१७.	बैंक अफ काठमाण्डौ	संख्या	१	
१८.	लुम्बिनी बैंक	संख्या	१	
१९.	माछापुच्छ्रे बैंक	संख्या	१	

३.६.३ जिल्लामा सञ्चालित बिमा कम्पनीहरूको विवरण

तालिका नं. ३४ : जिल्लामा सञ्चालित बिमा कम्पनीहरूको नामावली

सि.नं.	बिमा कम्पनीहरूको नाम	एकाइ	मान	कैफियत
१.	राष्ट्रिय बिमा संस्थान	संख्या	१	
२.	लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. विराटनगर	संख्या	१	
३.	यूनार्यटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. विराटनगर	संख्या	१	
४.	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. विराटनगर	संख्या	१	
५.	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स विराटनगर	संख्या	१	
६.	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. बरगाछी	संख्या	१	
७.	ओरेन्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
८.	एन.एल.आई.सि.	संख्या	१	
९.	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
१०.	हिमाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
११.	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
१२.	लायन्स इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
१३.	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
१४.	LIC Nepal	संख्या	१	
१५.	नेको इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
१६.	एन. वि. इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	
१७.	पोटेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	संख्या	१	

३.७ खेलकुद तथा मनोरञ्जनात्मक संस्था

३.७.१ खेलकुद सम्बन्धी

तालिका नं. ३५ : खेलकुद सम्बन्धी संस्थाहरु

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत
१.	खेल मैदान	संख्या	२	शहिद रङ्गशाला र वैजनाथपुरमा १ निर्माणाधीन
२.	कवर्डहल	संख्या	२	विराटनगर
३.	स्वीमिङ्ग पुल	संख्या	१	दधिराम कम्प्लेक्स, हाटखोला
४.	गार्डेन	संख्या	३	दधिराम, गोपाल र स्मृती गार्डेन

३.७.२ मनोरञ्जनात्मक संस्था सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ३६ : मनोरञ्जनात्मक संस्था सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	एकाइ	मान	कैफियत
१.	सभा गृह	संख्या	१	विरेन्द्र सभा गृह
२.	सार्वजनिक उद्यान	संख्या	१	हाटखोलामा चौकमा
३.	चलचित्र मन्दिर	संख्या	११	
४.	स्वास्थ्य क्लव	संख्या	१४	
५.	साइवर क्याफे	संख्या	२८	
६.	स्नुकर/पुलहाउस	संख्या	२२	
७.	जीमहाउस	संख्या	२७	

स्रोत : शा.त.का. मोरङ्ग, सम्बन्धीत निकायबाट संकलन २०६२

खण्ड ४ : प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण

४.१ प्राकृतिक श्रोत

४.१.१ जलाधार तथा सीमसार क्षेत्रको विवरण

साधारणतया जलाधार क्षेत्र भन्नाले खोला, नदी वा पानि बगेको ठाउँलाई जनाउँछ भने सीमसार क्षेत्र भन्नाले नदी, ताल, जलाशय एवं वनजंगल तथा आवादी क्षेत्रमा पानीले साधै भिजेको वा पानी भएको स्थान भन्ने बुझिन्छ। 'सिम' र 'सार' दुई शब्द मिली सिमसार शब्द बनेको हो। यसको अर्थ सिमले पानी नसुकने जमिन तथा सारले पानी भन्ने बुझाउँछ। यस्ता क्षेत्रमा वनस्पति, जीवजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरू प्रशस्त मात्रामा पाउनको साथै यिनीहरूको बासस्थानको रूपमा लिईन्छ र विभिन्न प्राणिहरूलाई वासस्थान प्रदान गर्दछ। सीमसार क्षेत्रलाई जैविक विविधता तथा कृषि उर्वरा भुमी को दृष्टिकोणले अत्यन्तै महत्वपूर्ण क्षेत्रको रूपमा लिइन्छ। यस सीमसार क्षेत्रमा विभिन्न जलाशयमा पाईने वनस्पति तथा जीवजन्तुहरू पाइन्छ। यस क्षेत्र हाल आएर एक पर्यटन तथा मनोरञ्जनको लागि आकर्षक ठाँउको रूपमा विकास भएको छ। यस क्षेत्रमा जि.वि.स. मोरङ्ग, यू.एन.डि.पी., एस.जि.पि. र जि.ई.एफ. को सहयोगमा संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरू भइरहेको छ।

तालिका नं. ३७ : जलाधार तथा सीमसार क्षेत्रको विवरण

सि.नं.	जलाधार तथा सीमसार क्षेत्रको नाम	क्षेत्रफल	कैफियत
१	बेतना सिमसार क्षेत्र	करिव १० वर्ग कि.मि.	बेलवारी गा.वि.स.

४.१.२ वनजंगल सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ३८ : वनजंगल सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	वनको नाम	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित जनसंख्या
१.	उत्पादन वन		१५२६४	
२.	संरक्षित वन		३७५६९	
३.	संभाव्य सामुदायिक वन		२६६७	
	जम्मा		५५५००.००	३० प्रतिशत मात्र
१	हस्तान्तरित सामुदायिक वन	२८	३२४३.७२	४४७२२ (घरधुरी ७९७७)
२.	धार्मिक वन	९	१६.५४	
३.	कवुलियती वन (सा. वन उपभोक्ता समुहमा वन हस्तान्तरण हुन बाँकी)	४१	७०५४.००	८७८३५ (घरधुरी १५५५१)
४.	नीजि वन	५०३	४९०.८५	
५	वन नर्सरी	४		३ ईलाका र १ न.पा.मा

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, मोरङ्ग

४.१.३ खनिज सम्पदा सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ३९ : सम्भाव्य खनिज सम्पदा र स्थान सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	खनिज साधनको नाम	स्थान	कैफियत
१.	पेट्रोलियम पदार्थ	बेलवारी, वाहुनी तथा केरावारी	
२.	कोईला	उत्तरी भेगमा (पहाडी गा.वि.स.)	
३.	अभ्रख	उत्तरी भेगमा (पहाडी गा.वि.स.)	
४.	चुनदुङ्गा	उत्तरी भेगमा (पहाडी गा.वि.स.)	

४.१.४ जैविक विविधता

पृथ्वीमा वा कुनै भौगोलिक क्षेत्रमा रहने विशेष जीवन जगतको विविधता एवं भिन्नता नै जैविक विविधता हो। यसमा कुनै पनि जीवजन्तु, सुक्ष्मजीवाणु, वनस्पति एवं तिनीहरूको जीवनशैली तथा वातावरणीय कार्य प्रणाली समावेश हुन्छ। आफ्नो उत्पत्ति स्थानमा मात्र पाइने वा रहने जीवजन्तु तथा वनस्पतिलाई "रैथाने प्रजाती" भन्ने गरिन्छ। यस

जैविक विविधतालाई वंशाणुगत जैविक विविधता (Genetic Bio Diversity), प्रजातिगत जैविक विविधता (Species Bio Diversity) र परिस्थितीगत जैविक विविधता (Ecosystem Bio Diversity) गरी तिन भागमा विभाजन गरिन्छ।

यसरी मोरङ जिल्लाको जैविक विविधतालाई हेर्दा धेरै विविधता भए पनि अनुसन्धान र सर्वेक्षणको अभावमा ठोस तथ्याङ्क नभेटिएको भएता पनि यस क्षेत्रमा पाईने तथा थाहा हुन आएका विविध वनस्पति एवं जीवजन्तुहरूको विवरण यसप्रकार छ।

तालिका नं. ४० : वनस्पति तथा जीवहरूको विविधता सम्बन्धी विवरण

सि.न.	विवरण	मुख्य प्रजातीका वनस्पतिहरू तथा जीवहरू	कैफियत
१	वनमा पाईने वनस्पतीका प्रजातीहरू	साल, कर्मा, साज, बोटधगेरो, सिमल, चाप, चिलाउने, उत्तिस, कटुस, सेतो आप, जामुन, सल्ला, गोब्रे सल्ला, सिसौ, कर्मा, टिक, कदम, खयर आदि	
२	लघुवन पैदावार	बाँस, निगालो, अम्लिसो, सनपाट आदि	
३	वन्यजन्तुहरू	चितुवा, हरिण, मृग, बँदेल, स्याल, बादर, लंगुर, हात्ती, दुम्सी तथा अन्य जंगली जनवारहरू	
४	चराहरू	चिल, तित्रा, सुगा, गरुड, मैना, काग, चिवे, ढुकुर रूपी, वगेडी, वडाई चमेरा साथै अन्य घरपालुवा तथा जंगली चराचुरुङ्गीहरू पाईन्छ।	
५	माछा	रहु, नैनी, भाकुर, बुआरी, ग्रासकार्भ, सउर, सिङ्गे, ट्यांग्रा, पैया, कवाई, बाम, पोथी, गराई, भिङ्गे आदी तथा अन्य खोला तथा पोखरीमा पाईने माछा पाईन्छ।	

४.१.५ सामुदायिक वनहरू सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ४१ : सामुदायिक वनहरू क्षेत्रफल र स्थान

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	क्षेत्रफल	स्थान
१	वालुघाट सामुदायिक वन	९.९६	दादरवैरिया - १
२	एकता सामुदायिक वन	१०.००	बवियाविर्ता - ३
३	पूर्णमा सामुदायिक वन	८.००	बवियाविर्ता - ९
४	रंजनी सामुदायिक वन	१२.००	दर्वेशा - ९
५	काली सामुदायिक वन	४.००	दादरवैरिया - ४
६	भोराहाट सामुदायिक वन	२.००	भोराहाट - ४
७	रामजानकी सामुदायिक वन	६.७५	थलाहा - ५
८	दुर्गा भवानी सामुदायिक वन	१.०७	केरौन - ४, ७
९	ज्योती सामुदायिक वन	२०.५०	वयरवन - ५, ६
१०	रंगेली सामुदायिक वन	२२.२५	रंगेली - २, ७
११	सुन्दर सामुदायिक वन	७६.१२	पथरी - २
१२	राजारानी सामुदायिक वन	१६९.५०	भोगटेनी - ८
१३	महाभारत सामुदायिक वन	१०३.००	लेटाङ्ग - ९
१४	खेरुवा खोला सामुदायिक वन	१२८.००	लेटाङ्ग - ३
१५	जनता सामुदायिक वन	३२६.००	केरावारी - ८
१६	चौतारी सामुदायिक वन	११३.००	पथरी - ९
१७	गरापानी सामुदायिक वन	१३०.००	लेटाङ्ग र भोगटेनी
१८	भलुवा सामुदायिक वन	१६५.२५	केरावारी - ९

१९	जनचाहना सामुदायिक वन	५९.२५	लेटाङ्ग - ८
२०	बेलचौरी सामुदायिक वन	७२.२५	केरावारी - ९
२१	एकवारी सामुदायिक वन	२५९.७५	भोगटेनी - १, ८
२२	शान्तिदेवी सामुदायिक वन	१६१.५०	केरावारी - ७
२३	सालघारी सामुदायिक वन	२९७.००	याङ्गशिला - ५
२४	मावा नुनसरी सामुदायिक वन	२४३.००	मधुमल्ला - १, २, ३ र ईलाम
२५	चुलाचुली सामुदायिक वन	५९२.३२	टाँडी - ६
२६	कमलपुर सामुदायिक वन	५२.००	लेटाङ्ग - १
२७	सयपत्री सामुदायिक वन	९४.००	याङ्गशिला र सुनसरी जिल्ला
२८	जलकन्या सामुदायिक वन	१०५.२५	याङ्गशिला र सुनसरी जिल्ला
जम्मा		३२४३.७२	

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, मोरङ

४.१.६ धार्मिक वनहरु सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ४२ : धार्मिक वनहरुको क्षेत्रफल र स्थान

सि.नं.	धार्मिक वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	स्थान
१	नेपाल तामाङ्ग घेदुङ्ग संघ	२.००	लेटाङ्ग - ६
२	किरात धार्मिक वन साकेला थान	२.००	वयरवन - ९
३	किरात राई यायोखा प्रा.स.	२.००	लेटाङ्ग - ६
४	किरातेश्वर शिवमन्दिर	३.३०	ईन्द्रपुर - १
५	रिसिङ्ग ज्याङ्गक छयोलिङ्ग बौद्ध गुम्वा	२.००	बेलवारी - २
६	महादेव शिवालय विश्वनाथ	१.३२	सनिश्चरे - १
७	किरात राई साकेला थान	१.००	उर्लावारी - ६
८	नेपाल तमु बुद्धिष्ट धार्मिक वन	१.८०	बेलवारी - २
९	किरातेश्वर हांसाम माहिम धार्मिक वन	१.१२	टाँडी - ८
जम्मा		१६.५४	

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, मोरङ

४.२ वातवरण

४.२.१ फोहोरमैला व्यवस्थापन

तालिका नं. ४३ : विराटनगर उ.म.न.पा. मा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	फोहोरमैला उत्पादनको क्षेत्र	ईकाई	मान	फोहोर व्यावस्थापन खर्च	कैफियत
१	कृषि तथा खाद्यान्नवाट उत्पादन फोहोर	मे.टन /दिन	३६.४१		
२	प्लाष्टिक	मे.टन /दिन	०.०५		
३	अन्य	मे.टन /दिन	३.५४		
जम्मा		मे.टन /दिन	४०.००	रु १९१७८ प्रति दिन	

Source:- Biratnagar Sub-municipal Corporation (BMC)

४.२.२ फोहोरमैला नष्ट गरिने तरिका

तालिका नं. ४४ : फोहोरमैला नष्ट गरिने तरिका

सि.नं.	फोहोरमैला नष्ट गरिने तरिका	ईकाई	मान	कैफियत
१	रिसाईकल	मे.टन /दिन	०.२०	
२	खोलाको किनार	मे.टन /दिन	४.८०	
३	खुल्ला स्थान	मे.टन /दिन	३५.००	
	जम्मा	मे.टन /दिन	४०.००	

Source:- Biratnagar Sub-municipal Corporation

४.२.३ खानेपानीमा आर्सेनिकको अवस्था

तालिका नं. ४५ : आर्सेनिक सम्बन्धी विवरण (टुवेलको पानि परिक्षणवाट)

सि.नं.	परिक्षण	ईकाई	मान	प्रतिसत	कैफियत
१	आर्सेनिक भेटिएको	संख्या	४०५	४३.२७	
२	आर्सेनिक नभेटिएको	संख्या	५३१	५६.७३	
	जम्मा परिक्षण	संख्या	९३६	१००.००	

स्रोत:-Water Quality Section, Department of Water Supply and Sewerage

खण्ड ५ : रोजगार तथा आर्थिक सक्रियता

५.१ पेशाअनुसार रोजगारीको विवरण

तालिका नं. ४६ : पेशाअनुसार रोजगारीको विवरण (लिङ्ग खुले गरी)

सि.नं.	विवरण	संख्या			प्रतिशत
		पुरुष	महिला	जम्मा	
१.	विधायक, उच्च पदाधिकारी तथा प्रबन्धकहरू	१७४२	३८५	२१२७	०.६३
२.	विशेषज्ञहरू	५७२९	१५४२	७२७१	२.१६
३.	प्रविधिक तथा सहायक विज्ञहरू	४५२६	७८२	५३०८	१.५८
४.	क्लर्क वा कार्यालय सहायकहरू	५४१७	८८६	६३०३	१.८७
५.	सेवागर्ने तथा पसल र बजारमा विक्री गर्ने	२०७२६	७८७४	२८६००	८.५१
६.	कृषि, वन तथा माछा-पालन सम्बन्धी दक्ष तथा अर्ध दक्ष	८८४९०	६६४९४	१५४९८४	४६.०९
७.	शिल्प, कारिगरी र सम्बन्धित व्यवसायका कामदारहरू	१९५४३	१६१७५	३५७१८	१०.६२
८.	संयन्त्र तथा यन्त्र वा मेसिन चालक एवं संयोजनकर्ता	५९९०	६५८	६६४८	१.९८
९.	सामान्य वा प्राथमिक पेशाहरू	५२८९८	३६०४२	८८९४०	२६.४५
१०.	उल्लेख नभएको	१५५	२०८	३६३	०.११
जम्मा		२०५२१६	१३१०४६	३३६२६२	१००

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

५.२ क्षेत्रअनुसार रोजगारीको स्थिति

तालिका नं. ४७ : क्षेत्रअनुसार रोजगारीको स्थिति (लिङ्ग खुले गरी)

सि.नं.	विवरण	रोजगारी			प्रतिशत
		पुरुष	महिला	जम्मा	
१	कृषि तथा वन	११४९३४	८४९९७	१९९९३१	५९.४६
२	मत्स्य	२४४	४०	२८४	०.०८
३	खनिज तथा उत्खनन्	१००८	५४२	१५५०	०.४६
४	औद्योगिक प्रतिष्ठान	२४९१०	१६४९६	४१४०६	१२.३१
५	विद्युत, ग्याँस तथा पानी	७३१	६४७८	७२०९	२.१४
६	निर्माण	९४३५	२७०८	१२१४३	३.६१
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार	१८३६६	१०७३३	२९०९९	८.६५
८	होटल तथा रेस्टुरेण्ट	१८६५	११८२	३०४७	०.९१
९	ढुवानी, गोदाम तथा संचार	६२४८	२०३	६४५१	१.९२
१०	वित्तिय मध्यस्थता सम्बन्धी	१५९९	३०१	१९००	०.५७
११	भू-सम्पति, भाडा तथा व्यावसायिक	८१२	१९५	१००७	०.३०
१२	जनप्रशासन तथा सामाजिक सुरक्षा	९५१२	१६०९	१११२१	३.३१
१३	शिक्षा	४८३५	१५५९	६३९४	१.९०
१४	स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	११८८	५२१	१७०९	०.५१
१५	व्यक्तिगत, सामाजिक एवं सामुदायिक सेवा	२०४१	३२५	२३६६	०.७०
१६	निजी घरमा काम गर्ने कामदारहरू	६२००	२९१६	९११६	२.७१
१७	अन्तराष्ट्रिय संघ एवं अङ्गका क्रियाकलाप	११३९	५७	११९६	०.३६
१८	उल्लेख नभएको	१४७	१८६	३३३	०.१०
जम्मा		२०५२१४	१३१०४६	३३६२६२	१००.००

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

५.३ उमेर र लिङ्गानुसार आर्थिक रूपले सक्रियता

तालिका नं. ४८ : उमेर र लिङ्गानुसार आर्थिक रूपले सक्रियतादरहरु (दश वा सो भन्दा माथी उमेरका)

सि.नं.	उमेर समूह	आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपमा निस्क्रिय जनसंख्या			जम्मा जनसंख्या
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
१	१०-१४	१४०५५	१३७८०	२७८३५	४००५२	३७३३४	७७३८६	१०५२२१
२	१५-१९	२३३५२	२१०८४	४४४३६	२४२४	२६३०४	५०५४८	९४९८४
३	२०-२४	२९०१२	२४६९८	५३७१०	८९०५	१८२२४	२७१२९	८०८३९
४	२५-२९	२९७५८	२२९६५	५२७२३	२४५५	१३१३७	१५५९२	६८३१५
५	३०-३४	२७५३१	२०१४१	४७६७२	९०८	१०२१४	१११२२	५८७९४
६	३५-३९	२५७५४	१८३३२	४४०८६	६४७	८०५६	८७०३	५२७८९
७	४०-४४	२१५०८	१५२८०	३६७८८	५३८	६१३६	६६७४	४३४६२
८	४५-४९	१८६१९	१२०७२	३०६९१	५२९	५१६६	५६९५	३६३८६
९	५०-५४	१२८६०	८३९७	२१२५७	५९८	३९२८	४५२६	२५७८३
१०	५५-५९	१२८२९	७३२६	२०१५५	१०३१	४१७२	५२०३	२५३५८
११	६०+ माथी	१७९३८	९७५९	२७६९७	७६८८	१५२६८	२२९५६	५०६५३
जम्मा		२३३२१६	१७३८३४	४०७०५०	८७५९५	१४७९३९	२३५५३४	६४२५८४

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

५.४ अनौपचारिक क्षेत्र (informal sector activities) सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ४९ : कृषि बाहेक साना व्यवसायमा संलग्न जनसंख्या विवरण

सि.नं.	विवरण	संख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	आर्थिकरूपले निस्क्रिय परिवार	११७९६९	२९.७	
२	आर्थिकरूपले सक्रिय परिवार	४९९०६	७०.३	
२.१	औद्योगिक प्रतिष्ठानमा	३५०५	७.०	
२.३	व्यापार व्यावसाय	१२५३७	२५.१	
२.४	ढुवानी	१५२७	३.१	
२.५	नोकरी	१७००१	३४.१	
२.६	अन्य	१५३३६	३०.७	
	जम्मा	४९९०६	१००.०	

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

५.५ ज्यालादर

तालिका नं. ५० : कृषि तथा गैर कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने पुरुष तथा महिलाको ज्याला दर

सि.नं.	विवरण	एकाइ	रकम रु.	कैफियत
२.	औषत ज्याला पुरुष (कृषि)	प्रतिदिन	९०	
३.	औषत ज्याला महिला (कृषि)	प्रतिदिन	७५	
४.	औषत ज्याला पुरुष (गैर कृषि)	प्रतिदिन	११०	
५.	औषत ज्याला महिला (गैरकृषि)	प्रतिदिन	९५	

स्रोत : जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, मोरङ

खण्ड ६ : जनसंख्या र व्यक्तिगत घटना दर्ता

६.१ जनसंख्या

६.१.१ गा.वि.स. अनुसार बार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर

तालिका नं. ५१ : गा.वि.स. अनुसार बार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर र जनसङ्ख्या वृद्धि प्रतिशत

सि.नं.	गा.वि. स.	२०५८ को जनसङ्ख्या	२०४८ को जनसङ्ख्या	बार्षिक वृद्धिदर (प्रतिशत)	१० वर्षमा जनसङ्ख्या वृद्धि (प्रतिशत)
१	अमहिवरयाती	६०२०	५४७३	१	१०.०
२	अमरदह	१४१६०	१२३६१	१.४	१४.६
३	आम्गाछी	५०५१	३९१६	२.६	२९.०
४	विवियावित्ता	१४४८६	१२९७९	१.१	११.६
५	वाहनी	१२२७७	१११८४	०.९	९.८
६	बैजनाथपुर	४४९८	३६६०	२.१	२२.९
७	वनिगामा	८०३४	६७४८	१.८	१९.१
८	वरडंगा	९७६८	७१९४	३.१	३५.८
९	वयरवन	२०२३०	१९२४६	०.५	५.१
१०	बेलवारी	१९५४२	१५१५४	२.६	२९.०
११	भौडाहा	६१९८	४७४३	२.७	३०.७
१२	भोगटेनी	५५३५	४१८२	२.८	३२.४
१३	विराटनगर	१६६६७४	१२९३८८	२.६	२८.८
१४	बुधनगर	१२०७०	९३१०	२.६	२९.६
१५	दादरवैरिया	७९१४	६२८०	२.३	२६.०
१६	डायनिया	१२०८७	९५५१	२.४	२६.६
१७	डागिहाट	१९३७६	१५६३९	२.२	२३.९
१८	डंग्राहा	५००७	३९४९	२.४	२६.८
१९	दर्वेशा	१६६९८	१४५६५	१.४	१४.६
२०	दुलारी	१०२०८	६८६०	४	४८.८
२१	गोविन्दपुर	१४९६७	११४३७	२.७	३०.९
२२	हरैचा	६३२६	५०६७	२.२	२४.८
२३	हसनदह	१०७६७	१०६५५	०.१	१.४
२४	हात्तिमुडा	७९२६	६१९०	२.५	२८.०
२५	होक्लावारी	४६९४	४५२०	०.४	३.८
२६	इन्द्रपुर	१७१६१	१०५९२	४.९	६२.०
२७	इटहरा	१५५६१	१४९३१	०.४	४.२
२८	जाँते	७२३३	५६२२	२.६	२८.७
२९	भोराहाट	४८४४	३९५८	२	२२.४
३०	भुर्किया	९८३९	८४५२	१.५	१६.४
३१	कसेनी	७२०२	६५४५	१	१०.०
३२	कटहरी	१८७८२	१२६५५	४	४८.४
३३	कदमाहा	७१८८	५१८२	३.३	३८.७
३४	केरावारी	१५६६८	१२०३१	२.८	३०.२
३५	केरौन	१२४३५	१०८०२	१.४	१५.१
३६	लखन्तरी	४००७	३३२०	१.९	२०.७
३७	लेटाङ्ग	१६८२१	१२१६५	३.३	३८.३
३८	मधुमल्ला	१९२२९	१४८३८	२.६	२९.६
३९	महादेवा	४४९९	३७१३	१.९	२१.२
४०	मभारे	८९१०	७२३०	२.१	२३.२
४१	भाथिगछ	११२७६	८१८४	३.२	३७.८

४२	मोतिपुर	५१८१	४६११	१.२	१२.४
४३	मृगौलिया	१२९१३	१०५७७	२	२२.१
४४	नेचा	३८३२	२७४२	३.४	३९.८
४५	पथरी	२१५८८	१७९९३	२.३	२५.६
४६	पाटिगाँउ	२४०७	२१०४	१.४	१४.४
४७	पोखरिया	२७७३	२०७८	२.९	३३.४
४८	राजघाट	१२७२२	१२५७७	०.१	१.२
४९	रमितेखोला	३१८४	२६४५	१.९	२०.४
५०	रंगेली	१४९५१	१२३२५	२	२१.३
५१	शनिस्चरे	२३६५७	२०६६१	१.४	१४.५
५२	सिद्राहा	३७४७	३१०६	१.९	२०.६
५३	सिजुवा	११३५३	१०९९९	०.३	३.२
५४	सिंहदेवी	२७२९	२५५४	०.७	६.९
५५	सिसवनिवडहरा	४७७९	३९७८	१.८	२०.१
५६	सिसवनिजहदा	७१४६	५७२२	२.२	२४.९
५७	सोराभाग	१०२६३	७८६५	२.७	३०.५
५८	सुन्दरपुर	१५६१३	११४४७	३.१	३६.४
५९	टकवा	७२८९	६००१	२	२१.५
६०	टाँडी	९७५९	७९१९	२.१	२३.२
६१	टंकिसिनवारी	१६४८१	१०४१४	४.७	५८.३
६२	तेतरिया	५५६१	४४६९	२.२	२४.४
६३	थलाहा	७५५९	५८०१	२.७	३०.३
६४	उर्लावारी	२५७४२	१८२२४	३.५	४१.३
६५	वारङ्गी	३३८३	२७४५	२.१	२३.२
६६	याङ्गसिला	६७२७	५६३५	१.८	१९.४
६७	संस्थागत	७१३	NA	NA	NA
जम्मा		८४३२२०	६७४८२३	२.३	२५.०

६.१.२ गा.वि.स./न.पा. को वार्ड अनुसार जनसंख्या

तालिका नं. ५२: गा.वि.स./न.पा. को वार्ड अनुसार जनसंख्या २००१ (लिङ्ग खुलनेगरी), परिवार संख्या समेत

१. अमहिवरयाती

४. ववियावर्ता

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा	वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१००	२४०	२३२	४७२	१	१५७	३७०	४११	७८१
२	१०५	२६०	२६६	५२६	२	१७७	४३१	४३४	८६५
३	१३१	३०२	२९४	५९६	३	१२७१	३०३८	३१०९	६१४७
४	१४१	३४३	३१६	६५९	४	२५०	६४९	६५२	१३०१
५	११८	३२१	२९१	६१२	५	१४३	३८९	३७६	७६५
६	११७	२९८	२९१	५८९	६	२१४	५५०	५६१	११११
७	१३५	३६७	३४२	७०९	७	२२३	५५४	५४६	११००
८	१८५	४९४	४३६	९३०	८	२१२	५६२	५५६	१११८
९	१८५	४८२	४४५	९२७	९	२४७	६४९	६४९	१२९८
जम्मा	१२१७	३१०७	२९१३	६०२०	जम्मा	२८९४	७१९२	७२९४	१४४८६

२. अमरदह

५. वाहुनी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा	वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१६९	३८६	३९२	७७८	१	३२५	७४७	८०३	१५५०
२	३१९	७९१	८०२	१५९३	२	१४९	३८४	३९०	७७४
३	२१७	५१८	५३७	१०५५	३	२९९	६४१	७२५	१३६६
४	१८८	४४८	५१२	९६०	४	१८६	४८२	५०८	९९०

५	२८९	६८२	७३७	१४१९	५	१२४	३३७	३५६	६९३
६	४९४	११९५	१२७८	२४७३	६	२४१	६०८	६०२	१२१०
७	५११	१३०१	१२७३	२५७४	७	१६३	३५७	४०६	७६३
८	३२४	८८८	८७२	१७६०	८	३२१	७७०	७८९	१५५९
९	३११	७६५	७८३	१५४८	९	६५३	१६३२	१७४०	३३७२
जम्मा	२८२२	६९७४	७८८६	१४१६०	जम्मा	२४६१	५९५८	६३१९	१२२७७

३. आमगाछी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	९५	१९७	२१९	४१६
२	१६८	३९८	४०४	८०२
३	१५१	३२२	३३९	६६१
४	६०	१४६	१३६	२८२
५	१२७	३०४	२८२	५८६
६	१०७	२५२	२६५	५१७
७	७१	१८०	१५५	३३५
८	१७१	४१३	४१८	८३१
९	१४१	३०२	३१९	६२१
जम्मा	१०९१	२५१४	२५३७	५०५१

६. बैजनाथपुर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	९१	२१६	२३९	४५५
२	९४	२२९	२२८	४५७
३	९५	२२१	२३४	४५५
४	१२७	२९२	२७८	५७०
५	१३२	३५५	३५४	७०९
६	६४	१६८	१६३	३३१
७	६०	१४५	१५५	३००
८	१४२	३२४	३१८	६४२
९	१४१	३०६	२७३	५७९
जम्मा	९४६	२२५६	२२४२	४४९८

७. वनिगामा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३०९	८०८	८१४	१६२२
२	१७१	४३६	४०५	८४१
३	२१३	५०२	५०८	१०१०
४	२३०	५५३	५४५	१०९८
५	१५६	३७५	४०१	७७६
६	१३९	३६२	३५४	७१६
७	१२५	२५५	२८७	५४२
८	८६	२०१	१८७	३८८
९	२३१	५०९	५३२	१०४१
जम्मा	१६६०	४००१	४०३३	८०३४

१०. बेलवारी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२०८	४६७	५३५	१००२
२	७३७	१६५७	१७३६	३३९३
३	८८२	२००४	२०८६	४०९०
४	८९७	२०२६	२२०५	४२३१
५	२५०	५६०	६००	११६०
६	२६९	६५२	७०६	१३५८
७	१७७	४२९	४७३	९०२
८	४१३	९७५	१०८८	२०६३
९	२७७	६१६	७२७	१३४३
जम्मा	४११०	९३८६	१०१५६	१९५४२

८. वरडंगा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२५२	६६२	६३५	१२९७
२	२४१	६४८	५८६	१२३४
३	११९	२९३	२७८	५७१
४	१२६	२६९	२३८	५०७
५	२१३	५१०	५१८	१०२८
६	२१२	५९८	५७७	११७५
७	२६५	६६८	६८९	१३५७
८	१९४	५२०	५२१	१०४१
९	३१६	७६९	७८९	१५५८
जम्मा	१९३८	४९३७	४८३१	९७६८

११. भौडाहा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२१३	५५६	५६१	१११७
२	७२	१९५	१९७	३९२
३	५५	१३८	१३०	२६८
४	१७१	४३९	४३७	८७६
५	१०२	२९२	२६६	५५८
६	१४२	३९४	३७०	७६४
७	१४२	३५९	३५८	७१७
८	१४३	४०२	३८६	७८८
९	१२८	३६३	३५५	७१८
जम्मा	११६८	३१३८	३०६०	६१९८

९. वयरवन

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२१७	४८९	५२१	१०१०
२	२२९	५६०	५५०	१११०

१२. भोगटेनी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१५८	४९९	४९५	९९४
२	७२	२२४	१९४	४१८

३	२५३	६४५	६६२	१३०७	३	२४	८५	६९	१५४
४	२२५	५४०	६१७	११५७	४	३५	११७	१०९	२२६
५	१६४	३९४	४१२	८०६	५	२८	९३	७५	१६८
६	४६३	११५१	१२१२	२३६३	६	५७	१७५	२०२	३७७
७	६०५	१४४६	१५६३	३००९	७	३८	१५३	१२२	२७५
८	१११२	२६७६	२८१५	५४९१	८	४११	१०८५	११४६	२२३१
९	७९६	१८८७	२०९०	३९७७	९	११२	३४७	३४५	६९२
जम्मा	४०६४	९७८८	१०४४२	२०२३०	जम्मा	९३५	२७७८	२७५७	५५३५

१३. भाथिगछ

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१२९	३१४	३०७	६२१
२	३०१	८७५	८२८	१७०३
३	९५	२६४	२४४	५०८
४	१६६	४९९	४४४	९४३
५	२७०	७६९	७१५	१४८४
६	३१७	९६१	९३२	१८९३
७	३३७	९१६	९१०	१८२६
८	३४५	९४६	९२६	१८७२
९	७५	२१५	२११	४२६
जम्मा	२०३५	५७५९	५५१७	११२७६

१५. बुधनगर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३९६	११८९	११०२	२२९१
२	२२८	७१८	६४०	१३५८
३	१८७	५७०	५६०	११३०
४	३१०	९०७	८३६	१७४३
५	२१०	६३८	५६१	११९९
६	१९३	५६५	५०१	१०६६
७	१८८	५८१	५३०	११११
८	१८०	४७१	४३१	९०२
९	२०१	६६४	६०६	१२७०
जम्मा	२०९३	६३०३	५७६७	१२०७०

१४. विराटनगर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१९१७	४७८६	४३७३	९१५९
२	११७८	२८२२	२६५५	५४७७
३	१०१९	२५६३	२३८९	४९५२
४	२४७०	५६१३	५१९९	१०८१२
५	२०६१	५३६२	५०२२	१०३८४
६	२३९७	६१५३	५५३७	११६९०
७	२३७१	७१७०	६४६६	१३६३६
८	३२७	११२७	८४२	१९६९
९	४१६	११८४	९५२	२१३६
१०	१२२१	२६६९	२५११	५१८०
११	२००५	५१५२	४६२४	९७७६
१२	९६६	२९०४	२५८२	५४८६
१३	२३७५	५८४०	५१७३	११०१३
१४	६८५	१९३५	१६९६	३६३१
१५	१९३२	४६७७	४१५९	८८३६
१६	२१३४	५४३९	४९०५	१०३४४
१७	१०८६	२६७०	२२९४	४९६४
१८	१४८७	४३११	३७५४	८०६५
१९	१७६०	४६८८	४०१८	८७०६
२०	१५०३	३८२२	३५४२	७३६४
२१	९३०	२५७७	२३७०	४९४७
२२	१४३८	४२००	३९४७	८१४७
जम्मा	३३६७८	८७६६४	७९०१०	१६६६७४

१६. दादरबैरिया

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१८५	४९९	५०२	१००१
२	१५१	४५८	४२३	८८१
३	१८५	५०५	४७८	९८३
४	२४३	६४८	६३४	१२८२
५	१७३	४४२	४६२	९०४
६	१३१	३०१	२९०	५९१
७	१०५	२५९	२५७	५१६
८	१३८	३७९	३७२	७५१
९	१६५	५१७	४८८	१००५
जम्मा	१४७६	४००८	३९०६	७९१४

१७. डायनिया

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३०१	७०४	६४२	१३४६
२	२६०	५८८	५८०	११६८
३	२८०	७२७	६८३	१४१०
४	३११	८७९	७८८	१६६७
५	१७२	४८४	४६६	९५०
६	१६४	३९७	३६०	७५७
७	२२४	६१९	५७८	११९७
८	३४९	९७६	८९५	१८७१
९	३०३	८४९	८७२	१७२१
जम्मा	२३६४	६२२३	५८६४	१२०८७

१८. डागिहाट

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४३६	१०१३	१०६१	२०७४
२	२७९	७२७	७६०	१४८७
३	१७८	४१७	४३१	८४८
४	४७९	१०६६	१२०४	२२७०
५	१०९२	२४२१	२७५२	५१७३
६	५५२	१४१८	१४२३	२८४१
७	२४९	६४४	६५६	१३००
८	२७७	६८४	७३७	१४२१
९	३७४	९५०	१०१२	१९६२
जम्मा	३९१६	९३४०	१००३६	१९३७६

२१. दुलारी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४२३	१०६३	११०८	२१७१
२	९७	२४६	२६२	५०८
३	२०५	४८७	५१९	१००६
४	१४०	३३८	३४५	६८३
५	२४२	५६३	५६७	११३०
६	२२१	५८९	५८८	११७७
७	१४०	३८०	३७१	७५१
८	२१९	५०६	५६१	१०६७
९	३४४	८५८	८५७	१७१५
जम्मा	२०३१	५०३०	५१७८	१०२०८

१९. डंग्राहा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	११३	२८४	२७०	५५४
२	८९	१९०	२१३	४०३
३	१२८	३१३	२९७	६१०
४	१२४	२७७	२८५	५६२
५	१०३	२६३	२६४	५२७
६	८७	१८६	२१२	३९८
७	१६३	३७०	३७२	७४२
८	१०६	२४४	२५६	५००
९	१६२	३५९	३५२	७११
जम्मा	१०७५	२४८६	२५२१	५००७

२२. गोविन्दपुर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४७३	१२२२	१२२७	२४४९
२	२५४	६७१	६६७	१३३८
३	२३०	६१९	५६६	११८५
४	२७८	८३८	७५०	१५८८
५	२६३	६८६	६९७	१३८३
६	३४५	७८५	८६४	१६४९
७	४१७	११०९	१०७३	२१८२
८	३०७	७५७	७३०	१४८७
९	३४५	८६१	८४५	१७०६
जम्मा	२९१२	७५४८	७४१९	१४९६७

२०. दर्बेशा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३९९	१०३०	१०६६	२०९६
२	२८९	७५०	७२२	१४७२
३	३१२	७४५	७९५	१५४०
४	१९५	५०३	५२१	१०२४
५	२५१	६०५	६३४	१२३९
६	३२५	८३१	८५५	१६८६
७	३०२	७३३	७८१	१५१४
८	६२५	१६०१	१६५४	३२५५
९	५९०	१३७२	१५००	२८७२
जम्मा	३२८८	८१७०	८५२८	१६६९८

२३. हरैचा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१३०	३२६	३१९	६४५
२	१७७	४१६	४२७	८४३
३	१६१	४०४	३८०	७८४
४	१७२	४७३	४३८	९११
५	८३	२१७	२१२	४२९
६	८१	१८७	२०५	३९२
७	२००	४७३	५०६	९७९
८	१६८	४०३	४३६	८३९
९	९४	२६८	२३६	५०४
जम्मा	१२६६	३१६७	३१५९	६३२६

२४. हसनदह

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२२१	४९५	५७९	१०७४
२	१४१	३५०	३४५	६९५
३	२९५	७०७	७६६	१४७३
४	२१०	४५७	५०८	९६५
५	२९३	७३२	७७२	१५०४
६	१८२	४६६	४५७	९२३
७	४८१	११७९	१२६७	२४४६
८	२७५	७१२	७३७	१४४९
९	६०	११२	१२६	२३८

२७. इन्द्रपुर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३७२	८७०	९४७	१८१७
२	२७७	६२९	६४४	१२७३
३	५२४	११४८	१११३	२२६१
४	४७४	१०७८	११५७	२२३५
५	२९४	८४०	९११	१७५१
६	४७१	१२१७	१२४१	२४५८
७	३६७	८६१	८९३	१७५४
८	४९७	१११६	११९१	२३०७
९	२६२	६१४	६९१	१३०५

जम्मा	२१५८	५२१०	५५५७	१०७६७	जम्मा	३५३८	८३७३	८७८८	१७६९१
-------	------	------	------	-------	-------	------	------	------	-------

२५. हात्तिमुडा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१५३	३७६	३८१	७५७
२	८८	२२९	२२१	४५०
३	११८	३२४	३०२	६२६
४	१४०	३७७	३५३	७३०
५	१२९	३१४	३२१	६३५
६	११०	२७३	२५७	५३०
७	१९१	५९८	६०१	११९९
८	२३२	६१९	५६७	११८६
९	३३६	९०९	९०४	१८१३
जम्मा	१४९७	४०१९	३९०७	७९२६

२८. इटहरा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२५६	६२३	६८३	१३०६
२	४२६	१०६३	१०८७	२१५०
३	४२८	११००	११३५	२२३५
४	२८३	६७६	७०७	१३८३
५	२५६	५६०	६९०	१२५०
६	३८२	८७९	९६०	१८३९
७	३१६	७४३	८०५	१५४८
८	३१३	८५२	८४८	१७००
९	३९०	१०५१	१०९९	२१५०
जम्मा	३०५०	७५४७	८०१४	१५५६१

२६. होक्लावारी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१००	२२७	२६३	४९०
२	१८६	४१७	४१०	८२७
३	१७८	४१०	४४३	८५३
४	१९४	५०१	५२०	१०२१
५	७७	१७८	२११	३८९
६	५०	१४३	१४१	२८४
७	४१	१११	१०५	२१६
८	१००	२३६	२१९	४५५
९	३२	८१	७८	१५९
जम्मा	९५८	२३०४	२३९०	४६९४

२९. जाँते

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१९५	४४९	५१६	९६५
२	११३	२८१	३१८	५९९
३	१५८	४१७	४१९	८३६
४	९२	१९९	२२८	४२७
५	५४	१७३	१६८	३४१
६	६०	१७८	१८७	३६५
७	७६	२०७	२०१	४०८
८	२५८	५५८	७१०	१२६८
९	३९२	९२८	१०९६	२०२४
जम्मा	१३९८	३३९०	३८४३	७६३३

३०. भोराहाट

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१२५	३१०	२८३	५९३
२	२१५	५२०	५१२	१०३२
३	९७	२६६	२६१	५२७
४	९२	२३०	२२६	४५६
५	११८	३२६	३१६	६४२
६	८४	१८७	१७३	३६०
७	४९	१०८	१००	२०८
८	८९	२०४	२२१	४२५
९	१३२	३०६	२९५	६०१
जम्मा	१००१	२४५७	२३८७	४८४४

३३. कटहरी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४२४	११४१	९७७	२११८
२	३९२	९६९	९७१	१९४०
३	३९९	१०७७	९९१	२०६८
४	३९३	११४२	९९२	२१३४
५	४०८	१०८८	९६४	२०५२
६	३९२	१०७९	९४०	२०१९
७	४३२	१२०८	११०५	२३१३
८	३०२	७९१	७१०	१५०१
९	४८०	१४०५	१२३२	२६३७
जम्मा	३६२२	९९००	८८८२	१८५०२

३१. भुर्किया

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२१०	४५८	४५४	९१२
२	२३४	६१३	५७३	११८६
३	१६८	३९१	३८०	७७१
४	१४२	३६७	३६१	७२८
५	२०३	४९०	५५६	१०४६
६	१७४	४३४	४०५	८३९
७	२४८	६३०	६४२	१२७२
८	१६५	४३९	४३०	८६९

३४. कदमाहा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१३८	३५१	३३१	६८२
२	२०२	५३९	५१७	१०५६
३	२०५	५३६	५१६	१०५२
४	१११	२९८	२९२	५९०
५	१९६	५३२	५१६	१०४८
६	८५	२२१	२२०	४४१
७	११६	४०१	३५०	७५१
८	१३६	४२१	३६६	७८७

९	४५४	१०७९	११३७	२२१६	९	१६०	३८७	३९४	७८१
जम्मा	१९९८	४९०१	४९३८	९८३९	जम्मा	१३४९	३६८६	३५०२	७८८

३२. कसेनी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	११२	२३८	२४८	४८६
२	१६२	३७२	४१७	७८९
३	२१९	५९४	५६०	११५४
४	१८२	३९७	४११	८०८
५	१३१	३००	३२४	६२४
६	१४४	३२९	३५३	६८२
७	१६९	४०३	४१६	८१९
८	१९२	४४२	४८४	९२६
९	२१२	४२०	४९४	९१४
जम्मा	१५२३	३४९५	३७०७	७२०२

३५. केरावारी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२८०	५५२	७१५	१२६७
२	३३८	८८६	८४६	१७३२
३	२०९	४८२	५५४	१०३६
४	२१२	५५०	६१५	११६५
५	१४३	३७०	३७८	७४८
६	२५५	६३०	६७९	१३०९
७	३६०	८८७	९७८	१८६५
८	४२४	१०५९	११९७	२२५६
९	८४३	२०१४	२२७६	४२९०
जम्मा	३०६४	७४३०	८२३८	१५६६८

३६. केरौन

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	८६५	१९९८	२२२७	४२२५
२	१४५	३५६	३५३	७०९
३	२४४	५९६	६४४	१२४०
४	३३९	८९६	८०६	१७०२
५	३१५	७५८	८०२	१५६०
६	१५४	३४३	३७७	७२०
७	१०५	२५५	२५९	५१४
८	१२०	२८७	२९३	५८०
९	२५४	५९४	५९१	११८५
जम्मा	२५४१	६०८३	६३५२	१२४३५

३९. मधुमल्ला

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४६७	११०९	१२००	२३०९
२	६५८	१५८९	१७०४	३२९३
३	३४२	८८०	९०१	१७८१
४	४८७	१३४७	१२६७	२६१४
५	४२५	१०८०	११८४	२२६४
६	२०७	४९९	५५३	१०५२
७	४०३	१०१२	१०९६	२१०८
८	२९२	७७३	७७०	१५४३
९	४४८	१०८४	११८१	२२६५
जम्मा	३७२९	९३७३	९८५६	१९२२९

३७. लखन्तरी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१३६	३३६	३०७	६४३
२	८०	१९९	१९६	३९५
३	८५	२०८	२०६	४१४
४	९९	२३९	२४१	४८०
५	८०	१८७	१९३	३८०
६	९४	२५१	२१४	४६५
७	७७	२२५	२०९	४३४
८	७८	१७८	१८५	३६३
९	८७	२१९	२१४	४३३
जम्मा	८१६	२०४२	१९६५	४००७

४०. महादेवा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१२५	२६७	२९१	५५८
२	१२	२४	२३	४७
३	१७०	४८०	४४६	९२६
४	१३९	३६६	३८०	७४६
५	१२६	३२४	३२९	६५३
६	५६	१२६	१३७	२६३
७	१०५	२६०	२६३	५२३
८	११५	२७५	२६१	५४६
९	४९	१२५	१२२	२४७
जम्मा	८९७	२२४७	२२५२	४४९९

३८. लेटाङ्ग

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३०५	८१४	८३५	१६४९
२	५५८	१३६६	१४२२	२७८८
३	२७३	६५९	७२८	१३८७
४	४०६	८४९	१०२२	१८७१
५	२८९	६५७	७७३	१४३०
६	५६८	१२९५	१४४७	२७४२
७	३७५	९६२	१०३५	१९९७

४१. मझारे

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२५५	७६३	७४७	१५१०
२	१३०	३५४	३५७	७११
३	१५५	४४४	४२६	८७०
४	८८	२१७	२०६	४२३
५	११७	३०१	२७०	५७१
६	८३	२५०	२४३	४९३
७	१६८	४९५	४५०	९४५

८	३७२	९०६	९७१	१८७७	८	४४६	१२७४	११७३	२४४७
९	२०७	४८७	५९३	१०८०	९	१६९	५०६	४३४	९४०
जम्मा	३३५३	७९९५	८८२६	१६८२१	जम्मा	१६११	४६०४	४३०६	८९१०

४२. मोतिपुर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२१४	५१९	४९२	१०११
२	१९२	४६३	४४६	९०९
३	९८	२१६	२२३	४३९
४	१०२	२५०	२३४	४८४
५	७७	१८१	१८६	३६७
६	२०२	४४६	४८६	९३२
७	६३	१५५	१४७	३०२
८	१०४	२२८	२४६	४७४
९	६२	१२८	१३५	२६३
जम्मा	१११४	२५८६	२५९५	५१८१

४५. पथरी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१७०६	३८६०	४०१७	७८७७
२	४५२	१०६२	११८४	२२४६
३	२५३	५८५	६७४	१२५९
४	३२२	७३०	८२५	१५५५
५	५६२	१४२७	१५४३	२९७०
६	१५६	३९०	४०७	७९७
७	२९३	७४०	८०२	१५४२
८	१९२	४७४	५२६	१०००
९	४६०	१०८३	१२५९	२३४२
जम्मा	४३९६	१०३५१	११२३७	२१५८८

४३. मृगौलिया

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२१०	४५२	४६०	९१२
२	२६४	५८६	६३०	१२१६
३	२८९	६७०	६३९	१३०९
४	२७८	६५४	६८०	१३३४
५	२९९	६९३	७००	१३९३
६	४१६	१०२२	१०८१	२१०३
७	१९०	४७७	४७७	९५४
८	३००	६९५	७४१	१४३६
९	४४६	११०२	११५४	२२५६
जम्मा	२६९२	६३५१	६५६२	१२९१३

४६. पाटिगाँउ

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	५६	१४०	१३७	२७७
२	४०	११७	११०	२२७
३	२८	७८	८५	१६३
४	१८	५२	५८	११०
५	५२	१४७	१५५	३०२
६	९५	२६३	२७६	५३९
७	५८	१३८	१७८	३१६
८	२८	५९	७१	१३०
९	५९	१५५	१८८	३४३
जम्मा	४३४	११४९	१२५८	२४०७

४४. नेचा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१३	२९	२८	५७
२	४२	११५	९८	२१३
३	१११	२९२	२५४	५४६
४	८६	२०४	१९३	३९७
५	१०२	२९०	२५३	५४३
६	१८०	४१२	३८४	७९६
७	६०	१५८	१६९	३२७
८	१४४	४०२	३३६	७३८
९	४३	१११	१०४	२१५
जम्मा	७८१	२०१३	१८१९	३८३२

४७. पोखरिया

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२३	६४	६५	१२९
२	२१	५१	४६	९७
३	७८	२२२	१९२	४१४
४	७२	१७१	१५२	३२३
५	७४	१७२	१७०	३४२
६	१६४	४३७	४३६	८७३
७	४३	११३	९६	२०९
८	३५	८९	८४	१७३
९	३८	९६	११७	२१३
जम्मा	५४८	१४१५	१३५८	२७७३

४८. राजघाट

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२०५	५४०	५५९	१०९९
२	३३८	८७७	९२१	१७९८
३	२३९	५७८	६३५	१२१३
४	१९९	४६२	४७१	९३३

५१. शनिस्चरे

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	११०६	२५०६	२७८७	५२९३
२	१७७	४९१	५२३	१०१४
३	५१४	११९९	१३३५	२५३४
४	५८०	१३७८	१५२५	२९०३

५	३५६	९२३	१०४२	१९६५	५	४२७	९३७	१०७८	२०१५
६	२४८	६६२	७२५	१३८७	६	३०६	७५९	७७७	१५३६
७	३६७	९९८	११०९	२१०७	७	७१४	१५७४	१७८७	३३६१
८	२१७	५४२	६२०	११६२	८	६४८	१५१६	१७१९	३२३५
९	२२७	४९७	५६१	१०५८	९	३४५	८७२	८९४	१७६६
जम्मा	२३९६	६०७९	६६४३	१२७२२	जम्मा	४८१७	११२३२	१२४२५	२३६५७

४९. रमितेखोला

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४६	११३	१४८	२६१
२	३४	९४	८५	१७९
३	३४	७४	७५	१४९
४	४४	१५२	१३०	२८२
५	१५३	४९३	४४६	९३९
६	८५	२११	२५८	४६९
७	५९	१७८	१८१	३५९
८	५६	१४९	१६०	३०९
९	३८	११०	१२७	२३७
जम्मा	५४९	१५७४	१६१०	३१८४

५२. सिद्राहा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	११५	२५३	२५१	५०४
२	११४	२७५	२५५	५३०
३	७६	१५६	१६७	३२३
४	४१	९८	१०४	२०२
५	९३	१९९	२२८	४२७
६	८५	१९२	२२४	४१६
७	१२६	२८४	३०९	५९३
८	७९	२००	१९५	३९५
९	७५	१७२	१८५	३५७
जम्मा	८०४	१८२९	१९१८	३७४७

५०. रंगेली

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३१४	९९३	८९३	१८८६
२	३५४	१०७९	१००१	२०८०
३	२०८	५६०	५५४	१११४
४	३५६	११३१	९५६	२०८७
५	४१८	११३१	१०८०	२२११
६	२०२	४८४	४८०	९६४
७	२८४	७६९	६७५	१४४४
८	४१६	११२६	१००५	२१३१
९	२१२	५३४	५००	१०३४
जम्मा	२७६४	७८०७	७१४४	१४९५१

५३. सिजुवा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३००	७१५	७०२	१४१७
२	१९८	४५६	५०७	९६३
३	३२२	८१९	८३०	१६४९
४	१९६	५१६	५४३	१०५९
५	२१५	५८०	६१४	११९४
६	१९९	५३७	५३१	१०६८
७	१९९	५२२	५४८	१०७०
८	३२३	८५२	८६०	१७१२
९	२२६	६०९	६१२	१२२१
जम्मा	२१७८	५६०६	५७४७	११३५३

५४. सिंहदेवी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	४३	१०६	१२५	२३१
२	७३	१८९	१८३	३७२
३	९०	२३६	२४५	४८१
४	४८	११३	१२७	२४०
५	३८	७३	९६	१६९
६	६९	१६६	१८३	३४९
७	७७	१७५	१९७	३७२
८	६४	१४१	१७४	३१५
९	४४	९२	१०८	२००
जम्मा	५४६	१२९१	१४३८	२७२९

५७. सोराभाग

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१७१	४३५	४४८	८८३
२	१९२	४९२	४५४	९४६
३	३५७	९४८	९२७	१८७५
४	१९२	४८४	४७६	९६०
५	१८०	४१८	४३९	८५७
६	३६१	८९५	९१४	१८०९
७	१५३	३८२	३८१	७६३
८	२७२	७१९	६९९	१४१८
९	१५७	३८५	३६७	७५२
जम्मा	२०३५	५१५८	५१०५	१०२६३

५५. सिसवनिवडहरा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	९९	२०९	१९३	४०२
२	९१	२०७	२१९	४२६
३	१०६	२४७	२६२	५०९

५८. सुन्दरपुर

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२७८	६८५	६७५	१३६०
२	६२३	१४७६	१५५०	३०२६
३	३५३	८३८	८९८	१७३६

४	८९	२१८	२३७	४५५	४	२३४	५७५	५९१	११६६
५	१२६	३०६	३१५	६२१	५	३१६	७६७	७९२	१५५९
६	१३९	३१५	३२८	६४३	६	३३४	८१६	८४१	१६५७
७	१८३	४५३	४१९	८७२	७	२३५	५७४	५४२	१११६
८	८१	२१८	१८९	४०७	८	३७६	८३५	९११	१७४६
९	८२	२२२	२२२	४४४	९	४६४	१०८५	११६२	२२४७
जम्मा	९९६	२३९५	२३८४	४७७९	जम्मा	३२१३	७६५१	७९६२	१५६१३

५६. सिसवनिजहदा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१७२	४९२	४५९	९५१
२	१२७	३१३	३१०	६२३
३	१०९	२८९	२६३	५५२
४	९७	२८७	२५८	५४५
५	१०६	२६६	२६०	५२६
६	११८	३११	२९२	६०३
७	१५२	४८६	४१५	९०१
८	२२५	६३१	६२१	१२५२
९	२३५	६३४	५५९	११९३
जम्मा	१३४१	३७०९	३४३७	७१४६

५९. टकुवा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२५५	६१८	५८९	१२०७
२	१०४	२३०	२३३	४६३
३	१०६	२८९	२६२	५५१
४	१९२	४१९	४२३	८४२
५	१९६	४४४	४२८	८७२
६	२११	४८५	४८३	९६८
७	१०७	२८६	२८६	५७२
८	१५०	४०५	३४९	७५४
९	२००	५४०	५२०	१०६०
जम्मा	१५२१	३७१६	३५७३	७२८९

६०. टाँडी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	५३७	१२२३	१११०	२३३३
२	४९२	११७४	१०१३	२१८७
३	३२३	८३९	७७४	१६१३
४	६६३	१५७०	१२७८	२८४८
५	३९०	१०१०	७७५	१७८५
६	१६२	४१३	३०८	७२१
७	२२०	५७५	५८५	११६०
८	४१२	११६०	१११६	२२७६
९	३१५	७८८	७७०	१५५८
जम्मा	३५१४	८७५२	७७२९	१६४८१

६३. थलाहा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२२०	५६१	५४४	११०५
२	२४२	६५०	६५०	१३००
३	९१	२२५	२५२	४७७
४	८५	२२२	२१८	४४०
५	१६०	४२३	३८५	८०८
६	१३८	३८०	३७६	७५६
७	१६५	४९९	४५२	९५१
८	२०६	५७३	५२६	१०९९
९	१०७	३१६	३०७	६२३
जम्मा	१४१४	३८४९	३७१०	७५५९

६१. टंकिसिनवारी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	५३७	१२२३	१११०	२३३३
२	४९२	११७४	१०१३	२१८७
३	३२३	८३९	७७४	१६१३
४	६६३	१५७०	१२७८	२८४८
५	३९०	१०१०	७७५	१७८५
६	१६२	४१३	३०८	७२१
७	२२०	५७५	५८५	११६०
८	४१२	११६०	१११६	२२७६
९	३१५	७८८	७७०	१५५८
जम्मा	३५१४	८७५२	७७२९	१६४८१

६४. उर्लावारी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	५४९	१३८४	१३८३	२७६७
२	४०९	१०२९	१०८७	२११६
३	७४७	१७५९	१७८१	३५४०
४	१४१३	३१७२	३२१३	६३८५
५	३२४	७८४	७८७	१५७१
६	७८२	१७९६	१८६७	३६६३
७	५९६	१३८६	१४७७	२८६३
८	२६८	६५८	६७९	१३३७
९	३०७	७२७	७७३	१५००
जम्मा	५३९५	१२६९५	१३०४७	२५७४२

६२. तेतरिया

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१५७	३६१	३६०	७२१
२	१३४	३१८	३३५	६५३

६५. वारङ्गी

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३७	११७	११९	२३६
२	४३	१४३	१३०	२७३

३	५६	१२९	१५३	२८२
४	१७७	४३०	४२९	८५९
५	११३	२५३	२४८	५०१
६	१००	२१६	२२४	४४०
७	१०७	२५१	२६४	५१५
८	१६१	३६१	३७९	७४०
९	१६६	४४२	४०८	८५०
जम्मा	११७१	२७६१	२८००	५५६१

३	५५	१५०	१५०	३००
४	८३	२२२	२२५	४४७
५	६१	१४२	१८५	३२७
६	१०८	२९७	३२६	६२३
७	७६	१९८	२१४	४१२
८	१०७	२६३	२९९	५६२
९	३८	९८	१०५	२०३
जम्मा	६०८	१६३०	१७५३	३३८३

६६. याङ्गसिला

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३८	१०८	९९	२०७
२	३९	११२	११३	२२५
३	१५६	४०५	४४२	८४७
४	५१	१५३	१६९	३२२
५	२३६	६०३	७२१	१३२४
६	७९	२१९	२३०	४४९
७	३०	८१	८३	१६४
८	३९५	१०११	१०७४	२०८५
९	२१२	४९९	६०५	११०४
जम्मा	१२३६	३१९१	३५३६	६७२७

६७. संस्थागत रुपमा

वडा नं.	घर परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१०	१९	५१२	२०१	७१३

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.३ भौगोलिक क्षेत्रानुसार जनसंख्या

तालिका नं. ५३ : भौगोलिक क्षेत्रको आधारमा लिङ्ग अनुसारको जनसंख्या विवरण

सि.नं.	भौगोलिक क्षेत्र	जम्मा		पुरुष		महिला	
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	पहाडी	५२९५३	६.३	२५७९६	६.१	२७१५७	६.५
२	भावर	३९७२२	४.७	१८८१५	४.५	२०९०७	५.०
३	तराई	५८३८७१	६९.२	२९०६२०	६८.७	२९३२५१	६९.७
४	नगरपालिका	१६६६७४	१९.८	८७६६४	२०.७	७९०१०	१८.८
	जम्मा	८४३२२०	१००	४२२८९५	१००	४२०३२५	१००

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.४ उमेर र लिङ्ग अनुसार जनसंख्या

तालिका नं. ५४ : उमेर र लिङ्ग अनुसार २०६३ सम्म अनुमानित जनसंख्या विवरण

उमेर समूह	२०५८ को जनसङ्ख्या			२०६२ को अनुमानित जनसङ्ख्या			२०६३ को अनुमानित जनसङ्ख्या		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
०-४	५२५९५	४९४४३	१०२०३८	५४९४५	५१८८४	१०६८२९	५८८६०	५५५८०	११४४४०
५-९	५२३३४	५०२५०	१०२५८४	५३३८१	५००२७	१०३४०८	५४०२६	५०६३१	१०४६५७
१०-१४	५०७२६	४९४८०	१००२०६	५१७२९	५००७२	१०१८०१	५२९६९	५१२७३	१०४२४२
१५-१९	४८०५१	४८८२६	९६८७७	५२३४५	५०१९०	१०२५३५	५६९९७	५४६५१	१११६४८
२०-२४	३९८७७	४३४३०	८३३०७	४३२५२	४४९९७	८८२४९	४७१५७	४९०६०	९६२१७
२५-२९	३३१४१	३७०४६	७०१८७	३५२३५	३९०४६	७४२८१	३८३६३	४२५१२	८०८७५
३०-३४	२८८८९	३१००८	५९८९७	२९८७६	३३३७३	६३२४९	३२४१९	३६२१४	६८६३३
३५-३९	२५८४४	२५९७५	५१८१९	२६८०३	२८०१९	५४८२२	२९१६६	३०४८९	५९६५५
४०-४४	२२०६१	२१०५२	४३११३	२३०९३	२२६०३	४५६९६	२५२००	२४६६५	४९८६५
४५-४९	१८५५३	१६८१२	३५३६५	१९३३२	१८११५	३७४४७	२१०६४	१९७३८	४०८०२
५०-५४	१४६८३	१३२८३	२७९६६	१५१७६	१४३३२	२९५०८	१६४४८	१५५३३	३१९८१

५५-५९	१२०१५	१०४६८	२२४८३	१२४२४	१११२१	२३५४५	१३३१५	११९१९	२५२३४
६०-६४	८६७९	७८४२	१६५२१	९००२	८२०६	१७२०८	९५७०	८७२३	१८२९३
६५-६९	६४७४	६१७९	१२६५३	६६८५	६५१८	१३२०३	७१२६	६९४८	१४०७४
७०-७४	४२५२	४०७८	८३३०	४४०४	४४२९	८८३३	४८०९	४८३६	९६४५
७५ +	४७२२	५१५२	९८७४	४९९१	५४५०	१०४४१	५४२७	५९२६	११३५३
जम्मा	४२२८९५	४२०३२५	८४३२२०	४४२६१४	४३८६६६	८८१२८०	४७२९१६	४६८६९८	९४१६१४

६.१.५ उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

तालिका नं. ५५ : उमेर समूह अनुसार गा.वि.स. / न.पा जनसंख्या प्रतिशतमा, २०५८

सि.न.	गा.वि.स. / न.पा.	उमेर समूह					
		जम्मा	०-४	५-१४	१५-४९	५०-७४	७५+ माथी
	मोरङ्ग	८४२५०७	१०.०४	२५.७६	५८.१५	४.८०	१.२६
१	अमहिवरयाती	६०२०	११.६६	२८.८४	५४.५५	३.८४	१.११
२	अमरदह	१४१६०	११.५१	२४.९४	५७.०७	५.१३	१.३५
३	आम्गाछी	५०५१	१३.०७	२७.६४	५४.०५	३.८४	१.४१
४	ववियाविर्ता	१४४८६	११.१३	२६.३५	५५.९२	५.५०	१.१०
५	वाहनी	१२२७७	९.८४	२४.९०	५८.५२	५.१३	१.६०
६	बैजनाथपुर	४४९८	१२.३६	२३.६५	५८.९२	४.०७	१.००
७	वनिगामा	८०३४	८.५०	२४.९९	६०.६९	४.७३	१.०८
८	वरडंगा	९७६८	१३.९५	२७.२४	५२.८८	४.७९	१.१४
९	वयरवन	२०२३०	९.४०	२५.७२	५७.५९	५.७२	१.५७
१०	बेलवारी	१९५४२	९.५९	२५.५२	५८.०३	५.३९	१.४६
११	भौडाहा	६१९८	१२.७८	२६.७०	५५.८७	३.६९	०.९५
१२	भोगटेनी	५५३५	१३.३७	२७.२१	५३.५०	५.०४	०.८९
१३	विराटनगर	१६६६७४	९.६५	२४.१०	६१.०३	४.०६	१.१६
१४	बुधनगर	१२०७०	१३.८९	२८.८६	५२.६३	३.८९	०.७३
१५	दादरबैरिया	७९१४	११.९५	२७.१४	५४.७६	४.८३	१.३१
१६	डायनिया	१२०८७	१३.३७	२८.५५	५३.१६	३.६७	१.२६
१७	डागिहाट	१९३७६	१०.२७	२६.२६	५६.७२	५.२२	१.५३
१८	डंग्राहा	५००७	१०.८०	२३.६३	६०.२८	४.७५	०.५४
१९	दर्वेशा	१६६९८	९.७९	२४.९६	५८.५२	५.३०	१.४४
२०	दलारी	१०२०८	११.२१	२५.४६	५७.१६	५.०१	१.१७
२१	गोविन्दपुर	१४९६७	११.४३	२६.४२	५६.०७	४.६८	१.४०
२२	हरैचा	६३२६	९.९४	२५.२५	५८.४७	५.१७	१.१७
२३	हसनदह	१०७६७	१०.१०	२५.९२	५६.७९	५.६१	१.५८
२४	हात्तिमुडा	७९२६	१२.८४	२६.४६	५६.२१	३.७०	०.७९
२५	होक्लावारी	४६९४	१०.९७	२२.७३	५८.६१	६.२६	१.४३
२६	इन्द्रपुर	१७१६१	१०.४४	२५.४५	५७.७९	४.८९	१.४२
२७	इटहरा	१५५६१	८.२६	२२.९९	६०.८६	५.९६	१.९२
२८	जाँते	७२३३	११.६३	२६.७९	५५.०३	५.२८	१.२७
२९	भोराहाट	४८४४	९.८९	२३.४१	६०.३२	४.९५	१.४२
३०	भुर्किया	९८३९	१२.८३	२६.४५	५५.३१	४.३७	१.०५
३१	कसेनी	७२०२	९.६५	२४.८३	५८.५७	५.५७	१.३९
३२	कटहरी	१८७८२	१३.७७	२५.८१	५६.०४	३.६८	०.६९
३३	कदमाहा	७१८८	१४.७१	२८.०१	५२.४९	३.५८	१.२२
३४	केरावारी	१५६६८	११.१४	२६.१५	५५.५६	५.६८	१.४७
३५	केरौन	१२४३५	१०.५२	२३.९६	५८.५०	५.८६	१.१७
३६	लखन्तरी	४००७	९.९३	२३.८८	६१.०७	४.०९	१.०२
३७	लेटाङ्ग	१६८२१	९.९०	२७.५३	५५.९७	५.२७	१.३३

३८	मधुमल्ला	१९२२९	९.७७	२५.५०	५७.६९	५.५६	१.४८
३९	महादेवा	४४९९	१३.३६	२८.५६	५२.५५	४.३८	१.१६
४०	मभारे	८९१०	१४.२४	२७.३४	५३.०३	४.३१	१.०८
४१	भाथिगछ	११२७६	१४.५३	२८.१२	५२.४८	३.९१	०.९६
४२	मोतिपुर	५१८१	८.७०	२४.७१	६०.९१	४.५६	१.१२
४३	मृगौलिया	१२९१३	१०.४२	२४.२५	५८.८६	५.०५	१.४१
४४	नेचा	३८३२	१४.७७	२९.१०	५१.३६	४.०७	०.७०
४५	पथरी	२१५८८	९.८१	२५.८६	५८.२५	४.६३	१.४५
४६	पाटिगाँउ	२४०७	१४.१७	२७.४२	५१.९७	५.०७	१.३७
४७	पोखरिया	२७७३	१३.६०	२६.८३	५३.९८	४.३६	१.२३
४८	राजघाट	१२७२२	८.६१	२५.०८	५९.४८	५.१६	१.६६
४९	रमितेखोला	३१८४	११.१२	२९.७१	५२.५४	५.२४	१.३८
५०	रंगेली	१४९५१	११.५८	२६.०३	५६.३९	४.९१	१.०८
५१	शनिस्चरे	२३६५७	९.६०	२७.०९	५५.६५	६.०७	१.५९
५२	सिद्राहा	३७४७	८.७०	२४.३९	६१.८९	३.९५	१.०७
५३	सिजुवा	११३५३	९.६३	२२.४४	६०.२६	६.१६	१.५२
५४	सिंहदेवी	२७२९	९.८९	२८.९८	५४.०९	६.०८	०.९५
५५	सिसवनिवडहरा	४७७९	८.९१	२४.२७	६२.६१	३.६४	०.५६
५६	सिसवनिजहदा	७१४६	१४.३६	२६.८४	५४.५२	३.४७	०.८१
५७	सोराभाग	१०२६३	१२.४८	२७.९६	५३.७६	४.७५	१.०४
५८	सुन्दरपुर	१५६१३	१०.३०	२५.३२	५७.७५	५.३४	१.२९
५९	टकुवा	७२८९	११.०९	२४.६५	५८.४४	४.८७	०.९५
६०	टाँडी	९७५९	१०.८९	२७.३७	५५.५८	४.८८	१.२८
६१	टंकिसिनवारी	१६४८१	११.५१	२५.५५	५८.५५	३.५८	०.८१
६२	तेतरिया	५५६१	८.३८	२४.८२	६१.३२	४.६४	०.८५
६३	थलाहा	७५५९	११.३६	२५.२५	५७.४०	४.७९	१.१९
६४	उर्लावारी	२५७४२	९.४५	२४.४१	५९.६१	५.०८	१.४५
६५	वारङ्गी	३३८३	१४.१३	२८.०२	५२.११	४.७९	०.९५
६६	याङ्गसिला	६७२७	१२.३५	२७.९८	५२.५२	५.५६	१.५९

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.६ कृषि बाहेका सानारूपका व्यवसाय

तालिका नं. ५६ : घरपरिवारले संचालन गरेका सानारूपका आर्थिक क्रियाकलापहरु ग.वि.स./न.पा. अनुसार प्रतिशतमा

सि.न	गा.वि.स./ न.पा.	घरपरिवार संख्या			आर्थिक क्रियाकलापहरु					
		जम्मा	आर्थिकरूपले सक्रिय	आर्थिकरूपले सक्रिय	जम्मा	उत्पादन	व्यापार	यातायात	सेवा	अन्य
	मोरङ्ग	१६७८५६	३०.८७	७३.००	४९९०	८.००	२९.४७	३.३४	६८.५९	३५.०९
१	अमहिवरया	१२१७	२१.०४	७८.९६	२५६	४.३०	२९.६९	०.३९	५८.९८	६.६४
२	अमरदह	२८२२	२५.९०	७४.१०	७३१	२४.२१	२४.९०	१.०९	२८.५९	२१.२०
३	आमगाछी	१०९१	४२.७१	५७.२९	४६६	३.८६	१२.८८	१.२९	४६.१४	३५.८
४	बवियावितर्ता	२८९४	१६.४८	८३.५२	४७७	४.६१	३३.५४	१.४७	१९.७१	४०.६
५	बाहनी	२४६१	२९.९५	७०.०५	७३७	५.०२	२८.२२	१.७६	१७.१०	४७.९
६	बैजनाथपुर	९४६	६६.७०	३३.३०	६३१	१.५८	१०.९४	६.१८	६०.५४	२०.७६
७	बनिगामा	१६६०	५५.८४	४४.१६	९२७	२.१६	२२.३३	०.५४	२५.८९	४९.०
८	वरडगा	१९३८	३६.१७	६३.८३	७०१	४४.०८	२३.५४	०.२९	१५.८३	१६.२६

९	वयरवन	४०६४	२९.२१	७०.७९	११८७	१०.८७	१८.३७	०.३४	४१.७०	२८.७३
१०	बेलवारी	४११०	२१.०९	७८.९१	८६७	७.७३	३४.९५	३.३४	२०.१८	३३.७९
११	भौडाहा	११६८	२५.०९	७४.९१	२९३	२.०५	९.५६	६.४८	५६.३१	२५.६०
१२	भोगटेनी	९३५	०.५३	९९.४७	५	४०.०	२०.००	०.००	४०.००	०.००
१३	विराटनगर	३३६७८	२८.३०	७१.७०	९५३१	५.४६	२८.२३	५.३९	४६.७९	१४.१२
१४	वृधनगर	२०९३	१४.२४	८५.७६	२९८	६.७१	११.०७	४.३६	११.४१	६६.४
१५	दादरबैरिया	१४७६	५.७६	९४.२४	८५	९.४१	३६.४७	३.५३	१४.१२	३६.४७
१६	डायनिया	२३६४	९.४३	९०.५७	२२३	३.१४	३५.४३	०.४५	२२.८७	३८.१२
१७	डामिहाट	३९१६	३१.७२	६८.२८	१२४२	१.७७	३७.६०	२.८२	१७.२३	४०.५
१८	डंग्राहा	१०७५	३२.५६	६७.४४	३५०	१०.८६	२७.१४	१.१४	२७.१४	३३.७१
१९	दर्वेशा	३२८८	२३.९१	७६.०९	७८६	२.९३	३६.६४	०.८९	१७.५६	४१.९
२०	दुलारी	२०३१	५५.३९	४४.६१	११२५	१.६९	१९.६४	८.१८	१६.४४	५४.०
२१	गोविन्दपुर	२९१२	३२.०७	६७.९३	९३४	६.४२	२५.९१	१.७१	२४.०९	४१.८
२२	हरैचा	१२६६	५२.२९	४७.७१	६६२	३.९३	२६.२८	१.२१	४२.६०	२५.९
२३	हसनदह	२१५८	२६.७४	७३.२६	५७७	५.५५	२३.५७	०.३५	२७.३८	४३.१५
२४	हार्तिमुडा	१४९७	३५.८०	६४.२०	५३६	०.९३	९.७०	३.७३	१२.१३	७३.५१
२५	होक्लावारी	९५८	१०.४४	८९.५६	१००	९.००	३५.००	२.००	४०.००	१४.०
२६	इन्द्रपर	३५३८	२८.७५	७१.२५	१०१७	६.६९	३५.३०	७.३७	१६.९१	३३.७३
२७	इटहरा	३०५०	१६.२६	८३.७४	४९६	८.०६	३१.८५	२.८२	२९.६४	२७.६२
२८	जाँते	१३९८	२७.३२	७२.६८	३८२	१०.२१	२७.७५	२.८८	४७.९१	११.२६
२९	भोराहाट	१००१	५५.७४	४४.२६	५५८	०.५४	६.६३	३.०५	७६.७०	१३.०८
३०	भुर्किया	१९९८	२२.२७	७७.७३	४४५	११.०१	२१.५७	०.००	१७.५३	४९.८
३१	कसेनी	१५२३	१५.०४	८४.९६	२२९	१.७५	३३.१९	२.१८	२९.२६	३३.६२
३२	कटहरी	३६२२	४०.५३	५९.४७	१४६८	४.९७	१६.०१	३.६१	७०.९८	४.४३
३३	कदमाहा	१३४९	१२.०१	८७.९९	१६२	४.३२	२१.६०	४.३२	४१.९८	२७.७
३४	केरावारी	३०६४	२५.००	७५.००	७६६	३.९२	२५.२०	१.१७	२५.७२	४३.९
३५	केरौन	२५४१	३७.३१	६२.६९	९४८	५.८०	२०.५७	२.२२	३९.१४	३२.२८
३६	लखन्तरी	८१६	२३.४१	७६.५९	१९१	०.५२	१.५७	१.०५	१.०५	९५.८
३७	लेटाङ्ग	३३५३	३१.२३	६८.७७	१०४७	२.५८	२८.३७	१.९१	३४.८६	३२.२८
३८	मध्यमल्ला	३७२९	३१.६७	६८.३३	११८१	६.३५	२९.३०	१.१९	१७.३६	४५.८
३९	महादेवा	८९७	५७.७५	४२.२५	५१८	२.७०	१०.४२	०.३९	१०.२३	७६.२५
४०	मभारे	१६११	१८.६२	८१.३८	३००	२.६७	१२.३३	०.३३	१२.६७	७२.०
४१	भाथिगछ	२०३५	१४.२५	८५.७५	२९०	१.३८	८.२८	०.३४	६.५५	८३.४
४२	मोतिपुर	१११४	५२.६०	४७.४०	५८६	०.८५	१०.९२	०.१७	३६.१८	५१.८
४३	मृगौलिया	२६९२	३४.८४	६५.१६	९३८	२.२४	२४.०९	५.६५	३१.१३	३६.८९
४४	नेचा	७८१	१८.३१	८१.६९	१४३	७.६९	५३.८५	३.५०	३४.९७	०.००
४५	पथरी	४३९६	३४.१७	६५.८३	१५०२	७.१९	३७.०२	१.९३	३६.०२	१७.८
४६	पाटिगाँउ	४३४	९.६८	९०.३२	४२	२३.८१	११.९०	०.००	५९.५२	४.७६
४७	पोखरिया	५४८	२८.८३	७१.१७	१५८	१६.४६	१७.७२	१.९०	६२.६६	१.२७
४८	राजघाट	२३९६	१९.४९	८०.५१	४६७	१३.२८	२३.९८	२.३६	२७.८४	३२.५५
४९	रमितेखोला	५४९	२.७३	९७.२७	१५	१३.३३	२६.६७	०.००	१३.३३	४६.६७
५०	रंगेली	२७६४	५१.९५	४८.०५	१४३६	२.५१	२५.४९	१.५३	४३.१८	२७.३०
५१	शनिस्वरे	४८१७	३९.०९	६०.९१	१८८३	३५.९०	१६.५२	०.९६	२१.६७	२४.९
५२	सिद्राहा	८०४	४९.००	५१.००	३९४	२.७९	१३.४५	१.५२	५२.०३	३०.२०
५३	सिजवा	२१७८	३२.४२	६७.५८	७०६	१०.२०	२५.०७	०.१४	२२.५२	४२.०
५४	सिंहदेवी	५४६	४.७६	९५.२४	२६	११.५४	११.५४	०.००	७६.९२	०.००
५५	सिसवनिवड	९९६	५३.७१	४६.२९	५३५	०.९३	२०.७५	१.१२	३३.०८	४४.१
५६	सिसवनिजह	१३४१	४२.५१	५७.४९	५७०	२.४६	१६.८४	४.७४	६९.१२	६.८४
५७	सोराभाग	२०३५	२४.३२	७५.६८	४९५	४.४४	४३.८४	१.२१	२२.४२	२८.०

५८	सुन्दरपुर	३२१३	३६.३२	६३.६८	११६७	३.६८	१९.६२	३.०८	९.००	६४.६१
५९	टक्वा	१५२१	४२.८०	५७.२०	६५१	१२.९०	११.६७	०.१५	२१.५१	५३.७६
६०	टाँडी	१८५०	१२.४९	८७.५१	२३१	१३.८५	२७.२७	०.४३	३२.०३	२६.४१
६१	टंकिसनवार	३५१४	२५.७३	७४.२७	९०४	३.२१	२६.५५	६.१९	५४.५४	९.५१
६२	तेतरिया	११७१	४०.८२	५९.१८	४७८	२.५१	२७.२०	०.४२	६०.६७	९.२१
६३	थलाहा	१४१४	२५.६७	७४.३३	३६३	०.८३	८.२६	३.०३	६९.९७	१७.९१
६४	उर्लावारी	५३९५	४३.४३	५६.५७	२३४३	५.२१	३६.४५	५.५५	१७.११	३५.६८
६५	वारङ्गी	६०८	७.२४	९२.७६	४४	०.००	२२.७३	०.००	५२.२७	२५.०
६६	याङ्गिसिला	१२३६	८.२५	९१.७५	१०२	१.९६	२४.५१	०.००	१६.६७	५६.८६

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.७ नागरिकता अनुसारको जनसङ्ख्या

तालिका नं. ५७ : विभिन्न देशको नागरिकता अनुसार गा.वि.स. / न.पा.को जनसङ्ख्या

सि. न.	गा.वि.स. / न.पा.	जम्मा	नेपाल	इन्डिया	चीन	पाकिस्थान	बङ्गलादेश	अन्य एसियन देश	अन्य देश
	मोरङ्ग	८४२५०७	८३१७२७	९९४६	७	२६५	२	०	०
१	अमहिवरयाती	६०२०	६०१३	५	०	०	०	०	०
२	अमरदह	१४१६०	१४००७	१४२	०	१०	०	०	०
३	आम्गाछी	५०५१	५०४६	०	०	१	०	०	०
४	बवियाविर्ता	१४४८६	१४४७८	४	०	०	०	०	०
५	बाहनी	१२२७७	१२२२९	३०	०	१	०	०	०
६	बैजनाथपुर	४४९८	४४६६	३१	०	०	०	०	०
७	बनिगामा	८०३४	७५७१	४००	०	८	०	०	०
८	बरङ्गा	९७६८	९७४७	१७	०	०	०	०	०
९	बयरवन	२०२३०	२०१६१	६६	०	०	०	०	०
१०	बेलवारी	१९५४२	१९४२०	९१	०	२१	०	०	०
११	भौडाहा	६१९८	६१९५	०	०	०	०	०	०
१२	भोगटेनी	५५३५	५५३३	१	०	०	०	०	०
१३	विराटनगर	१६६६७४	१६००८८	६३७८	२	१३३	१	०	०
१४	बुधनगर	१२०७०	१२०१५	२८	०	०	०	०	०
१५	दादरवैरिया	७९१४	७९१०	३	०	०	०	०	०
१६	डायनिया	१२०८७	१२०५४	१७	०	०	०	०	०
१७	डागिहाट	१९३७६	१९३५४	१३	०	२	०	०	०
१८	डंग्राहा	५००७	४९९३	११	०	०	०	०	०
१९	दर्वेशा	१६६९८	१६६७७	१५	०	१	०	०	०
२०	दुलारी	१०२०८	१०१५१	३९	०	१	०	०	०
२१	गोविन्दपुर	१४९६७	१४९५१	७	०	०	०	०	०
२२	हरैचा	६३२६	६०९७	२२६	०	२	०	०	०
२३	हसनदह	१०७६७	१०७६१	२	०	०	०	०	०
२४	हात्तिमुडा	७९२६	७९१८	७	०	१	०	०	०
२५	होक्लावारी	४६९४	४६९१	०	०	०	०	०	०
२६	इन्द्रपुर	१७१६१	१७०५९	७२	०	१०	०	०	०
२७	इटहरा	१५५६१	१५५१५	११	२	०	०	०	०
२८	जाँते	७२३३	७२२५	४	०	१	०	०	०
२९	भोराहाट	४८४४	४८२२	२१	०	०	०	०	०
३०	भुर्किया	९८३९	९८२७	०	०	४	०	०	०
३१	कसेनी	७२०२	७१७९	१८	०	१	०	०	०
३२	कटहरी	१८७८२	१८४९६	२७५	०	०	०	०	०
३३	कदमाहा	७१८८	७१८६	२	०	०	०	०	०

३४	केरावारी	१५६६८	१५६३३	१७	०	२	०	०	०
३५	केरौन	१२४३५	१२३५७	२७	०	३	०	०	०
३६	लखन्तरी	४००७	३९४८	४५	०	८	०	०	०
३७	लेटाङ्ग	१६८२१	१६६८४	११७	१	९	०	०	०
३८	मधुमल्ला	१९२२९	१९२०५	२१	०	०	०	०	०
३९	महादेवा	४४९९	४४८८	१	०	०	०	०	०
४०	मभारे	८९१०	८८७८	३२	०	०	०	०	०
४१	भाथिगछ्छ	११२७६	११२५९	८	०	०	०	०	०
४२	मोतिपुर	५१८१	५१६६	८	०	१	०	०	०
४३	मृगौलिया	१२९१३	१२७६७	१४४	०	०	०	०	०
४४	नेचा	३८३२	३७९२	४०	०	०	०	०	०
४५	पथरी	२१५८८	२१४११	१५७	०	०	१	०	०
४६	पाटिगाँउ	२४०७	२४०६	०	०	०	०	०	०
४७	पोखरिया	२७७३	२७७३	०	०	०	०	०	०
४८	राजघाट	१२७२२	१२६८३	३६	०	०	०	०	०
४९	रमितेखोला	३१८४	३१८३	०	०	०	०	०	०
५०	रंगेली	१४९५१	१४९११	३२	१	०	०	०	०
५१	शनिस्चरे	२३६५७	२३६४८	३	०	४	०	०	०
५२	सिद्राहा	३७४७	३७३३	१२	०	०	०	०	०
५३	सिजुवा	११३५३	११३२४	१९	०	०	०	०	०
५४	सिंहदेवी	२७२९	२७२७	०	०	०	०	०	०
५५	सिसवनिवडहरा	४७७९	४७७७	०	१	०	०	०	०
५६	सिसवनिजहदा	७१४६	७१३१	८	०	६	०	०	०
५७	सोराभाग	१०२६३	१०२५२	८	०	०	०	०	०
५८	सुन्दरपुर	१५६१३	१५६०१	१	०	५	०	०	०
५९	टक्वा	७२८९	७२५४	३५	०	०	०	०	०
६०	टाँडी	९७५९	९७५२	१	०	२	०	०	०
६१	टंकिसनवारी	१६४८१	१५७३३	७४३	०	०	०	०	०
६२	तेतरिया	५५६१	५५६०	०	०	०	०	०	०
६३	थलाहा	७५५९	७५५५	०	०	२	०	०	०
६४	उर्लावारी	२५७४२	२५२१४	४९०	०	२४	०	०	०
६५	वारङ्गी	३३८३	३३७८	०	०	२	०	०	०
६६	याङ्गिसिला	६७२७	६७०९	५	०	०	०	०	०

६.१.८ जन्म स्थानको आधारमा जनसङ्ख्या

तालिका नं. ५८ : जन्म स्थानको आधारमा गा.वि.स./ न.पा. जनसङ्ख्या प्रतिशतमा

सि. न.	गा.वि.स./ न.पा.	जम्मा			नेपाल	एकै जिल्ला	अर्को जिल्ला		विदेश
		जम्मा	नेपालमा	विदेशमा			गा.वि.स.	न.पा.	
	मोरङ्ग	८४२५०७	८०५६४२	३६६६५	९५.६२	७७.४४	२१.८०	०.७३	४.३८
१	अमहिवरयाती	६०२०	५६५०	३७०	९३.८५	१००.०	०.००	०.००	६.१५
२	अमरदह	१४१६०	१३६११	५४९	९६.१२	८२.९१	१६.९९	०.११	३.८८
३	आमगाछी	५०५१	४६७३	३७८	९२.५२	८०.४०	१९.५८	०.००	७.४८
४	विवियावित्ता	१४४८६	१४२६६	२२०	९८.४८	८९.१६	१०.७८	०.०६	१.५२
५	वाहनी	१२२७७	११९९९	२७८	९७.७४	७३.६८	२६.१२	०.२०	२.२६
६	वैजनाथपुर	४४९८	४४२६	७२	९८.४०	९७.१५	२.०८	०.७६	१.६०
७	वनिगामा	८०३४	७७६८	२६६	९६.६९	८४.०५	१५.६५	०.२९	३.३१
८	वरडंगा	९७६८	९३०५	४६३	९५.२६	९८.५०	१.५०	०.००	४.७४
९	वयरवन	२०२३०	१९५८१	६४९	९६.७९	५८.८९	४०.६९	०.४१	३.२१

१०	बेलवारी	१९५४२	१८९८०	५६२	९७.१२	६०.९९	३८.२९	०.७०	२.८८
११	भौडाहा	६१९८	६१४२	५६	९९.१०	९६.९६	३.०३	०.००	०.९०
१२	भोगटेनी	५५३५	५५१९	१६	९९.७१	९०.८१	९.१९	०.००	०.२९
१३	विराटनगर	१६६६७४	१५२३६३	१४३११	९१.४१	७८.५०	१९.६०	१.७४	८.५९
१४	बुधनगर	१२०७०	११३४८	७२२	९४.०२	९८.३६	१.५७	०.०६	५.९८
१५	दादरवैरिया	७९१४	७८६४	५०	९९.३७	९७.३६	२.३५	०.२९	०.६३
१६	डायनिया	१२०८७	११६०७	४८०	९६.०३	९८.९३	०.९९	०.०७	३.९७
१७	डागिहाट	१९३७६	१८९०९	४६७	९७.५९	६७.०७	३२.११	०.७९	२.४१
१८	डंग्राहा	५००७	५००७	०	१००.०	८९.०८	१०.९२	०.००	०.००
१९	दर्वेशा	१६६९८	१५८८७	८११	९५.१४	८२.८५	१७.०५	०.१०	४.८६
२०	दुलारी	१०२०८	९८५६	३५२	९६.५५	६३.२९	३५.८९	०.७९	३.४५
२१	गोविन्दपुर	१४९६७	१४५६०	४०७	९७.२८	८४.८७	१४.९८	०.१५	२.७२
२२	हरैचा	६३२६	५९५७	३६९	९४.१७	६९.६७	२९.१४	१.११	५.८३
२३	हसनदह	१०७६७	१०३७७	३९०	९६.३८	६५.७९	३४.०५	०.१५	३.६२
२४	हात्तिमूडा	७९२६	७७४३	१८३	९७.६९	८४.११	१५.६८	०.२०	२.३१
२५	होक्लावारी	४६९४	४५७९	११५	९७.५५	७३.६४	२४.९२	१.४३	२.४५
२६	इन्द्रपुर	१७१६१	१६६००	५६१	९६.७३	५७.८९	४०.८२	१.२५	३.२७
२७	इटहरा	१५५६१	१५११४	४४७	९७.१३	६२.१७	३७.४६	०.३६	२.८७
२८	जाँते	७२३३	७२०७	२६	९९.६४	७६.८६	२२.०१	१.१५	०.३६
२९	भोराहाट	४८४४	४७३७	१०७	९७.७९	८५.२४	१४.६१	०.१४	२.२१
३०	भुर्किया	९८३९	९४४१	३९८	९५.९५	९५.७९	४.१२	०.०८	४.०५
३१	कसेनी	७२०२	७०४८	१५४	९७.८६	६७.७८	३१.७७	०.४४	२.१४
३२	कटहरी	१८७८२	१७९८६	७९६	९५.७६	९३.०२	६.७७	०.२१	४.२४
३३	कदमाहा	७१८८	६७६५	४२३	९४.१२	९८.९२	१.०९	०.००	५.८८
३४	केरावारी	१५६६८	१५३६७	३०१	९८.०८	६५.४२	३३.६८	०.८८	१.९२
३५	केरौन	१२४३५	१२०८४	३५१	९७.१८	७४.८१	२४.५४	०.६३	२.८२
३६	लखन्तरी	४००७	३९२१	८६	९७.८५	९४.९०	५.१०	०.००	२.१५
३७	लेटाङ्ग	१६८२१	१६५८५	२३६	९८.६०	७०.९७	२८.६६	०.३६	१.४०
३८	मधुमल्ला	१९२२९	१८८८३	३४६	९८.२०	६१.७३	३७.९२	०.३४	१.८०
३९	महादेवा	४४९९	४१३१	३६८	९१.८२	९६.१८	३.८२	०.००	८.१८
४०	मभारे	८९१०	८१५५	७५५	९१.५३	९९.७१	०.२९	०.००	८.४७
४१	भाथिगछ	११२७६	१०७९७	४७९	९५.७५	९८.९७	०.८७	०.१५	४.२५
४२	मोतिपुर	५१८१	५०४५	१३६	९७.३८	९२.६३	७.३७	०.००	२.६२
४३	मृगौलिया	१२९१३	१२६१८	२९५	९७.७२	६७.२९	३२.०८	०.६१	२.२८
४४	नेचा	३८३२	३४४५	३८७	८९.९०	९९.७१	०.२९	०.००	१०.१०
४५	पथरी	२१५८८	२०७३८	८५०	९६.०६	४८.१०	५०.९४	०.९३	३.९४
४६	पाटिगाँउ	२४०७	२४०७	०	१००.०	८७.२५	११.८०	०.९६	०.००
४७	पोखरिया	२७७३	२५८३	१९०	९३.१५	९८.८४	०.९३	०.२५	६.८५
४८	राजघाट	१२७२२	१२४४८	२७४	९७.८५	६२.७५	३६.८६	०.३९	२.१५
४९	रमितेखोला	३१८४	३१७०	१४	९९.५६	९५.६५	४.३५	०.००	०.४४
५०	रंगेली	१४९५१	१३६९०	१२६१	९१.५७	९५.४०	४.२६	०.३१	८.४३
५१	शनिस्चरे	२३६५७	२३०६६	५९१	९७.५०	५२.७३	४६.३४	०.९१	२.५०
५२	सिद्राहा	३७४७	३७००	४७	९८.७५	९६.२४	३.३२	०.४३	१.२५

५३	सिजुवा	११३५३	१०८८२	४७१	९५.८५	६८.३२	३१.३१	०.३५	४.१५
५४	सिंहदेवी	२७२९	२७२९	०	१००.०	९६.४८	३.५२	०.००	०.००
५५	सिसवनिवडह	४७७९	४७५६	२३	९९.५२	८३.२४	१६.२७	०.४८	०.४८
५६	सिसवनिजहद	७१४६	६८४४	३०२	९५.७७	९८.२५	१.७७	०.००	४.२३
५७	सोराभाग	१०२६३	१०१३३	१३०	९८.७३	९९.०८	०.९३	०.००	१.२७
५८	सुन्दरपूर	१५६१३	१५२४३	३७०	९७.६३	६६.११	३२.८६	१.०१	२.३७
५९	टकुवा	७२८९	७०५२	२३७	९६.७५	९८.४०	१.५९	०.००	३.२५
६०	टांडी	९७५९	९७२१	३८	९९.६१	७८.२४	२१.६५	०.१०	०.३९
६१	टिकिसिनवारी	१६४८१	१५४१५	१०६६	९३.५३	७९.४३	१९.५४	०.९६	६.४७
६२	तेतरिया	५५६१	५५५३	८	९९.८६	८६.४४	१३.५६	०.००	०.१४
६३	थलाहा	७५५९	७४७५	८४	९८.८९	९०.१८	९.७३	०.०९	१.११
६४	उर्लावारी	२५७४२	२४०९७	१६४५	९३.६१	६१.७०	३५.९१	२.२३	६.३९
६५	वारङ्गी	३३८३	३३८३	०	१००.०	९७.५८	२.४२	०.००	०.००
६६	याङ्गिसला	६७२७	६६५१	७६	९८.८७	७२.१२	२७.५१	०.३६	१.१३

६.१.९ साक्षर जनसंख्या

तालिका नं. ५९ : लिङ्ग अनुसार ६ वर्ष वा सो भन्दा माथी उमेर समूहका साक्षरता प्रतिशत

सि. न.	गा.वि.स./ न.पा.	जम्मा			पढ्न र लेख्न दुबै जान्ने (साक्षर प्रतिशत)		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
	मोरङ्ग	७२६९५९	३६३९२८	३६३०३२	५६.६३	६६.७६	४६.४८
१	अमहिवर्याती	५०७२	२७२२	२३५०	४३.३०	५५.६६	२८.९८
२	अमरदह	१२०३१	५९५९	६०७१	५०.७४	६०.६५	४१.०३
३	आमुगाछी	४२००	२०६८	२१३२	४४.६७	५५.५६	३४.१०
४	बवियावितार्ता	१२२४६	६०३५	६२१२	४१.२६	५२.२९	३०.५४
५	बाहुनी	१०५५५	४९९२	५५६३	५३.९९	६५.१८	४३.९५
६	बैजनाथपुर	३६५४	१८७४	१७८१	२७.१२	३५.११	१८.७०
७	बनिगामा	७१३८	३६१६	३५२२	५७.२४	७१.९३	४२.१६
८	वरडङ्गा	७९७६	४०२२	३९५४	३३.४८	४५.७०	२१.०४
९	वयरवन	१७७४८	८५२३	९२२५	५६.१५	६५.०७	४७.८९
१०	बेलवारी	१७१०१	८०७६	९०२५	६२.३४	७०.८४	५४.७४
११	भौडाहा	५१०७	२५७६	२५३१	२५.८१	३७.९७	१३.४३
१२	भोगटेनी	४६८०	२३५४	२३२७	३४.९८	४३.८८	२५.९६
१३	विराटनगर	१४६०२२	७७६९	६८८५३	७०.४१	७८.७१	६१.११
१४	बुधनगर	९८२९	५२९४	४५३५	३२.०२	४५.९४	१५.७७
१५	दादरबैरिया	६५८६	३३५९	३२२७	३०.८५	३९.६२	२१.७२
१६	डायनिया	१००५२	५२६४	४७८८	३७.६७	४९.४१	२४.७७
१७	डागिहाट	१६८७३	८०२५	८८४७	५०.६९	५९.२६	४२.९२
१८	डङ्गाहा	४३०७	२१५९	२१४८	५०.१०	५८.५५	४१.६२
१९	दर्वेशा	१४५१४	७१२३	७३९२	४९.१७	५९.०२	३९.६९
२०	दुलारी	८९३२	४४०५	४५२८	५८.३४	६७.५८	४९.३६
२१	गोविन्दपुर	१२८५६	६३९१	६४६५	५०.०९	५९.७६	४०.५१
२२	हरैचा	५५८४	२७५०	२८३४	५५.५३	६९.३८	४२.१३
२३	हसनदह	९४८०	४५५५	४९२५	५६.८२	६३.४५	५०.७२

२४	हात्तिमुडा	६५२८	३३९१	३१३७	४५.८२	५७.५१	३३.१८
२५	होक्लावारी	३९५५	१९२४	२०३१	५१.३८	६४.५५	३८.९०
२६	इन्द्रपुर	१४९८६	७२४१	७७४५	६६.४६	७५.२९	५८.२१
२७	इटहरा	१४१५५	६८६३	७२९२	७०.६२	७९.१६	६२.५८
२८	जाँते	६२१५	२९४६	३२७०	५९.४७	७१.१५	४८.९३
२९	भोराहाट	४२६१	२१४४	२११७	६४.०९	७४.९१	५३.१९
३०	भुर्किया	८२२९	४०८७	४१४२	४८.३४	६३.४७	३३.३९
३१	कसेनी	६२५३	२९८६	३२६८	५२.४७	६४.३७	४१.५९
३२	कटहरी	१५६७८	८२९३	७३८५	४६.०८	५७.५५	३३.१९
३३	कदमाहा	५७३४	२८५४	२८७९	२८.३०	४१.४२	१५.३२
३४	केरावारी	१३४९१	६३३८	७१५३	६१.६५	७२.०७	५२.४०
३५	केरौन	१०८६१	५२७८	५५८३	५३.८०	६१.२९	४६.७१
३६	लखन्तरी	३४६०	१७२३	१७३६	५०.१४	६६.६३	३३.८१
३७	लेटाङ्ग	१४५६४	६८०३	७७६२	६९.५४	७८.४४	६१.७४
३८	मधुमल्ला	१६८८९	८१९६	८६९३	६५.४०	७३.५७	५७.७०
३९	महादेवा	३६५७	१७९१	१८६६	३७.८७	५४.६६	२१.७०
४०	मभारे	७३४९	३८६०	३४८८	३२.६६	४६.७६	१७.०६
४१	भाथिगछ	९०८१	४६१६	४४६४	३१.७०	४५.९५	१६.९६
४२	मोतिपुर	४६८३	२३३०	२३५३	४७.६६	५८.४५	३६.९७
४३	मृगौलिया	११०७८	५४६७	५६११	४७.२९	५७.९५	३६.८९
४४	नेचा	३०९१	१६६९	१४२२	४९.५६	६३.८१	३२.८४
४५	पथरी	१८८२३	८९५४	९८६९	६७.१८	७७.४४	५७.८८
४६	पाटिगाँउ	१९०८	९१४	९९४	५३.९८	६७.२९	४१.७५
४७	पोखरिया	२२७१	११८१	१०८९	४४.८३	५७.०७	३१.५९
४८	राजघाट	११४२१	५४५०	५९७१	६५.५७	७४.९५	५७.०१
४९	रमितेखोला	२८३०	१४०६	१४२४	४२.३३	४६.८०	३७.९२
५०	रंगेली	१२६४०	६६७३	५९६७	५५.०९	६७.५१	४१.२१
५१	शानिस्चरे	२०८४४	९८२५	११०१९	६०.३३	७०.७४	५१.०५
५२	सिद्राहा	३२६७	१६४४	१६२३	५४.३६	६६.७३	४१.८४
५३	सिजुवा	९९९५	४९१८	५०७७	६५.०८	७५.०१	५५.४५
५४	सिंहदेवी	२३६०	१०९९	१२६१	३८.५६	४६.६८	३१.४८
५५	सिसवनिवडहरा	४२२८	२०९३	२१३५	५०.६६	६२.३५	३९.२०
५६	सिसवनिजहदा	५८६६	३०७८	२७८८	३१.७८	४४.६७	१७.५४
५७	सोराभाग	८८८३	४४०४	४४७९	३८.७८	५०.३४	२७.४२
५८	सुन्दरपुर	१३७११	६६७३	७०३८	६१.०२	६९.४३	५३.०५
५९	टकुवा	६२७४	३१९४	३०७९	४६.८४	५८.९५	३४.३०
६०	टाँडी	८४७९	४१४१	४३३८	५९.२४	६५.९३	५२.८६
६१	टंकिसिनवारी	१४०१६	७४०८	६६०८	५४.४७	६७.९०	३९.४१
६२	तेतरिया	५०१८	२४५८	२५६१	६४.३९	८१.०८	४८.३४
६३	थलाहा	६४३९	३१९२	३२४७	३९.३१	४९.७२	२९.०७
६४	उर्लावारी	२२३४७	१०९७५	११३७२	६८.३४	७९.५५	५७.५१
६५	वारङ्गी	२७६७	१४०४	१३६३	४४.४२	५१.८५	३६.७६
६६	याङ्गिसला	५८३१	२७३३	३०९८	६२.५३	७२.२३	५३.९७

६.१.१० स्कूल जाने जनसंख्या

तालिका नं. ६० : स्कूल जाने ६ वर्ष वा सो भन्दा माथी उमेर समूहका गा.वि.स./न.पा. अनुसार जनसंख्या

सि.न.	गा.वि.स./ न.पा.	जम्मा			% हालसाल स्कूल गएका			% हालसाल स्कूल नगएका		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
	मोरङ	३३८९९०	१६५०५५	१७३२७४	६०.६१	६५.१०	५६.५६	३९.३९	३४.९०	४३.४४
१	अमहिवरयाती	२४५४	१३११	१११७	४६.६२	५०.५७	२५.०९	५३.३८	४९.४३	७४.९१
२	अमरदह	५७६१	२७००	२९८०	५५.०६	५७.२६	७४.५४	४४.९६	४२.७४	२५.४६
३	आमगाछी	२१४६	१००५	२१७६	५६.४८	६२.२९	२६.९३	४३.५२	३७.७१	७३.०७
४	विवियावित्ता	५७७२	२६३६	२५०४	५६.९०	६५.९३	६१.७४	४३.१०	३४.०७	३८.२६
५	वाहुनी	४७८९	२१९६	२२५६	६८.०१	७३.८६	७२.४७	३१.९९	२६.१४	२७.५३
६	वैजनाथपुर	१८३४	८९२	११८३	३६.७०	३९.४६	२७.१३	६३.३०	६०.५४	७२.८७
७	वनिगामा	३२५४	१५९२	२४६८	५५.१९	६२.५६	३२.४६	४४.८१	३७.४४	६७.५४
८	वरडंगा	४३४०	२१५४	१८५३	२९.५९	३५.५२	२८.०१	७०.४१	६४.४८	७१.९९
९	वयरवन	७८६७	३६५०	४६३८	७२.२०	७६.६३	६२.१६	२७.८०	२३.३७	३७.८४
१०	वेलवारी	८१५९	३७६३	३४८०	६४.८७	७०.४८	७५.८९	३५.१३	२९.५२	२४.११
११	भौडाहा	२५४१	१३२२	१०३९	३९.६७	४७.५०	३६.५७	६०.३३	५२.५०	६३.४३
१२	भोगटेनी	२४४१	१२६३	११९२९	४६.५०	४८.७७	४.३५	५३.५०	५१.२३	९५.६५
१३	विराटनगर	५९५५७	३००१५	१९५२०	६५.४६	६९.४९	९२.८९	३४.५४	३०.५१	७.११
१४	बुधनगर	५३३९	२८१५	२२४७	५१.०८	५६.५२	५०.५६	४८.९२	४३.४८	४९.४४
१५	दादरवैरिया	३४३४	१६५२	२२३१	३९.५७	४१.५९	३०.१२	६०.४५	५८.४१	६९.८८
१६	डार्यानिया	५६२८	२९७६	२४४०	४५.९०	५०.०३	४४.८४	५४.१२	४९.९७	५५.१६
१७	डागिहाट	८२३०	३८९९	३६१२	७१.०२	७३.३५	८२.६४	२८.९८	२६.६५	१७.३६
१८	डंग्राहा	१९९७	९२१	२१६८	४५.२७	४९.४०	२०.७१	५४.७३	५०.६०	७९.२९
१९	दर्वेशा	६८००	३२८१	२५१०	५४.५१	५८.१२	७१.७१	४५.४९	४१.८८	२८.२९
२०	दुलारी	४१७८	२०३४	२७०९	६७.४७	६८.०९	५२.९३	३२.५३	३१.९१	४७.०७
२१	गोविन्दपुर	६१७५	२८८६	२६८३	६२.१९	६३.३१	७५.०३	३७.८०	३६.६९	२४.९७
२२	हरैचा	२६०४	११९५	१५७१	६२.२१	७३.७२	४७.०४	३७.७९	२६.२८	५२.९६
२३	हसनदह	४५०५	२१५७	२२३३	६६.३५	६८.२९	६७.८९	३३.६५	३१.७१	३२.११
२४	हात्तिमुडा	३३४३	१७१३	१६३९	५८.१५	६०.१९	७१.९५	४१.८५	३९.८१	२८.०५
२५	होक्लावारी	१५८३	७७८	१७०९	६३.३६	७१.३४	२६.२१	३६.५८	२८.६६	७३.७९
२६	इन्द्रपुर	७१६०	३४०५	३५९४	७०.४१	७४.८०	६९.३९	२९.५९	२५.२०	३०.६१
२७	इटहरा	६०८७	२८५४	२७१६	७१.३५	७७.४४	७८.५३	२८.६५	२२.५६	२१.४७
२८	जाँते	३१९१	१५२४	१६७०	६५.५६	६६.१४	६४.९१	३४.४४	३३.८६	३५.०९
२९	भोराहाट	१९३३	९४४	१७२०	४५.४७	५०.४२	२३.४३	५४.५३	४९.५८	७६.५७
३०	भुर्किया	४२८९	२१०४	१५१७	४५.६७	५१.८५	५७.२८	५४.३३	४८.१५	४२.७२
३१	कसेनी	२७९७	१३४९	३००७	६०.०३	६५.१६	२६.६०	३९.९७	३४.८४	७३.४०
३२	कटहरी	७७८२	४११५	२५७२	४७.४६	५४.२४	५६.७७	५२.५६	४५.७६	४३.२३
३३	कदमाहा	३०४१	१४९२	१९५२	३६.२७	४४.६४	२२.३९	६३.७३	५५.३६	७७.६१
३४	केरावारी	६४३६	३०८८	२८००	६०.५०	६६.७१	६५.५०	३९.५१	३३.२९	३४.५०
३५	केरौन	४७४८	२२५१	१९४३	६६.०९	७१.३५	७८.८५	३३.९३	२८.६५	२१.१५

३६	लखन्तरी	१४८१	६३५	१४८२	५८.६१	६८.१९	२९.३५	४१.३९	३१.८१	७०.६५
३७	लेटाङ्ग	६८६९	३१०९	४११६	७४.९२	७८.२६	६५.९१	२५.०८	२१.७४	३४.०९
३८	मधुमल्ला	८०२०	३७७४	३४८१	६८.६९	७०.६४	८१.६७	३१.३१	२९.३६	१८.३३
३९	महादेवा	१९१४	८९९	१५१२	४६.३९	५६.८४	२४.९३	५३.६१	४३.१६	७५.०७
४०	मभारे	३७३५	१९६८	२२१२	४१.२६	४६.१९	२८.५७	५८.७४	५३.८१	७१.४३
४१	भाथिगछ	४८०८	२४०१	१२४५	४२.७०	५१.०२	६६.४३	५७.३२	४८.९८	३३.५७
४२	मोतिपुर	२२२५	१०८१	२०८४	७१.७८	८०.५७	३४.७९	२८.२२	१९.४३	६५.२१
४३	मृगौलिया	५०१३	२३२०	१७१७	५६.३५	६४.२७	७७.७५	४३.६५	३५.७३	२२.२५
४४	नेचा	१५६८	८४४	१८६५	५३.९५	५९.८३	१८.३४	४५.९८	४०.१७	८१.६६
४५	पथरी	९११०	४३२०	३५०३	७१.२७	७४.६८	९३.२६	२८.७३	२५.३२	६.७४
४६	पाटिगाँउ	९८४	४८५	५३४	५९.९६	६७.२२	४९.४४	४०.१४	३२.७८	५०.५६
४७	पोखरिया	११३०	५४१	१२०६	६०.६२	६७.६५	२६.४५	३९.३८	३२.३५	७३.५५
४८	राजघाट	५३३९	२५५३	२२०४	६९.९९	७१.९९	८६.१६	३०.०१	२८.०१	१३.८४
४९	रमितेखोला	१५३०	७२१	२१५७	६७.०६	७२.४०	२३.३७	३२.९४	२७.६०	७६.६३
५०	रंगेली	६०९२	३१७२	३२४९	४९.७४	५५.५८	३९.००	५०.२६	४४.४२	६१.००
५१	शनिस्चरे	१००३५	४८१७	३५९२	६८.३६	७५.२३	९०.०६	३१.६४	२४.७७	९.९४
५२	सिद्राहा	१४८४	६३६	१२४०	६३.५४	७१.०७	३९.५२	३६.४६	२८.९३	६०.४८
५३	सिजुवा	४१७३	१९२१	१७९३	६९.११	७१.९४	८३.८३	३०.८९	२८.०६	१६.१७
५४	सिंहदेवी	१२८३	६२४	९३९	६३.०६	७०.५१	३९.३०	३६.९४	२९.४९	६०.७०
५५	सिसवनिवडहरा	२१६७	१०१६	११७१	५५.३३	६०.८३	४९.६२	४४.६७	३९.१७	५०.३८
५६	सिसवनिजहदा	३०१४	१५६३	२३५१	६५.४३	७१.०८	३६.६२	३४.५७	२८.९२	६३.३८
५७	सोराभाग	४७७६	२२९१	२२६८	४७.७८	५६.१८	४३.८७	५२.२२	४३.८२	५६.१३
५८	सुन्दरपुर	६३१४	३१०५	२४६२	६५.००	६९.८२	७८.५९	३५.००	३०.१८	२१.४१
५९	टकुवा	२८६४	१४८६	१६९३	६१.२८	६०.८३	५०.२७	३८.७२	३९.१७	४९.७३
६०	टाँडी	४५०३	२१७२	२८९९	६६.८९	७०.१७	५१.३३	३३.०९	२९.८३	४८.६७
६१	टर्किसनवारी	६४७४	३१९९	२२५८	६०.२७	६३.७४	८२.५१	३९.७१	३६.२६	१७.४९
६२	तेतरिया	२१६६	१०२०	१७५०	६८.८८	७२.६५	४२.८६	३१.१२	२७.३५	५७.१४
६३	थलाहा	३२७६	१५७१	३०३४	४३.१३	४५.०७	२३.२४	५६.८७	५४.९३	७६.७६
६४	उर्लावारी	१००४९	४७६६	३३१५	६२.१०	६८.९५	८९.११	३७.९०	३१.०५	१०.८९
६५	वारङ्गी	१३९४	७१०	८८६	५०.७९	५४.२३	३६.४६	४९.२१	४५.७७	६३.५४
६६	याङ्गिसिला	३००५	१४०३	१०४०	६५.३६	६५.८६	१००.००	३४.६८	३४.१४	०.००

६.१.११ वैवाहिक स्थिति

तालिका नं. ६१ : वैवाहिक स्थिति १० वर्ष वा सो भन्दा माथी उमेरका जनसङ्ख्या गा.वि.स./न.पा. अनुसार

सि.न	गा.वि.स./ न.पा.	जम्मा	विवाह नभएको	एक विवाह	वहु विवाह	पुनर्विवाह	विधुर/ विधवा	पार पाचुके	छुडीएको	नखुलेको
	मोरङ्ग	६४२२०९	३५.९०	५८.११	१.७४	१.६१	१.९२	०.०८	०.१५	०.४८
१	अमहिवरयाती	४४६९	२७.६६	६६.९९	०.८५	१.७०	२.६४	०.००	०.००	०.१८
२	अमरदह	१०६४५	३६.३९	५५.२७	२.२५	१.३२	४.२४	०.००	०.२२	०.३१
३	आमगाछी	३५११	२१.८२	७२.४०	०.५१	१.५९	२.२८	०.००	०.४६	०.९१
४	बकियावित्ता	१०८५२	३४.३३	६२.३२	१.३३	०.६७	१.०६	०.००	०.०६	०.२२
५	बाहुनी	९३५७	३६.३५	५७.७०	१.७६	१.६५	१.९७	०.१७	०.००	०.४१
६	बैजनाथपुर	३१७०	२७.९२	६५.३९	०.६९	१.०४	४.४८	०.००	०.२५	०.२२
७	बनिगामा	६४४४	३४.०९	५८.६४	२.२३	२.२७	२.३१	०.००	०.११	०.३४

द	वरडंगा	६८०३	२९.७४	६६.५६	१.०४	०.५३	२.००	०.१२	०.००	०.००
९	वयरवन	१५८९४	४०.१३	५३.४९	३.४४	१.४७	१.१८	०.००	०.०४	०.२५
१०	बेलवारी	१५०९५	३८.९१	५५.१०	१.५९	२.१९	१.८२	०.१०	०.१७	०.११
११	भौडाहा	४५६५	३०.६०	६६.३१	०.३९	०.३७	१.९५	०.००	०.१८	०.१८
१२	भोगटेनी	३९९०	३४.२१	५४.५६	२.७६	५.६४	१.२५	०.००	०.००	१.६०
१३	विराटनगर	१३०२९४	३८.१०	५८.०४	०.७६	०.६५	१.७७	०.०४	०.१३	०.५३
१४	बुधनगर	८३७०	२६.३८	६८.०९	१.४३	०.२९	१.९४	०.००	०.००	१.८८
१५	दादरबैरिया	५५८३	३१.५८	६६.२२	१.११	०.३०	०.४३	०.१८	०.००	०.१८
१६	डायनिया	८६२४	३५.०४	६१.२९	१.९०	०.६४	०.१०	०.०८	०.००	०.९२
१७	डागिहाट	१४९३२	३६.६१	५४.४३	२.७९	२.३१	२.८०	०.१७	०.२७	०.६१
१८	डंग्राहा	३७९७	३२.४२	६२.५५	०.४५	१.५८	२.८४	०.००	०.१८	०.००
१९	दर्वेशा	१२८८५	३४.६७	५८.८४	१.७३	०.२६	१.६८	०.१३	०.२६	२.४३
२०	दुलारी	७९१९	३५.८९	५४.९७	१.६७	३.५७	३.६९	०.१०	०.१०	०.००
२१	गोविन्दपुर	११२७७	३७.७०	५६.५८	२.०५	०.७६	२.६३	०.०७	०.०८	०.१३
२२	हरैचा	४९७९	३४.१०	५५.८१	१.१०	३.९४	४.२८	०.३०	०.४६	०.००
२३	हसनदह	८३६४	३८.२१	५३.८७	३.६८	१.२७	१.६५	०.१०	०.२२	१.०२
२४	हात्तिमुडा	५७११	३१.३४	५८.६८	१.५२	५.१५	२.५९	०.३९	०.३७	०.००
२५	होक्लावारी	३४७२	३३.२१	६०.७७	१.१८	१.९३	२.४५	०.००	०.००	०.४६
२६	इन्द्रपुर	१३२१२	३८.७०	५४.७५	२.६२	१.८८	१.२७	०.०६	०.१८	०.५४
२७	इटहरा	१२८९६	४१.२३	५३.२६	२.९९	०.८९	१.००	०.०६	०.०६	०.५०
२८	जाँते	५५२३	४०.२०	५१.२४	४.४५	१.७४	१.८८	०.००	०.४९	०.००
२९	भोराहाट	३८४१	३३.०४	६२.७७	०.१८	०.७६	३.२८	०.००	०.००	०.००
३०	भुर्किया	७२२३	३२.२२	५९.४५	१.७९	१.३०	४.३६	०.००	०.००	०.८९
३१	कसेनी	५५५८	३३.६८	५७.७०	२.१६	३.१७	३.३१	०.००	०.००	०.००
३२	कटहरी	१३७६६	३३.८८	६१.२५	०.६२	१.३१	२.३२	०.१२	०.१९	०.३१
३३	कदमाहा	४९३३	२५.१०	६८.३४	०.७७	२.७४	२.६२	०.००	०.२४	०.१६
३४	केरावारी	११८२७	३७.३४	५२.७७	२.०९	४.०२	३.०९	०.१४	०.४३	०.१३
३५	केरौन	९५५५	३४.४६	५८.५०	२.४४	१.१७	२.६०	०.०८	०.१७	०.५७
३६	लखन्तरी	३१४२	३१.९९	६२.६०	०.००	१.२७	३.६३	०.००	०.२२	०.२२
३७	लेटाङ्ग	१२८५६	३६.५८	५६.३९	३.४९	१.६६	०.६१	०.००	०.३०	०.९५
३८	मधुमल्ला	१४९६८	३६.११	५३.७५	२.३२	४.९०	१.६५	०.११	०.११	१.०५
३९	महादेवा	३१४८	३०.२४	६४.९९	२.०३	०.२५	१.६५	०.००	०.००	०.८३
४०	मभारे	६४०९	३०.१५	६३.८८	०.६६	०.२२	४.९८	०.००	०.००	०.१२
४१	भाथिगछ	७५९०	२८.१२	६९.०४	०.११	०.००	२.०२	०.००	०.११	०.६२
४२	मोतिपुर	४१४७	३१.६९	६३.०३	२.००	०.१४	०.९९	०.००	०.००	२.१७
४३	मृगौलिया	९८५३	३४.०२	५६.७६	२.१९	१.९५	४.२७	०.२४	०.३२	०.२३
४४	नेचा	२६३०	२८.९४	६७.१५	०.२७	१.९०	१.४४	०.३०	०.००	०.००
४५	पथरी	१६५४३	३९.३४	५३.७०	३.५४	२.३६	०.८७	०.१०	०.१०	०.००
४६	पाटिगाँउ	१६६४	३८.२८	४५.६१	१.९२	१३.२८	०.४८	०.००	०.४२	०.००
४७	पोखरिया	१९५०	२६.२६	६९.९५	१.०८	०.५६	१.६४	०.००	०.००	०.५१
४८	राजघाट	१०२५७	३९.८२	५४.०९	३.३९	१.०२	१.०४	०.३१	०.१७	०.१५
४९	रमितेखोला	२४२८	४८.९३	४५.४३	०.६६	२.४७	२.१४	०.३३	०.००	०.००
५०	रंगेली	१०९९९	३३.१२	६३.२४	१.०७	१.२१	१.२८	०.००	०.०७	०.००

५१	शनिस्वरे	१८४१६	३८.८०	५१.४३	३.२३	४.२७	१.६३	०.१८	०.१४	०.३२
५२	सिद्राहा	२९२६	३१.१७	६४.७३	२.४३	०.७९	०.५८	०.००	०.३१	०.००
५३	सिजुवा	९१३२	४०.७९	५४.२३	३.५०	०.२६	०.७९	०.०८	०.१६	०.१८
५४	सिंहदेवी	२०३५	३७.२०	५६.७१	०.५४	१.६७	१.४३	०.००	१.७७	०.७४
५५	सिसवनिवडहरा	३६२८	२९.३६	६२.७९	०.९९	०.००	३.४२	०.००	०.४४	३.००
५६	सिसवनिजहदा	५०३९	२७.५६	६७.७९	१.७१	०.००	२.५८	०.००	०.००	०.३८
५७	सोराभाग	७७३५	३३.५४	६०.४१	१.०५	१.३३	२.३८	०.१२	०.००	१.१८
५८	सुन्दरपुर	१२१७१	३६.५०	५४.३८	१.६७	३.९१	२.८०	०.२१	०.३५	०.१७
५९	टकुवा	५५६९	३०.२२	६५.७२	१.८७	१.०८	१.११	०.००	०.००	०.००
६०	टाँडी	७६४०	४३.५७	४८.१७	१.९४	४.१४	१.०५	०.२२	०.१३	०.८१
६१	टंकिसिनवारी	१२४९७	३२.०१	६३.८२	०.९३	१.१०	१.३४	०.००	०.१३	०.६६
६२	तेतरिया	४६०५	३७.२२	५७.३५	१.३०	१.३५	२.४१	०.१७	०.००	०.२०
६३	थलाहा	५६३०	३२.२९	६६.७५	०.६६	०.१४	०.१२	०.००	०.००	०.००
६४	उर्लावारी	१९९९२	३७.८१	५७.३४	१.८१	१.६९	१.०४	०.००	०.२९	०.०५
६५	वारङ्गी	२३५२	३७.५९	५९.४४	१.६६	०.९८	०.३४	०.००	०.००	०.००
६६	याङ्गिसला	४९२२	३७.८३	५३.४३	२.६८	३.९०	०.७९	०.३०	०.४३	०.६३

६.१.१२ वच्चावच्चीहरुको बसाईको अवस्था

तालिका नं. ६२ : १६ बर्ष भन्दा मुनीका वच्चावच्चीहरुको बसाईको अवस्था गा.वि.स./ न.पा. अनुसार प्रतिशतमा

सि.न.	गा.वि.स./ न.पा.	जम्मा	१६ बर्ष मुनीका वच्चा वच्चीहरु को बसोवास प्रतिशतमा								
			जम्मा	बाजे/बुबा	बुवा	आमा	बुवा र सौतेनी आमा	आमा र सौतेनी बुवा	अन्य नातेदार	कामदार	अन्य
	मोरङ्ग	३२४५०३	१००	८८.५३	४.५३	१.१५	०.६६	०.४५	१.०६	०.६९	२.९२
१	अमहिवरयाती	२३७८	१००	९७.१४	१.०९	०.४६	०.००	०.००	०.००	०.२९	१.०१
२	अमरदह	५७४३	१००	९३.३८	३.१५	०.२८	०.४४	०.१६	०.२६	०.१२	२.१९
३	आम्गाछी	२१५३	१००	८६.९५	३.९५	०.८४	१.०२	१.०७	१.३९	१.०२	३.७६
४	बवियावित्ता	५६६२	१००	९६.३४	०.७२	०.७१	०.४१	०.००	०.१४	०.१४	१.५४
५	वाहनी	४६८७	१००	८७.९५	४.०८	०.४७	०.४५	०.६६	२.२२	०.१५	४.०१
६	बैजनाथपुर	१८६९	१००	९३.८५	२.१४	०.४३	०.४३	०.३७	०.४८	०.००	२.३०
७	बनिगामा	२७१८	१००	९३.८६	२.४७	०.००	०.००	०.००	०.५५	०.००	३.१३
८	वरडंगा	४१६५	१००	९७.०७	१.०६	०.४१	०.००	०.००	०.२२	०.६२	०.६०
९	वयरवन	७५३१	१००	८५.६२	७.३४	०.७२	०.७३	०.११	१.६९	०.२०	४.०६
१०	बेलवारी	७५६६	१००	८५.२२	७.३१	०.७१	०.७३	०.११	१.६८	०.२०	४.०४
११	भौडाहा	२४०७	१००	९६.५९	०.७१	०.३३	०.३७	०.३७	०.००	०.३३	१.३३
१२	भोगटेनी	२३२३	१००	९३.२८	२.८०	०.३४	०.३४	०.३४	१.५९	०.२६	०.९९
१३	विराटनगर	६०२४८	१००	८७.७०	२.९६	१.६९	०.६७	०.४९	१.४६	१.५४	३.४९
१४	बुधनगर	५३४९	१००	९४.९७	०.९२	०.७३	०.६०	०.५६	०.७९	०.५८	०.८६
१५	दादरवैरिया	३४००	१००	९६.७४	०.९१	०.२४	०.४४	०.४४	०.४७	०.२४	०.५०
१६	डायनिया	५३६४	१००	८६.७४	५.३१	०.९९	१.१७	१.०३	१.१७	१.३२	२.२७
१७	डागिहाट	७५११	१००	७२.४९	१३.७५	३.३०	१.५०	१.६१	१.७६	०.९७	४.६१
१८	डंग्राहा	१८३९	१००	८९.०७	१.३६	१.५८	०.८२	०.००	२.६६	०.८७	३.७०
१९	दर्वेशा	६३०८	१००	८७.६८	४.४१	१.०६	१.००	०.९२	०.९०	१.१७	२.८५
२०	दुलारी	३८४५	१००	९०.९०	४.५५	०.२१	०.००	०.२३	२.७०	०.२१	१.२२

२१	गोविन्दपुर	५८५७	१००	८८.२०	५.३३	०.५६	०.५१	०.५१	०.८०	१.२६	२.८०
२२	हरैचा	२२३९	१००	८७.२७	६.२१	१.०३	०.६७	०.००	१.३४	०.००	३.५३
२३	हसनदह	४०७२	१००	८६.८९	५.२८	१.४७	०.३९	०.३९	०.८१	०.६१	४.१०
२४	हात्तिमुडा	३३६५	१००	९५.६३	१.२८	०.२१	०.७१	०.२१	०.६८	०.४८	०.८३
२५	होक्लावारी	१७७६	१००	८८.६३	२.६५	०.८४	१.३५	०.४५	१.५२	०.७९	३.७७
२६	इनद्रपुर	६७६२	१००	९१.६७	१.७६	०.९५	०.८३	०.७४	०.९८	०.६१	२.४७
२७	इटहरा	५१३४	१००	९१.४३	३.५६	१.५२	०.००	०.००	०.९२	०.३७	२.२०
२८	जाँते	२९०१	१००	८४.८७	७.९६	०.९७	०.५५	०.५५	०.५५	०.७९	३.७९
२९	झोराहाट	१६२७	१००	९१.४६	१.६६	०.००	०.३७	०.००	४.९८	१.१७	०.३७
३०	भुर्किया	३९९९	१००	९४.७०	१.४०	०.६०	०.४३	०.४३	०.४३	०.५८	१.४५
३१	कसेनी	२७०६	१००	७९.६७	६.०६	०.५९	१.३३	०.८९	०.९२	१.३७	९.२०
३२	कटहरी	७६८९	१००	९५.०७	१.४०	०.५२	०.५२	०.३०	०.३१	०.४४	१.४२
३३	कदमाहा	३१८४	१००	७९.५९	६.१९	९.६४	०.६६	०.९१	१.१३	०.६६	१.१९
३४	केरावारी	६२२४	१००	८१.३८	१३.३२	१.०४	०.६३	०.००	१.०१	०.५६	२.०४
३५	केरौन	४६१४	१००	८८.३२	२.७१	०.६९	०.६९	०.५२	०.८९	०.८७	५.३१
३६	लखन्तरी	१३५५	१००	९७.७९	१.११	०.००	०.००	०.५२	०.००	०.००	०.६६
३७	लेटाङ्ग	६६४८	१००	८१.३५	११.०७	१.५३	०.९२	०.५९	१.१६	०.६८	२.६९
३८	मधुमल्ला	७१९०	१००	९०.२९	४.९४	०.५६	०.९६	०.५६	०.७९	०.६८	१.२१
३९	महादेवा	१९२५	१००	९३.७१	०.८३	३.१२	०.३६	०.३६	०.६८	०.००	०.९९
४०	मभारे	३७६०	१००	९०.२१	१.४१	०.२१	०.००	०.००	०.५१	०.४३	७.२३
४१	भाथिगछ	५२११	१००	९८.१२	०.६३	०.१७	०.१७	०.१७	०.२९	०.००	०.४६
४२	मोतिपुर	१८२२	१००	९४.७३	१.४३	०.७१	०.६६	०.७७	०.४४	०.४४	०.८२
४३	मृगौलिया	४८०५	१००	९२.०३	३.५४	१.२१	०.३५	०.३३	०.६९	०.३३	१.५०
४४	नेचा	१७१५	१००	९७.५५	०.५२	०.९९	०.००	०.००	०.४७	०.००	०.४७
४५	पथरी	८५८६	१००	७९.८६	१०.८९	१.७४	०.९६	०.४८	१.७९	०.३७	३.९१
४६	पाटिगाँउ	१११३	१००	९२.०९	४.३१	०.००	०.७२	०.००	०.७२	०.६३	१.६२
४७	पोखरिया	११५६	१००	९२.२१	०.६१	१.०४	१.३०	०.६१	०.७८	०.००	३.४६
४८	राजघाट	४३९२	१००	९३.१२	३.८९	०.५२	०.५७	०.२३	०.७५	०.००	०.९१
४९	रमितेखोला	१३२६	१००	७५.८७	१५.१६	०.६०	३.०९	०.५३	१.५८	०.००	३.०९
५०	रंगेली	५९५९	१००	९७.३०	०.२३	०.१३	०.१५	०.००	०.००	०.१३	२.०५
५१	शानिस्चरे	९३३२	१००	७९.६६	११.९८	१.४९	१.०१	०.२८	१.०४	०.३४	४.१८
५२	सिद्राहा	१३४२	१००	९५.४५	१.३४	०.६०	०.८२	०.५२	०.६७	०.००	०.६०
५३	सिजुवा	३८६८	१००	८९.३७	३.२६	०.५७	०.६२	०.००	०.६७	०.३९	५.१२
५४	सिंहदेवी	११५२	१००	८६.७२	४.४३	१.२२	०.७८	०.६१	२.९५	०.७८	२.५२
५५	सिसवनिवडहरा	१८१०	१००	९४.२०	२.९८	०.७७	०.००	०.००	०.००	१.२२	०.७७
५६	सिसवनिजहदा	३०८७	१००	९७.०२	१.४३	०.००	०.२९	०.२६	०.३६	०.२९	०.३६
५७	सोराभाग	४३८४	१००	८८.०९	३.९५	१.४६	१.४६	०.८९	१.१४	१.१४	१.८५
५८	सुन्दरपुर	५८२६	१००	८५.६२	५.८९	१.५१	०.५७	०.८८	०.६९	०.५८	४.२७
५९	टकुवा	२६६८	१००	८८.३४	७.७६	०.९७	०.७५	०.००	०.८६	०.६७	०.६७
६०	टाँडी	३९०४	१००	७७.५६	७.९४	२.४८	१.६१	१.२०	१.३८	०.७९	७.०२
६१	टंकिसिनवारी	६२०३	१००	८६.१७	५.०९	१.०३	१.११	०.८२	१.०८	०.६८	४.०३
६२	तेतरिया	१८१७	१००	९५.१६	१.४३	०.८८	०.३९	०.३३	०.४४	०.५०	०.८८
६३	थलाहा	३०४३	१००	९१.७८	१.४५	०.४९	०.३०	०.००	०.५६	०.००	५.४२

६४	उर्लावारी	९५५४	१००	८८.८५	६.००	१.१२	०.०८	०.३५	१.१३	०.०८	२.३८
६५	वारङ्गी	१४८४	१००	९३.१३	०.६१	०.५४	०.००	०.००	०.६१	०.००	५.१२
६६	याङ्गिसिला	२८५१	१००	८२.७४	६.००	०.२५	०.२५	०.८१	०.५६	०.२५	९.२२

६.१.१३ धर्म अनुसार जनसंख्याको

तालिका नं. ६३ : धर्म अनुसार गा.वि.स./न.पा को जनसंख्याको विवरण प्रतिशतमा

सि.न.	गा.वि.स.को	जम्मा	हिन्दु	बुद्ध	इस्लाम	किरात	जैन	किश्चियन	शिख	बहाई	नखलेका
	मोरङ्ग	८४२५०७	६७५०३८	३७०११	३६९८६	६२१३८	१००४	७२६१	६४१	१७४	२२२५४
	%	१००	८०.१२	४.३९	४.३९	७.३८	०.१२	०.८६	०.०८	०.०२	२.६४
१	अमहिवरयाती	६०२०	५८६४	८	१४८	०	०	०	०	०	०
२	अमरदह	१४१६०	१११९३	४९४	६१७	७१८	०	१०६	०	१	१०३१
३	आम्गाछी	५०५१	४२११	२	८०	०	०	०	०	०	७५८
४	बवियाँ	१४४८६	१२१९७	१०८	३२५	३४८	१	४०९	६	०	१०९२
५	वाहनी	१२२७७	११००५	४४९	५२	४३०	०	१३	०	०	३२८
६	बैजनाथपुर	४४९८	४४६०	६	२८	३	०	०	०	०	१
७	बनिगामा	८०३४	७८७७	५१	९८	३	०	०	०	०	५
८	वरडंगा	९७६८	६३९८	६	१९७०	७	०	१८	०	०	१३६९
९	वयरवन	२०२३०	१४०८०	१६०९	७६	३२९१	२	१७५	७	६	९८४
१०	बेलवारी	१९५४२	१२७२४	१८९६	१७८	४०१७	२	१५३	५	१	५६६
११	भौडाहा	६१९८	६१५४	१८	०	२५	१	०	०	०	०
१२	भोगटेनी	५५३५	११३९	१६३०	४	२३७९	०	३७८	०	२	३
१३	विराटनगर	१६६६७४	१४६८५६	१८९५	१५४१७	११३६	९३४	२४०	५१	१०	१३५
१४	बुधनगर	१२०७०	११२०३	२०	८३२	१	०	१	६	१	६
१५	दादरबेरिया	७९१४	६९२२	३	७२	४	०	१२	१	०	९००
१६	डायनिया	१२०८७	६८९७	२५	४२४७	२१	०	२	९	०	८८६
१७	डागिहाट	१९३७६	१४३९६	१३९९	१४	२८११	१	१८४	१०	१	५६०
१८	डंग्राहा	५००७	४९०३	२३	११	०	१	१	०	५९	९
१९	दर्वेशा	१६६९८	१४४६५	३०३	२३२	१७१	०	२२६	०	०	१३०१
२०	दलारी	१०२०८	९३०४	२८७	२३	४२६	०	६७	७९	०	२२
२१	गोविन्दपुर	१४९६७	१०७३१	४७६	८२५	२४५	६	८६	२	१	२५९५
२२	हरैचा	६३२६	५८९१	१३९	७२	१९९	११	१०	३	१	०
२३	हसनदह	१०७६७	९०९९	३१३	८२	५३१	१	५८	०	०	६८३
२४	हात्तिमडा	७९२६	६७१४	७३	१११९	१६	२	०	०	०	२
२५	होक्लावारी	४६९४	४१३७	९१	२०	०	०	२२७	०	०	२१९
२६	इन्द्रपुर	१७१६१	१४६५९	४९०	७२४	१११५	३	९३	१	२	७४
२७	इटहरा	१५५६१	१२६८८	९३१	८	१२९९	१	७३	०	११	५५०
२८	जाँते	७२३३	४०८५	८५०	७	१८३८	०	५८	५	०	३९०
२९	भोराहाट	४८४४	४७६३	२६	१२	२	०	३५	०	२	४
३०	भुर्किया	९८३९	७८९३	४	१७८५	३०	०	३१	०	०	९६
३१	कसेनी	७२०२	६४५५	१७७	१७	४८७	०	२५	०	०	४१
३२	कटहरी	१८७८२	१६६७९	६५	१८८९	१४	११	३३	०	०	९१
३३	कदमाहा	७१८८	६१३२	१६	१०४०	०	०	०	०	०	०
३४	केरावारी	१५६६८	१०७८८	१९०८	७	२७२६	१	२१५	१	२	२०
३५	केरौन	१२४३५	९१३८	५५०	२८	९६३	०	१२३	६	२	१६२५
३६	लखन्तरी	४००७	३९५४	१	३०	२	०	९	१	३	७
३७	लेटाङ्ग	१६८२१	८९७६	३४४५	६४	३२७८	०	९८२	०	१	७५
३८	मधुमल्ला	१९२२९	१४१४८	२३२१	३	२४४६	१	२६५	०	१	४४
३९	महादेवा	४४९९	३८३१	२	१८३	१	०	३६	१	०	४४५
४०	मभारे	८९१०	८३१९	१	३४६	०	०	२४४	०	०	०

४१	भाथिगछ	११२७६	१०१४६	५३	५३६	१	०	६७	३	०	४७०
४२	मोतिपर	५१८१	५०७३	३६	१८	७	०	०	५	३६	६
४३	मगौलिया	१२९१३	१२०५०	२०१	५१	४८२	०	३०	१	०	९८
४४	नेचा	३८३२	३१२६	१४	६८९	३	०	०	०	०	०
४५	पथरी	२१५८८	११८३१	२३६९	३०	६७९१	५	४३९	२	१	१२०
४६	पाटिगाँउ	२४०७	१२००	३२३	०	६५५	०	२२८	०	१	०
४७	पोखरिया	२७७३	२२२३	४	५४६	०	०	०	०	०	०
४८	राजघाट	१२७२२	७४२०	१९७७	०	२४३६	०	८४	४१२	१	३९२
४९	रमितेखोला	३१८४	२०३७	५११	०	६०३	०	२६	१	०	६
५०	रंगेली	१४९५१	१४१३५	३४	४३७	६	१२	२६	१	१	२९९
५१	शनिस्चरे	२३६५७	१६१७३	१७११	६	४८५७	०	५६०	२	७	३४१
५२	सिद्राहा	३७४७	३६६४	०	१६	१	०	१५	०	२	४९
५३	सिजवा	११३५३	९९१०	२५७	६४	७२२	१	४०	२	३	३५४
५४	सिंहदेवी	२७२९	६५७	१०२	१	१७६५	०	१९७	०	४	३
५५	सिसवनिवडहरा	४७७९	४२८६	७०	७	३४४	०	१३	१४	२	४३
५६	सिसवनिजहदा	७१४६	६१५४	७	१४	२	०	४०	०	१	९२८
५७	सोराभाग	१०२६३	९०८४	१०	६८३	०	०	१०६	०	०	३८०
५८	सन्दरपर	१५६१३	११८३८	१६६८	९४	१८६३	४	१२३	०	०	२३
५९	टकवा	७२८९	५९१०	०	२८३	१	०	९	०	०	१०८६
६०	टाँडी	९७५९	४३७३	१५०४	०	३७४५	०	१३०	०	१	६
६१	टंकिसिनवारी	१६४८१	१५६७५	१५७	५७८	४१	३	११	२	०	१४
६२	तेतरिया	५५६१	५४४८	५०	८	२६	०	२७	०	०	२
६३	थलाहा	७५५९	७४२५	११	११	१११	०	०	०	०	१
६४	उर्लावारी	२५७४२	२०२२१	२१६८	२२७	२२०१	०	२४८	१	०	६७६
६५	वारङ्गी	३३८३	७०८	३९१	१	२१५३	०	१२०	१	५	४
६६	याङ्गिसिला	६७२७	२९४३	१२७२	१	२३३९	०	१३४	०	२	३६

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.१४ जात/जातिको जनसंख्या

तालिका नं. ६४ : जात/जातिको गा.वि.स./न.पा को जनसंख्या प्रतिशतमा

सि.नं.	जात/जातिको नाम	पुरुष	महिला	जम्मा	जम्मा प्रतिशत
१	क्षेत्री	४६४२०	४८२१८	९४६३८	११.२२
२	ब्राह्मण (पहाड)	५४३९२	५५५९०	१०९९८२	१३.०४
३	मगर	१०८३९	११४३१	२२२७०	२.६४
४	थारु	३१७७७	३१८९६	६३६७३	७.५५
५	तामाङ्ग	९२०५	९७४८	१८९५३	२.२५
६	नेवार	१६९७७	१७०३६	३४०१३	४.०३
७	मुस्लिम	१९१७३	१७८०३	३६९७६	४.३९
८	कामी	७७०८	७९९८	१५७०६	१.८६
९	यादव	९४००	८३०९	१७७०९	२.१०
१०	राई	२१३०९	२२९६०	४४२६९	५.२५
११	गुरुङ्ग	३४४३	३७५७	७२००	०.८५
१२	दमाई	४९७६	५२१३	१०१८९	१.२१
१३	लिम्बु	१७५३३	१९४४०	३६९७३	४.३८
१४	ठकुरी	७५५	७९८	१५५३	०.१८
१५	साकी	१८१०	१८४१	३६५१	०.४३
१६	तेली	६८१०	६०७४	१२८८४	१.५३
१७	चमार	१२१२	१११४	२३२६	०.२८
१८	कौरी	१७२९	१५२३	३२५२	०.३९

१९	कर्मि	३१२०	२७३१	५८५१	०.६९
२०	सन्वसी	३१३८	३२९६	६४३४	०.७६
२१	धनुक	४४२०	४००४	८४२४	१.००
२२	मूसहर	९१९५	८६५७	१७८५२	२.१२
२३	दसाद	३०१३	२८१३	५८२६	०.६९
२४	शोर्पा	४७३	४६७	९४०	०.११
२५	सोनार	११७९	११०७	२२८६	०.२७
२६	केवट	११६२७	१०७९७	२२४२४	२.६६
२७	ब्राह्मण तराई	४८३०	४५५४	९३८४	१.११
२८	वनिया	३०३८	२६३८	५६७६	०.६७
२९	घर्ती/भुजेल	५८२१	५८२२	११६४३	१.३८
३०	मल्लाह	४१०४	३८१०	७९१४	०.९४
३१	कल्वार	१४९५	१३५८	२८५३	०.३४
३२	कमाल	३४१	३१३	६५४	०.०८
३३	ठाकर	२५२३	२२३९	४७६२	०.५६
३४	कानू	६४	६६	१३०	०.०२
३५	राजवंशी	१७७९९	१७७३७	३४९३६	४.१४
३६	सनुवार	५१८	५०१	१०१९	०.१२
३७	सुधि	३१९४	२८६३	६०५७	०.७२
३८	लोहार	१६९	१४०	३०९	०.०४
३९	तत्मा	६५७	५९८	१२५५	०.१५
४०	खत्वे	५५०	५०५	१०५५	०.१३
४१	धोवी	५११	४६५	९७६	०.१२
४२	माफी	३२२५	३२२७	६४५२	०.७७
४३	ननीया	२९६३	२७४६	५७०९	०.६८
४४	कम्हार	४३१	३७४	८०५	०.१०
४५	दनुवार	६७४	७०५	१३७९	०.१६
४६	चेपाङ्ग -प्रजा)	४	८	१२	०.००
४७	हलवाई	२६३८	२४३२	५०७०	०.६०
४८	राजपूत	१२८७	१०२२	२३०९	०.२७
४९	कायस्थ	२००५	१९४४	३९४९	०.४७
५०	बघई	७४१	६०२	१३४३	०.१६
५१	मारवाडी	४२५२	३६९६	७९४८	०.९४
५२	सन्थाल/सतार	८१८५	८२०२	१६३८७	१.९४
५३	भागर/डागर	६६८३	६५१५	१३१९८	१.५७
५४	बातर	६३०८	६०७६	१२३८४	१.४७
५५	वरै	३८०	३३७	७१७	०.०९
५६	काहार	१३१	११७	२४८	०.०३
५७	गनगाई	११३७७	१०७९८	२२१७५	२.६३
५८	लोधा	८	६	१४	०.००
५९	राजभर	१३२५	११६१	२४८६	०.२९
६०	थामी	७८	७३	१५१	०.०२
६१	धिमाल	४९३५	५१५८	१००९३	१.२०
६२	भोटे	६३	५८	१२१	०.०१
६३	विङ्ग/विन्धा	६५९	६२५	१२८४	०.१५
६४	भेडिया/गडेरी	२९०	२७३	५६३	०.०७
६५	नूराङ्ग	३३६	२८३	६१९	०.०७
६६	याक्खा	४३१	५०३	९३४	०.११
६७	दराई	३	४	७	०.००

६८	तजपुरिया	२९५८	३०४०	५९९८	०.७१
६९	थकाली	८	९	१७	०.००
७०	चिडिमर	१५०	१५५	३०५	०.०४
७१	पहाडी	४	२	६	०.००
७२	माली	१२१	११०	२३१	०.०३
७३	बंगाली	१४३१	१२५४	२६८५	०.३२
७४	छन्तेल	०	१	१	०.००
७५	डोम	१७४	१८१	३५५	०.०४
७६	कमार	५८१	५५६	११३७	०.१३
७७	बोटे	३	७	१०	०.००
७८	गाईने	२	४	६	०.००
७९	जिरेल	३	२	५	०.००
८०	अदिवाशी/जनजाती	२१	१५	३६	०.००
८१	चुरौटे	६९	५९	१२८	०.०२
८२	बाडी	२०	२२	४२	०.००
८३	मेचे	५२	४५	९७	०.०१
८४	लेप्चा	१३	७	२०	०.००
८५	हलखोर	७०	७३	१४३	०.०२
८६	पंजाबी/सिख	१३६	१३५	२७१	०.०३
८७	किसान	२१	२५	४६	०.०१
८९	राजी	३	३	६	०.००
९०	ब्यांसी	३२	३९	७१	०.०१
९१	हाय	१	२	३	०.००
९२	कोचे	१२९	१३३	२६२	०.०३
९३	वालङ्ग	२८८	२९८	५८६	०.०७
९४	जैन	३३	२१	५४	०.०१
९५	राउटे	०	१	१	०.००
९६	येल्म्	१	०	१	०.००
९७	कस्न्डा	०	२	२	०.००
९८	पहिचान नभएको दलित	१२६५	१२१०	२४७५	०.२९
९९	उल्लेख नभएको	८६४७	८३३९	१६९८६	२.०१
	जम्मा	४२२८९५	४२०३२५	८४३२२०	१००.००

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.१५ दलित तथा जनजातीको जनसङ्ख्या

तालिका नं. ६५ : दलित तथा जनजाती अनुसार गा.वि.स./न.पा. को जनसङ्ख्या

सि. न.	गा.वि.स./न.पा.	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	दलित %	जनजाति %	अन्य %
	मोरङ्ग	७७९२१	३६०७२६	४०३८६०	८४२५०७	९.२५	४२.८२	४७.९४
१	अमहिवरयाती	१०६१	३५६१	१३९८	६०२०	१७.६२	५९.१५	२३.२२
२	अमरदह	११९२	६०२४	६९४४	१४१६०	८.४२	४२.५४	४९.०४
३	आम्गाछी	७२९	७८४	३५३८	५०५१	१४.४३	१५.५२	७०.०५
४	बवियावित्ता	१४०३	८०८६	४९९७	१४४८६	९.६९	५५.८२	३४.५०
५	बाहुनी	९२६	६६७३	४६७८	१२२७७	७.५४	५४.३५	३८.१०
६	बैजनाथपुर	२३५८	१५०६	६३४	४४९८	५२.४२	३३.४८	१४.१०
७	बनिगामा	५२४	५५५४	१९५६	८०३४	६.५२	६९.१३	२४.३५
८	वरडुंगा	८२३	३७८७	५१५८	९७६८	८.४३	३८.७७	५२.८१
९	वयरवन	१८७१	९५२४	८८३५	२०२३०	९.२५	४७.०८	४३.६७
१०	बेलवारी	१६६१	१०७९९	७०८२	१९५४२	८.५०	५५.२६	३६.२४

११	भौडाहा	३७०५	१९०७	५८६	६१९८	५९.७८	३०.७७	९.४५
१२	भोगटेनी	१०६	५२४२	१८७	५५३५	१.९२	९४.७१	३.३८
१३	विराटनगर	९०४२	३४६७९	१२२९५३	१६६६७४	५.४२	२०.८१	७३.७७
१४	बृधनगर	१९४६	२५९६	७५२८	१२०७०	१६.१२	२१.५१	६२.३७
१५	दादरवैरिया	१४८२	४०५४	२३७८	७९१४	१८.७३	५१.२३	३०.०५
१६	डायनिया	७४६	४२५३	७०८८	१२०८७	६.१७	३५.१९	५८.६४
१७	डागिहाट	१०१२	१२०२७	६३३७	१९३७६	५.२२	६२.०७	३२.७१
१८	डंग्राहा	७१४	३३८०	९१३	५००७	१४.२६	६७.५१	१८.२३
१९	दर्वेशा	१६३०	६६८६	८३८२	१६६९८	९.७६	४०.०४	५०.२०
२०	दुलारी	६५४	४५६८	४९८६	१०२०८	६.४१	४४.७५	४८.८४
२१	गोविन्दपुर	१७०७	६३३१	६९२९	१४९६७	११.४१	४२.३०	४६.३०
२२	हरैचा	४३७	३६३४	२२५५	६३२६	६.९१	५७.४५	३५.६५
२३	हसनदह	८५१	४२७८	५६३८	१०७६७	७.९०	३९.७३	५२.३६
२४	हात्तिमडा	१२७९	२२९०	४३५७	७९२६	१६.१४	२८.८९	५४.९७
२५	होक्लावारी	३४३	१९५३	२३९८	४६९४	७.३१	४१.६१	५१.०९
२६	इन्द्रपुर	११७३	६९७७	९०११	१७१६१	६.८४	४०.६६	५२.५१
२७	इटहरा	९२९	४५७६	१००५६	१५५६१	५.९७	२९.४१	६४.६२
२८	जाँते	८६८	४२३५	२१३०	७२३३	१२.००	५८.५५	२९.४५
२९	भोराहाट	१६६३	१९३२	१२४९	४८४४	३४.३३	३९.८८	२५.७८
३०	भुर्किया	४२३	४२८६	५१३०	९८३९	४.३०	४३.५६	५२.१४
३१	कसेनी	३७६	४१८८	२६३८	७२०२	५.२२	५८.१५	३६.६३
३२	कटहरी	३०७१	६८२९	८८८२	१८७८२	१६.३५	३६.३६	४७.२९
३३	कदमाहा	६३२	१७७५	४७८१	७१८८	८.७९	२४.६९	६६.५१
३४	केरावारी	१८३५	८००५	५८२८	१५६६८	११.७१	५१.०९	३७.२०
३५	केरौन	१२८१	६३०९	४८४५	१२४३५	१०.३०	५०.७४	३८.९६
३६	लखन्तरी	२३६	३५५६	२१५	४००७	५.८९	८८.७४	५.३७
३७	लेटाङ्ग	१४१५	९३०५	६१०१	१६८२१	८.४१	५५.३२	३६.२७
३८	मधुमल्ला	२००९	९१२५	८०९५	१९२२९	१०.४५	४७.४५	४२.१०
३९	महादेवा	१०१	१७६९	२६२९	४४९९	२.२४	३९.३२	५८.४४
४०	मभारे	६७९	४१७८	४०५३	८९१०	७.६२	४६.८९	४५.४९
४१	भाथिगछ्छ	३६०	७१६९	३७४७	११२७६	३.१९	६३.५८	३३.२३
४२	मोतिपुर	२१७	३६३७	१३२७	५१८१	४.१९	७०.२०	२५.६१
४३	मृगौलिया	५७३	६८१४	५५२६	१२९१३	४.४४	५२.७७	४२.७९
४४	नेचा	४००	१६७	३२६५	३८३२	१०.४४	४.३६	८५.२०
४५	पथरी	१६०३	११६००	८३८५	२१५८८	७.४३	५३.७३	३८.८४
४६	पाटिगाँउ	१०९	२१४७	१५१	२४०७	४.५३	८९.२०	६.२७
४७	पोखरिया	३५०	१६२५	७९८	२७७३	१२.६२	५८.६०	२८.७८
४८	राजघाट	८७३	७१३६	४७१३	१२७२२	६.८६	५६.०९	३७.०५
४९	रमितेखोला	१९७	२९३७	५०	३१८४	६.१९	९२.२४	१.५७
५०	रंगेली	९९१	३०९६	१०८६४	१४९५१	६.६३	२०.७१	७२.६६
५१	शनिस्चरे	२३५०	१२४२३	८८८४	२३६५७	९.९३	५२.५१	३७.५५
५२	सिद्राहा	१५४	३३४०	२५३	३७४७	४.११	८९.१४	६.७५
५३	सिजूवा	६६३	३४३५	७२५५	११३५३	५.८४	३०.२६	६३.९०
५४	सिंहदेवी	५२	२१६४	५१३	२७२९	१.९१	७९.३०	१८.८०
५५	सिसवनिवडहरा	८५	४०५३	६४१	४७७९	१.७८	८४.८१	१३.४१
५६	सिसवनिजहदा	३६६	३६४८	३१३२	७१४६	५.१२	५१.०५	४३.८३
५७	सोराभाग	१३९४	५७१९	३१५०	१०२६३	१३.५८	५५.७२	३०.६९

५८	सुन्दरपुर	१९४१	८३०७	५३६५	१५६१३	१२.४३	५३.२१	३४.३६
५९	टकुवा	७६६	१८७८	४६४५	७२८९	१०.५१	२५.७६	६३.७३
६०	टाँडी	११९७	६३२८	२२३४	९७५९	१२.२७	६४.८४	२२.८९
६१	टंकिंसिनवारी	३३९४	६५५५	६५३२	१६४८१	२०.५९	३९.७७	३९.६३
६२	तेतरिया	३५७	४२३४	९७०	५५६१	६.४२	७६.१४	१७.४४
६३	थलाहा	१९४५	२६१८	२९९६	७५५९	२५.७३	३४.६३	३९.६३
६४	उर्लावारी	१९६८	१०११२	१३६६२	२५७४२	७.६५	३९.२८	५३.०७
६५	वारङ्गी	५३	३२१०	१२०	३३८३	१.५७	९४.८९	३.५५
६६	याङ्गसिला	६७०	५१५३	९०४	६७२७	९.९६	७६.६०	१३.४४

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.१६ २०६२ र २०६३ को अनुमानित जनसङ्ख्या

तालिका नं. ६६ : गा.वि.स./न.पा. अनुसार २०६२ र २०६३ को अनुमानित जनसङ्ख्या लिङ्ग अनुसार

सि.न.	गा.वि.स./न.पा.	२०६३ को अनुमानित जनसङ्ख्या			२०६२ को अनुमानित जनसङ्ख्या		
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	अमहिवरयाती	३४७९	३२५०	६७२९	३२५५	३०४२	६२९७
२	अमरदह	७८०८	८०१७	१५८२५	७३०८	७५०३	१४८११
३	आमगाछी	२८१५	२८३०	५६४५	२६३४	२६४९	५२८३
४	वकियावित्ता	८०५३	८१३७	१६१९०	७५३६	७६१६	१५१५२
५	वाहनी	६६७१	७०४९	१३७२०	६२४३	६५९८	१२८४१
६	बैजनाथपुर	२५२६	२५०१	५०२७	२३६४	२३४१	४७०५
७	वनिगामा	४४८०	४४९९	८९७९	४१९३	४२११	८४०४
८	वरडंगा	५५२७	५३९०	१०९१७	५१७४	५०४४	१०२१८
९	वयरवन	१०९५९	११६४९	२२६०८	१०२५७	१०९०३	२११६०
१०	बेलवारी	१०५०९	११३३०	२१८३९	९८३६	१०६०४	२०४४०
११	भौडाहा	३५१३	३४१४	६९२७	३२८८	३१९५	६४८३
१२	भोगटेनी	३११०	३०७६	६१८६	२९११	२८७९	५७९०
१३	विराटनगर	९८१५२	८८१४५	१८६२९७	९१८६३	८२४९७	१७४३६०
१४	बुधनगर	७०५७	६४३४	१३४९१	६६०४	६०२२	१२६२६
१५	दादरबैरिया	४४८८	४३५७	८८४५	४२००	४०७८	८२७८
१६	डायनिया	६९६७	६५४२	१३५०९	६५२१	६१२३	१२६४४
१७	डागिहाट	१०४५८	१११९६	२१६५४	९७८७	१०४७९	२०२६६
१८	डंग्राहा	२७८३	२८१३	५५९६	२६०५	२६३२	५२३७
१९	दबेशा	९१४७	९५१४	१८६६१	८५६२	८९०४	१७४६६
२०	दुलारी	५६३२	५७७६	११४०८	५२७०	५४०७	१०६७७
२१	गोविन्दपुर	८४५१	८२७७	१६७२८	७९१०	७७४६	१५६५६
२२	हरैचा	३५४६	३५२४	७०७०	३३१९	३२९८	६६१७
२३	हसनदह	५८३४	६१९९	१२०३३	५४६०	५८०२	११२६२
२४	हात्तिमुडा	४५००	४३५९	८८५९	४२१२	४०७९	८२९१
२५	होक्लावारी	२५८०	२६६६	५२४६	२४१५	२४९५	४९१०
२६	इन्द्रपुर	९३७५	९८०४	१९१७९	८७७४	९१७६	१७९५०
२७	इटहरा	८४५०	८९४०	१७३९०	७९०८	८३६८	१६२७६
२८	जाँते	३७९६	४२८७	८०८३	३५५२	४०१३	७५६५
२९	भोराहाट	२७५१	२६६३	५४१४	२५७५	२४९२	५०६७

३०	भुर्किया	५४८७	५५०९	१०९९६	५१३६	५१५६	१०२९२
३१	कसेनी	३९१३	४१३६	८०४९	३६६२	३८७१	७५३३
३२	कटहरी	११०८४	९९०९	२०९९३	१०३७४	९२७४	१९६४८
३३	कदमाहा	४१२७	३९०७	८०३४	३८६२	३६५७	७५१९
३४	केरावारी	८३१९	९१९०	१७५०९	७७८५	८६०२	१६३८७
३५	केरौन	६८११	७०८६	१३८९७	६३७५	६६३२	१३००७
३६	लखन्तरी	२२८६	२१९२	४४७८	२१४०	२०५२	४१९२
३७	लेटाङ्ग	८९५२	९८४६	१८७९८	८३७७	९२१६	१७५९३
३८	मधुमल्ला	१०४९४	१०९९६	२१४९०	९८२२	१०२९१	२०११३
३९	महादेवा	२५१६	२५१२	५०२८	२३५५	२३५१	४७०६
४०	मभारे	५१५५	४८०४	९९५९	४८२५	४४९६	९३२१
४१	भाथिगच्छ	६४४८	६१५५	१२६०३	६०३५	५७६०	११७९५
४२	मोतिपुर	२८९५	२८९५	५७९०	२७१०	२७०९	५४१९
४३	मृगौलिया	७१११	७३२१	१४४३२	६६५५	६८५२	१३५०७
४४	नेचा	२२५४	२०२९	४२८३	२१०९	१९००	४००९
४५	पथरी	११५९०	१२५३६	२४१२६	१०८४७	११७३३	२२५८०
४६	पाटिगाँउ	१२८६	१४०४	२६९०	१२०४	१३१४	२५१८
४७	पोखरिया	१५८४	१५१५	३०९९	१४८३	१४१८	२९०१
४८	राजघाट	६८०६	७४११	१४२१७	६३७०	६९३६	१३३०६
४९	रमितेखोला	१७६२	१७९६	३५५८	१६४९	१६८१	३३३०
५०	रंगेली	८७४१	७९७०	१६७११	८१८१	७४५९	१५६४०
५१	शनिस्चरे	१२५७५	१३८६२	२६४३७	११७७०	१२९७३	२४७४३
५२	सिद्राहा	२०४८	२१४०	४१८८	१९१७	२००२	३९१९
५३	सिजुवा	६२७७	६४११	१२६८८	५८७५	६०००	११८७५
५४	सिंहदेवी	१४४६	१६०४	३०५०	१३५३	१५०१	२८५४
५५	सिसवनिवडहरा	२६८१	२६६०	५३४१	२५१०	२४८९	४९९९
५६	सिसवनिजहदा	४१५३	३८३४	७९८७	३८८६	३५८९	७४७५
५७	सोराभाग	५७७५	५६९५	११४७०	५४०५	५३३०	१०७३५
५८	सुन्दरपुर	८५६६	८८८३	१७४४९	८०१७	८३१४	१६३३१
५९	टकवा	४१६१	३९८६	८१४७	३८९४	३७३१	७६२५
६०	टाँडी	५३८५	५५२२	१०९०७	५०४१	५१६७	१०२०८
६१	टंकिसिनवारी	९७९९	८६२३	१८४२२	९१७१	८०७०	१७२४१
६२	तेतरिया	३०९१	३१२४	६२१५	२८९३	२९२४	५८१७
६३	थलाहा	४३०९	४१३९	८४४८	४०३३	३८७४	७९०७
६४	उर्लावारी	१४२१४	१४५५५	२८७६९	१३३०३	१३६२३	२६९२६
६५	वारङ्गी	१८२५	१९५६	३७८१	१७०९	१८३०	३५३९
६६	याङ्गिसिला	३५७३	३९४५	७५१८	३३४५	३६९३	७०३८
	जम्मा	४७२९१६	४६८६९८	९४१६१४	४४२६१४	४३८६६६	८८१२८०

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.१७ जात जाती को जनसंख्या

तालिका नं. ६७ : जात जाती अनुसार गा. वि. स. / न. पा. को जनसंख्या विवरण

१. अमहिवरयाती	जम्मा	६०२०				
---------------	-------	------	--	--	--	--

गन्गाई	३४७८	यादव	१३७	मगर	५६	उ.न. दलित	१६	थारु	६
सुडी	६६६	ठाकुर	१२९	चमार	४२	हलुवाई	१३	बरै	६
पास्वान/दुसाध	५६५	ब्राह्मण पहाड	७७	बघै	४२	डुम	१२	सोनर	५
मुसहर	४१२	उ.न. जाती	६९	राजपुत	२६	कहर	९	अन्य	२१
मुस्लिम	१४८	क्षेत्री	५६	सतार	२१	कायास्थ	८		
२. अमरदह			जम्मा	१४१६०					
राजवंशी	२३८९	उ.न. जाती	३५०	घर्ती / भुजेल	१०१	सोनर	४२	लोहर	२०
क्षेत्री	२०७०	लिम्बु	२७४	वानिया	९६	बघै	४१	सुनुवार	१७
ब्राह्मण पहाड	१८७७	माफी	२४२	गुरुङ्ग	९५	धानुक	४०	सुडी	१३
यादव	७७१	ब्राह्मण तराई	२०४	केवट	९१	खतवे	४०	राजभर	७
गन्गाई	६६५	कामी	२०१	मगर	९०	मलाहा	३९	माडवारी	६
मुस्लिम	६१८	ठाकुर	१८०	हलुवाई	७८	सार्की	३६	भोटे	६
सन्थाल/सतार	६०६	भागर/डगर	१७७	ताजपरिया	७०	सन्थासी	३१	कोईरी	५
मुसहर	४९४	कुर्मी	१६१	चमार	६६	याक्खा	३०	डुम	५
राई	४२१	तेली	१४२	थारु	६३	वातर	२३	अन्य	११
नेवार	३८३	दमाई	१४०	नुनिया	५९	कायास्थ	२२		
तामाङ्ग	३५५	दुसाध	१२५	कलवार	५०	भेडिया/गडेरी	२२		
३. आमगाछी			जम्मा	५०५१					
केवट	२४६१	भागर/डगर	१६५	सतार	७२	कमार	२८	कानु	८
वातर	५३६	नुनिया	१६३	गन्गाई	६६	कहर	२७	माली	८
राजवंशी	३४२	मुस्लिम	८०	धानुक	६१	बरै	२०	सार्की	७
ब्राह्मण पहाड	२३६	माफी	७८	ब्राह्मण तराई	६१	चमार	१७	कलुवार	५
ठाकुर	१८८	ठकुरी	७३	मुसहर	४२	कायास्थ	१६	अन्य	६
उ.न. जाती	१७१	दुसाध	७२	मलाहा	२९	वनिया	१३		
४. बवियावित्ता			जम्मा	१४४८६					
थारु	२१२१	नेवार	२३१	कामी	६५	चुरौटे	५०	कुर्मी	८
क्षेत्री	१६५५	तेली	१८३	यादव	६४	थामी	४४	डुम	७
भागर	१६२४	उ.न. दलित	१३५	वनिया	६४	सार्की	३३	तत्मा	६
ब्राह्मण पहाड	१५४६	दमाई	१२३	सन्थासी	६३	ठाकुर	२९	बरै	६
सतार	११७१	तामाङ्ग	११०	पंजाबी / सिखा	६२	माफी	२६	केवट	५
बराजवंशी	१०४८	कुमाल	१०९	करुवा	६०	राजपुथ	२६	राजभर	५
घर्ती / भुजेल	९११	मगर	१०२	ब्राह्मण तराई	५९	ढकुरी	२२	अन्य	१७
मुसहर	६६७	चमार	८८	गुरुङ्ग	५३	दमाई	१९		
उ.न. जाती	४०७	हलुवाई	८८	सोनार	५३	नुनिया	१९		
राई	३१३	लिम्बु	८६	दुसाध	५१	मलाहा	१७		
मुस्लिम	२७८	वंगाली	८३	विङ्ग/विदा	५१	गन्गाई	१४		
वातर	२७४	बघै	७६	केवट	५०	कायास्थ	९		
५. बाहुँनी			जम्मा	१२२७७					
थारु	२५६१	कामी	२१४	नुरुङ्ग	६१	उ.न. दलित	२२	राजभर	८

क्षेत्री	२५२७	दमाई	१६५	कलवार	४५	ठकुरी	२०	धानुक	७
ब्राह्मण पहाड	१४१९	गुरुङ्ग	१६४	माभ्नी	४०	मुस्लिम	१८	थकाली	६
घर्ती / भुजेल	१३३८	धिमाल	१५३	बानिया	३८	चमार	१८	चिडिमार	६
नेवार	५५६	सतार	१२३	दनुवार	३६	कुमाल	१७	कोचे	६
राई	४२५	सन्यासी	९८	ठाकुर	३५	याख्खा	१६	बंगाली	५
मुस्लिम	४१५	उं.न. जाती	९८	चुरौटे	३४	शोर्पा	१४	अन्य	१५
राजवंशी	३७६	कोईरी	८६	बाँतर	३१	कुर्मी	१२		
तामाङ्ग	२५८	भागर	७७	ब्राह्मण तराई	२९	लेप्चा	१२		
लिम्बु	२४६	सार्की	६१	यादव	२७	मल्लाह	१०		
मगर	२३३	तेली	६१	हलुवाई	२६	सनुवार	९		
६. बैजनाथपुर			जम्मा	४४८९					
बाँतर	१११२	सन्यासी	८४	तेली	५३	कौरी	१३	गुरुङ्ग	५
मुसहर	१०७८	सोनार	८२	मुस्लिम	२८	कायास्थ	१३	सतार	५
राजवंशी	५५९	बानिया	७२	केवट	२२	मगर	९	अन्य	१३
थारु	५१६	दुसाध	६७	मल्लाह	२१	राई	८		
घर्ती / भुजेल	२४४	भाँगर	६१	चमार	१९	लिम्बु	८		
ब्राह्मण पहाड	१५४	उं.न. जाती	६१	बघै	१८	राजपुथ	८		
धानुक	८६	क्षेत्री	५७	ठाकुर	१७	नेवार	५		
७. बनियागामा			जम्मा	८०३४					
थारु	४६७५	तेली	१६१	कलवार	४९	सुडी	२८	हलुवाई	१०
ब्राह्मण पहाड	५८७	उं.न. जाती	१५६	राई	४८	कुम्हुर	२८	दुसाध / पास्वान	८
क्षेत्री	५०५	भागर	११२	मगर	४६	धानुक	२७	ब्राह्मण तराई	७
घर्ती / भुजेल	४६६	मुस्लिम	९८	दमाई	४४	केवट	२४	लिम्बु	६
कामी	१९०	नेवार	८७	मल्लाह	४०	यादव	२१	अन्य	२१
सन्यासी	१८७	मुसहर	८२	बानिया	३७	ठाकुर	१३		
बन्तर	१६८	तामाङ्ग	५९	चमार	३२	बराजपुथ	१२		
८. बरडंगा			जम्मा	९७६८					
मुस्लिम	१९७०	भागर	३३०	तत्मा	५६	सोनार	२२	कायस्थ	७
यादव	९२०	तेली	३०४	भेडियार / गडेरी	५५	दुसाध / पास्वान	१९	चमार	६
गन्गाई	८२७	ढाकुर	२८१	मल्लाह	४०	बानिया	१९	कलवार	६
सतार	७६३	नेवार	२६०	कोईरी	३८	बंगाली	१९	माली	६
राजवंशी	७४८	थारु	२५७	सुडी	३७	राई	१३	दमाई	५
मुसहर	७०१	केवट	२५७	लिम्बु	२९	कुर्मी	१३	धोवी	५
सन्यासी	५३५	क्षेत्री	१४९	कुमाल	२८	हलुवाई	१०	अन्य	५
माभ्नी	४१३	सनुवार	९५	गुरुङ्ग	२४	खत्वे	९		
ब्राह्मण पहाड	३७३	उं.न. जाती	८३	ठकुरी	२३	नुनिया	८		
९. बयरवन			जम्मा	२०२३०					
ब्राह्मण पहाड	४१५२	धिमाल	४७७	भागर	१००	बानिया	४५	बंगाली	१२
क्षेत्री	३५९०	गुरुङ्ग	४७१	तेली	७८	बन्तर	४१	कायस्थ	९
लिम्बु	२१२७	मुसहर	४६३	मुस्लिम	७६	ब्राह्मण तराई	३७	पंजाबी / सिख	६
राई	१६७४	दमाई	४१९	ढाकुर	६०	दनुवार	३४	धानुक	५

थारु	१०८७	मगर	४१५	सुडी	५९	कुर्मी	२१	बघै	५
तामाङ्ग	९४९	सन्ध्यासी	३५१	शोर्पा	५८	सोनार	२१	मारवाडी	५
कामी	७४७	सतार	२६१	थामी	५४	केवट	१८	अन्य	१०
माभी	५६८	उ.न. जाती	१८९	हलुवाई	५१	कलवार	१६		
नेवार	५२८	सार्की	१८०	याख्वा	४९	मल्लाह	१५		
राजवंशी	४८६	घर्ति/भुजेल	१५४	यादव	४५	सुनुवार	१२		
१०. बेलवारी			जम्मा	१९५४२					
राई	३६४४	दमाई	५६४	यादव	४९	सोनार	२०	उ.न. दलित	९
क्षेत्री	३११२	घर्ति/भुजेल	४३०	माभी	४४	हलुवाई	२०	कायास्थ	७
ब्राह्मण पहाड	२६८७	सन्ध्यासी	४१९	माडवारी	३५	बंगाली	१९	वाँतर	७
धिमाल	१२४२	सार्की	२०५	राजपुथ	३४	ब्राह्मण तराई	१८	राजभर	७
लिम्बु	११७०	उ.न. जाती	१९३	याख्वा	३४	कलवार	१७	धोवी	५
गुरुङ्ग	९२३	मुस्लिम	१७८	कुर्मी	३३	सुडी	१६	अन्य	२२
तामाङ्ग	९१७	भागर	१५७	थामी	३०	सुनुवार	१२		
कामी	७९५	तेली	१४८	राजवंशी	२५	कोईरी	११		
मगर	७२९	दनुवार	११०	वनिया	२४	कुमाल	११		
थारु	६५०	शोर्पा	५७	ढाकुर	२४	सन्ध्याल	११		
नेवार	५८३	मुसहर	५६	धानुक	२०	ढकुरी	९		
११. भौडाह			जम्मा	६१९८					
वातर	३३८४	हलुवाई	६६	तेली	४०	मगर	२२	ढकुरी	६
भागर	८७२	ठाकुर	६५	सुनुवार	३८	राई	१९	मल्लाह	५
राजवंशी	७७१	सोनार	६४	राजभर	३२	कोईरी	१३	अन्य	७
ब्राह्मण पहाड	१४३	मुसहर	६०	कलुवार	३०	नुराङ्ग	११		
थारु	११४	उ.न. जाती	५४	भेडियार/गडेरी	२९	गुरुङ्ग	९		
चमार	१०३	नेवार	४६	सार्की	२७	माभी	९		
क्षेत्री	८५	कामी	४०	उ.न. दलित	२७	तामाङ्ग	७		
१२. भोगेटेनी			जम्मा	५५३५					
लिम्बु	१९७०	तामाङ्ग	५८९	उ.न.जाति	६२	सार्की	१९	नेवार	६
मगर	१७०१	ब्राह्मण पहाड	८१	कामी	६१	ठकुरी	१२	अन्य	२५
राई	९११	याख्वा	६५	दमाई	२६	क्षेत्री	७		
१३. विराटनगर न.पा.			जम्मा	१६६६७४					
ब्राह्मण पहाड	२९२१०	उ.न.जाति	२३०१	उ.न. दलित	७८४	माभी	२६३	धिमाल	५०
क्षेत्री	१५९९१	कुर्मी	२१६४	कौरी	७५२	दमाई	२४६	भेडियार/गडेरी	४६
मुस्लिम	१५४१७	दुसाध/पास्वान	२१६३	घर्ति/भुजेल	७१७	कुम्हार	१९८	कहार	४१
नेवार	११७७६	हलुवाई	२१४४	गुरुङ्ग	७१०	बन्तर	१४६	बदी	३९
यादव	७५४२	नुनिया	२१३१	भागर	६९८	लोहार	१४४	ब्याङ्गसी	२६
माडवारी	६५७२	मगर	१९४९	तम्मा	५७६	डुम	११६	कमार	२२
ब्राह्मण तराई	६३७२	राजपुथ	१५१८	चमार	५५८	गन्नाई	९८	आ./जनजाती	१९
केवट	५५९३	बंगाली	१४७७	धोवी	४८५	ताजपुरिया	९५	लोधा	१४
तेली	४६०६	तामाङ्ग	१४३३	शोर्पा	४७०	माली	८७	याख्वा	११
राजवंशी	४३५४	कलुवार	१३४६	बघै	४४०	हलखोर	८४	चुरौटे	७

थारु	४३४०	ठाकूर	१२९३	सार्की	४२५	कुमाल	८१	थकाली	५
धानुक	३७१५	राजभर	१२५४	खेतवे	४१६	कानु	७७	वालुङ्ग	५
मल्लाह	३१३८	मुसहर	१२११	ढकुरी	४०२	मेचे	७७	अन्य	२३
वनिया	३०८७	सन्यासी	११३७	बरै	४००	पंजाबी /सिखा	५४		
कायास्थ	२९७८	लिम्बु	८४९	सतार	३८०	भोटे	५३		
राई	२६९०	कामी	७९८	सुनुवार	३१४	जैन	५३		
सुडी	२३०६	सोनार	७८८	नुरुङ्ग	२७३	दनुवार	५१		
१४. बुधनगर			जम्मा	१२०७०					
यादव	२४८४	तम्मा	४०४	कहर	८७	भोटे	३४	राई	९
राजवंशी	१२२०	धानुक	३१३	नुनिया	७६	कलवार	३३	कायास्थ	९
केवट	११२२	मल्लाह	२९८	भागर	६८	ब्राह्मण पहाड	३०	डुम	९
उ.न.जाति	१०२३	गन्गाई	२८१	मगर	६६	बघै	२६	नुरुङ्ग	७
मुस्लिम	८३२	ठाकूर	२६७	कुर्मी	५४	बंगाली	१६	कौरी	६
मुसहर	८१४	चमार	२३३	भेडियार/गडेरी	४९	वानिया	१५	क्षेत्री	५
सुडी	६६७	सार्की	१८८	ब्राह्मण तराई	४६	खेतवे	१३	अन्य	८
नेवार	४३१	धोबी	१५९	सतार	४४	राजपुथ	१२		
तेली	४२९	गुरुङ्ग	१३०	दुसाध/पास्वान	३९				
१५. दादरबैरिया			जम्मा	७९१४					
राजवंशी	१४७०	दुसाध/पास्वान	२४५	मुस्लिम	७२	वानिया	१९	लाहार	८
उ.न.जाती	१३९१	ब्राह्मण पहाड	२०६	कामी	४३	यादव	१८	कायास्थ	७
नेवार	११३५	कोचे	१६५	क्षेत्री	४०	तेली	१८	नुनिया	६
वन्तर	८९४	ठाकूर	११२	बघै	३६	बरै	१६	माभ्नी	५
घर्ति/भुजेल	६६०	धानुक	१०७	हलुवाई	३३	मगर	१४	अन्य	४
गन्गाई	२९८	मल्लाह	८२	ब्राह्मण तराई	२७	चमार	१४		
केवट	२८०	सतार	८१	उ.न.दलित	२४	धोबी	११		
भागर	२६५	सोनार	७८	गुरुङ्ग	१९	मारवाडी	११		
१६. डाईनिया			जम्मा	१२०८७					
मुस्लिम	४२४७	यादव	२१३	बाधी	४३	नुनिया	२०	थारु	६
गन्गाई	२०५३	ब्राह्मण तराई	१८५	राजपुथ	४२	कलवार	१९	चमार	६
राजवंशी	९१४	कमर	१७७	धानुक	४१	नेवार	११	कुर्मी	६
तेली	८८६	दुसाध/पास्वान	१२७	सुडी	३७	डुम	११	ठाकूर	६
केवट	६२५	कौरी	१२५	भेडियार/गडेरी	३७	कुमाल	१०	माडवारी	५
मल्लाह	४९६	माभ्नी	९७	राई	३६	नुरुङ्ग	१०	अन्य	९
भागर	३६६	खेतवे	८८	तम्मा	३४	तामाङ्ग	९		
उ.न.जाती	३०५	ब्राह्मण पहाड	८०	राई	२९	ताजपुरिया	९		
कुम्हर	२४१	सोनार	७२	क्षेत्री	२५	माली	९		
मुसहर	२२३	हलुवाई	६९	वानिया	२०	उ.न.दलित	८		
१७. डाँगिहाठ			जम्मा	१९३७६					
क्षेत्री	३५६५	गुरुङ्ग	३७८	भागर	७६	बंगाली	१९	कानु	६
राजवंशी	२४१६	मगर	३५५	तेली	७०	हलुवाई	१८	खल्वे	५
ब्राह्मण पहाड	२१०५	नेवार	३४४	वानिया	५८	कलुवार	१५	नुनिया	५

राई	१८९८	माभी	२९६	उ.न. दलित	३९	मुस्लिम	१४	मारवाडी	५
घर्ति/भुजेल	१६३३	दमाई	२६३	सुनुवार	३३	सुडी	१३	अन्य	२२
धिमाल	१५८४	उ.न. जाती	१९२	शोर्पा	३२	दुसाध/पास्वान	९		
थारु	१२२२	याख्खा	१६१	मल्लाह	२९	सोनार	८		
लिम्बु	८१९	सार्की	१३६	ठाकुर	२३	ठकुरी	७		
तामाङ्ग	७६६	सन्यासी	१३१	यादव	२०	धानुक	७		
कामी	४७५	मुसहर	७७	बघै	२०	कुमहर	७		
१८. डंग्राहा			जम्मा	५००७					
थारु	२३६७	मुसहर	१७८	तामाङ्ग	४०	बघै	१४	मगर	६
घर्ति/भुजेल	६१६	उ.न. जाती	५८	ठाकुर	३२	मुस्लिम	११	चमार	५
ब्राह्मण पहाड	४६५	कामी	५६	राजवंशी	३१	सन्यासी	११	कमार	५
बन्तर	४२५	नेवार	५२	कुमाल	२७	मल्लाह	९	अन्य	१६
क्षेत्री	२४८	राई	४३	दुसाध/पास्वान	२०	केवट	७		
भागर	१९८	तेली	४२	दमाई	१८	उ.न. दलित	७		
१९. दर्बेशा			जम्मा	१६६९८					
ब्राह्मण पहाड	३५१२	नेवार	२२५	कोईरी	८५	बंगाली	४८	नुनिया	२१
क्षेत्री	१९८९	कामी	१८२	उ.न. दलित	८२	घर्ति/भुजेल	४६	सोनार	१८
राजवंशी	१५६२	राई	१८२	तेली	७४	राजपुथ	४६	कुमहर	१५
सतार	१३२८	कायस्थ	१७६	बघै	७०	मल्लाह	४३	धोवी	१०
भागर	१०७८	धानुक	१७४	हलुवाई	६९	दुसाध/पास्वान	४०	शोर्पा	८
ताजपुरिया	१०७०	बिङ्ग/विन्दा	१५३	बाँतर	५८	कलुवार	३६	नुराङ्ग	७
मुसहर	७९३	सन्यासी	१३४	गुरुङ्ग	५७	माली	३५	धिमाल	६
उ.न. जाती	७६१	लिम्बु	१२८	ठाकुर	५३	केवट	३३	राजभर	५
मगर	५२६	दमाई	११९	मारवाडी	५३	चमार	२६	अन्य	१
यादव	४८९	ठकुरी	१११	वानिया	५१	ब्राह्मण तराई	२५		
कमार	३०२	थारु	११०	कुर्मी	४९	कुमाल	२४		
मुस्लिम	२३२	तामाङ्ग	९९	माभी	४८	सुडी	२१		
२०. दुलारी			जम्मा	१०२०८					
थारु	२७८९	दमाई	१४२	गुरुङ्ग	६१	यादव	२७	ठकुरी	७
ब्राह्मण पहाड	२३५३	भागर	१३२	सार्की	६१	मुस्लिम	२३	मल्लाह	६
क्षेत्री	१५३०	तामाङ्ग	१२५	माभी	५६	उ.न. दलित	२२	मारवाडी	६
वालुङ्ग	५७५	तेली	१२५	ठाकुर	४५	वानिया	१८	अन्य	११
राई	४५१	बाँतर	१२४	धानुक	४४	कुर्मी	१३		
लिम्बु	३१३	मुसहर	९९	सन्यासी	४०	कायस्थ	१३		
नेवार	२८१	पंजावी /सिख	७७	हलुवाई	३४	चमार	१२		
कामी	१९४	घर्ति/भुजेल	६३	शोर्पा	३०	ब्राह्मण तराई	११		
मगर	१९३	उ.न. जाती	६३	राजवंशी	३०	कोईरी	९		
२१. गोविन्दपुर			जम्मा	१४९६७					
राजवंशी	१९७८	कोईरी	२३९	कुमहर	१०८	बाँतर	४३	राजपुत	९
क्षेत्री	१९०६	माभी	१९५	बघै	७२	नुनिया	३९	कमार	९
ब्राह्मण पहाड	१७७६	राई	१९०	ठाकुर	६८	थारु	३८	तम्मा	७

ताजपुरिया	१०८२	भागर	१७३	वानिया	६७	चमार	३७	धोवी	७
सतार	१०५८	यादव	१७२	धानुक	६३	कलुवार	३४	कायस्थ	७
मुसहर	८५०	मल्लाह	१६१	गन्गाई	६१	ब्राह्मण तराई	३३	मारवाडी	७
मुस्लिम	८२५	कामी	१४१	भेडियार/गडेरी	६०	उ.न. दलित	३०	विङ्ग/विन्दा	५
केवट	७५६	उ.न.जाति	१३७	चिडिमर	५६	कुर्मि	२१	अन्य	७
नेवार	७४२	हलुवाई	१३४	लोहार	५५	सार्की	२०		
दुसाध/पास्वान	३४५	लिम्बु	१३३	सोनार	५०	सन्यासी	१७		
तेली	३०७	मगर	११४	सुनुवार	४८	बंगाली	१४		
तामाङ्ग	२९२	दमाई	११३	गुरुङ्ग	४६	घर्ति/भुजेल	१०		
२२. हरैचा			जम्मा	६३२६					
थारु	२३३०	मुसहर	११४	भागर	४०	ठकुरी	१४	कायस्थ	७
क्षेत्री	१०४१	मगर	९०	बाँतर	३३	वानिया	१४	बरै	६
ब्राह्मण पहाड	७३१	मुस्लिम	७२	केवट	२३	उ.न. दलित	१४	सुडी	५
नेवार	५८९	उ.न. जाती	६९	कलवार	२३	मल्लाह	१३	धिमाल	५
राई	२०९	लिम्बु	६२	सुनुवार	२३	हलुवाई	१२	याख्वा	५
कामी	२००	घर्ति/भुजेल	५७	माली	१७	मारवाडी	११	अन्य	१८
तामाङ्ग	१८१	दमाई	५१	ठाकुर	१६	सार्की	१०		
तेली	१५४	कुमाल	४३	डुम	१५	सन्यासी	९		
२३. हसन्द्ह			जम्मा	१०७६७					
क्षेत्री	२९५५	सतार	३००	तेली	८३	चमार	२५	कुमाल	१०
ब्राह्मण पहाड	१५९४	तामाङ्ग	२८९	मुस्लिम	८२	सन्यासी	२५	राजभर	९
थारु	७१५	लिम्बु	२८६	सार्की	७२	ठाकुर	२३	कलवार	८
धिमाल	५०१	मुसहर	२१८	हलुवाई	६५	नुराङ्ग	२३	सुनुवार	८
नेवार	४७२	भागर	२०५	नुनिया	६२	शेर्पा	२२	राजपुत	७
धानुक	४००	माफ्फी	१६९	बाँतर	५३	यादव	२०	गन्गाई	६
राई	३८३	कामी	१३२	ठकुरी	३१	गुरुङ्ग	१९	याख्वा	६
राजवंशी	३४७	बंगाली	१२३	हलखोर	३०	कुर्मी	१२	अन्य	७
उ.न. जाती	३३८	मगर	१११	घर्ति/भुजेल	२९	केवट	१२		
दमाई	३३६	कोईरी	१०६	खत्वे	२८	दुसाध/पास्वान	१०		
२४. हात्तिमुडा			जम्मा	७९२६					
थारु	१६९५	चमार	१९१	घर्ति/भुजेल	७०	ब्राह्मण तराई	२४	कुर्मी	१२
उ.न. जाती	१३३५	बाँतर	१७७	कुमाल	५०	कायस्थ	२४	लिम्बु	११
मुस्लिम	१११९	माफ्फी	१२७	हलुवाई	४९	माली	२२	धानुक	१०
क्षेत्री	५७१	नेवार	११२	यादव	४७	सन्यासी	१६	कुम्हर	१०
कलवार	५२८	मगर	११०	ठाकुर	३७	उ.न. दलित	१५	नुनिया	६
मुसहर	५०३	दुसाध/पास्वान	८७	कामी	३५	दमाई	१४	तामाङ्ग	५
ब्राह्मण पहाड	४३४	राई	७५	तेली	३३	तम्मा	१४	अन्य	६
खत्वे	२४३	वानिया	७१	भागर	२५	कोईरी	१३		
२५. होक्लावारी			जम्मा	४६९४					
क्षेत्री	१७३९	कामी	७३	बाँतर	५५	ठाकुर	२६	कलवार	११
सतार	१२३२	भागर	७१	सन्यासी	५१	उ.न. जाती	२३	कमार	७

ब्राह्मण पहाड	३१४	नेवार	७०	राई	४६	सुडी	२२	माभी	६
थारु	२८१	यादव	६४	घर्ति/भुजेल	३९	मुस्लिम	२०	ठकुरी	५
मगर	२०८	बघै	६४	सार्की	३८	कुर्मी	१४	अन्य	३३
मुसहर	७९	दमाई	५९	उ.न. दलित	३२	ब्राह्मण तराई	१२		
२६. ईन्द्रपुर			जम्मा	१७१६१					
ब्राह्मण पहाड	३७७४	तामाङ्ग	४४४	सन्यासी	१८२	कोईरी	५९	याख्वा	११
क्षेत्री	३२९८	घर्ति/भुजेल	४२९	गुरुङ्ग	१२९	शेर्पा	३२	ठकुरी	१०
थारु	१८०८	दनुवार	३४९	ब्राह्मण तराई	१२७	धानुक	३०	राजपुत	९
नेवार	१२७६	दमाई	३०५	माभी	१०५	राजवंशी	३०	लोहर	७
राई	८०६	मगर	२६०	तेली	९८	ठाकुर	२८	डुम	६
मुस्लिम	७२४	धिमाल	२४७	वानिया	८८	कायस्थ	२६	सतार	५
लिम्बु	५०३	बंगाली	२२८	बाँतर	८०	सुनुवार	२१	अन्य	३८
भागर	४९२	उ.न. जाती	२२८	यादव	७६	हलुवाई	१८		
कामी	४८७	सार्की	२०७	मुसहर	६६	उ.न. दलित	१५		
२७. इटहरा			जम्मा	१५५६१					
ब्राह्मण पहाड	५०१४	मगर	२२३	याख्वा	२८	भागर	१४	मारवाडी	६
क्षेत्री	४४५३	माभी	२०१	दनुवार	२४	मल्लाह	११	दुसाध/पास्वान	५
लिम्बु	८४१	उ.न. जाती	१८८	ठाकुर	२३	धोबी	९	लोहर	५
नेवार	७२३	घर्ति/भुजेल	१७६	भेडियार/गडेरी	२३	मुस्लिम	८	कुम्हार	५
राई	५६८	सार्की	१७१	कुर्मि	१९	धानुक	८	कायस्थ	५
थारु	४३७	सन्यासी	१५८	ब्राह्मण तराई	१९	कल्वार	८	अन्य	२५
सतार	४१८	धिमाल	१२१	तेली	१८	वानिया	७		
दमाई	३४६	गुरुङ्ग	१०६	मुसहर	१५	कोईरी	६		
तामाङ्ग	३१३	उ.न. दलित	६८	कुमाल	१५	शेर्पा	६		
कामी	२९६	राजवंशी	६२	नुरुङ्ग	१५	केवट	६		
ताजपुरिया	२९२	यादव	३३	तत्मा	१४	हलुवाई	६		
२८. जाँते			जम्मा	७२३३					
राई	२०३५	कामी	४५०	तामाङ्ग	४७	मुस्लिम	७	अन्य	१३
ब्राह्मण पहाड	१५५८	नेवार	२३२	उ.न. जाती	३५	गुरुङ्ग	५		
मगर	९३६	सार्की	१७२	घर्ति/भुजेल	२२	राजपुथ	५		
लिम्बु	९२४	दमाई	१७१	याख्वा	१६	धिमाल	५		
क्षेत्री	५१२	उ.न. दलित	७०	थामी	१३	डुम	५		
२९. भोराहाठ			जम्मा	४८४४					
बाँतर	१५१९	कामी	७७	वानिया	२९	कायस्थ	१२	तेली	५
थारु	१०९८	सुडी	६५	तामाङ्ग	२८	उ.न. जाती	९	कुर्मि	५
ब्राह्मण पहाड	८७८	घर्ति/भुजेल	५५	कल्वार	२१	राई	८	ठाकुर	५
भागर	४४९	चमार	५३	हलुवाई	२०	दमाई	८	राजपुत	५
राजवंशी	२३८	नेवार	४३	मगर	१३	यादव	७	अन्य	२५
क्षेत्री	१०८	ब्राह्मण तराई	४३	मुस्लिम	१२	डुम	६		
३०. भुर्किया			जम्मा	९८३९					
मुस्लिम	१७८५	सन्यासी	२६७	सतार	७९	तत्मा	२९	राई	८

ताजपुरिया	१४३०	यादव	२४०	माझी	७८	मल्लाह	२७	माली	७
गन्गाई	११५९	क्षेत्री	१९६	केवट	७१	सोनार	२२	लिम्बु	६
ब्राह्मण पहाड	९००	दुसाध/पास्वान	१५२	बाँतर	४९	कायस्थ	२१	राजपुथ	६
राजवंशी	७२८	ठाकुर	१४३	भेडियार/गडेरी	४६	कलवार	२०	अन्य	९
तेली	५६७	भागर	१३३	मारवाडी	४५	कामी	१७		
नेवार	५३५	मुसहर	११५	कहर	३९	बरै	१३		
कुर्मि	३४२	सुनुवार	८७	धानुक	३१	थारु	१२		
उ.न.जाति	३०२	हलुवाई	८३	सुडी	२९	बघै	११		
३१. कसेनी			जम्मा	७२०२					
थारु	२३३६	मगर	१४२	मुसहर	५२	मुस्लिम	१७	सोनार	७
क्षेत्री	११२२	दमाई	१३१	तेली	४५	नुनिया	१६	राजभर	७
राई	६७३	तामाङ्ग	१२१	बाँतर	४१	चमार	१२	मल्लाह	६
सन्यासी	५२२	कामी	१०१	गुरुङ्ग	४०	धानुक	१२	कानु	६
ब्राह्मण पहाड	४५१	कोईरी	१००	कम्हर	४०	सुनुवार	१२	लेप्चा	६
नेवार	३२६	लिम्बु	८७	सार्की	३२	धिमाल	१२	हलुवाई	५
घर्ति/भुजेल	३१८	माझी	८२	ब्राह्मण तराई	२८	सतार	११	अन्य	१२
उ.न. जाती	१६५	यादव	६८	कलवार	२८	शोर्पा	१०		
३२. कटहरी			जम्मा	१८७८२					
राजवंशी	३२०८	क्षेत्री	४३७	कायस्थ	९२	तत्मा	४२	बाँतर	१६
मुस्लिम	१८७०	सतार	३४३	कोचे	८८	नुराङ्ग	४२	लिम्बु	१५
केवट	१७७१	माझी	३०३	ब्राह्मण तराई	८२	विङ्ग/विन्दा	३८	राजभर	१३
मुसहर	१५५६	चमार	२८७	बरै	७८	पंजाबी	३१	सार्की	१०
थारु	९०५	बंगाली	२८७	राजपुत	७७	दमाई	३०	लोहर	१०
गन्गाई	७०५	हलुवाई	२८५	राई	७१	डुम	३०	धोवी	८
नेवार	६१३	कमार	२८३	तेली	६९	घर्ति/भुजेल	२९	शोर्पा	७
कोईरी	५३८	भागर	१८७	कुर्मि	६६	गुरुङ्ग	२६	भोटे	५
ब्राह्मण पहाड	५३२	उ.न. जाती	१७४	सन्यासी	६१	ब्यांसी	२६	अन्य	७
दुसाध/पास्वान	५१६	मारवाडी	१७२	उ.न. दलित	५५	कुमाल	२३		
यादव	४९३	धानुक	१४२	तामाङ्ग	४७	सुनुवार	२३		
मल्लाह	४८३	ठाकुर	१२५	कामी	४७	नुनिया	२२		
वानिया	४७६	सुडी	१०९	मगर	४६	चुरौटे	२०		
सोनार	४६४	कलवार	१०४	कम्हर	४३	बघै	१९		
३३. कदमाहा			जम्मा	७१८८					
गन्गाई	१२३४	चिडिमर	२०७	बरै	३८	राजवंशी	२६	कोईरी	६
केवट	११७७	बाँतर	१६०	नेवार	३१	कायस्थ	२५	लिम्बु	५
मुस्लिम	१०४०	चमार	१५२	राजपुत	३१	कुम्हर	२१	अन्य	८
नुनिया	६८८	वनिया	१४७	हलुवाई	३०	सुडी	१२		
यादव	६६२	ठाकुर	९८	कुर्मि	२९	उ.न. जाती	१२		
सतार	४३६	ब्राह्मण तराई	९७	सोनार	२९	तामाङ्ग	११		
मल्लाह	३१९	सन्यासी	९१	ब्राह्मण पहाड	२८	धानुक	११		
मुसहर	२२७	दुसाध/पास्वान	६४	क्षेत्री	२७	तेली	९		

३४. केरावारी			जम्मा	१५६६८					
क्षेत्री	३०३६	नेवार	७८४	मुसहर	१४१	किसान	३०	डुम	६
ब्राह्मण पहाड	२१८१	दमाई	४९७	याख्वा	८९	तेली	२८	ब्राह्मण तराई	५
लिम्बु	२१६५	गुरुङ्ग	४४७	ठकुरी	८१	हलुवाई	२८	वालुङ्ग	५
मगर	१७२०	सार्की	२९९	थारु	६९	यादव	१८	अन्य	३०
राई	१४५३	घर्ति/भुजेल	१८६	कुमाल	५३	ठाकुर	१८		
तामाङ्ग	९५८	सन्यासी	१७२	वनिया	५०	मुस्लिम	७		
कामी	८९२	उ.न. जाती	१६९	शोर्पा	४४	राजवंशि	७		
३५. केरौन			जम्मा	१२४३५					
क्षेत्री	२२८३	कामी	२२४	घर्ति/भुजेल	८६	याख्वा	४४	सुनुवार	७
ब्राह्मण पहाड	१६३३	दमाई	२१९	कोईरी	८४	भेडियार/गडेरी	३५	पंजावी	७
थारु	१५८२	उ.न. जाती	१८९	यादव	७४	राजपुत	३४	धानुक	६
राजवंशि	९७५	माफ्नी	१७०	सार्की	७२	कायस्थ	२९	कल्वार	६
राई	९४७	मगर	१४०	उ.न. दलित	७१	मुस्लिम	२८	व्यासी	६
धिमाल	९२५	सतार	१३६	तेली	६८	बाँतर	२८	ठाकुर	५
मुसहर	५९५	भागर	१३२	सोनार	६४	केवट	२६	सुडी	५
गुरुङ्ग	४८४	तामाङ्ग	१०९	नुनिया	५१	कुर्मि	१८	अन्य	१६
लिम्बु	२८३	सन्यासी	९५	दनुवार	४८	ठकुरी	१३		
नेवार	२३५	हलुवाई	९५	वनिया	४५	डुम	८		
३६. लखन्तरी			जम्मा	४००७					
थारु	२५९९	राजवंशी	८७	सतार	१७	लिम्बु	८	डुम	५
भागर	६१५	उ.न. जाती	७६	ब्राह्मण पहाड	१४	ठाकुर	७	अन्य	१३
मुसहर	१७२	तेली	४८	कुर्मि	१२	सार्की	६		
धानुक	१२५	कामी	४१	उ.न. दलित	१२	सुडी	६		
मगर	१००	मुस्लिम	३०	क्षेत्री	९	नेवार	५		
३७. लेटाङ्ग			जम्मा	१६८२१					
ब्राह्मण पहाड	२७९२	दमाई	६८३	थारु	६९	धानुक	१५	सुडी	७
राई	२६९९	कामी	६३५	मुस्लिम	६९	कम्हर	१५	नुनिया	७
मगर	२१३६	उ.न.जाति	२७३	उ.न. दलित	५८	राजवंशी	१४	मुसहर	५
लिम्बु	१६२५	ठकुरी	१४५	वनिया	३७	तेली	१२	मल्लाह	५
क्षेत्री	१६१२	घर्ति/भुजेल	११८	सन्यासी	३५	राजपुत	१०	कल्वार	५
तामाङ्ग	१२७६	गुरुङ्ग	११२	सार्की	२७	शोर्पा	९	अन्य	११
नेवार	११०९	माफ्नी	१०८	ठाकुर	२४	बंगाली	८		
ब्राह्मण तराई	९३६	हलुवाई	९८	यादव	१५	दुसाध/पास्वान	७		
३८. मधुमल्ला			जम्मा	१९२२९					
क्षेत्री	४४१९	माफ्नी	५६३	गुरुङ्ग	७७	उ.न. दलित	१६	भोटे	७
ब्राह्मण पहाड	२९५९	दनुवार	३७७	सार्की	६१	याख्वा	१५	डुम	७
नेवार	१९५२	धिमाल	२९१	सुनुवार	४२	ठाकुर	१४	सोनार	६
राई	१५२६	तेली	२१०	मुसहर	४०	हलुवाई	१४	खत्वे	६
लिम्बु	१४००	सन्यासी	१५७	वनिया	३९	बंगाली	१२	सुडी	५
मगर	१२९४	थारु	१४४	शोर्पा	२३	आ./जानजाती	१२	चेपाङ्ग/प्रजा	५

तामाङ्ग	१२४५	घर्ति/भुजेल	१२५	ब्राह्मण तराई	२१	धानुक	८	अन्य	९
कामी	९४४	उ.न. जाती	१०३	कुमाल	१९	नुनिया	८		
दमाई	९२९	यादव	१००	कुर्मि	१८	कलवार	७		
३९. माहादेवा			जम्मा	४४९९					
गन्गाई	१३१३	कुमाल	७८	कोईरी	३९	चमार	१७	खत्वे	७
ताजपुरिया	१२३७	ब्राह्मण पहाड	६५	कुर्मि	३५	उ.न. दलित	१७	नेवार	५
केवट	२८५	यादव	६५	कायस्थ	३३	मल्लाह	१६	कलवार	५
सुडी	२४३	धानुक	६३	उ.न. जाती	३२	वराई	१४	नुनिया	५
मुस्लिम	१८३	तेली	६०	सतार	३०	हलुवाई	१०	अन्य	१५
माफ्ती	१७२	ठाकुर	५७	ब्राह्मण तराई	२६	क्षेत्री	८		
भागर	११६	मुसहर	५३	चिडिमार	२१	मगर	७		
बघै	९५	राजवंशी	४७	भेडियार/गडेरी	१८	दुसाध/पास्वान	७		
४०. मभारे			जम्मा	८९१०					
गन्गाई	२११८	तेली	३०८	हलुवाई	६०	ब्राह्मण तराई	२३	कायस्थ	६
सतार	१९१८	क्षेत्री	२८६	धानुक	४९	लोहर	१५	नुराङ्ग	५
नुनिया	९०९	यादव	२७०	कलवार	४७	उ.न. जाती	१४	डुम	५
मुसहर	५७५	मल्लाह	२५९	बघै	४२	बाँतर	११	अन्य	१२
केवट	४८५	ठाकुर	७९	चमार	३१	सार्की	९		
सुडी	३९५	ब्राह्मण पहाड	७२	सोनार	२७	नेवार	७		
मुस्लिम	३४६	राजपुत	६४	वनिया	२६	कुर्मि	६		
राजभर	३३९	भागर	६१	थारु	२५	धोवी	६		
४१. भातीगज			जम्मा	११२६७					
राजवंशी	२८८३	यादव	२८७	सुडी	९८	कायस्थ	३२	कोइरी	९
सतार	२००४	नुनिया	२६३	ब्राह्मण पहाड	८६	ठकुरी	२६	क्षेत्री	६
भागर	८८०	कमार	१८१	सन्याशी	६४	राजपुत	२५	दुसाध/पासवान	६
राजभर	७११	मुसहर	१३९	केवट	५२	बडै	१८	कामी	५
मलाहा	६१३	धानुक	११८	विगं/बिन्दा	५१	चमार	१५	सुनुवार	५
गन्गाई	६०३	गुरुङ्ग	११३	बंगाली	४३	धोवी	१४	अन्य	१९
मुसलीम	५३६	मगर	१११	हलुवाई	४१	उ.न.जाती	१४		
तेली	४८५	ठाकुर	१०७	थारु	३८	ब्रह्मण तराड	१३		
नेवार	४१४	कुर्मी	१०१	वनिया	३४	कलवार	१३		
४२. मोतीपुर			जम्मा	५१८१					
थारु	३०६०	बाँतर	७६	लिम्बु	३३	सन्याशी	११	कलवार	६
ब्राह्मण पहाड	४८९	घर्ती	६८	भागर	२५	बडै	११	मारवाडी	६
जिगाबिन्दा	३११	ठाकुर	६०	मुसलीम	१८	मगर	१०	यादव	५
माफ्ती	३१०	कामी	५७	सार्की	१६	गुरुङ्ग	१०	सतार	५
क्षेत्री	१७०	मुसहर	५५	राजवंशी	१३	कोइरी	९	गडेरी	५
उ.न.जाती	१२६	तामाङ्ग	४१	डोम	१३	राई	७	अन्य	१४
धानुक	८६	नेवार	३७	कुर्मी	११	मलाहा	७		
४३. मगौलिया			जम्मा	१२९१३					
थारु	३५५८	तेली	१४७	कुर्मी	४०	सुनुवार	१४	शोर्पा	६

ब्राह्मण पहाड	२८३६	कामी	१३४	मुसहर	४०	सोनार	१३	मलाहा	६
क्षेत्री	२०२१	उ.न.जाती	१३०	ठाकुर	४०	राजवंशी	१३	यादव	५
घर्ती	१०९७	तामाङ्ग	१०८	सतार	३७	सुडी	१३	कलवार	५
भागर	५७५	सार्की	९४	बाँतर	२६	ब्राह्मण तराई	११	धोवी	५
राई	३९९	माफी	८१	उ.न.दलित	२६	ठकुरी	९	अन्य	१६
लिम्बु	३९१	हलुवाई	७६	चमार	२४	धिमाल	७		
नेवार	३०९	बनिया	५७	बडै	२३	याक्खा	७		
दमाई	२०४	मुसलीम	५१	बंगाली	१९	डोम	७		
मगर	१७१	गुरुङ्ग	४१	कोइरी	१५	सन्याशी	६		
४४. नोचा			जम्मा	३८३२					
कुर्मी	११६२	तेली	१३०	चमार	५३	दुसाद/पासवान	२८	अन्य	१५
केवट	७९०	थारु	१२१	बनिया	४८	धानुक	२२		
मुसलीम	६८९	धोवी	१११	सोनार	४३	सुनुवार	१९		
सुडी	२१३	नुनिया	९४	कामी	२९	क्षेत्री	१०		
मुसहर	१३६	ठाकुर	८५	मलाहा	२९	राई	५		
४५. पथरी			जम्मा	२१५८८					
ब्राह्मण पहाड	४५४२	धिमाल	३५९	माफी	६०	राजपुत	२०	कुर्मी	६
लिम्बु	४०८६	उ.न.जाती	२३२	उ.न.दलित	५९	यादव	१९	धोवी	६
राई	३२७१	ब्राह्मण तराई	२२०	याक्खा	४२	ठकुरी	१९	ताजपुरिया	६
क्षेत्री	२७७०	सन्याशी	१९९	शोर्पा	३३	सुडी	१९	दुसाद/पासवान	५
तामाङ्ग	१०५९	घर्ती	११३	मुसलीम	३०	बंगाली	१८	कलवार	५
कामी	८७३	बनिया	१०१	मारवाडी	२६	मलाहा	१०	तत्मा	५
गुरुङ्ग	८२३	सार्की	९७	हलुवाई	२५	कानु	१०	भोटे	५
मगर	७९८	थारु	८६	राजवंशी	२३	कायस्थ	९	अन्य	१८
नेवार	७२०	सुनुवार	८६	सतार	२३	डोम	८		
दमाई	५५०	तेली	६७	ठाकुर	२०	कुमाल	७		
४६. पाटीगाँउ			जम्मा	२४०७					
लिम्बु	८४२	राई	५३९	तामाङ्ग	१०१	घर्ती	२७	ब्राह्मण पहाड	८
मगर	६३८	क्षेत्री	१३९	कामी	८७	दमाई	२२	अन्य	४
४७. पोखरिया			जम्मा	२७७३					
गन्गाई	१५०२	कुर्मी	१२४	धानुक	३६	ब्राह्मण तराई	१५	भागर	७
मुसलीम	५४६	सतार	८०	लोहार	२३	हलुवाई	११	तेली	५
मुसहर	३२७	ठाकुर	६१	ब्राह्मण पहाड	२१	क्षेत्री	७	अन्य	८
४८. राजघाट			जम्मा	१२७२२					
ब्राह्मण पहाड	२४५६	सतार	४३२	सन्याशी	९९	कलवार	९	मुसहर	५
क्षेत्री	१९६८	दमाई	३८४	उ.न.जाती	६८	राजवंशी	९	सुनुवार	५
लिम्बु	१९६६	कामी	३४५	माफी	३९	नुनिया	७	राजभर	५
धिमाल	१००१	गुरुङ्ग	३२४	ठाकुर	२१	कुर्मी	६	अन्य	१३
नेवार	८९२	थारु	३०७	तेली	१९	बनिया	६		
तामाङ्ग	७८९	सार्की	१३३	यादव	१६	कायस्थ	६		
मगर	६०२	घर्ती	१२२	धानुक	९	डोम	६		

राई	५३७	दनुवार	१०२	ब्राह्मण तराई	९	ठाकुर	५		
४९. रमितेखोला			जम्मा	३१८४					
राई	२३९०	कामी	१९७	गुरुङ्ग	६७	क्षेत्री	२६	मगर	१२
तामाङ्ग	३४१	नेवार	९३	लिम्बु	३४	उ.न.जाती	१६	अन्य	८
५०. रगली			जम्मा	१४९५१					
केवट	३०१२	सतार	३११	नेवार	६७	नुनिया	२०	पंजाबी	११
धानुक	२१५९	उ.न.दलित	२६४	राई	६४	बांतर	२०	कलवार	९
तेली	११९९	राजवंशी	२४३	बंगाली	६३	मगर	१९	थारु	८
कुर्मी	९११	दुसाद/पासवान	१७८	राजपुत	५०	कमार	१९	सार्की	८
उ.न.जाती	७७८	मुसहर	१४१	भागर	४७	घर्ती	१८	गुरुङ्ग	७
ब्राह्मण पहाड	७६५	सोनार	१२१	ताजपुरिया	३२	तामाङ्ग	१७	राजभर	६
मारवाडी	६७७	मलाहा	११४	चमार	३१	दमाई	१५	नुराङ्ग	६
क्षेत्री	५४२	कामी	१०८	सन्याशी	३०	कहर	१५	कुमाहार	५
हलुवाई	४९७	बनिया	१०७	बरै	२९	सुनुवार	१४	अन्य	९
सुडी	४८०	माफी	१०६	ठकुरी	२५	बडै	१३		
मुसिलम	४३७	कायस्थ	१०३	धोवी	२५	चिडीमार	१३		
यादव	३८७	ब्राह्मण तराई	९५	डोम	२४	सन्यासी	१३		
कोइरी	३४६	ठाकुर	८५	तत्मा	२२	लिम्बु	११		
५१. शनिश्चरे			जम्मा	२३६५७					
क्षेत्री	४६३८	नेवार	५९९	याक्खा	५९	मुसहर	२४	यादव	७
लिम्बु	३५०१	माफी	५९७	कलवार	५८	ठाकुर	२३	धानुक	७
राई	३४१८	थारु	४३८	दनुवार	४८	भागर	२३	मुसिलम	६
ब्राह्मण पहाड	३३०४	सन्याशी	३५५	कमार	४६	राजवंशी	१९	अन्य	१८
कामी	१३२६	गुरुङ्ग	२९७	ठकुरी	३४	केवट	१७		
भगर	१३१३	भुजेल	२१६	नुनिया	३४	कोइरी	१६		
तामाङ्ग	११४३	सार्की	१८३	बनिया	३३	हलुवाई	१६		
धिमाल	७५२	उ.न.जाती	१७९	कुर्मी	३२	तेली	१५		
दमाई	७३०	ब्राह्मण तराई	९२	दुसाद/पासवान	३०	उ.न.दलित	११		
५२. सिद्राहा			जम्मा	३५६४					
थारु	२९१८	कामी	३६	गडेरी	१३	तेली	१०	अन्य	१७
राजवंशी	४१७	बनिया	२५	ब्राह्मण तराई	१२	हलुखोर	८		
उ.न.जाती	११९	मुसिलम	१६	कलवार	११	यादव	६		
खत्वे	११०	ब्राह्मण तराई	१४	क्षेत्री	१०	भागर	५		
५३. सिजुवा			जम्मा	११३५३					
ब्राह्मण पहाड	३१५७	उ.न.जाती	२११	ब्राह्मण तराई	६९	सुडी	२२	ठकुरी	८
क्षेत्री	२९३७	तामो	१७३	मुसलीम	६४	बनिया	२१	सोनार	८
सतार	६९२	गडेरी	१२२	भुजेल	५२	सार्की	१८	डोम	७
ताजपुरिया	६६१	कामी	११८	हलुवाई	५१	भागर	१८	धोवी	६
राजवंशी	४९१	मुसहर	११५	बडै	३८	कायस्थ	१७	मारवाडी	५
लिम्बु	३८८	मगर	९६	तत्मा	३३	याक्खा	१७	उ.न.दलित	५
दमाई	३४१	माफी	९६	ठाकुर	३०	शन्यासी	१६	अन्य	११

राई	३१८	गन्गाई	८६	कुर्मी	२७	यादव	१३		
नेवार	३१२	मलाहा	८४	थारु	२३	गुरुङ्ग	१२		
तेली	२५१	नुनिया	७९	केवट	२२	चमार	१२		
५४. सिंहदेवी सोमवारे			जम्मा	२७२९					
लिम्बु	१७३१	राई	२८५	ब्राह्मण पहाड	८२	दमाई	२९	गुरुङ्ग	६
ठकुरी	३५५	मगर	१४२	क्षेत्री	६५	कामी	२३	अन्य	११
५५. शिशवनी बडहरा			जम्मा	४७७९					
थारु	२९८७	यादव	७९	शोर्पा	३३	सार्की	११	कलवार	६
भागर	५८०	क्षेत्री	७७	तामाङ्ग	२७	हलवाई	९	वांतर	५
लिम्बु	३१०	कामी	६९	मगर	२६	सतार	८	अन्य	२८
उ.न.जाती	१८४	राई	६२	तेली	२२	मुशलीम	७		
ब्राह्मण पहाड	१७६	ठाकुर	४६	घर्ती	२०	कानु	७		
५६. शिसवनी जहदा			जम्मा	७१४६					
गन्गाई	२०२३	मुसहर	१८६	उ.न.जाती	६३	बनिया	२१	डोम	८
सतार	१०२७	सुडी	१५५	हलवाई	४८	माली	२०	लोहार	७
मलाहा	८००	तेली	१३७	कुमार	४२	कुर्मी	१९	अन्य	५
नुनिया	४७९	धानुक	१३६	सन्याशी	३४	पंजाबी	१६		
कोइरी	४१०	नेवार	९०	थारु	२८	ब्राह्मण पहाड	१५		
बिगं/विन्दा	३९४	सोनार	८६	चमार	२८	बडै	१५		
बराजवंशी	३४४	ठाकुर	८२	ब्राह्मण तराई	२७	मुसलम	१४		
केवट	२८८	यादव	६६	कायस्थ	२४	कामी	९		
५७. सोराभाग			जम्मा	१०२६३					
गन्गाई	३५८१	नुनिया	२१९	धोवी	७१	नेवार	२४	केवट	७
राजवंशी	११६८	यादव	१८६	नुरांग	६४	कायस्थ	२४	सुनुवार	७
मुसहर	७५१	क्षेत्री	१७६	ठाकुर	४७	मगर	२२	बंगाली	७
मुसलीम	६८३	भागर	१७०	दमाई	४४	कामी	१९	सोनार	५
सतार	४७१	तेली	१६३	बडै	३८	कुमी	१८	ब्राह्मण तराई	५
दुसाद/पासवान	४१३	हलवाई	१४७	धानुक	३५	मेचे	१३	अन्य	२०
उ.न.जाती	३५७	माफी	१०९	सार्की	३४	तामाङ्ग	११		
ब्राह्मण पहाड	२६१	थारु	१०८	चमार	३१	मारवाडी	९		
मलाहा	२५१	बनिया	१०४	सन्याशी	२८	बरै	९		
केवट	२४०	सुडी	७९	वांतर	२६	माली	८		
५८. सुन्दरपुर			जम्मा	१५६१३					
ब्राह्मण पहाड	३०३१	दमाई	५३२	मुसलीम	७७	कायस्थ	१९	ठाकुर	१०
थारु	१८७४	मगर	५१२	सन्याशी	६७	वांतर	१९	शोर्पा	९
क्षेत्री	१७९२	मुसहर	३५५	हलवाई	५५	चुरौटे	१७	धीमाल	८
राई	१७४६	भागर	१७७	ठकुरी	४८	कुर्मी	१३	चमार	६
तामाङ्ग	१२२४	माफी	१६१	दनुवार	४५	कोइरी	१२	अन्य	२९
नेवार	९२९	घर्ती	१४१	यादव	३१	केवट	१२		
कामी	९०१	याक्खा	१२७	तेली	२७	राजभर	१२		
लिम्बु	७५५	सार्की	११६	धानुक	२३	कमार	१२		

गुरुङ्ग	५५६	उ.न जाती	१०३	सुनुवार	२०	ब्राह्मण तराई	१०		
५९. टकुवा			जम्मा	७२८९					
केवट	२६९३	वांतर	१७२	उ.न.जाती	१०१	राई	३२	दमाई	९
बराजवंशी	१०३८	तेली	१६९	उ.न.दलित	८८	ब्राह्मण पहाड	२६	दनुवार	७
भागर	५६७	ठाकुर	१५७	खत्वे	७०	राजपुत	२४	कायस्थ	६
यादव	५४१	दुसाद/पासवान	१५१	सतार	५९	क्षेत्री	१८	सार्की	५
मुशलिम	२८३	सुडी	१३८	धानुक	५५	चमार	१७	सोनार	५
मलाहा	२६०	नुनीया	१२७	कुर्मी	४८	थारु	१६	अन्य	४
मुसहर	२४९	माफी	१०४	बनिया	३९	ब्राह्मण तराई	११		
६०. टाँडी			जम्मा	९७५९					
राई	२४८३	कामी	७४१	दमाई	३३५	उ.न. दलित	१८	याक्खा	७
लिम्बु	१७९८	तमाड.	६२७	उ.न.जाती	१०९	यादव	११	अन्य	९
ब्राह्मण पहाड	१५९५	नेवार	५१८	सार्की	१०३	घर्ती	८		
मगर	८५३	क्षेत्री	५०३	गुरुङ्ग	३४	सन्याशी	७		
६१. टंकी शिनवारी			जम्मा	१६४८१					
थारु	४०९४	तेली	२२२	मलाहा	७०	बरै	३०	कुमाहार	१०
ब्राह्मण पहाड	२०९२	हलवाई	२०४	तमाड.	६८	चमार	२७	सोनार	९
मुशहर	१८९६	राजपुत	१५८	घर्ती	६८	सुडी	२४	सुनुवार	९
क्षेत्री	१३६५	कामी	१३२	लिम्बु	६६	नुरांग	२४	धोवी	९
राजवंशी	१०८१	ब्राह्मण तराई	१३०	सन्याशी	५९	बनीया	२२	हलखोर	९
वांतर	९१०	उ.न.जाती	११७	बंगाली	५७	माफी	२२	उ.न.दलित	६
मुसिलम	५८४	राई	११६	कोइरी	५४	सतार	२२	तत्मा	५
यादव	५८४	कुर्मी	११३	केवट	५२	सार्की	२१	डोम	५
मगर	४६४	ठाकुर	१००	गुरुङ्ग	४९	बडै	१८	अन्य	२२
नेवार	३१२	भागर	९३	कायस्थ	४७	कहर	१७		
वीग/बिन्दा	२७२	दमाई	८८	राजभर	४३	केवट	१६		
दुसाद/पासवान	२६०	धानुक	८१	नुनिया	४१	मारवाडी	१२		
६२. तेतरीया			जम्मा	५५६१					
थारु	३८८८	उ.न. जाती	८१	यादव	३२	चमार	१२	सोनार	५
ब्राह्मण पहाड	२९७	तामाङ्ग	६७	राजवंशी	२७	ब्राह्मण तराई	११	कायस्थ	५
क्षेत्री	२४६	कामी	५४	नेवार	२५	कुमाल	११	अन्य	१४
मुशहर	१५४	राई	४०	भागर	१७	मुसिलम	८		
तेली	१५२	मगर	३९	बरै	१६	हलवाई	७		
वांतर	१३२	सन्याशी	३६	सुडी	१५	लिम्बु	६		
घर्ती	१०८	ठाकुर	३६	बनिया	१४	कुमाहार	६		
६३. थलाहा			जम्मा	७५५९					
उ.न.जाती	१८२३	सतार	३२७	कामी	५०	लिम्बु	१४	मारवाडी	७
वांतर	१५४८	उ.न. दलित	३१८	यादव	४८	मुसिलम	११	भोटे	७
थारु	६९४	नेवार	१६१	मगर	३८	मुशहर	११	अन्य	४
भागर	५६८	राई	१५२	केवट	२८	ब्राह्मण तराई	८		
क्षेत्री	४९२	घर्ती	१२९	तेली	२०	धानुक	७		

ब्राहमण पहाड	४८५	ठाकुर	५६	दमाई	१८	कलवार	७		
वराजवंशी	४४९	माफी	५६	तमाड.	१६	बडै	७		
६४. उर्लाबारी			जम्मा	२५७४२					
क्षेत्री	६५९१	घर्ती	२५७	कलवार	१०७	सोनार	२७	बराभर	१३
ब्राहमण पहाड	४८६०	मरवाडी	२४५	यादव	९३	कुमाल	२५	डोम	१३
धिमाल	२२०१	उ.न.जाती	२४१	बंगाली	८८	सुडी	२३	थपलिया	११
राई	१५१६	गुरुङ्ग	२३७	तेली	७७	सतार	२२	किसान	१०
नेवार	१५०८	माफी	२३५	ब्राहमण तराई	७१	मुसहर	२१	बडै	८
लिम्बु	१४१५	मुसिलम	२२७	नुरांग	६४	शोर्पा	२१	चमार	७
तामाङ्ग	११६५	राजवंशी	२१६	कायस्थ	६१	कोइरी	१९	केवट	७
कामी	९७६	बनिया	२०३	कुर्मी	६०	उ.न.दलित	१९	लोहार	७
दमाई	६९०	सार्की	१८६	ठाकुर	४५	सुनुवार	१८	कहर	५
मगर	५५४	भागर	१६८	याक्खा	४४	धोवी	१७	मेचे	५
थारु	३५९	हलवाई	१२८	मलाहा	४२	ठकुरी	१४	अन्य	११
सन्ध्याशी	३१३	दनुवार	१२५	राजपुत	३८	नुनीया	१३		
६५. वारङ्गी			जम्मा	३३८३					
लिम्बु	२०९४	तामाङ्ग	२२१	नेवार	३७	क्षेत्री	८	अन्य	१०
राई	५७६	ब्राहमण पहाड	५३	कामी	२९	गुरुङ्ग	५		
मगर	२७७	उ.न.जाती	४९	दमाई	१९	उ.न.दलित	५		
६६. याङ्गशालि			जम्मा	६७२७					
राई	१७६३	तामाङ्ग	६५३	दमाई	१०२	सन्ध्याशी	२०	गुरुङ्ग	७
मगर	१३८७	कामी	५२७	घरती	५८	उ.न.जाती	२०	अन्य	२४
लिम्बु	११२२	ब्राहमण पहाड	१४२	याक्खा	४४				
क्षेत्री	६९८	नेवार	११९	सार्की	४१				

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.१८ मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको विवरण

तालिका नं. ६८ : मातृभाषा अनुसार गा.वि.स. /न.पा. का. जनसंख्या प्रतिशतमा

सि.नं.	मातृभाषाको नाम	पुरुष	महिला	जम्मा	जम्मा प्रतिशत
१	नेपाली	१५०५४१	१५४६०७	३०५१४८	३६.१९
२	मैथिली	९७६६५	८८८९२	१८६५५७	२२.१२
३	भोजपुरी	२९६५	२६५७	५६२२	०.६७
४	थारु (दगैरा/राना)	३०५५१	३०७२२	६१२७३	७.२७
५	तामाङ्ग	८०४७	८६०२	१६६४९	१.९७
६	नेवार	६१५७	६२८१	१२४३८	१.४८
७	मगर	८७४७	९३६७	१८११४	२.१५
८	अवधि	१०२१	१०३१	२०५२	०.२४
९	वान्तवा	१६१९४	१७५३३	३३७२७	४.००
१०	गुरुङ्ग	१९३६	२१६८	४१०४	०.४९
११	लिम्बू	१७०३२	१८९९५	३६०२७	४.२७
१२	उर्दू	८८२७	८२४७	१७०७४	२.०२
१३	राजवंशी	२१७८४	२१३९३	४३१७७	५.१२
१४	शोर्पा	२३५	२४२	४७७	०.०६

१५	हिन्दी	८०५८	६७३३	१४७९१	१.७५
१६	चाम्लिङ्ग	५६९	६१२	११८१	०.१४
१७	सान्थली	८२९२	८३०५	१६५९७	१.९७
१८	चेपाङ्ग	५	२०	२५	०.००
१९	दनुवार	५४७	५४८	१०९५	०.१३
२०	भागर/धांगर	३१३९	३२१३	६३५२	०.७५
२१	सुनुवार	११६	१०३	२१९	०.०३
२२	बंगला	२६६९	२३८८	५०५७	०.६०
२३	मडवारी (राजस्थानी)	३३२९	२८७९	६२०८	०.७४
२४	माभी	९२०	९३३	१८५३	०.२२
२५	थामी	३५	२७	६२	०.०१
२६	कुलुङ्ग	९०	१०६	१९६	०.०२
२७	धिमाल	४८४८	५११०	९९५८	१.१८
२८	अंगिका	८१२४	७७६३	१५८८७	१.८८
२९	याखा	३९९	४६१	८६०	०.१०
३०	थुलुङ्ग	११८	१४१	२५९	०.०३
३१	संगपाङ्ग	२५७	२७१	५२८	०.०६
३२	भुजेल/खवास	४८१४	४९४४	९७५८	१.१६
३३	दराई	३	३	६	०.००
३४	खालिङ्ग	३५	३०	६५	०.०१
३५	कुमाल	५३	४८	१०१	०.०१
३६	थकाली	३६	३२	६८	०.०१
३७	नेपालि संकेतिक भाषा	१३०	११४	२४४	०.०३
३८	दुमी	१९	१९	३८	०.००
३९	जिरेल	२	१	३	०.००
४०	वाम्बुले/उवुले	९	१५	२४	०.००
४१	नाछिरिङ्ग	५	६	११	०.००
४२	मेचे	१३	१६	२९	०.००
४३	लेप्चा / लेप्चे	६	२	८	०.००
४४	बहिङ्ग	१३	१७	३०	०.००
४५	काई/कोयु	१७	१४	३१	०.००
४६	राजी	१	१	२	०.००
४७	हायु	५	८	१३	०.००
४८	व्याङ्गशी	१	३	४	०.००
४९	याम्फु/याम्फे	१३२	१६१	२९३	०.०३
५०	घले	६	६	१२	०.००
५१	खरिया	५	९	१४	०.००
५२	छिलिङ्ग	३	४	७	०.००
५३	लोहोरुङ्ग	३७	५६	९३	०.०१
५४	पंजाबी	६०	४८	१०८	०.०१
५५	चाईनिज	२१	१५	३६	०.००
५६	ईग्लिश	१०	७	१७	०.००
५७	मेवाहाङ्ग	७	१५	२२	०.००

५८	संस्कृत	७१	६१	१३२	०.०२
५९	राउटे	१६	४	२०	०.००
६०	किसन	४	४	८	०.००
६१	तिलुङ्ग	२	३	५	०.००
६२	जेरो/जेरुङ्ग	०	१	१	०.००
६३	दुमाली	३	५	८	०.००
६४	ओरिया	३१	३४	६५	०.०१
६५	कसण्डा	२३	२६	४९	०.०१
६६	कोचे	०	१	१	०.००
६७	हरियान्वी	०	२	२	०.००
६८	मागही	४	२	६	०.००
६९	साम	०	१	१	०.००
७०	कागटे	०	१	१	०.००
७१	उल्लेख नभएको	४०८१	४२३६	८३१७	०.९९
	जम्मा	४२२८९५	४२०३२५	८४३२२०	१००.००

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.१.१९ अपाङ्गता सम्बन्धी जनसंख्या

तालिका नं. ६९ : अपाङ्गता अनुसार मोरङ्ग जिल्लाको जनसंख्या विवरण

सि.नं.	अपाङ्गताको किसिम	लिंग		जम्मा
		पुरुष	महिला	
१	शारिरिक अपाङ्ग	८९२	९५०	१८४२
२	अन्धा अपाङ्ग	२००	३७५	५७५
३	बहिरा अपाङ्ग	५११	६११	११२२
४	मानसिक अपाङ्ग	२७८	३००	५७८
५	विविध अपाङ्ग	१६६	१८७	३५३
	जम्मा	२०४७	२४२३	४४७०

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

६.२ व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ७० : स्थानीय निकायमा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	घटनाहरु	२०६१/६२ सालमा दर्ता				२०६०/६१ सालमा दर्ता		कैफियत
		पु.	म.	न.पा.	जि.वि.स.	न.पा.	जि.वि.स.	
१	जन्म	३४३८	२८७६	६३१४	२२२७८	५८६३	१६२१५	
२	मृत्यू	४४६	२५९	७०५	३१८८	६०१	२८१४	
३	विवाह			१५७१	५३२५	१३९६	३३२७	
४	वसाईसराई	५८८	२११	७९९	४९३५	७०४	२२३२	
५	सम्बन्ध विच्छेद			५	८	४	४	

स्रोत : जि.वि.स. तथा न.पा. मोरङ्ग

खण्ड ७ : कृषि तथा सिचाई सम्बन्धी विवरण

७.१ कृषि

७.१.१ कृषियोग्य जमिन, पशु तथा पंक्षी भएका घरपरिवार संख्या

तालिका नं. ७१ : कृषियोग्य जमिन, पशु तथा पंक्षी भएका घरपरिवार संख्या गा.वि.स./न.पा. अनुसार प्रतिशतमा

सि. न.	गा.वि.स./ न.पा.	जम्मा	घरपरिवार संख्या							
			कृषियोग्य जमिन मात्र	पशुमात्र	पंक्षी मात्र	जमिन र पशु	जमिन र पंक्षी	पशु र पंक्षी	जमिन, पशु र पंक्षी	कुनै पनि नभएका
	मोरङ्ग	१६७८५६	६.२९	७.७४	१.४४	१४.१०	१.०२	७.४४	३०.६३	३१.३४
१	अमहिवरयाती	१२१७	६.६६	४.६०	१.३१	१३.०६	२.२२	११.१८	४४.१२	१६.८४
२	अमरदह	२८२२	६.१७	७.५५	१.९१	२०.५५	०.७४	६.९१	३८.३१	१७.८६
३	आम्गाछी	१०९१	६.३२	८.२५	१.६५	१६.२२	२.२०	६.४२	३३.१८	२५.७६
४	बवियावित्ता	२८९४	३.७३	९.२३	२.८०	११.७५	१.६९	१५.५८	३४.८०	२०.४२
५	बाहुनी	२४६१	२.६०	७.८८	२.४४	१०.८५	०.८९	११.९५	४६.७७	१६.६२
६	बैजनाथपुर	९४६	१.०६	२१.८८	२.२२	१२.३७	०.२१	६.९८	१४.८०	४०.४९
७	बनिगामा	१६६०	२.११	८.५५	४.०४	१०.२४	०.५४	१९.६४	३९.२२	१५.६६
८	बरडंगा	१९३८	५.७३	५.२१	१.९६	१९.३०	१.०८	८.६७	३२.४०	२५.६४
९	बयरवन	४०६४	६.०५	४.६०	१.१६	१५.०८	१.७७	७.१६	५३.०३	११.१५
१०	बेलवारी	४११०	३.९२	८.३२	१.०७	११.९०	०.५८	१२.६३	३५.३३	२६.२५
११	भौडाहा	११६८	३.९४	१३.१०	०.६८	१३.६१	०.७७	११.९०	२३.१२	३२.८८
१२	भोगटेनी	९३५	१०.८०	०.६४	०.११	१३.६९	१.५०	१.२८	६५.८८	६.१०
१३	विराटनगर	३३६७८	८.७४	७.०२	१.१७	७.५८	०.४७	१.९०	२.५४	७०.५९
१४	बुधनगर	२०९३	१०.३२	४.४९	२.९६	२२.४६	२.६३	६.५०	२३.०८	२७.५७
१५	दादरवैरिया	१४७६	६.५०	८.९४	१.९६	१२.६०	०.८८	१२.८०	२२.८३	३३.४७
१६	डायनिया	२३६४	१५.७८	४.१५	०.३४	१५.७४	०.८९	३.६८	१९.२०	४०.२३
१७	डागिहाट	३९१६	४.६२	९.९३	२.६८	९.३५	१.६३	१३.६४	४६.९४	११.२१
१८	डंग्राहा	१०७५	३.५३	६.४२	१.४०	१६.७४	१.२१	१२.६५	४०.२८	१७.७७
१९	दर्वेशा	३२८८	६.३६	८.२७	०.७९	१७.१५	०.७९	८.३३	३३.०६	२५.२४
२०	दुलारी	२०३१	३.२५	९.९०	२.४१	१५.२१	०.५९	१०.६४	२६.८३	३१.१७
२१	गोविन्दपुर	२९१२	६.३९	६.५२	१.०६	२०.७१	०.९३	६.९७	३९.५६	१७.८६
२२	हरैचा	१२६६	१.९०	९.७२	२.२१	११.८५	०.७१	१३.८२	४०.३६	१९.४३
२३	हसनदह	२१५८	३.५७	५.४२	१.६७	१२.१९	१.७१	९.८७	५६.२६	९.३१
२४	हात्तिमुडा	१४९७	५.८८	१३.७६	१.००	१५.१०	०.७३	१२.८९	२५.४५	२५.१८
२५	होक्लावारी	९५८	१.६७	११.२७	१.४६	१५.७६	०.७३	१०.४४	४४.१५	१४.५१
२६	इन्द्रपुर	३५३८	३.४५	१०.१८	२.९७	११.८४	०.५७	१३.८८	२४.८२	३२.३१
२७	इटहरा	३०५०	३.२८	२.०७	०.५६	१६.३०	०.८५	६.००	५७.९३	१३.०२
२८	जाँते	१३९८	३.५१	२.५०	०.५०	१५.३१	१.५७	४.७९	६६.६०	५.२२
२९	भोराहाट	१००१	४.००	१७.६८	१.५०	२०.३८	१.२०	११.०९	२६.४७	१७.६८
३०	भुर्किया	१९९८	७.४१	६.११	०.९०	१८.३७	१.३५	९.४१	३२.२३	२४.२२
३१	कसेनी	१५२३	२.३०	७.१६	३.५५	१०.८३	१.६४	१६.२८	४८.०६	१०.१८
३२	कटहरी	३६२२	८.२६	१३.७८	१.०८	१७.६४	०.७५	५.१६	७.८१	४५.५३
३३	कदमाहा	१३४९	७.२६	१५.२७	१.७८	१४.१६	०.८२	१०.९०	२५.६५	२४.१७

३४	केरावारी	३०६४	३.९५	६.५६	१.२१	१६.८७	०.७२	८.७१	५१.०१	१०.९७
३५	केरौन	२५४१	२.९५	७.४४	२.५६	९.८८	१.१८	११.१८	५०.८१	१४.०१
३६	लखन्तरी	८१६	२.२१	१५.०७	१.९६	९.८०	१.१०	१५.९३	३८.९७	१४.९५
३७	लेटाङ्ग	३३५३	४.३५	९.१०	०.६३	२०.२८	१.३४	३.७६	३६.२७	२४.२८
३८	मधुमल्ला	३७२९	८.५५	४.८३	०.६२	२३.२०	१.८८	३.४९	४७.३९	१०.०६
३९	महादेवा	८९७	७.०२	५.९१	३.५७	१७.८४	०.६७	९.५९	३२.२२	२३.१९
४०	मभारे	१६११	७.२०	८.६९	३.६६	१९.५५	३.५४	८.८१	३३.४६	१५.०८
४१	भाथिगछ	२०३५	६.५४	१०.७१	१.९७	१८.१३	१.२३	९.८८	३०.०७	२१.४७
४२	मोतिपुर	१११४	६.५५	१०.५०	१.३५	२१.०१	०.३६	१३.६४	२८.९९	१७.५९
४३	मृगौलिया	२६९२	२.७९	११.०३	१.९३	१५.६०	०.४१	१२.२२	३६.६६	१९.३५
४४	नेचा	७८१	१६.०१	३.७१	१.६६	११.७८	१.७९	७.७७	२९.०७	२८.८१
४५	पथरी	४३९६	५.५७	१०.१५	०.७१	१२.७४	१.०५	५.७१	३७.७६	२६.३२
४६	पाटिगाँउ	४३४	१.८४	०.४६	०.००	४.८४	०.२३	०.६९	९०.३२	१.६१
४७	पोखरिया	५४८	४.५६	५.८४	२.५५	१३.१४	२.९२	१०.२२	४४.३४	१६.४२
४८	राजघाट	२३९६	६.५९	४.७२	०.३८	२७.८८	०.४६	४.८०	४४.३७	१०.८१
४९	रमितेखोला	५४९	६.९२	०.३६	०.००	२०.७७	०.३६	१.०९	६३.३९	७.१०
५०	रंगेली	२७६४	६.६२	१४.९४	१.४८	१८.२३	१.०१	८.०७	१६.६८	३२.९६
५१	शनिस्चरे	४८१७	७.९१	५.८३	०.५६	२१.१५	१.८९	४.१३	४८.४	१०.०५
५२	सिद्राहा	८०४	१.१२	८.४६	३.७३	४.९८	०.६२	२४.६३	४५.२७	११.१९
५३	सिजुवा	२१७८	४.७८	५.३७	०.९२	१८.१८	०.६९	८.०३	५१.३३	१०.७०
५४	सिहदेवी	५४६	६.९६	०.००	०.३७	१.४७	२.०१	१.८३	८४.८	२.५६
५५	सिसवनिवडहरा	९९६	२.५१	५.९२	२.११	१४.०६	१.९१	१२.१५	५०.२०	११.१४
५६	सिसवनिजहदा	१३४१	५.८२	११.३३	१.९४	२०.७३	१.७९	९.१०	२५.८८	२३.४२
५७	सोराभाग	२०३५	७.१७	५.३६	०.५९	११.११	०.९३	१०.८६	३०.३७	३३.६१
५८	सुन्दरपुर	३२१३	३.८३	७.५९	१.७४	१२.०८	१.००	१०.७७	३५.१७	२७.८२
५९	टकुवा	१५२१	१०.१२	५.३३	१.०५	१८.८७	२.२४	६.५७	३८.९९	१६.८३
६०	टाँडी	१८५०	५.४१	०.५४	०.४३	१२.६५	१.७८	३.२४	७२.७०	३.२४
६१	टर्किसिनवारी	३५१४	५.१८	१२.२१	१.४५	११.१०	०.८५	८.१४	१८.७५	४२.३२
६२	तेतरिया	११७१	५.७२	६.०६	३.४२	१३.६६	१.४५	१२.२१	४९.६२	७.८६
६३	थलाहा	१४१४	४.१७	१३.६५	१.९८	१०.९६	०.६४	१२.०९	२८.५७	२७.९३
६४	उर्लावारी	५३९५	७.६६	७.६०	१.२०	२२.३४	०.५४	५.०८	१३.७३	४१.८५
६५	वारङ्गी	६०८	१३.३२	०.८२	०.१६	५.२६	२.३०	२.८०	७०.३९	४.९३
६६	याङ्गिसिला	१२३६	४.७७	१.२१	०.३२	१०.४४	१.२१	७.९३	७०.९५	३.१६

स्रोत : के.त.वि. जनगणना २०५८

७.१.२ प्रमुख वालीहरूको उत्पादन

तालिका नं. ७२ : प्रमुख वालीहरूको क्षेत्रफल, उत्पादन आ.व.२०६०/६१ र २०६१/६२

सि.नं.	वालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	उत्पादन (मे.ट.)	२०६० उत्पादकत्व	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	उत्पादन (मे.ट.)	२०६१ उत्पादकत्व	कैफियत
१	चैते धान	१००५०	३७३८७	३.७२	१००५७	४११६६	३.५०	
	वर्षे धान	८७५००	३४१२५०	३.९०	८६३८०	२९५५००	३.४२	
२	बसन्ते मकै	७७५	२३२५	३.००	७७०	२३२०	३.००	
	वर्षे मकै	१४९१५	२८७१५	१.९३	१४४२०	३०२८२	२.१०	

३	गहु	१७१५७	३६७१६	२.१४	१७१५७	३६७१६	२.१४	
४	कोदो	१३९०	१३९०	१.००	१२६५	१५१८	१.२०	
५	तोरी (तेलहन)	५७४०	३१५६	०.५५	५८४०	२६२८	०.४५	
	सुर्यमुखी	३४५	७२५	२.१०	३४०	७१४	२.१०	
	आलस	७८५	४७१	०.६०	७८५	५५०	०.७०	
६	केराउ (दालहन)	४८	३७	०.७७	४५	३२	०.७०	
	मुसुरो	४१५०	३०१८	०.७३	४१५५	३११७	०.७५	
	मास	६३५	५३९	०.८५	६३५	५०८	०.८०	
	भटमास	१४३	१४०	०.९८	१४१	१३४	०.९५	
	चना	१४९	११७	०.७९	१५०	११३	०.७५	
	खेसरी	४२५	३६९	०.८७	४२५	३४०	०.८०	
	मुंग	७२८	८९५	१.२३	७३०	८७६	१.२०	
७	उखु (नगदेवाली)	१६१०	६७६२०	४२.००	१६१५	६७८३०	४२.०	
८	जुट (नगदेवाली)	८१७५	१२४२१	१.५२	७५००	१०२५०	१.५०	
९	आलु	५१०१	६०७०१	११.९०	५१००	६३७५०	१२.५०	
१०	अदुवा	९१०	११३७	१.२५	९१०	११३७५	१२.५०	

स्रोत : कृषि विकास कार्यालय, मोरङ

७.१.३ स्वामित्व अनुसार जग्गाको क्षेत्रफल

तालिका नं. ७३ : स्वामित्व अनुसार कृषि चलनको क्षेत्रफल

कृषि चलन आकार	एकल स्वामित्व						एकभन्दा बढी स्वामित्व				जम्मा कृषि चलन	
	आफ्नै		भाडामा लिएको		अन्य		आफ्नै क्षेत्रफल	भाडामा लिएको क्षेत्रफल	अन्य क्षेत्रफल	कृषि चलन संख्या	संख्या	क्षेत्रफल
	कृषि चलन संख्या	क्षेत्रफल	कृषि चलन संख्या	क्षेत्रफल	कृषि चलन संख्या	क्षेत्रफल						
जमिनको आधारमा कृषि चलन	७५६१६	६७५२२.८	५५८४	५३५७.५	१७०९	३११.७	१५१९१	२७८१६.९	३११.७	३०८२८	११३७३७	११६५१६.७
पशुपंक्षीको आधारमा कृषि चलन	१०२६	१०.८	१७१	१.५							१४२५	१२.३
जम्मा कृषि चलन	७६६४२	६७५३३.६	५७५५	५३५९.०	१७०९	३११.७	१५१९१	२७८१६.९	३११.७	३०८२८	११५१६२	११६५२९.०

स्रोत : के.त.वि. कृषि गणना २०५८

७.१.४ आकार अनुसार कृषि चलनको क्षेत्रफल

तालिका नं. ७४ : आकार अनुसार कृषि चलनको क्षेत्रफल

कृषि चलन आकार	एकल स्वामित्व						एकभन्दा बढी स्वामित्व				जम्मा कृषि चलन	
	आफ्नै		भाडामा लिएको		अन्य		आफ्नै क्षेत्रफल	भाडामा लिएको क्षेत्रफल	अन्य क्षेत्रफल	कृषि चलन संख्या	संख्या	क्षेत्रफल
	कृषि चलन संख्या	क्षेत्रफल	कृषि चलन संख्या	क्षेत्रफल	कृषि चलन संख्या	क्षेत्रफल						
०.१हे. भन्दा कम	१५१००	६६९.३	१०८३	३५.७	११९६	५२.४	१७.९	२९.४	५.३	७९.८	१८१७७	८१०.०
०.१ देखी ०.२ हे.	७२३	१०१०.४	६२६	८६.४			४२.७	७२.७	१७.१	९१२	८६६१	१२२९.३
०.२ देखी ०.५ हे	१३९६१	४७६३.१	६२७	२१८.०	२२८	७१.६	४१६.०	८३०.९	४१.९	३५३३	१८३४८	६३४१.६

०.५ देखी १ हे.	१६६३९.	११७४५.८	९१२	६४१.४	२८५	१८७.७	१७०५.९	३४०६.६	११२.६	७१२३	२४९५८	१७८००.१
१ देखी २ हे.	१४१८९.	१९७६९.५	१४२५	१९७९.४			५२१६.६	११६६७.९	११४.९	१२१३६	२७७५१	३८७५३.३
२ देखी ३ हे.	५१२८	१२३४८.५	७९८	१९२८.९			३१८७.५	६२८९.८	१९.९	३९८९	९९१५	२३७७४.६
३ देखी ४ हे.	१२५४	४४४१.७	५६	१८९.१			२२४१.२	२९५८.४		१५३९.०	२८४९	९८३०.४
४ देखी ५ हे.	९१२	३९०९.२	५७	२७८.६			११२३.४	९०१.५		४५६	१४२४	६२१२.७
५ देखी १० हे.	११९७	७५०२.१					४६२.७	८२३.९		२२८	१४२५	८७८८.६
१० हे. भन्दा माथि जम्मा जमिनको आधारमा कृ. च.	११४	१३६३.२					७७७.१	८३५.८		११४	२२८	२९७६.२
	७५६१७	६७५२२.८	५५८४	५३५७.५	१७०९	३११.७	१५१९१	२७८१६.९	३११.७	३०८२८	११३७३६	११६५१६.८

स्रोत : के.त.वि. कृषि गणना २०५८

७.१.५ कृषि क्षेत्रमा संलग्न रोजगारको

तालिका नं. ७५ : कृषि क्षेत्रमा संलग्न रोजगारको विवरण

सि.नं.	कृषि रोजगारका किसिम	भू उपयोगको आधारमा	पशुपंक्षीको आधारमा	जम्मा	कैफियत
१	स्थायी कामदारको आधारमा कृषि चलन	७४१		७४१	
२	मौसमी कामदारको आधारमा कृषि चलन	४८२०७	५७	४८२६४	
३	स्थायी र मौसमी कामदारको आधारमा कृषि चलन	४९०३		४९०३	
४	कृषि चलनमा कामदार नभएका	६०६८७	१३६८	६२०५५	
जम्मा		११३७३८	१४२५	११५१६३	
जम्मा स्थायी कामदारको संख्या		पुरुष	महिला	जम्मा	
		५५२७	१०२६	६५५३	

स्रोत : के.त.वि. कृषि गणना २०५८

७.१.६ भूउपयोगको अवस्था

तालिका नं. ७६ : कृषिचलन र पशुपंक्षीकृ आधारमा भूउपयोगको अवस्था

भूमिको प्रयोग	भू उपयोगको आधारमा कृषि चलन		पशुपंक्षीको आधारमा कृषि		कैफियत
	परिवार संख्या	क्षेत्रफल	परिवार संख्या	क्षेत्रफल	
अस्थायी वाली	१०७५२६	१०९२५५.२	११४	०.७	
अस्थायी चरन	१४८२	२९०.४			
अस्थायी पाखो	२२७९	३१२.७	५७	०.५	
अन्य कृषि भूमी	५७०	८६.१			
जम्मा अस्थायी भूमी	१०८६६६	१०९९४४.४	१७१	१.२	
स्थायी वाली	९०६०	६८९.०			
स्थायी चरन	१०२६	१३८.१			
पोखरी	३३६२	३५५.७			
वन तथा जंगल	२४५०	३४०.२			
प्रयोग नभएको उत्पादनशिल भूमि	१९३७	२६७.७			
प्रयोग नभएका अन्य भूमी	१०९७४९	४७८१.४	१०८३	११.१	
जम्मा	११३७३७	११६५१६.५	१४२५	१२.३	

स्रोत : के.त.वि. कृषि गणना २०५८

७.२ पशुपंक्षी

तालिका न. ७७ : पशुपंक्षी सम्बन्धी विवरण

पशुपंक्षीहरूको किसिम	भू उपयोगको आधारमा कृषि चलन परिवार				पशुपंक्षीको आधारमा कृषि चलन परिवार			
	परिवार संख्या	स्थानिय	बिकासे	जम्मा	परिवार संख्या	स्थानिय	बिकासे	जम्मा
गाई तथा गोरु	८६५५७	२६९९२९	९९३७	२७९०६६	९९९७	२८४९		२८४९
भैसी तथा रागा	३२५३७	७९६२७	६२७	७२२५४	२२८	५९३		५९३
खसि तथा बाखा	७०८२९	२७७९०५		२७७९०५	३९९	९७०९		९७०९
भेडा	५९३	९९९७		९९९७				०
सुंगुर	२४७३०	४८०९३		४८०९३	९७९	२२८		२२८
घोडा	९९४	९९४		९९४	५७	५७		५७
खरायो	९९४	२२८		२२८				०
जम्मा पशु	९०५५८९	६६८२९३	२५६४	६७०८५७	९४२५	५३५६		५३५६
कखुरा	५९५४७	६२२९३७	४२३९५	६६४५३२	४५६	४६९६		४६९६
हास	९३०४९	४३९३४		४३९३४	९७९	५९३		५९३
परेवा	२४२९८	२२३६५७		२२३६५७	९७९	८५५		८५५
अन्य पंक्षीहरू	९७९	९७०९		९७०९				०
जम्मा पंक्षी	९६९८५	८९९४३७	४२३९५	९३३८३२	७९८	५९८४	०	५९८४

स्रोत : के.त.वि. कृषि गणना २०५८

७.३ सिचाई

तालिका नं. ७८ : सिचाई सम्बन्धी विवरण जग्गा र परिवार संख्या अनुसार

सि.नं.	सिचाईको स्रोत	भू उपयोगको आधारमा कृषि चलन परिवार		पशुपंक्षीको आधारमा कृषि चलन परिवार		जम्मा	
		परिवार संख्या	क्षेत्रफल	परिवार संख्या	क्षेत्रफल	परिवार संख्या	क्षेत्रफल
१	वोरिंग तथा टुवेल	९९२६०	९७३८५.०			९९२६०	९७३८५.०
२	स्थायी कुलो	३५६७९	३५६८८.७	५७	०.५	३५७२८	३५६८९.२
३	अस्थायी कुलो	२८५४८	२२२९३.७			२८५४८	२२२९३.७
४	पोखरी	६८४	९७३.३			६८४	९७३.३
५	मिश्रित	२८५	५२८.९			२८५	५२८.९
६	अन्य	६९५२	६७६४.६			६९५२	६७६४.६
	जम्मा	७५६९६	८२८३४.२०	५७.००	०.५०	७५६९३	८२८३४.७०

७.४ मत्स्य

७.४.१ मत्स्य नर्सरी सम्बन्धी विवरण

- १) बहुमुखी मत्स्य कृषि फार्म :- हेमन्त गौतम , बेलवारी - ३
- २) न्यू एभरेष्ट मत्स्य फार्म :- मोहन राई , बेलवारी (लालभिती)

७.४.२ माछापालन सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ७९ : माछापालन सम्बन्धी कृषक परिवार तथा पोखरीको क्षेत्रफल

सि.नं.	स्थान	पोखरी संख्या	कृषक	क्षेत्रफल
१	अमहिवरयाती	५८	५५	९९.२२
२	अमरदह	३९	३५	९५.७
३	आम्गाछी	४५	४५	९४.४९
४	ववियाविर्ता	९६०	६०	४३.३३
५	वाहनी	३२	२७	७.६२

६	वैजनाथपुर	१२	१२	२.०१
७	वनिगामा	२५	२४	६.८९
८	वरडंगा	१९	१६	५.६६
९	वयरवन	२८	१३	५.९६
१०	वेलवारी	४७	३६	७.५३
११	भौडाहा	१६	१५	२.५२
१२	भोगटेनी	०	०	०
१३	विराटनगर	६२	३७	४३.२९
१४	बुधनगर	२८	२६	१८.७६
१५	दादरवैरिया	२५	२४	६.४
१६	डायनिया	४२	४२	२३.२६
१७	डांगिहाट	११३	५५	३१.८९
१८	डंग्राहा	३२	१९	६.६
१९	दर्वेशा	६६	६२	१४.५३
२०	दुलारी	२२	२२	२.९८
२१	गोविन्दपुर	४७	४६	१२
२२	हरैचा	२८	२४	८.५९
२३	हसनदह	१५	१३	३.४९
२४	हात्तिमुडा	२५	२३	५.०२
२५	होक्लावारी	१८	१५	४.३२
२६	इन्द्रपुर	२२	१४	५.५३
२७	इटहरा	८	८	१.१२
२८	जाँते	६	६	०.३९
२९	भोराहाट	१७	११	१.५५
३०	भुर्किया	४४	४३	९.७९
३१	कसेनी	४५	३९	१७.७४
३२	कटहरी	५०	३८	१०.२८
३३	कदमाहा	३४	३२	९.७५
३४	केरावारी	५	५	०.१९
३५	केरौन	४९	४५	७.११
३६	लखन्तरी	३४	२९	३.१२
३७	लेटाङ्ग	६	६	०.२५
३८	मधुमल्ला	२१	२०	१.१७
३९	महादेवा	१४	१४	२.५१
४०	मभारे	२९	२९	७.५२
४१	भाथिगछ	२२	१९	७.७५
४२	मोतिपुर	४५	३७	६.०३
४३	मृगौलिया	६०	५३	१०.९८
४४	नेाचा	४०	३७	१०.८४
४५	पथरी	१६	९	२.७१
४६	पाटिगाँउ	०	०	०
४७	पोखरिया	२५	२३	६.५७
४८	राजघाट	२	२	०.१५
४९	रमितेखोला	०	०	०
५०	रंगेली	७३	५६	२०.६६
५१	शनिस्चरे	४१	२७	४.७९
५२	सिद्राहा	३५	३१	४.६७
५३	सिजुवा	१७	१५	३.७१

५४	सिंहदेवी	०	०	०
५५	सिसवनिवडहरा	५०	४०	६.९४
५६	सिसवनिजहदा	३१	२७	१०.१७
५७	सोराभाग	६३	५१	२६.९९
५८	सुन्दरपुर	५०	४६	९.४५
५९	टकुवा	१०६	९७	३१.३९
६०	टाँडी	७	७	०.१९
६१	टर्किसिनवारी	५४	३१	१५.०९
६२	तेतरिया	३२	३१	४.९२
६३	थलाहा	१६	११	२.५४
६४	उर्लावारी	१३	९	२.७१
६५	वारङ्गी	०	०	०
६६	याङ्गसिला	०	०	०
जम्मा		२१८६	१७४४	५७९.३३

स्रोत : के.त.वि.मत्स्य सर्भेक्षण २०६१

७.५ कृषि ऋण सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ८० : कृषि ऋण सम्बन्धी ऋणी परिवार संख्या भुउपयोग तथा पशुपंक्षी कृषिचलन अनुसार

सि.नं.	ऋणको स्रोत	भू उपयोगको आधारमा कृषि चलन	पशुपंक्षीको आधारमा कृषि चलन	जम्मा
		ऋणी परिवार संख्या	ऋणी परिवार संख्या	
१	साभा संस्थावाट	३१३४		३१३४
२	कृषि विकास बैंकवाट	१२७६४	५७	१२८२१
३	वाणिज्य बैंक	३१९१	११४	३३०५
४	संस्था वाहेकवाट	१९९४४	२२८	२०१७२
५	साभा संस्था/कृषि विकास बैंकवाट	२२८		२२८
६	कृषि विकास बैंक/वाणिज्य बैंकवाट	२८५		२८५
७	साभा संस्था/वाणिज्य बैंकवाट	११४		११४
८	साभा संस्था/कृषि विकास बैंक/वाणिज्य बैंक			०
९	साभा संस्था/कृ.वि. बैंक/वा.बैंक/ संस्था वाहेक	५७		५७
१०	कृषि ऋण लिएका	४३०७९	४५६	४३५३५
११	कृषि ऋण नलिएका	७०६५८	९६९	७१६२७
१२	जम्मा	११३७३७	१४२५	११५१६२

७.६ कृषि उपजको पर्याप्तता

तालिका नं. ८१ : कृषि उपजको पर्याप्तता तथा पूर्ति गर्ने माध्यम

सि.नं.	अपर्याप्तता को अवधि	कृषक परिवार संख्या	सि.नं.	अपर्याप्तता पूर्तिगर्ने माध्यम	कृषक परिवार संख्या	कैफियत
१	१-३ महिना	१०९४१	१	सापटी	२४५६०	
२	४-६ महिना	२६४४०	२	आफ्नो जिल्ला भित्रको आय	५३२७९	
३	७-९ महिना	११६८१	३	आफ्नो जिल्ला बाहिरको आय	१८२३	
४	१०-१२ महिना	२२८५०	४	नेपाल बाहिरको	४६१६	
			५	अन्य आय	१६७५३	

स्रोत : के.त.वि. कृषि गणना २०५८, के.त.वि.

खण्ड ८ : उद्योग र व्यापार

८.१. उद्योग

८.१.१ उद्योग प्रतिष्ठान सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ८२ : उद्योग प्रतिष्ठान सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	संख्या	रोजगार	कैफियत
१.	उत्पादनसम्बन्धी प्रतिष्ठानहरु	२९५	२१०९२	१० वा सो भन्दाबढी कामदार भएका उद्योग
२.	घरेलु उद्योगहरु	२६८	३३६२१	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय
३.	साना उद्योगहरु	२६८९		

८.१.२ उत्पादन प्रतिष्ठानहरुको मूल्य अभिवृद्धि

तालिका नं. ८३ : उत्पादन प्रतिष्ठानहरुको मूल्य अभिवृद्धि (१० वा सो भन्दाबढी कामदार भएका ठुला उद्योग)

सि.नं.	विवरण	ईकाई	मान	कैफियत
१.	जम्मा प्रतिष्ठान	संख्या	२९५	
२.	कामदार	संख्या	२१७८६	
३.	रोजगार	संख्या	२१०९२	
३	आगत (Output)	रु.	११४८८४६७१००	
५	निर्गतमूल्य (Input)	रु.	८४७२३२८१००	
६	मूल्य अभिवृद्धि (Value Added)	रु.	३०९६९३९१००	

८.१.३ औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको बैधानिक स्थिति

तालिका नं. ८४ : बैधानिक स्थिति को आधारमा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको विवरण

सि.नं.	बैधानिक स्थिति	उद्योगहरुको संख्या	जम्मा कामदार	रोजगारको संख्या
१	व्याक्तिगत	१८५	७३६४	६९७८
२	साभेदार	१६	४९२	४५५
३	सार्वजनिक संस्था	४	२९०५	२९०५
४	व्याक्तिगत संस्था	८९	१०८२५	१०५५४
५	अन्य	१	०	०
	जम्मा	२९५	२१५८६	२०८९२

स्रोत : के.त.वि. औद्योगिक गणना २०५९

८.१.४ स्वामित्व को आधारमा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको विवरणहरु

तालिका नं. ८५ : स्वामित्व को आधारमा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको विवरण

सि.नं.	स्वामित्व	संख्या	जम्मा कामदार	रोजगारको संख्या
१	व्याक्तिगत प्रतिष्ठान	२८७	१६९३७	१६२४८
२	सरकारी प्रतिष्ठान	१	०	०
३	बैदेशिक प्रतिष्ठान	१	०	०
४	साभेदार प्रतिष्ठान (सरकारसंग)	३	४२६३	४१६२
५	साभेदार प्रतिष्ठान (बैदेशिक + व्याक्तिगत)	३	३३७	३३३
	जम्मा	२९५	२१५३७	२०७४३

स्रोत : के.त.वि. औद्योगिक गणना २०५९

द.२ प्रमुख व्यापारिक तथा सेवामूलक प्रतिष्ठान

तालिका नं. ८६ : प्रमुख व्यापारिक तथा सेवामूलक प्रतिष्ठानहरूको संख्या

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	होटल/लज/रिसोर्ट		
	क. स्टार होटल (जेनियल र इस्टेन स्टार होटल)	२	होटल लज सर्भेक्षण २०६०
	ख. नन स्टार होटल/रेष्टुरेण्टस	५२९	
	ग. होटल तथा लज	४०	
	घ. धर्मशाला	८	
२	ड्राईक्लिनर्स तथा धोवी	५२	
३	कम्प्युटर प्रशिक्षण सेवा	५६	
४	हजाम तथा व्यूटिपार्लर	३४१	
५	इलेक्ट्रीक तथा इलेक्ट्रोनिक्स मर्मत तथा सम्भार सेवा	२११	
६	फोटो खिच्ने तथा धुलाउने प्रतिष्ठान	१२७	
७	रोड क्यारियर	२८	
८	च्याउ खेती	२	
९	रियल स्टेट	६	
१०	ट्राभल्स एजेन्सी	२५	
११	गोदाम (Cold Storage)	३	
१२	कानुनी सेवा	३३	
१३	लेखापरिक्षण सेवा	८३	
१४	टेन्ट हाउस तथा क्याटरिङ्ग सेवा	३९	
१५	सेक्युरिटी सेवा	२३	
१६	पि.सि.ओ. सेवा तथा साइवर क्याफे	८७	
१७	ल्याङ्गवेज इन्सिटिच्यूट	६७	
१८	अन्य थोक तथा खुद्र व्यापार	१५७४	१ जना तलवी कामदार भएका मात्र

स्रोत : स्थलगत सर्भेक्षण ,शा.त.का. मोरङ्ग

द.३ धर्मशाला

तालिका नं. ८७ : धर्मशाला सम्बन्धी विवरण

सि.न.	धर्मशाला तथा अतिथी सदनको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	अथिति सदन	विराटनगर	
२	राधाकृष्ण	विराटनगर	
३	गोपिकृष्ण	विराटनगर	
४	रामजानकी	विराटनगर	
५	तोदी सामुदायिक भवन	विराटनगर	
६	मारवाडी सेवा सदन	विराटनगर	
७	चेनवाला धर्मशाला	रंगेली	
८	दिनदयाल धर्मशाला	रंगेली	

स्रोत : स्थलगत सर्भेक्षण ,शा.त.का. मोरङ्ग

खण्ड ९ : सुशासन

सुशासनको अवधारणा सन् १९८० को दशकको उत्तरार्द्धमा देखिएको आधुनिकीकरण सम्बन्धी विश्वव्यापी आग्रहसंग सम्बन्धित छ भने नेपालमा २०४७ सालको नेपाल अधिराज्यको संविधानले सुशासनको परिकल्पना गरेको छ । जसमा “जनताको जिउ धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गरी सामाजिक, आर्थिक, एवं राजनैतिक क्षेत्र लगाएत राष्ट्रिय जीवनका सबै क्षेत्रमा न्यायपूर्ण व्यवस्था कायम गरी खुल्ला समाजमा लोककल्याणकारी व्यवस्थाको अभिवृद्धि गर्न राज्यको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ ।” भन्ने कुरा उल्लेख भएको पाईन्छ ।

सुशासनको अर्थ राज्य संचालनको प्रक्रियामा संलग्न हुने सबै व्यक्ति तथा निकायहरूले आ-आफ्नो अधिकारको समुचित प्रयोग गर्ने मान्यता सुशासनले राख्दछ । तर सुशासनले भनेको सार्वजानीक प्रशासनलाई असल बनाउने प्रयास मात्र होईन, यसले राजनितिक, सामाजिक, व्यपस्थापकीय र नैतिक क्षेत्रलाई समेटेको छ ।

- राजनीतिक :- शासन प्रक्रियामा प्रजातान्त्रिक तथा कानुनी राज्यको प्रत्यभृती ।
- सामाजिक :- नागरिक समाजको विकास तथा अन्य सार्वजानीक निकायहरूसंग साभेदारी ।
- व्यवस्थापकीय :- स्रोत र साधनको राम्रो परिचालनद्वारा लक्ष्य प्राप्तीमा जोड ।
- नैतिक :- सामाजिक मूल्य र मान्यताको आधारमा सदाचार, इमान्दार र पेशागत निष्ठा ।

यसरी एउटा राज्यमा सुशासन व्यवस्था हुनको लागी सरकारी, गैर सरकारी, निजीक्षेत्र तथा नागरिक समाज सबैको सहभागिता आवश्यक देखिन्छ । सोही अनुरूप देशमा सुशासन व्यवस्थाको लागी मोरङ जिल्लामा संचालित सरकारी कार्यालयहरू तथा अर्धसरकारी संघसंस्थाहरूको विवरण तथा त्यस क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण निम्न वमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ८८ : जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालय तथा संघसंस्था

सि.न.	विवरण	ईकाई	कार्यालय	कर्मचारी	कैफियत
१	सरकारी कार्यालय	संख्या	६८	३०१३	
२	सरकारी संस्थान	संख्या	५७	१७६५	शाखा तथा उपशाखा समेत
३	स्थानीय निकाय	संख्या	६६	३१८८	प्रतिनिधी
४	गैर सरकारी संघसंस्था	संख्या	१५०३	NA	
५	क्याम्पस	संख्या	१४	६२३	प्राध्यापक तथा कर्मचारी

९.१.३. जिल्लाका क्याम्पस र कर्मचारी तथा शिक्षक

तालिका नं. ९१ : जिल्लाका क्याम्पस र कर्मचारी तथा शिक्षक

सि.नं.	क्याम्पसको नाम	शिक्षक	कर्मचारी	जम्मा	कैफियत
१.	स्नातकोत्तर क्याम्पस विराटनगर	७२	३८	११०	१ करार र ११ ज्यालादारी समेत
२.	महेन्द्र मोरङ्ग आ. बहुमुखी क्याम्पस	९६		९६	१ करार र १३ ज्यालादारी समेत
३.	कन्या क्याम्पस	८	५	१३	१ करार
४.	व्यवस्थापन क्याम्पस (PU)	१५	२१	३६	पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय
५.	नर्सिङ्ग क्याम्पस	२८	३०	५८	
६.	कोशी क्याम्पस	२६	११	३७	४ करार तथा २२ अस्थायी
७.	जनता आदर्श बहुमुखी क्याम्पस	२	८	१०	
८.	जनसंख्या तथा विकास केन्द्र	६	२	८	
९.	विराट साईन्स क्याम्पस	४०	१८	५८	
१०.	सुकुना क्याम्पस, सुकुना	७१	१२	८३	
११.	उर्लावारी क्याम्पस, उर्लावारी	४२	६	४८	शिक्षक तर्फ २४ अस्थायी
१२.	जनता क्याम्पस, रंगेली	१५	४	१९	
१३.	रमाईलो क्याम्पस, रमाईलो	९	३	१२	लेखा र प्रशासन पद रिक्त
१४.	नेपाल होमियोपेथिक मेडिकल कलेज	३५		३५	डिस्पेन्सरी असिस्टेन्ट १ पद रिक्त

९.२ राजनीति

९.२.१ सांसदहरु

तालिका नं. ९२ : २०५६ सालको निर्वाचन अनुसार प्रतिनिधी सभा तथा राष्ट्रिय सभाका सांसद

सि.नं.	क्षेत्र	विजयी उम्मेदवार	दल	कैफियत
१.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. १	श्री गिरिजा प्रसाद कोइराला	ने.का.	
२.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. २	श्री भरतमोहन अधिकारी	एमाले	
३.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. ३	श्री लालबाबु पण्डित	एमाले	
४.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. ४	श्री हर्ककमान तामाङ्ग	एमाले	
५.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. ५	श्री महेश आचार्य	ने.का.	
६.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. ६	श्री हरिनारायण चौधरी	ने.का.	
७.	मोरङ्ग क्षेत्र नं. ७	श्री बट्टी प्रसाल मण्डल	ने.स.पा.	
८.	राष्ट्रिय सभा	श्रीमती शारदा पोखेल	स्वतन्त्र	
९.	राष्ट्रिय सभा	श्री चिरञ्जिवी प्र. रिजाल	ने.का.	
१०.	राष्ट्रिय सभा	श्री सुक्रराज संयोक	ने.का.	

९.२.२ केन्द्रीय तथा स्थानीय निकायमा दलहरुको प्रतिनिधित्व

यस जिल्लामा शु-सासन व्यावस्था गर्नको लागि स्थानिय निकायहरुमा जि.वि.स. मा २१ जना, न.पा.मा ११२ जना र गा.वि.स.हरुमा ३०५५ जना पद्याधिकारीहरु कार्यरत रहेका थिए । जस मध्ये ति सबै निकायहरुको प्रमुख तथा उप-प्रमुखहरुको र सम्लग्न क्षेत्रको विवरण यस प्रकार छ ।

तालिका नं. ९३ : केन्द्रीय तथा स्थानीय निकायमा दलहरुको प्रतिनिधित्व (गत निर्वाचनको आधारमा)

सि. नं.	दलको नाम	संसद २०५६		जि.वि.स. २०५४			न.पा. २०५४		गा.वि.स. २०५४		कैफियत
		प्रतिनिधी सभा	राष्ट्रिय सभा	सभापती	उप-सभापती	सदस्य	मेयर	उप-मेयर	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	
१	नेपाली कांग्रेस	३	२		१	३			१०	११	
२	ने.क.पा. एमाले	३		१		१४	१	१	४६	५१	
३	नेपाल सद्भावना पार्टी	१				२			४	३	
४	रा.प्र.पा.								४		
५	स्वतन्त्र		१						१		
जम्मा		७	३	१	१	१९	१	१	६५	६५	

९.३ गैरसरकारी संस्था

मोरङ जिल्लामा दर्ता भएका गैर सरकारी संस्थाहरु १५०३ वटा रहेको छ। उक्त संख्याहरु के कती संचालनमा रहेका छन् एकिन नभए पनि प्रमुख अन्तराष्ट्रिय संस्थाहरु १४ वटा, प्रमुख राष्ट्रिय स्तरका गै.स.स.हरु १० र प्रमुख स्थानीय स्तरका गै.स.स. हरु ४६ वटा रहेका देखिन्छन्।

९.३.१ अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था

तालिका नं. ९४ : अन्तराष्ट्रिय स्तरको गैरसरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	संस्थाको नाम	सेवाको क्षेत्र	कैफियत
१.	युनिसेफ	बालबालिका सम्बन्धी	
२.	यु.एन.एफ.पि.ए.	परिवार नियोजन तथा स्वास्थ्य	
३.	डब्लु.एच.ओ.	स्वास्थ्यसम्बन्धी	
४.	साप नेपाल	मानवीय संसाधन विकास	
५.	एक्सनएड	एकिकृत सामुदायिक विकास	
६.	प्लान नेपाल	स्वास्थ्य, शिक्षा,पूर्वाधार तथा जनचेतना	
७.	यु.एन.एच.सि.आर.	भुटानी शरणार्थी सम्बन्धी	
८.	यु.एन.डि.पि.	गरीबी निवारण	
९.	वि.एन.एम.टि.	स्वास्थ्य, वातावरण तथा सरसफाई सम्बन्धी	
१०.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सामाजिक कार्य (दैविक प्रकोप सम्बन्धी)	
११.	रोटरी क्लब	सामाजिक कार्य	
१२.	जेसिस	सामाजिक कार्य	
१३.	लायन्स क्लब	सामाजिक कार्य	
१४.	लियो क्लब	सामाजिक कार्य	

स्रोत : जि.वि.स. मोरङ

९.३.१ राष्ट्रिय स्तरको गैरसरकारी संस्था

तालिका नं. ९५ : राष्ट्रिय स्तरको गैरसरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	संस्थाको नाम	सेवाको क्षेत्र	कैफियत
१.	इन्सेक	मानव अधिकार सम्बन्धी	
२.	आर.आर.एन.	विकास निर्माण सम्बन्धी	
३.	नारी विकास संघ	सिप विकास तथा महिला विकास सम्बन्धी	
४.	फर्वाड	साक्षरता, वचत/लगनी, तथा नेतृत्व विकास	
५.	वातावरण पत्रकार समुह	पत्रकारिता सम्बन्धी	
६.	यातना पिडीत सरोकार केन्द्र	मानव अधिकार सम्बन्धी	
७.	मेरी स्टोप्स क्लिनिक	परिवार नियोजन सम्बन्धी	
८.	द रेयुकाई नेपाल	सामाजिक कार्य तथा सीप विकास सम्बन्धी	
९.	माईती नेपाल	चेलिवेटी बेचबिखन विरुद्धको अभियान	
१०.	प्रो-पब्लिक नेपाल	भ्रष्टचार विरुद्धको अभियान	

स्रोत : जि.वि.स. मोरङ

खण्ड १० : न्याय र कानुन

१०.१. मुद्दा

१०.१.१ अदालतमा दर्ता तथा फछ्यौट भएका मुद्दा

तालिका नं. ९६ : आ.व. २०६१/६२ मा अदालतमा दर्ता तथा फछ्यौट भएका मुद्दा सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	नाम	ईकाई	दर्ता	फछ्यौट	कैफियत
१.	देवानी	संख्या	१२१८	७३४	
२.	फौजदारी	संख्या	७५८	५२५	
३.	सम्बन्ध विच्छेद	संख्या	९३	७२	
जम्मा		संख्या	२०६९	१३३१	

स्रोत : जिल्ला अदालत, मोरङ्ग

१०.१.२ फौजदारी अपराध

तालिका नं. ९७ : फौजदारी अपराध सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अपराधको किसिम	दर्ता				कैफियत
		आ.व. २०६०/६१		आ.व. २०६१/६२		
		दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	
१.	हत्या	४८	१५	३६	१०	
२.	सबै प्रकारका आत्महत्या	१६६	३	१७२	००	
३.	आगजनी			७	१	
४.	जबरजस्ती करणी	१२	१२	१८	१८	
५.	शस्त्र डकैति	११	११	१२	१२	
६.	दुर्व्यसनी लागु औषध	१३	१३	२२	२२	
९.	ज्यान मार्ने उद्योग	२	२	५	५	
१०.	चोरी	६	६	८	८	
११.	गर्भ पतन	०	०	२	२	
१२.	बहु विवाह	२	२	१	१	
१३.	हराएका मानिसको संख्या				१२१	
१४.	घरेलु हिंसा				६७	

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, मोरङ्ग

खण्ड ११ : मानव विकास

११.१ मानव विकास सूचकांक

तालिका नं. ९८ : मानव विकास सम्बन्धी सूचक एवं सूचकांक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
मानव विकास सूचक			
१	औषत आयु	वर्ष	६७.२८
२	प्रौढ साक्षरता	प्रतिशत	५२.३
३	विद्यालयमा रहने औषत वर्ष	वर्ष	३.३५
४	प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ उत्पादन	PPP US\$	१६१७
मानव विकास सूचकांक			
१	अपेक्षित आयु सूचकांक		०.७०५
२	शैक्षिक उपस्थिति सूचकांक		०.४२३
३	आय सूचकांक		०.४६५
४	मानव विकास सूचकांक		०.५३१

नोट : मानव विकास सूचकांकमा मोरङ - ८ औं स्थान, काठमाण्डौ - पहिलो स्थान, मुगु - अन्तिम स्थान

११.२ मानव गरिबी सूचकांक

तालिका नं. ९९ : मानव गरिबी सूचक एवं सूचकांक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
मानव गरिबी सूचक			
१	बालबालिकामा दीर्घकुपोषण (५ वर्ष मुनिका)	प्रतिशत	४१.५
२	प्रौढ निरक्षर दर	प्रतिशत	४७.७
३	४० वर्षभन्दा मुनिको जनसंख्याको अपेक्षित आयुसंगको अनुपात		१०.१४
४	शुद्ध खानेपानीको पहुँच बाहिरको जनसंख्या	प्रतिशत	५.०३
मानव गरिबी सूचकांक			३४.४

नोट : मानव गरिबी सूचकांकमा मोरङ - १३ औं स्थान, कास्की - पहिलो स्थान, हुम्ला - अन्तिम स्थान

११.३ लैङ्गिकता विकास सूचकांक

तालिका नं. १००: लैङ्गिकता विकास सूचक एवं सूचकांक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	महिला
लैङ्गिकता विकास सूचक			
१	अपेक्षित आयु	वर्ष	६७.७८
२	प्रौढ साक्षरता	प्रतिशत	३९.९
३	विद्यालयमा रहने औषत वर्ष	वर्ष	२.५८
४	अनुमानित आय आर्जन		०.३६३
लैङ्गिकता विकास सूचकांक			०.९६३

नोट : लैङ्गिकता विकास सूचकांकमा मोरङ - १० औं स्थान, काठमाण्डौ - पहिलो स्थान, मुगु - अन्तिम स्थान

११.४ लैङ्गिकता सशक्तिकरण मापक

तालिका नं. १०१ : लैङ्गिकता सशक्तिकरण सूचक एवं मापक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
लैङ्गिकता सशक्तिकरण मापक सूचक			
१	स्थानीय निर्वाचनमा महिला सहभागिता	प्रतिशत	१८.७९
२	पेसागत क्षेत्रमा कार्यरत महिला	प्रतिशत	१८.३८
३	प्रशासनिक क्षेत्रमा कार्यरत महिला	प्रतिशत	१५.०१
४	आयमा महिलाको हिस्सा		०.२७१
लैङ्गिकता सशक्तिकरण मापक			०.३९९

नोट : मानव विकास सूचकांकमा मोरङ - २० औं स्थान, मनाङ - पहिलो स्थान, प्यूठान - अन्तिम स्थान

११.५ सामाजिक सशक्तिकरण सूचकांक

तालिका नं. १०२ : सामाजिक सशक्तिकरण सूचक एवं सूचकांक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
सामाजिक सशक्तिकरण सूचक			
१	प्रौढ साक्षरता	प्रतिशत	५२.३
२	विद्यालयमा रहने औषत वर्ष	वर्ष	३.३५
३	शिशु मृत्युदर		३९.३८
४	कुपोषणग्रस्त पाँच वर्षमुनिका बालबालिका	प्रतिशत	४१.५४
५	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या	प्रतिशत	४१.८१
६	रेडियो भएका घरपरिवारको अनुपात		४९.१७
७	टेलिफोन सेवा प्राप्त घरपरिवारको अनुपात		४.०४
८	सामाजिक परिचालन सम्पर्क घरपरिवार	प्रतिशत	२७.८
सामाजिक सशक्तिकरण सूचकांक			
१	शैक्षिक उपस्थिति सूचकांक		०.५२५
२	औषत स्वास्थ्य क्षमता सूचकांक		०.६८५
३	सञ्चार माध्यम सूचकांक		०.२६६
४	सामाजिक परिचालन सम्पर्क सूचकांक		०.३२५
सामाजिक सशक्तिकरण सूचकांक			०.४५१

११.६ आर्थिक सशक्तिकरण सूचकांक

तालिका नं. १०३ : आर्थिक सशक्तिकरण सूचक एवं सूचकांक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
आर्थिक सशक्तिकरण सूचक			
१	विद्युत सेव प्राप्त भएका घरपरिवारको अनुपात		३५.७८
२	भू-असमानता (जिनीगुणक)		०.५४९
३	जिनी परिमार्जित औसत भू-आकार	हेक्टर	०.४८३
४	संस्थागत ऋणमाथि पहुँच भएका घरपरिवार अनुपात		३४.१७
५	गैरकृषि क्षेत्रमा रोजगार पाएका श्रमशक्तिको अनुपात		४४.०२
६	प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ उत्पादन	PPP\$	१६१७
आर्थिक सशक्तिकरण सूचकांक			
१	विद्युतीकरण सूचकांक		०.३६६

२	जिनी संशोधित भू-सूचकांक		०.८३६
३	ऋण सूचकांक		०.४९८
४	रोजगारी स्थिति सूचकांक		०.४९३
५	आय सूचकांक		०.३४
आर्थिक सशक्तिकरण सूचकांक			०.५०६

११.७ राजनीतिक सशक्तिकरण सूचकांक

तालिका नं. १०४ : राजनीतिक सशक्तिकरण सूचक एवं सूचकांक २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
राजनीतिक सशक्तिकरण सूचक			
१	राष्ट्रीय निर्वाचनमा मतदान	प्रतिशत	७२.८७
२	स्थानीय निर्वाचनमा प्रतिस्थानका लागिउठेका उम्मेदवारहरु	संख्या	२.७७
राजनीतिक सशक्तिकरण सूचकांक सूचक			
१	मतदान सूचकांक		०.८३७
२	उम्मेदवार प्रतिस्पर्दा सूचकांक		१.०००
राजनीतिक सशक्तिकरण सूचकांक			०.९१९

११.८. प्रतिव्यक्ति आय अनुमान

तालिका नं. १०५ : प्रतिव्यक्ति आय अनुमान २०५८

सि.न.	विवरण	इकाई	मान
प्रतिव्यक्ति आय अनुमानका सूचक			
१	कृषि, मत्स्य तथा वन	दश लाखमा	६६९४
२	खानी तथा उत्खनन्	दश लाखमा	५३
३	कलकारखाना (उद्योग)	दश लाखमा	२९६१
४	विद्युत, ग्याँस तथा पानी	दश लाखमा	६६५
५	निर्माण	दश लाखमा	१२२३
६	व्यापार, रेष्टुरेन्ट तथा होटल	दश लाखमा	२०५९
७	यातायात, सञ्चार तथा भण्डारन	दश लाखमा	१३१२
८	वित्त तथा रियल स्टेट	दश लाखमा	१८१२
९	सामुदायिक तथा सामाजिक सेवा	दश लाखमा	९१२
प्रतिव्यक्ति आय गणना सूचक			
१	कुल अर्थतन्त्र (कुल मूल्य-अभिवृद्धि)	दश लाखमा	१७६९०
२	बजार मूल्यमा कुल गार्हस्थ उत्पादन	दश लाखमा	१८४४२
३	जनसंख्या	संख्या	८४३२२०
४	बजार मूल्यमा प्रतिव्यक्ति आय	रुपैया	२१८७१
५	प्रतिव्यक्ति आय	डलरमा	२९७
प्रतिव्यक्ति आय		PPP डलर	१६१७

स्रोत : मानव विकास प्रतिवेदन २००४

खण्ड १२ : विविध

१२.१ जनसंख्या प्रवाह

तालिका नं. १०६ : जनगणना २०२८ देखि २०५८ सम्म मोरङ जिल्लाको जनसंख्या प्रवाहको स्थिति

सि.नं.	विवरण	जनगणन				कैफियत
		२०२८	२०३८	२०४८	२०५८	
१	जनसंख्या वितरण	३०१५५७	५३४६९२	६७४८२३	८४३२२०	
२	जनसंख्याको अनुपातिक वितरण	२.६१	३.५६	३.६५	३.६४	
३	जनघनत्व	१५३.६५	२८८.२४	३६३.७९	४५४.५७	
४	औषत वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर	-	५.७३	२.३३	२.२३	प्रतिशतमा
५	परिवार संख्या	५४९७०	९१०४५	१२६५५७	१६७८७५	
६	परिवारको औषत आकार	५.४९	५.८७	५.३३	५.०२	
७	पुरुष-महिला अनुपात	११०.०५	१०८.५९	१०३.४०	१००.६१	
८	बालबालिका-महिला अनुपात	६९९	६५७	५४०	४०७	
९	कूल आश्रित अनुपात	-	-	८७.०७	७३.२५	
१०	बालबालिका आश्रित अनुपात	७९.१	८३.६	७७.९	६२.८	प्रतिशतमा
११	वृद्ध-वृद्धाहरुको आश्रित अनुपात	८.३	८.३	९.२	१०.४	प्रतिशतमा
१२	पुरुषहरुको विवाह गर्ने सरदर उमेर	-	२१.९	२२.९	२३.९	
१३	महिलाहरुको विवाह गर्ने सरदर उमेर	-	१७.८	१९.१	२०.३	
१४	शहरी जनसंख्या	४५१००	९३५४४	१३०१२९	१६६६७४	
१५	जिल्लाको जनसंख्यामा शहरी जनसंख्या	१४.९६	१७.४९	१९.२८	१९.७७	प्रतिशतमा
१६	शहरी क्षेत्रको पुरुष महिला अनुपात	१३६.४४	११९.१९	११४.३०	११०.९५	

१२.२ जिल्लाको सरकारी खर्च

तालिका नं. १०७ : शिर्षक अनुसार जिल्लाको चालुगत र पूँजीगत खर्चको विवरण

सि.नं.	शिर्षक	खर्च	
		२०६०/६१	२०६१/६२
चालु खर्च			
१	तलब	२५०८९८६६७.७२	३११९७२८०८.९७
२	भत्ता	२५४५३४१.९१	२९४३७१३१.७३
३	सरुवा भत्ता खर्च तथा दैनिक भत्ता	२४७९९७१.९६	२१६४४१२.७९
४	पोशाक	११२९११०.००	११६८१६५.५०
५	खाद्यान्न तथा आहार	३९१५२४११.८८	५८८१८३१९.५५
६	औषधि उपचार	१६७०६१५६.००	१९९१३६६७.३०
७	सेवा निवृत्त सुविधा	२८४७५८५.००	१३१०५२०६.००
८	तालिम कार्यक्रम खर्च	०.००	३२०६१०.००
९	धारा तथा विजुली महसुल	९२८२८०७.७१	६९२९९८२.३८
१०	संचार सम्बन्धी खर्च	३८२३२९०.६५	३९९६६७९.६५
११	कार्यक्रम सम्बन्धी खर्च	१०९९६०६२.०४	१७०२३६२४.५०

१२	भाडा	४२५३५६२.५०	५९९११०५.६३
१३	मर्मत तथा संभार	५१२६१००.४७	५८८२२५३.७४
१४	ईन्धन तथा अन्य ईन्धन	५६११५७२.३१	६८००४२३.४१
१५	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	१४१५८०.५०	१५७६३९१.८३
१६	विविध खर्च	१३८६३६४.००	१८७८०३.५०
१८	स्थानिय निकायलाई अनुदान	०.००	१७१६७९४९.७२
१९	सामाजिक संस्थालाई अनुदान	२६६१५०६३६.५३	३३५४८७३७१.६६
२०	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	१६५८३७९९.००	१९७०७६०.००
२१	उत्पादन सामग्री सेवा	१८२८८५.००	३५३३१९.७५
२२	औषधि	३४१५२५८.६९	४७९१९४८.०७
२३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१३५०.००	१६२९४८७७.००
२४	कार्यक्रम खर्च	१३०७८८५.००	१६२७७८११.३६
२५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	४६९३५४६.३०	९४७१८२७.७४
२६	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	२३८७४१८.०९	३९१२५४३.५९
२७	फर्निचर	११६४७६७.००	०.००
२८	सवारी साधन	५१०००.००	०.००
२९	मेशिनरी औजार	२३९७७६४.००	०.००
३०	भवन निर्माण	७४८५००.००	०.००
३१	पूजितग सुधार	३६००.००	०.००
३२	फिर्ता खर्च	८५१९७.००	२९९३२.००
पुंजीगत खर्च			
१	तलब	४३४९४३७४.४०	०.००
२	भत्ता	८०५५९४.७८	०.००
३	सरुवा भत्ता खर्च तथा दैनिक भत्ता	२४०७०५.००	०.००
४	पोशाक	२९९००.००	०.००
५	खाद्यान्न तथा आहार	१६५२५०.००	०.००
६	औषधि उपचार	७५०००६.००	०.००
७	सेवा निवृत्त सुविधा	१६०४७५०.७३	०.००
८	तालिम कार्यक्रम खर्च	५७६८१०.७७	०.००
९	धारा तथा विजुली महसुल	११८०२९०.०८	०.००
१०	संचार सम्बन्धी खर्च	९९८३४४.५४	०.००
११	कार्यक्रम सम्बन्धी खर्च	६५४७२८६.७५	०.००
१२	भाडा	१७२६२०५.००	०.००
१३	मर्मत तथा संभार	२७८६८५७.११	०.००
१४	ईन्धन तथा अन्य ईन्धन	२७६४५५५.३२	०.००
१५	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	१२१९९४१.५०	०.००
१६	विविध खर्च	५८१२२४.८५	०.००
१७	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	२५०००.००	०.००
१८	स्थानिय निकायलाई अनुदान	१५३२५५४३.००	०.००
१९	सामाजिक संस्थालाई अनुदान	२२६८१४६४.११	०.००
२०	औषधि	१६५२८३०.००	०.००

२१	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१२९७७३.००	०.००
२२	कार्यक्रम खर्च	१७३३३४१५.८२	०.००
२३	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	२८५८८७५.०५	०.००
२४	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	३४९८०.४४	०.००
२५	जग्गा खरिद	१९५९६७६.१६	१६३९६३०.००
२६	फर्निचर	१३४९८४.००	९४७२३७.८५
२७	सवारी साधन	२७०००.००	११४८२९७.४६
२८	मेशिनरी औजार	४०३४६५.००	१५५१३६२.८३
२९	भवन निर्माण	१३३८२२०५.८६	१६०५३५८६.२६
३०	सार्वजनिक निर्माण	२६४२७७९०५.६२	३१३८४२८८१.६८
३१	पूजितग सुधार	२४०००००.००	१२६११९४.७९
३२	अध्ययन तथा पूजितग प्रा. परामर्श सेवा सम्बन्धी खर्च	०.००	१९२५८२.८९
३३	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	१९८९२४.८०	०.००
३४	स्थानिय निकायलाई अनुदान	३२२९८०३५.९६	२८१५३०००.००
३५	सेवामुलक संस्थालाई अनुदान	०.००	३३६००००.००
३६	जम्मा चालु खर्च	६५५५५४१९१.२६	९१०४६७३२७.३७
३७	जम्मा पूँजीगत खर्च	४४०५९६१७५.६५	३६८१४९७७३.७६
जम्मा		१०९६१५०३६.९१	१२७८६१७०१.१३

स्रोत : क्षेत्रीय कोष निर्देशनालय, मोरङ

१२.३ जिल्लाको सरकारी राजस्व संकलन

तालिका नं. १०८ : शिर्षक अनुसार जिल्लाको राजस्व संकलन विवरण

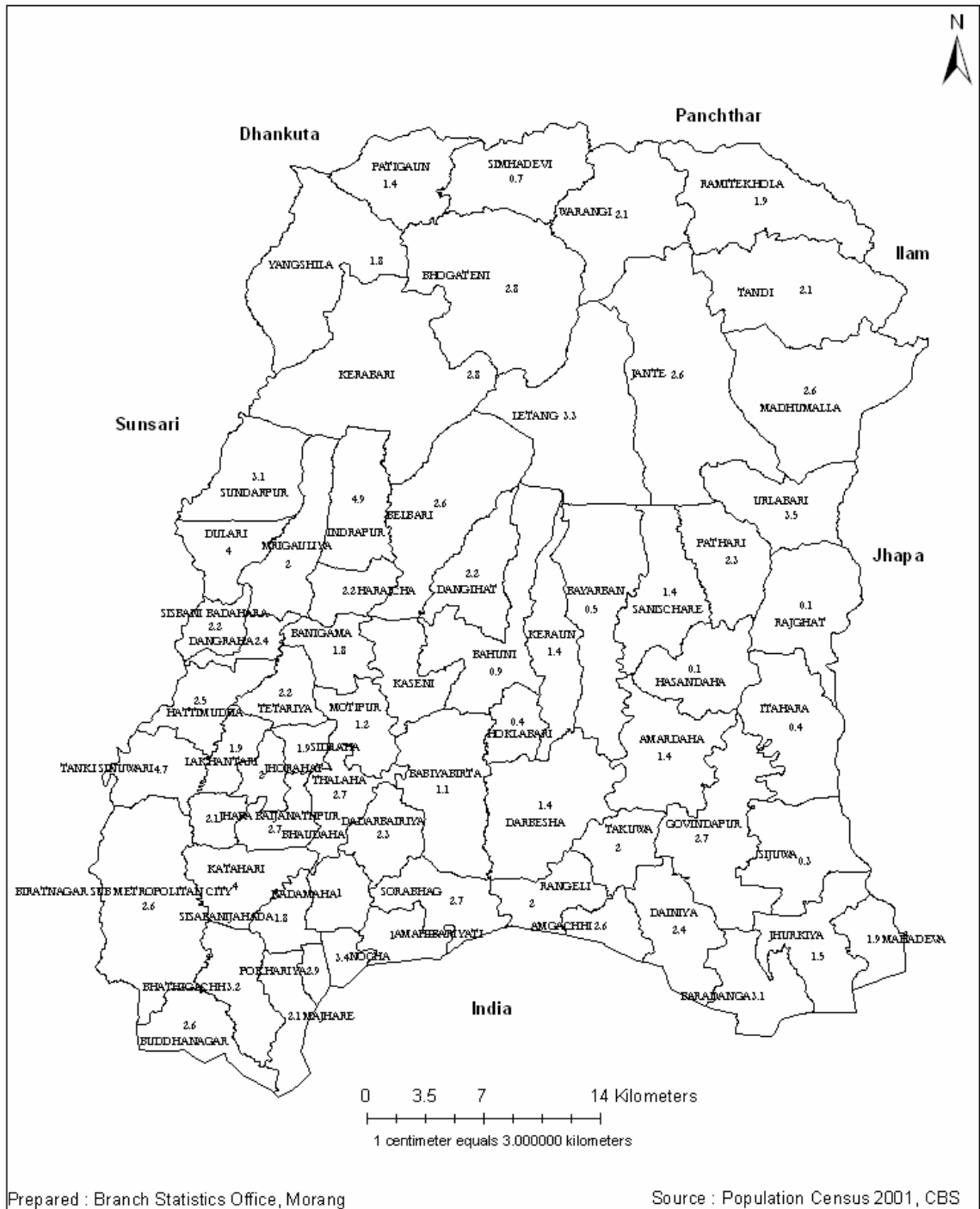
सि.न.	राजस्व शिर्षक	रकम रु.		कैफियत
		आ.व. २०६०/६१	आ.व. २०६१/६२	
१	पैठारी महशुल	१०५४९५६७९६.३५	१२९९०००९८४.२५	
२	निकाशी महशुल	१६१५९१४६२.००	१८०३७९६०८.००	
३	भन्सारको अन्य आय	७५१५४२२.००	८३३०२८५.००	
४	कृषि सुधार शुल्क	१२४४२७२२.००	१११८२४५१.००	
५	उत्पादन	१६२८५५२९३.०९	२०७६९१२८५.४५	
६	पैठारी	९५६८५८५००.००	२७९८५७९८८७.५७	
७	विक्री बितरण	५२८०४०१५.५३	८१४१०८८९.८२	
८	ठेक्का तथा परामर्श	२५९६३०२०.३१	२३६०३२५५.३८	
९	पर्यटन व्यावसाय	२६१९४७.००	८१३९२९.००	
१०	अन्य सेवा	१०८४५१६.००	९००१९५.७५	
११	विडी	२९२५००.००	२२७२५०.००	
१२	मदिरा	४६५२८१६८८.९५	४२८८४४८०८.७३	
१३	वियर	०.००	८२२५.००	
१४	अन्य औद्योगिक उत्पादन	१३३३५३०८.४०	१२६५८७१०.५३	
१५	पैठारी अन्त शुल्क	४२५९५९४८.००	३१०५५५२१.००	
१६	सरकारी प्रतिष्ठानहरु	२९०५५.००	१२६२.७०	
१८	पब्लिक लिमिटेड कम्पनिहरु	४८७४८१२८.५५	५३१९३४७९.४७	

१९	प्राइभेट लिमिटेड कम्पनिहरु	८५३६२८६८.६४	९६९३१२९६.९७
२०	व्यक्तिगत वा एकलौटी फर्म	११४६२९३०३.४२	८५६९२५५९.७६
२१	अन्य निकाय	६६४२९२७.८५	७६८६२९८.४१
२२	पारिश्रमिक आय कर	३७३५३५५.९५	४००५७३९६.६८
२३	बहाल	१६७२८०२६.०६	१८५७८८३४.५४
२४	व्याज	२२७५६६१४.७४	२९४२५१८२.८७
२५	लाभांश	३४५६०२४.५१	३७१८९८८.५८
२६	आकस्मिक आय	५८८४४८.०१	१३१५०१८.२४
२७	अन्य	७७६५३७.४९	९५४९३०.२५
२८	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन	४२३८७९३९.०३	४२२११७९२.९५
२९	फर्म रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२८०५०७३.५०	५५९७१०८.००
३०	एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५२६.००	२६.००
३१	हात हतियार रजिष्ट्रेशन दस्तुर	९४८०१.७५	२१८९९०.५०
३२	सवारी इजाजत दस्तुर	२५८९८०.००	३३४६७५.००
३३	सडक सुधार दस्तुर	०.००	१७०४३५८२.००
३४	निकाशी पैठारी इजाजत दस्तुर	१७४३३९.००	१११८११६.५०
३५	परिक्षा दस्तुर	१६०१८९१.००	१५१२७२०.००
३६	पासपोर्ट दस्तुर	५२६८९०००.००	५९७६८६००.००
३७	अन्य प्रशासनिक दस्तुर	२५२३९४५.५०	२१३८५३५.७५
३८	न्यायीक दस्तुर दण्ड जरिवानब र जफत	३२९७२१७.२५	३१२७२०५.४४
३९	प्रशासनिक दण्ड जरिवानब र जफत	२९६२०७८.८०	३१३३५९५.८५
४०	सिंचाइ	३३५५७६.४७	२८४१९९.०४
४१	हुलाक क्षेत्रको आय	४३६३३९१.००	४३९३३२३.२६
४२	खाद्य कृषि क्षेत्रको आय	१२६७५३८.००	१४९९०३५.००
४३	शिक्षा क्षेत्रको आय	५२७५७०.५०	५३५४८६७.००
४४	वन क्षेत्रको आय	८६७५६७४१.०७	६६७९६१३.६१
४५	सरकारी क्षेत्रको अन्य आय	७९९१६९.००	१७३०७२९.२०
४६	खानी रोयल्टी	०.००	३९९८६३५.२६
४७	अन्य रोयल्टी	०.००	११२०३४४.६४
४८	सरकारी घर जग्गा बिक्री	५७६८१.७८	१५७४१६.३०
४९	सरकारी सामान बिक्री	३७०७५०.००	४३८७६०.११
५०	अन्य बिक्री	५८३५९१.००	१४९०४८५.५०
५१	विविध आय	१२५४७५७१.४८	१२१२५३५९२.२३
५२	क-१-६- बेरुजु	३१८३३६२.५७	२५३२६२८.३७
५३	जम्मा	३६३२१७१४२७.५५	५७०९३६५११२.४६

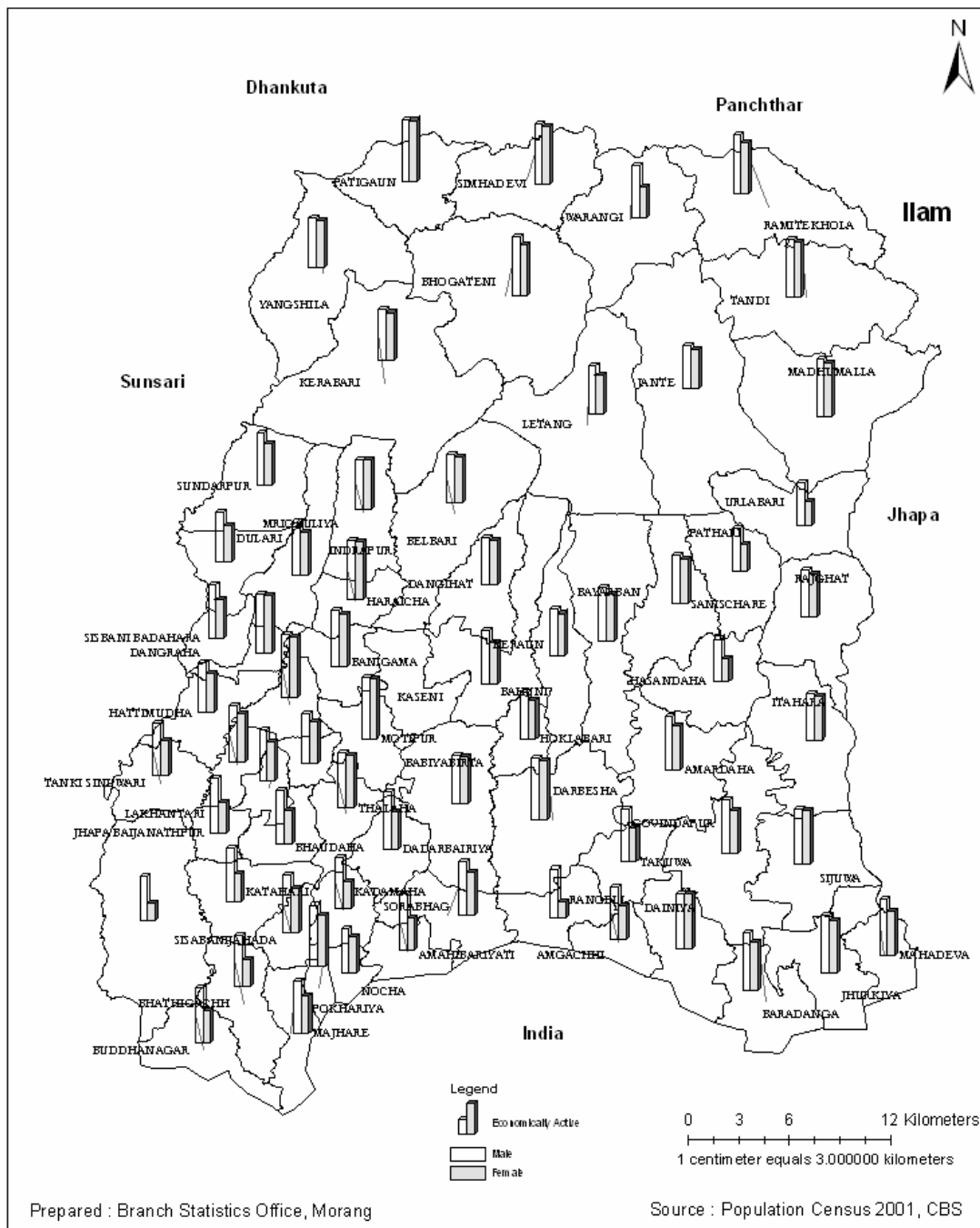
स्रोत : क्षेत्रीय कोष निर्देशनालय, मोरङ

अनुसूचिहरु: जनगणना २०५८ अनुसार मोरङ जिल्लाको नक्शाङ्कन प्रवाह

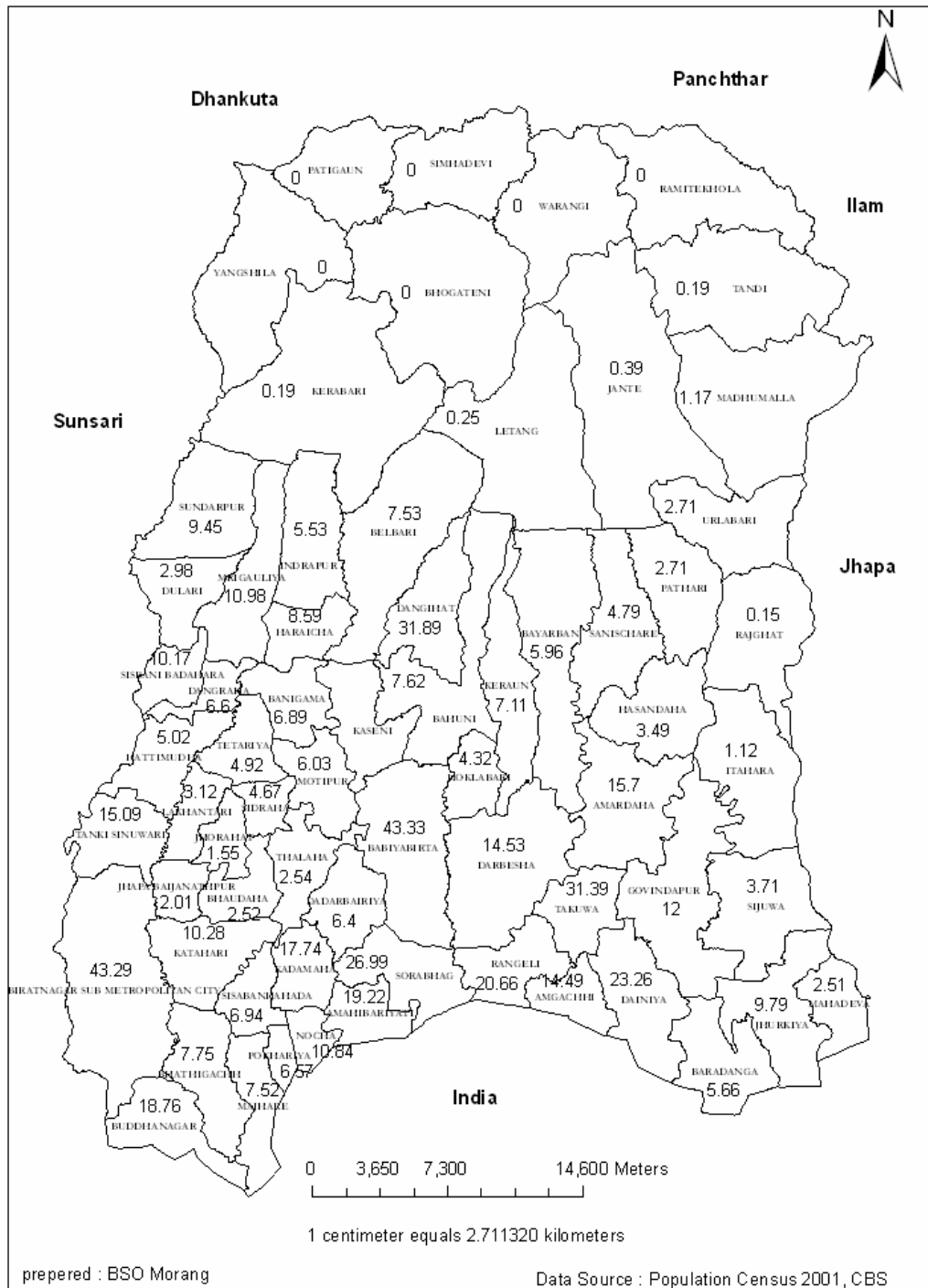
Annual Population Growth Rate ,Morang VDC

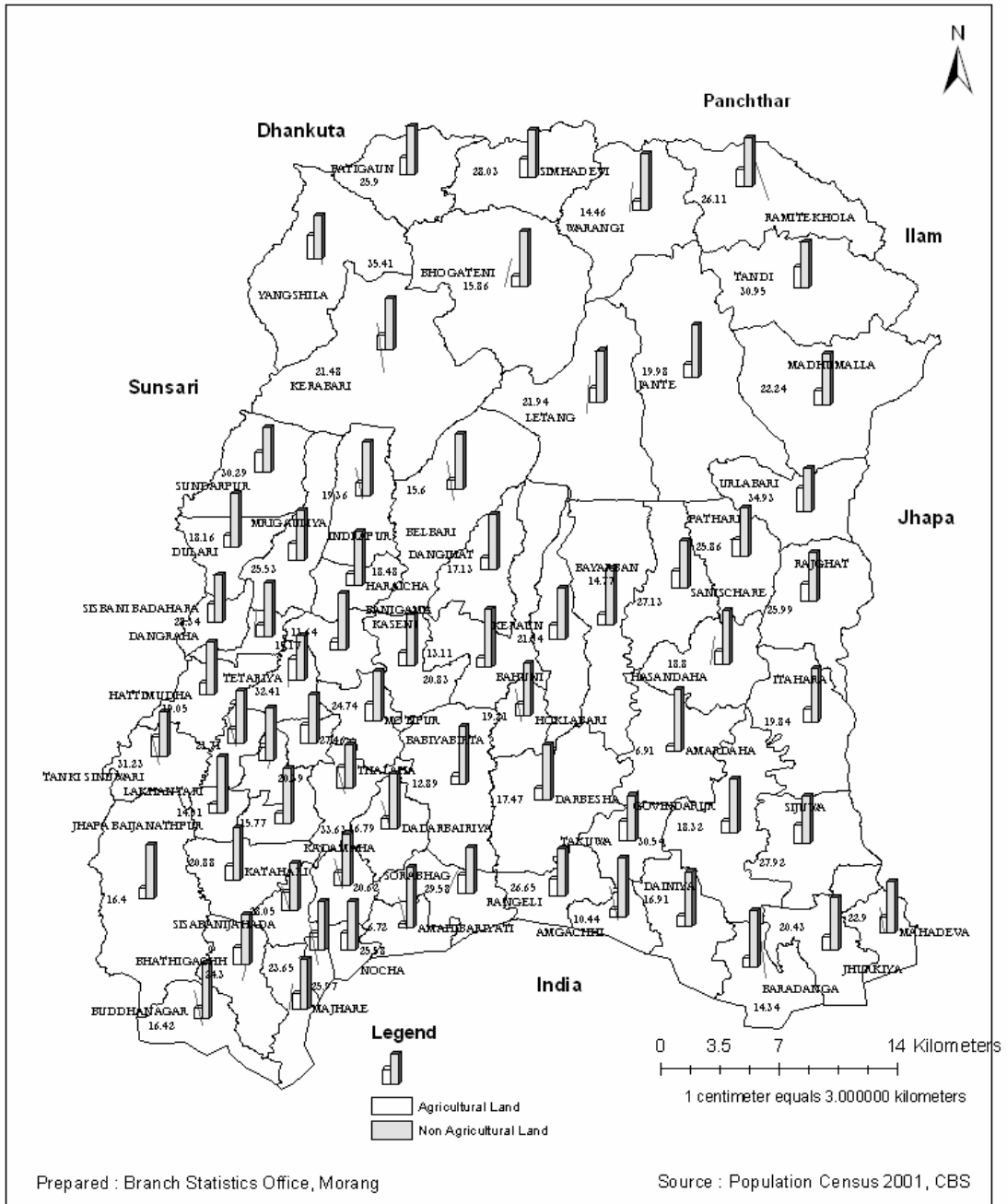
Economically Active Population 2001, Morang

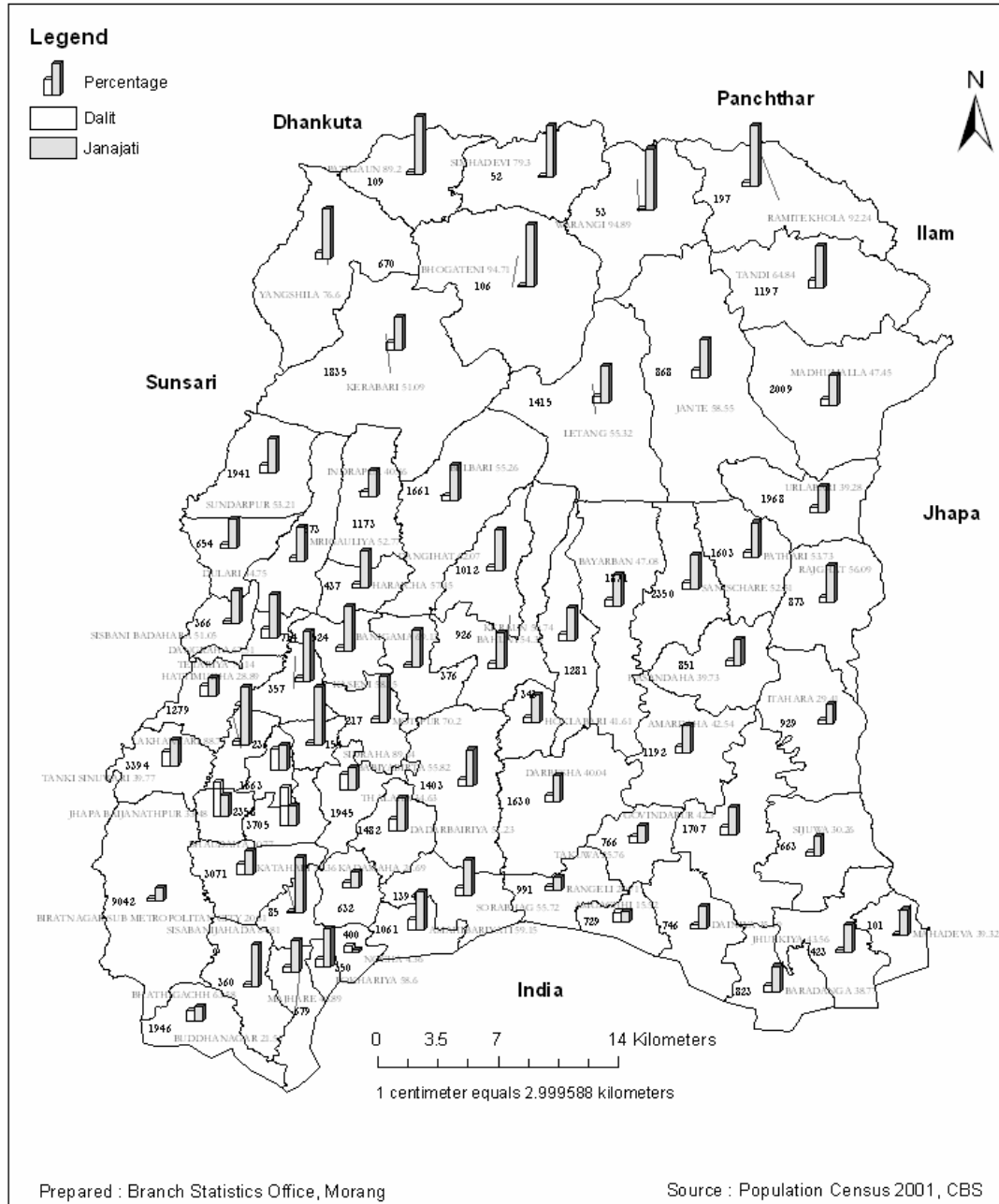
**Area of Fish Keeping Pond in Morang VDC/Municipality
Area in Hectares**

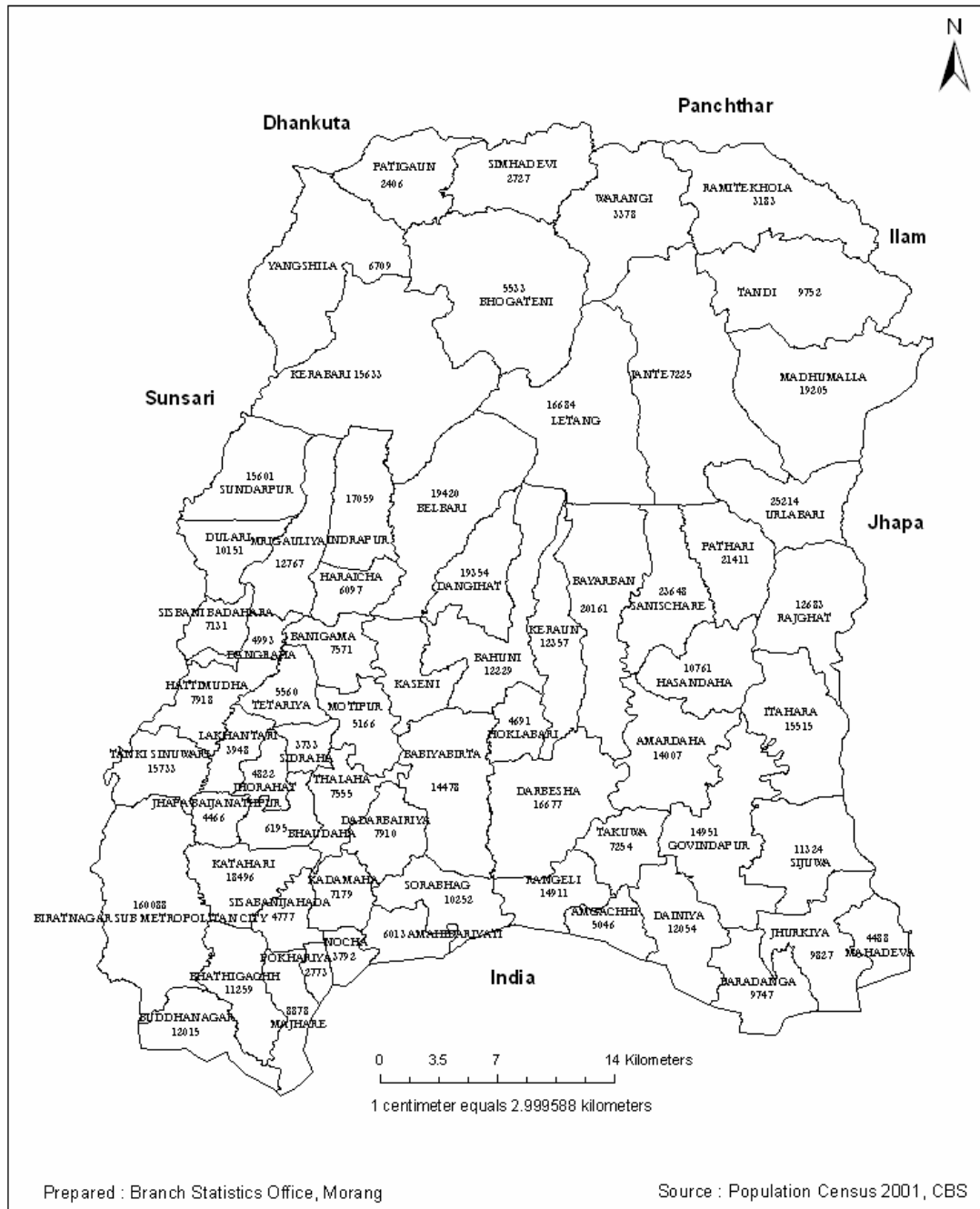
Household having Agricultural land 2001, Morang

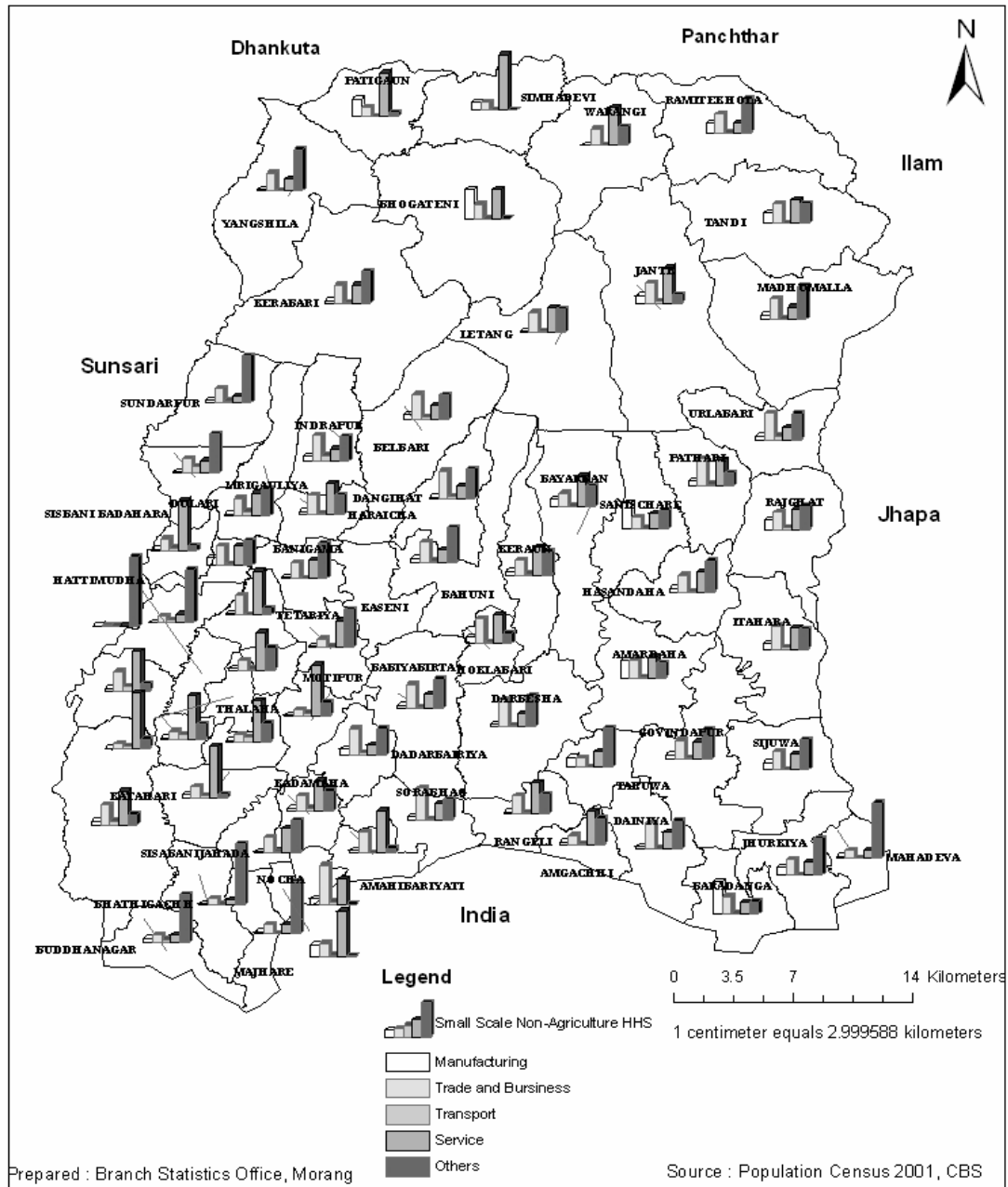
Percentage of Janajati and Dalit Population 2001, Mornag VDC

Percentage of Nepali Citizen 2001, Morang VDC

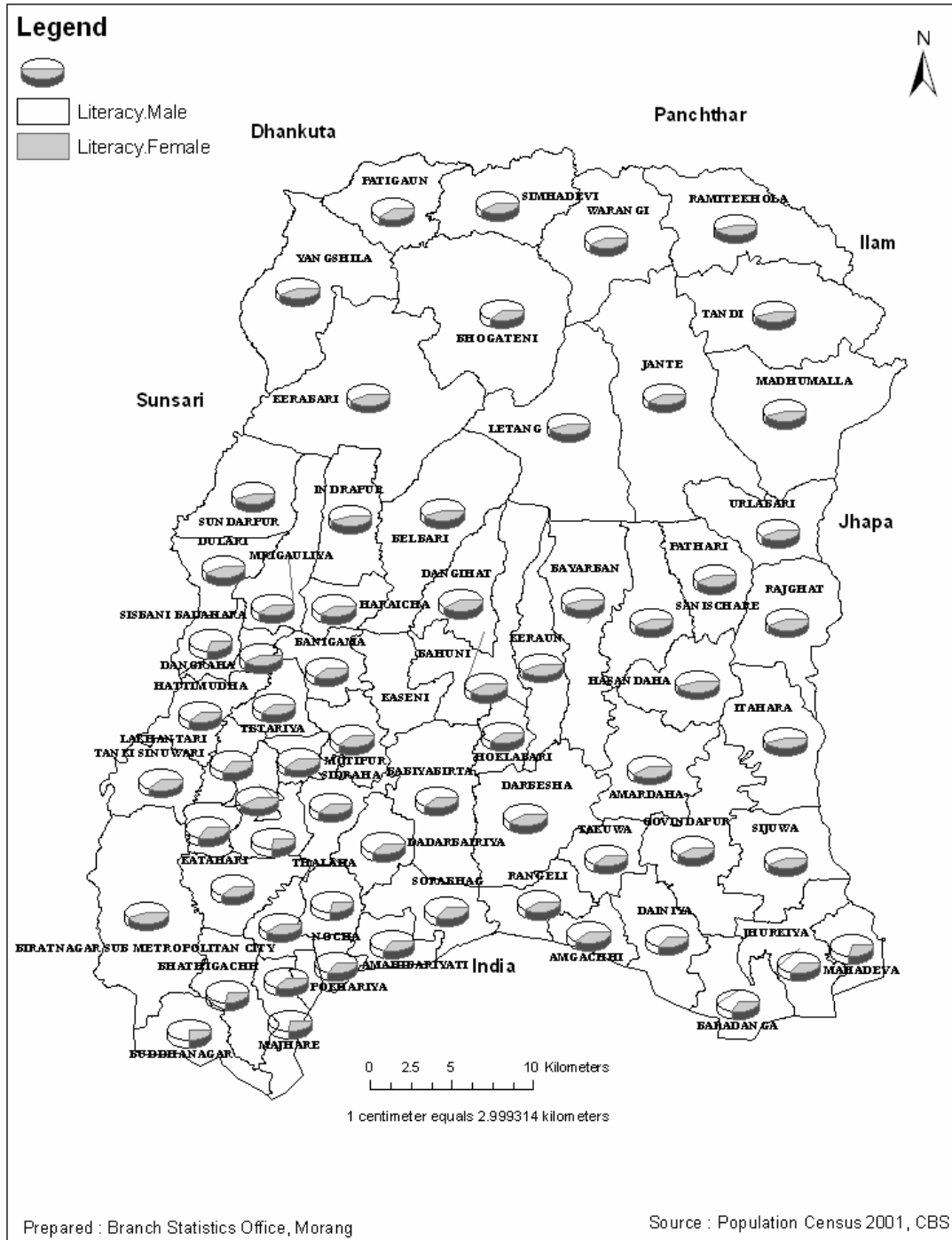
Percentage of Small Scale Non- agricultural HHS 2001, Morang VDC/Munacipality

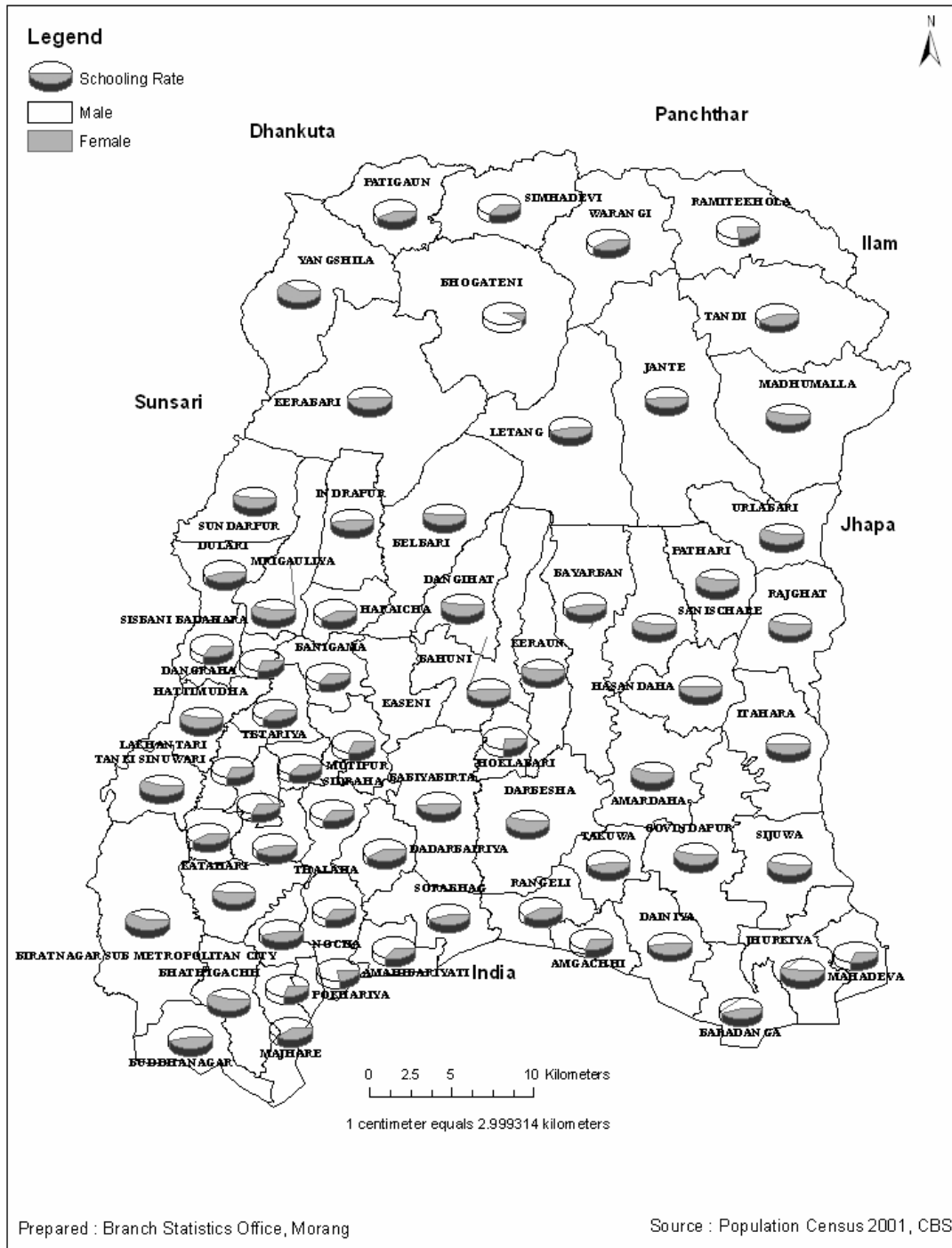
Percentage of Widow/Widower Population 2001, Morang VDC

Percentage of Literate Population By Sex 2001, Morang VDC

Percentage of Schooling Population By Sex 2001, Morang VDC

अवधारणा र परिभाषा

जनगणनाको विधी : जनगणनामा व्यक्ति गणना गर्दा अक्सर वसोवास (Usual Residence) को आधारमा गरिन्छ । यस आधारमा कुनै व्यक्ति प्रायजसो जुन स्थानमा बस्छ, त्यसको त्यहीवाट गणना गरिन्छ । यदि अक्सर वसोवास छुट्याउन सकिएन भने ६ महिना वा सो भन्दा बढी समय जहाँ वसोवास गरेको छ, त्यहीवाट गणना गरिन्छ ।

परिवार संख्या : जनगणना २०५८ मा नाता पर्ने वा नपर्ने वा दुवै तर प्रायः एउटै भान्सामा खानपिन गर्ने व्यक्तिहरूको समूहलाई परिवार भनेर परिभाषित गरिएको थियो । एउटा परिवारमा एक मात्र वा दुई वा दुई भन्दा धेरै व्यक्तिहरू हुनसक्छन् । त्यस्तो परिवार एउटा घरमा एक भन्दा बढी पनि हुन सक्छन् । त्यसलाई घरपरिवार संख्या भनिन्छ ।

उमेर : कुनै पनि व्यक्तिले जन्मेपछि पार गरेको वर्ष वा समय नै उसको उमेर हो । उमेरलाई पूरा गरेको समयलाई वर्षमा व्यक्त गरिन्छ । जन्मेपछि एक वर्ष पूरा नहोउन्जेलसम्मको उमेरलाई शून्य (0) वर्ष मानी उनीहरूलाई शिशु (Infant) भनेर सम्बोधन गरिन्छ ।

सहरी जनसंख्या : आवश्यक पूर्वाधारहरूको विकास भएको ठाउँ तथा सहरी क्षेत्र भनी परिभाषित गरिएको भूभागलाई सहरी क्षेत्र भनिन्छ । नेपालमा नगरपालिकाले ओगटेको भूभागलाई सहरी क्षेत्र मानिएको छ । त्यही क्षेत्रमा बसोवास गर्ने जनसंख्यालाई सहरी जनसंख्या भनिन्छ ।

जनसंख्या वृद्धिदर : प्रतिसय जनसंख्यामा प्रतिवर्ष वृद्धि हुनेहरूको संख्यालाई जनसंख्या वृद्धिदर भनिन्छ । जस्तै, २०५८ को जनगणनामा वार्षिक वृद्धिदर २.२५ छ भन्नुको अर्थ २०४८ र २०५८ का दशकमा नेपालको जनसंख्या वार्षिक २.२५ प्रतिशतका दरले वृद्धि भएको देखिन्छ ।

जनसंख्या दोब्बर हुने समय : वर्तमान जनसंख्या वृद्धिदर आगामी वर्षहरूमा पनि कायम रहँदा जति वर्षमा वर्तमान जनसंख्या दोब्बर हुन्छ, त्यो नै जनसंख्या दोब्बर हुने समय हो ।

आश्रित अनुपात : १५ वर्षभन्दा कम (०-१४ वर्ष) र ६० वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेर समूहको जनसंख्यालाई जोडेर १५ देखि ५९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्याले भाग गर्दा प्राप्त कुनै अनुपात जसले काम गर्ने उमेरको जनसंख्यामा काम गर्न नसक्ने र अरुमा आश्रय लिनु पर्ने जनसंख्याको अनुपात देखाउँछ ।

आर्थिक सक्रियतादर : १० वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेर समूहको आर्थिकरूपमा सक्रिय जनसंख्यालाई सोहि उमेर समूहको जम्मा जनसंख्याले जम्मा जनसंख्याले भाग गरी १०० ले गुणन गर्दा प्राप्त हुने प्रतिशत मूल्य नै वार्षिक सक्रियतादर हो । यसमा रोजगार र बेरोजगार दुवै जनसंख्यालाई समावेश गरिन्छ ।

औषत परिवारसंख्या : प्रति परिवार एकाइमा रहेको कुल संख्या देखाउने सूचक नै औषत परिवारसंख्या हो । कुनै स्थान विशेषको कुल जनसंख्यालाई त्यस स्थानको कुल परिवारसंख्याले भाग गर्दा आउने मानलाई औषत परिवारसंख्या भनिन्छ ।

कुल रोजगारीदर : आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल जनसंख्यामा जम्मा रोजगार (एक हप्तामा कम्तिमा एक घण्टा कुनै आर्थिक काम गरेको) जनसंख्याको प्रतिशत नै कुल रोजगारीदर हो ।

कुल प्रजननदर : प्रजननयोग्य उमेर (१५-४९) का प्रति विवाहित महिलाहरूले सो उमेरमा जन्माउने जितुंदो बच्चाहरूको संख्या बताउने सूचक नै कूल प्रजनन दर हो ।

कृषि चलन : पहाडमा चार आना र तराईमा ८ धुर वा सो भन्दा बढी कृषि प्रयोजनको जमिन उपयोग गर्ने वा कम्तिमा दुई ठूला चौपाया वा कम्तिमा ५ वटा साना चौपाया वा कम्तिमा २० वटा चराचुरुङ्गी वा साना ठूला गरी कम्तिमा ५ वटा चौपाया पालन गर्ने परिवारलाई कृषि चलनमा समावेश गरिन्छ ।

जनघनत्व : प्रति एकाई क्षेत्रफलमा रहेको कुल जनसंख्या व्यक्त गर्न जनघनत्वको गणना गरिन्छ । यसले कुनै स्थानको क्षेत्रफल र त्यस स्थानको जनसंख्या विचको सम्बन्ध देखाउँछ । यो प्रायः Person per square kilometer मा व्यक्त गरिन्छ ।

परिवार नियोजन प्रयोगकर्तादर : १० वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका विवाहित जनसंख्यामा परिवार नियोजनका स्थायी वा अस्थायी उपाय अवलम्बन गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत मूल्य नै Contraceptive Prevalence Rate हो ।

प्रति व्यक्ति कूल गार्हस्थ उत्पादन (Per Capita GDP —PPP\$): विनिमयको क्रय शक्ति समता (Purchasing Power Parity) को आधारमा गणना गरिएको कुनै स्थान विशेषको कूल गार्हस्थ उत्पादनलाई सो स्थानको कूल जनसंख्याले भाग गर्दा प्राप्त हुने मूल्यलाई प्रति व्यक्ति कूल गार्हस्थ उत्पादन भनिन्छ ।

लैंगिक अनुपात (Sex Ratio): प्राय प्रति सय जना महिलामा पुरुषको संख्या व्यक्त गर्ने इकाई नै लैंगिक अनुपात हो । कुनै स्थानविशेषको कूल पुरुषको संख्यालाई महिलाको संख्या भाग गरी १०० गुणन गर्दा लैंगिक अनुपात प्राप्त हुन्छ ।

साक्षरतादर (Literacy Rate): ६ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेर समूहको साक्षर (पढ्न र लेख्न दुवै जान्ने) जनसंख्यालाई सोही उमेर समूहको जम्मा जनसंख्याले भाग गरी १०० गुणन गर्दा प्राप्त हुने प्रतिशत मूल्य नै साक्षरतादर हो । जनगणनामा प्रयोग भएको परिभाषा अनुसार पढ्न, लेख्न र सामान्य हरहिसाव गर्न सक्ने व्यक्तिलाई साक्षर मानिन्छ ।

शिक्षक-विद्यालय अनुपात (Teacher—School Ratio): यसले प्रति विद्यालयमा रहेको औषत शिक्षक संख्या जनाउँछ । कूल शिक्षक संख्यालाई कूल शिक्षक संख्याले भाग गर्दा यो अनुपात प्राप्त हुन्छ ।

शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात (Teacher—Student Ratio): यसले प्रति शिक्षक कूल विद्यार्थीको औषत संख्या व्यक्त गर्दछ । कूल विद्यार्थी संख्यालाई कूल शिक्षक संख्याले भाग गर्दा यो अनुपात प्राप्त हुन्छ ।

Census Input : औद्योगिक प्रतिष्ठानले प्रयोग गरेको कच्चा पदार्थको लागत, विद्युत तथा इन्धनको खर्च, औद्योगिक सेवा वापतको खर्च र गत आर्थिक वर्षको मौज्जातको परिवर्तनसमेत समावेश गरिएको कूल लागत नै Census Input हो ।

Census Output : यसमा औद्योगिक प्रतिष्ठानको विक्री, औद्योगिक सेवावाट प्राप्त रकम, आफ्नै लागि गरेको उत्पादन, तयारी र अर्ध-तयारी वस्तुको मौज्जातमा भएको भएको मूल्य परिवर्तन समावेश गरिन्छ ।

Value Added : औद्योगिक प्रतिष्ठानको विक्री, औद्योगिक प्रतिष्ठानको Census Input र Census Output बीचको अन्तरलाई मूल्य अभिवृद्धि (Value Added) भनिन्छ ।

मानव विकास सूचकांक : जन्मदेखिको औसत आयु, शैक्षिक स्तर र समायोजित वास्तविक प्रतिव्यक्ति आयका आधारमा तयार परिएको राष्ट्रको समग्र सामाजिक र आर्थिक विकासको स्तर मापन गर्ने सूचकांकलाई मानव विकास सूचकांक भनिन्छ ।

कुल गार्ह्यस्थ उत्पादन : कुनै देशको अर्थ व्यवस्थाले आवासीय र गैरआवासीय दुवै खाले श्रमिकको प्रयोगद्वारा एक आर्थिक वर्षमा उत्पादन र प्रयोगमा आएका जम्मा जम्मी वस्तु र सेवाहरुको मूल्यलाई कुल गार्ह्यस्थ उत्पादन भनिन्छ ।

लैङ्गिकता : महिला र पुरुषका बारेमा जन्मदेखि मृत्युपर्यन्त समाजले बनाएको धारण वा मान्यता, भूमिका, विभेद वा अन्तर्सम्बन्धलाई लैङ्गिकता/लिंगभेद भनिन्छ ।

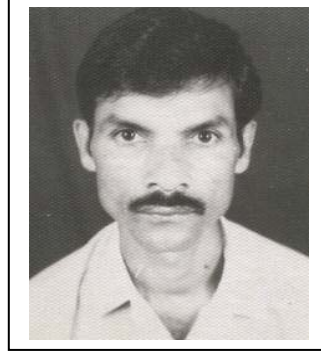
जनसंख्या प्रक्षेपण : विगत र वर्तमानको प्रजननदर, मृत्युदर र बसाईसराईको स्वरूप र केही निश्चित मान्यताका आधारमा भविष्यका निमित्त जनसंख्याको आकार र स्वरूपको तथ्याङ्कीय वा गणितीय तरिकाले अनुमान गर्ने कार्यलाई नै जनसंख्या प्रक्षेपण भनिन्छ । यस पुस्तकमा २०६२ र २०६३ को जनसंख्या प्रक्षेपण गर्दा जनसंख्या तथा वातवरण मन्त्रालयबाट प्रकाशीत Population Projection for Nepal 2001- 2021 मा गरिएको जिल्लाको जनसंख्याको आधारमा यस जिल्लाको वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर निकाली सोही आधारमा Compound Model को प्रक्षेपण विधि प्रयोग गरि Ratio Estimate को आधारमा गा.वि.स. अनुसार जनसंख्या अनुमान गरिएको छ ।

संलग्न कर्मचारीहरु

१. त.अ. श्री ढुण्डिराज लामिछाने	२. स्व. सुपरिवेक्षक श्री केशव प्रसाद दाहाल
३. सुपरिवेक्षक श्री सुधिर कुमार आचार्य	४. खरिदार श्री टेकराज तिमिसिना
५. सहलेखापाल श्री विपिन श्रेष्ठ	६. सहायक गणक श्री मुखलाल चौधरी
७. सहायक गणक श्री सुमन श्रेष्ठ	८. सहायक गणक श्री विजय गौतम
९. सहायक गणक श्री नवराज श्रेष्ठ	१०. मुखिया श्री पदम प्रसाद दाहाल
११. मुखिया श्री भरत सुवेदी	१२. मुखिया श्री इश्वरलाल मण्डल
१३. मुखिया श्री रमेश श्रेष्ठ	१४. मुखिया श्री बुद्धि पौडेल
१५. मुखिया श्री शारदा घिमिरे	१६. मुखिया श्रीमती मिथिला अधिकारी
१७. पियन श्रीमती सिता कुँवर	१८. पियन श्री राजु गिरी

हार्दिक समवेदना

जन्म
२०१८/०२/०६

मृत्यु
२०६२/०८/१५

यस शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, मोरङ्गका सुपरिवेक्षक श्री केशव प्रसाद दाहालको अल्पायुमै असामयीक निधनले समस्त शा.त.का. मोरङ्ग परिवार शोक विह्वल छौ । सेवामा रहदाँ उहाँले थोरै समय भएपनि जिवनका अन्तिम समयसम्म यस संगठनमा लगनशील, मिलनसार भई महत्वपूर्ण सेवा प्रदान गर्नु भएको थियो । यो पुस्तक तयारको क्रममा पनि उहाँको योगदान अविशमरणीय रहनेछ । उहाँको दुःखद निधनबाट यस शाखालाई अपुरणीय क्षति भएको छ । उहाँको दिवंगत आत्माको चिरशान्तीको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवार प्रति श्री पशुपतिनाथले सहल शक्ति प्रदान गरुन भन्ने कामन सहित हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौ ।

शाखा तथ्याङ्क कार्यालय परिवार
मोरङ्ग